KAYNAĞA DÖNÜŞ YOLUNDA SERHAD GÜNLÜĞÜ

İHSAN

(ABDULBAKİ NES)

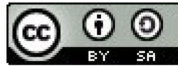

Kaynağa Dönüş Yolunda

SERHED GÜNLÜĞÜ

İhsan (Abdul Baki Nes)

Serhed özgürlük şehitlerine

BAŞKAN APO NUN İZİNDE ÖZGÜRLÜK HAREKETİMİZLE BULUŞMA

Bin dukuz yüz yetmiş dokuz süreciydi. Bir iş için gittiğim Iğdırdaher defasında uğradığım, kimi zaman yatılı kaldığım, bizim Goma Haco'lu lise öğrencilerinin evinde Apo'cu olduklarını söyleyen; duruşları, davranışları, yaşamları alışılagelmişin dışında farklı ve çekici, güzel ruhlu insanlarla tanıştım. Liseli öğrencilerin evinde bizim Goma Haco'lu Süleyman Alagöz, Mehmet Alagöz, Yusuf Adet, Mehmet Nes ile Iğdırın Karahancılı köyünden Ahmet Kesip (Cemşit) kalıyordu. Mehmet Nes amcamın oğluydu. Alagöz'lerlede akrabaydık. Birde bu eve gelerek öğrencilere ideolojik, siyasal eğitim veren öğretmenler vardı. Eğitimci öğretmenlerden Iğdırın Murşit Ali köyünden Ekrem kayalar, Saraç köyünden Binali Yıldırım (Terekeme), Tuzluca ilçesinden Seyfettin İnankoç ile birde soyadını çıkaramadığım bir Abbas vardı.

Tuzlucalı öğretmen Abbas'ın henüz oluşum sürecinde ki grubun içine sızdırılmış ajan olduğu, sonradan ortaya çıktı. Polis sızdırması öğretmen Abbas grubu eleverdi.

Grubun gündelik yaşamı ve ilişkileri okadar güzel ve çekiciydi ki, neden ve nasıl olduğunu anlayamadan onlara bağlanıverdim. Grubun doğrudan bir üyesi, sürekli çalışanı değildim. Eve gittikçe, sistemli ve aralıksız denilecek kadar sürekli ve yoğun anlatımları, tartışmaları dinliyor, izliyordum.

Kendileri için hiç bişey istemeyen bu güzel ruhlu insanlar, uğrunda canları da dahil her şeylerini vermeye

hazır oldukları anlaşılan Kürt ve Kürdüstan davasını konuşuyor, tartışıyorlardı. Konuşulup tartışılanların ayrıntılarını, kavramlarını, bütünlüğünü pek anlayamasam da, ana temamın özü, esası benliğime, ruhuma, hitap ediyor; bastırılmış, horlanmış kimliğime, kırılmış kişiliğime merhem, ilaç gibi geliyordu... Evdeki bütün anlatımların ve tartışmaların ana teması inkar ve imha edilmekte olan Kürt'lerin özgürlük ve bağımsızlığıydı! Evdekilerinanlatımlarında, tartışmalarında "Başkan Apo" dedikleri biri,Kürt'leri:"yitirdikleri özgürlüklerini, şavaşarak geri kazanmaya" çağırıyordu. Ben kendi çapımda buna vardım!

Apo'cu grupla ilişkilerim, bazı bildirileri kırsalda dağıtmak ve kuryelik düzeyinde başladı. Iğdırın Baharlı mahallesinde gizli bir komün evimiz vardı. Dört bir yanı duvarlarla çevrili bahçe içinde, iki oda bir salondan oluşan müstakil bir evdi. Kiralık tutulan komün evinde yukarıda andığım arkadaşlar kalıyorlardı. Ben ihtiyaç duyuldukça, çağrıldığımda gidiyordum. Baharlı mahallesi o zamanlar, genel olarak solcuların denetiminde olan bir Azeri mahallesiydi.

Bin dokuz yüz yetmiş dokuz yılının kasım ayında, Bahar'lı mahallesindeki komün evimizin polis tarafından basıldığını, toplantı halindeki on altı arkadaşın yakalandığını öğrendik. Biz arkadaşlar için ne yapabiliriz diye düşünüp tasalanırken, Ahmet Kesip arkadaş Goma Haco'ya yanımıza geldi.

Ahmet Kesip arkadaşın bize verdiği bilgilere göre arkadaşlar içeride toplantı halindeyken, polis komün evini kuşatmış. Akşam saatleriymiş. Ahmet Kesip, Binali Yıldırım ve Ahmet Tosun (Yaşar Hoca) arkadaşlarda tabanca varmış. Üçü polisle çatışarak kuşatmayı yarıp

arkadaşlara yol açmak istemişler. Fakat polis gücü çok yoğun, arkadaşlarda tecrübesiz olunca, bunu başaramamışlar. Sonuçta yalnızca üçü polisle çatışarak çemberi yarıp çıkmışlar. Öteki arkadaşların tümü yakalanmışlar. Tuzluca'lı öğretmen Abbas, Komün evindeki bu toplantıya, toplantıyı düzenleyenlerden biri olarak katılması gerekirken katılmamış...

Arkadaşların daha sonra yaptıkları araştırma ve soruşturmalar sonucunda, Tuzluca'lı öğretmen Abbas'ın siyasi polis tarafından grubun içine sızdırılan bir muhbir-ajan olduğu, komün evindeki bu toplantıyı polise önceden bildirdiği, polisin komün evindeki toplantıyı öğretmen Abbas'ın verdiği bilgi temelinde bastığı anlaşıldı.

Baharlı mahallesineki komün evinde yakalanan arkadaşlar polis soruşturmalarından sonra, Erzurum zindanına atıldılar. Bu arkadaşlardan: Goma Haco'lu Süleyman Alagöz, Mehmet Alagöz, Yusuf Adet, Mehmet Nes, Mehmet Şek; Hıdırlı'dan Mehmet Savaş, Mürşit Ali köyünden Ekrem Kayalar, Hikmet Tabak; Karsın Selim ilçesinden Ali Turan, Mehmet Turan; Kağızman'ın Havasori köyünden (evdeki ismini hatırlayamadığım) Akif kod isimli arkadaşları hatırlıyorum.

12 EYLÜL MAHKEMELERİN DE APO'CU DİRENİŞ

Baharlı mahallesindeki komün evimizde, 1979 Kasım'ında yakalanan arkadaşlar mahkemeye 1980 askeri faşist darbesinden sonra, bölgedeki öteki PKK davalarıyla bileştirilerek, 1981 sonunda çıkarıldılar. Bu arkadaşların mahkemedeki savunmalarını sekiz avukat

üstlendi. Bu avukatlar arasından Medet Serhat, Yusuf Alataş, Yaşar Ertuş, Çetin Bozkurt'u hatırlıyormu. 1981 sonbaharında düzenlenen ilk duruşmaya, tutsak yakınlarıda alınmıştı. Bende amcamın oğlu Mehmet Nes adına bu duruşmaya katıldım. Mahkemenin yapıldığı Erzurum'da spor salonunun önünde ve çevresinde olağanüstü güvenlik tetbirleri alınmıştı. Besbelliki devlet sahip olduğu gücüyle gövde gösterisi yaparak, kaba güçle, zorbalıkla herkesi bastırıp yıldırabileceğini sanıyordu... Alınan bütün askeri tedbirlere ek olarak, spor salonunun önüne tanklarda yerleştirilmişti (!)

Salona girdiğimizde tutsak arkadaşlar içerideydiler. Duruşma başladığında askeri faşist mahkemenin üyelerinden biri, kimlik tespitine başlamak istedi. İçeride önceden örgütlenmiş olan özgürlük hareketimizin tutsakları, mahkeme üyesinin kendilerine sırayla sorduğu kimlik tespit sorularına, tek ve aynı yanıtı vererek:

"Sizin bu faşist mahkemenizi tanımıyoruz! Kimlik bilgilerimizi vermiyoruz!" dediler.

Kimlik tespitinden sonuç alınamayınca, bir başka mahkeme üyesi, alttan alarak yatıştırıcı bir üslup ve yaklamaşımla: "Kimlik tespitinin zorunlu olduğunu, devlete kafa tutulamayacağını..." söyleyerek, tutsakları mahkemeye ve devlete itaate çağırdı.

Mahkemenin sadece dışarıda dizili tanklardan aldığı güçle yaptığı bu uyarı ve davete karşılık tutsaklardan Ali Turan arkadaş, oturduğu yerden ayağa fırlayarak, elindeki ayakkabısının tekini " tankı olan kuralları koyar" havasındaki ukela üyenin suratına fırlttı. O anda, ayakkabının tekinin dışardaki tanklardan daha etkili ve sonuç alıcı olduğu kesindi...

Ali Turan arkadaş, ayakkabı tekini divandaki üyeye fırlattıktan sonra, Başkan Apo ve Kürdüstan üzerine sloganlar atmaya başladı, onun ardından öteki tutsaklarda ayakkabılarını çıkararak divandaki üyelerin üzerine fırlattılar. Kundura, Pabuç yağmuru altında divandan kaçarak salonu terk eden mahkeme üyelerinin yerine, askerler devreye girdi.

Özgürlük tutsaklarıyle askerler arasında, kıran kırana müthiş bir boğuşma yaşandı. Sonunda tutsaklar, kan-revan içinde, koltuk altlarından tutulup sürüklenerek salondan çıkarıldılar. Sandalyeler, oturaklar kırılıp dökülmüş, salon tarumar olmuş, zemin kana bulanmıştı... Osmanlı'dan beri Ermeni'leri, Kürtleri, komünistleri, demokratları her defasında ezerek, ürkütücü bir gelenek yaratmış olan ittihatçı devlet çetesine, zorbalık gösterisi yaptığı kendi zemininde karşı çıkılıyor, kafa tutuluyordu! Bu, o koşullarda çok önemli, çok anlamlı ve çok değerli bir tavırdı!

Önümüzde cereyan eden bütün bu olup bitenler karşısında, izleyiciler olarak hepimiz çok sarsıldık. Bize dokunan olmadı. Yerimizde kaldık. Bir grup asker, salondaki sandalye ve oturakları toparlayıp kenara istifledi. Zemini paspasla yıkayarak dökülen kanları sildi. Bundan sonra mahkeme heyeti yeniden salona döndü. Salonda avukatlar, biz izleyiciler ve onlar vardı. Hakimavukatlara duruşmanın giyaben (sanıklar olmadan) devam edeceğini söyledi. Cuntanın mahkemesi gıyaben sürerken, avukat Medet Serhat ile Çetin Bozkurt müvekkillerini kararlılıkla savundular. Medet Serhat halkımızın yeniden diriş mücadelesinin öncülerini, sürecin en karanlık döneminde her alanda

kararlılıkla savunurken, devletin Ergenekon-JİTEM çeteleri tarafından 1995'te katledildi.

ERZURUM ZİNDANI

Kuşatılan komün evinden, polisle çatışarak çıkan Ahmet Tosun (Yaşar Haco), Ahmet Kesip (Cemşit), Binali hoca ile Digor'lu Tahsin Şahin (Bişar) Serhat alan örgütünü oluşturdulur. Benim bu oluşum ile Ahmet kesip (Cemşit) ve Ahmet Tosun (Yaşar Hoca) üzerinden, düzenli örgütlü ilişkim vardı. Alanda genel propoganda ve örgütlenme faaliyetlerinizi sürdürdük.

Bu süreçte, Ahmet Kesip akadaş beni ve İsmet Tabak'ın babası Temir Tabak'ı Erzurum zındanında ki arkadaşlarla, görüşmeci olarak ilişkileri yürütmekle görevlendirdi. Görevimiz arkadaşların genel ihtiyaçlarını karşılamanın yanı sıra, zindan örgütünden dışarıya not çıkarmaktı.

Temir amcayla ikimiz, her görüş günü düzenli olarak Erzurum zındanına arkadaşların görüşüne gittik. Erzurum Karskapı bir nolu cezaevi, PKK'li ve Türkiyeli devrimci tutsaklar için düzenlenmişti. Özgürlük tutsaklarının tutulduğu bu yer, Osmanlı-Rus savaşında yapılan yer altı sığınaklarından zındana dönüştürülmüştü. Görüşme için, girişte kurulu bir askeri nizamiyeden, soyadına göre kimlik kontrolü ve genel üst aramasıyla geçiliyordu. Nizamiyeden sonra içeride kurulu ikinci bir arama noktasında, sivil polisler tarafından özel ve ayrıntılı bir arama yapılıyordu. Sivilpolisler burada görüşmecileri palto, ceket yakaları ve yenlerinden; pantolon kemer fitilleri ve paça katlamalarına kadar detay aramaya tabi tutuyorlardı.

Bu aramadan geçen görüşmeciler, kışla içindeki askeri koğuşların bulunduğu yere götürülüyordu ve burada her görüşmeci, görevli iki asker tarafından alınarak görüş yerine götürülüyordu. Kale duvarı-sur gibi kalın, yüksek ve uzun bir duvarın içine tel örgülü mazgallar açılmıştı. Görüşmelerin yapıldığı bu mazgalların öte tarafına da, tutsakların her biri, tıpkı görüşmeciler gibi iki asker arasında getiriliyordu. Her iki tarafta tepemizde dikilen dört askerin sekiz gözü ve kulağı önünde, tel örgüyle kaplı mazgaldan yaptığımız görüşmelerin her biri beş ila on dakika kadar sürüyordu. Bu koşullarda, zından örgütünden dışarıya not çıkarmak imkânsızdı.

Bir buçuk yıl boyunca hiç aksatmadan gittiğimiz görüşmelerden, Temir amca da, ben de dışarıya not çıkarma konusunda sonuç almak şurda kalsın, bu yönde küçük bir hamle bile yapamadık. Arkadaşların durumları görüşmeler sırasında görülsede onlarla, onların içerideki zından örgütleriyle, örgütsel bir ilişki-bağ genel mücadele açısında son derecede önemliydi. İçeride arkadaşların genel ve gerçek durumları, sorunları ve ihtıyaçları neydi? Örgütlülük ve direniş durumları, eğitimleri, moralleri nasıldı? Örgüt bunları bilmek, anlamak ve bu temelde onlarla ilişki kurup geliştirmek istiyordu.

Bir kış günü, yine Temir amca'yla Iğdır'dan Erzurum'a görüşe gittik. Erzurum'un kışı bilinir. Isı sıfırın altında eksi otuz derecelere kadar düşen Erzurum'un kışında, insanın ağzından, burnundan dışarı verdiği olağan nefesi bıyıklarında buz torbacıklarına dönüşür... Görüş zamanını beklerken bir kahveye girdik. O zamanlar video yeni yayılıyordu. Kahveciler video ile tv'de film oynatıyorlardı. Ramazan ayıydı. Ramazanda

Erzurum’daysanız niyetli olmasanız da, sizde oruç tutmak zorundaydınız! Hıristiyan, ya da aleviymişsiniz; veya ateist ya da seferiymişsiniz; dar kafaları nüsukla buğulanmış; iki nüsuk arasında her türlü herzeyi yiyip, her haltı karıştıran Emevi dinci, doğmatik faşoların umurunda değildi! Bu yüzden kahveci içeride oturmuş video izleyen müşterilerine, çay-kahve-meşrubat yerine, minyatür çukulata dağıtıyor, karşılığında da belli bir miktar para alıyordu.

Temir amca kahvecinin verdiği çukulatayı garsona geri verdi. Bende kendi çukulatamı gömleğimin döş cebine koydum. Görüş zamanı yaklaşınca kalktık, cezaevine gittik. Nizamiyeden geçtikten sonra, ikinci aranma noktasında sivil polisler benim üzerimi ararken kahveciden alıp, gömleğimin cebine koyduğum çukulatayı çıkararak:

-O... çocuğu! Sen içeriye not götürüyorsun! dedi.
Bende:

-Kahveden verdiler, aç bak, dedim.

Buna rağmen beni dinlemeyen sivil polis, hiç beklemediğim bir anda burnumun üzerine şiddetli bir yumruk indirdi. Aldığım yumruğun şiddeti ile buzlu zemine düştüğüm yerde, burnumdan fışkıran kan üzerime ve yere saçıldı. Bu halde alıp beni bir odaya götüren sivil polisler orada, çukulata paketini açıp incelediler. Bu arada benim burnumdan hala kan boşalıyordu. Polisler çukulatanın içinde aradıklarını bulamayınca, askerler beni alıp koridorda bir bankın üzerine yatırdılar. Burnuma tampon koydular. Temir amca yanımıza geldi. Sivil polislere:

-Yazık değilmi, niye böyle yapıyorsunuz? dedi.

Siviller, Temir amcayada ağızdolusu küfür ederek, onu tekmelediler. Orada biraz toparlanıp görüşe

gittiğimde amcamın oğlu Mehmet Nes üzerimdeki kanı görünce “ne olduğunu” sordu. Ben de:

-Yolda gelirken, buzda kayıp düştüm. Temizlenmeye zaman olmadı... dedim.

Temir amcayla birlike üstlendiğimiz, “Zindandan not çıkarma” görevini nasıl başarabileceğimizi aramızda kunuşup tartışıyor fakat hiç bir yolunu bulamıyorduk. Erzurum’a görüş için geliş gidişlerimiz sırasında tanıştığımız bir yurtseverle, olağan sohbetlerimiz sırasında yurtdışında, Almanya da ortak tanıdıklarımız olduğunu anladık. Onlar üzerine koyulaşan sohbetlerimizle ısındık. Yine böyle bir sohbet sırasında, zındanda ki akrabalarımızla ayrıntılı görüşme, not-mektup alışverişi sorununu çıtlatım. Beni hemen anlayan bu yurtseverimiz:

-Bu hiç sorun değil. Ben halledenim, dedi.

Erzurum zındanında görevli asker ve gardiyanlarla belli ortamlarda görüşüyorlarmış. Bu yurtseverimiz dediğini yaptı. Zından da görevli gardiyanlarla rüşvet karşılığında kurduğu bağ üzerinden, zındandaki arkadaşlardan düzenli not alma ve onlara düzenli not verme imkanına kavuştuk.

Ahmet Kesip arkadaş bir süre sonra:

- Senin adama bir çıtlat bakalım. Zındana not dışında başka şeyler de yollayabilir miyiz? dedi.

O sıralar, Libyada işçi olan ağabeğim Kadir Nes, oradan örgütleyip geliştirdiği bir hat üzerinden, Serhata kadar bize, minyatür baskı Serxwabun sayılarını düzenli olarak ulaştırıyor, bizde bunları Serhatta gizlice dağıtıyorduk.

Erzurumda ki yurtseverimize durumu açtım. O da rüşvetçi gardiyanlarla görüştü. Fiyatı nota göre biraz yüksek olmak kaydıyla:

-Neden olmasın? demişler.

Böylece, Erzurum zındanına minyatür Serxwabun sayılarımızı da ulaştırmaya başladık.

Birkaç örnekle yansıtmaya çalıştığım zından süreci, arkadaşların kararlı duruşu, ödünsüz direnişi, düşmanın bütün çıplaklığıyla açığa çıkan Faşist ırkçı-şoven niteliği, beni derinden etkiledi. Bu süreç benim yaşamımda, mücadelemde en etkili eğitim süreçlerinden biri oldu. Bu süreçte partiye ve mücadeleye daha sıkı sarıldım.

İKİNCİ KOMÜN EVİ BASKINI
VE MERDİVEN KÖYÜ İMAMI

Iğdır'ın Baharlı mahallesinde ki komün evinden polisle çatışarak çıkan Ahmet Tosun, Ahmet kesip ve Binali Hoca (Terekeme), Iğdır ve çevresinde örgütsel faaliyetlerini sürdürürlerken, bu defada Karaağaç mahallesindeki komün evinde, polis tarafından kuşatılmışlardı. Üçü de silahlı olan arkadaşlar polisle çatışmaya girmişler, çatışmada bir polis ölmüş, iki poliste yaralanmıştı. Karaağaç mahallesindeki komün evinden, polisle çatışarak çıktıktan sonra, yaylaya bizim yanımıza gelen Ahmet kesip arkadaş, olanları bize anlatmıştı: "Bir polis arabasınında bulunduğu noktadan çemberi yaran arkadaşlar, polis arabasını alarak oradan uzaklaşmışlar, öteki polislerde arabalarla peşlerine düşmüş. Iğdırın Tuzluca ilçesine bağlı Merdiven köyü yakınlarında arabanın lastiği patlamış. Burada arabayı ateşe vererek araziye çıkmışlar. Gece merdiven köyüne inmişler.

Celaliyan aşiretine bağlı Merdiven köyünün Muhtarı Hacı Beyro iyi bir insanmış. Arkadaşları iyi karşılamış. İhtiyaçlarını gördükten sonra:

-Köyümüzün imamı tekin değildir... Burada olduğunuzu öğrenirse, telefonu evinde elinin altındadır, zaptiyeye haber verir. Böylesi sizin için de, bizim için de iyi olmaz. Kalmayın gidin, demiş.

Muhtar Hacı Beyronun uyarısını dikkate almayan arkadaşlar:

-Soğuktur, bu gece vakti nereye gidelim? diyerek kalmışlar.

Köye girişleri fark edilen arkadaşlardan köy imamı haberdar olmuş. Muhtarın evine gelerek:

-Onlar komünisttir! Köyde kalamazlar, çıkar onları köyden! demiş.

Muhtar Hacı Beyro imamı sukunete davet etmiş. İmam tümden parlamış. İçeriden imamı dinleyen Ahmet Kesip arkadaş kapıya çıkarak onu uyarmış. İmam ona da cellalenmiş. Ahmet arkadaş silahını çekerek, imamı birde öyle uyarıp, evine gitmesini istemiş. İmam evine gider gitmez telefonla düşmana haber vermiş. Düşman aynı gece köye operasyon düzenlediğinde arkadaşlar, olacakları önceden bilen Hacı Beyro'nun aldığı tedbirle yakalanmaktan kıl payı kurtulmuşlar. Operasyon gücünün köye girmesinden hemen önce, muhtar Beyro'nun uyandırarak köyden çıkardığı arkadaşlar, kendilerine düzenlenen operasyunu köyün dışında bir noktadan izlemişler. Köyde arkadaşları bulamayan düşman gittikten hemen sonra, köye inen Ahmet Kesip arkadaş doğruca imamın evine giderek onu cezalandırmış." Ozamanlar, on dokuz yaşında, yaşına göre gelişkin, gözü kara bir delikanlı olan Ahmet Kesip arkadaşın bu fiili, bölgede halk arasında büyük bir

çalkantıya neden oldu... Devlet, benzer her durumda olduğu gibi bu cezalandırmayı da halk arasında dincilik sermayesi olarak bize karşı kullandı.

MHP TETİKÇİSİNİN CEZALANDIRILMASI VE DEVLETİN“ARANANLAR” AFİŞİ

Iğdır ve çevresinde pek çok yurtsever, devrimci, demokratın kanına giren MHP tetikçisi azılı bir faşist vardı. İsmini anımsayamadığım tetikçi faşist, Erzurum ünüversitesinde öğrenciydi. Binali hoca, Amet Kesip ve Ahmet Tosun arkadaşlar aldıkları bir kararla o kişiyi Iğdır merkezinde cezalandırdılar. Cezalandırma sırasında, yanında bulunan kardeşide yaralandı. Bu eylem Iğdır’da büyük yankı yarattı. En gözde tetikçisi cezalandırılarak bam teline basılmış olan düşman, bu eylemden hemen sonra Binali hoca, Ahmet Kesip ve Ahmet Tosun arkadaşların yan yana portre fotorafları bulunun, altına da başlarına konan ödülün yazılı olduğu afişlerini Iğdır’dan Erzuruma kadar, kamuya açık her yere astı. Bölgede her yerde afişlerle aranır duruma düşünce, gerilla olarak arazide kalma tecrübesinden de yoksun arkadaşlar, kendi aralarında, baharda yeniden buluşmak üzere dağılma kararı almışlar. Ahmet Tosun ile Binali hoca Türkiye metrepoline gitmiş. Darda kaldığı her defasında olduğu gibi, Ahmet Kesip arkadaş bu defa da bize geldi. Amcam Enver Nes’ten, kendisine kış boyu kalabileceği bir yer bulmasını istedi. Amcam Enver Nes’te Ahmet Kesip arkadaşı bir süre Goma Haco’da bizim yanımızda tuttu. Sonrada onu, Karsın Karadağ semtinde besicilik yapan bir dostunun yanına, çoban olarak yolladı. Amcamın bir yerlerden peydahladığı sahte bir kimlikle Kars’a giden Ahmet Kesip arkadaş,

düşman kendisini bütün bölgeye astığı afişlerle ararken, orada kış boyu çobanlık yaptı. Baharda yeniden bölgeye gelerek arkadaşlarla buluştu. Kars'taki besici dostu baharda Enver amcamın yanına geldi. Ona:

-Enver, sen bana çoban değil bir melek yollamışsın! O ne iyi, ne güzel bir insan evladıydı öyle! Sadece hayvanlarıma iyi bakmakla kalmadı, kendi yok allahı var, inan olsun çocuklarımı da terbiye edip yetiştirdi. Okadar ısrar ettim: kal dedim! Seni evlendireyim! Ortağım ol! Ne istersen vereyim, yeter ki yanımda kal dedim! Gözü gönlü tok çıkttı, istemedi. Karlar erir erimez, bir gün daha durmadı, hatır isteyip gitti... Şeref-namus iş güç bahane. Ben sana onun için geldim. Birde sen söylersen gelir,yanımda kalır belki diye umdum. Kimdir? Necidir? Şimdi neredendir? Araya gir de,ha birde sen konuş benim için, dedi.

Enver amcam ne desin dostuna? "Git Iğdır'da asılı afişlere dikkatle bir bak... Çobanını oradan tanırsın..." diyemezdi ya. Ona:

-Uğaşma, düşme peşine. Leyla'sını arayan bir mecnundur o çoban... Sende bu derdin dermanı varmı? dedi.

-Vah yavrum! Vah yiğidim! Belliydi, vallahi her halinden belliydi... diye dövünen Enver amcamın dostu, eli boş, umudu kırık döndü Kars'a.

AH BİR BURUNOMUZ OLSAYDI

1982 yılının baharında, Enver amcamlarla birlikte Kars'ın Kağızman ilçesinin Turnagöl zozanlarına çıktık. Zozanda işimizin başındayken, zomdan yanıma gelen annem:

-Komunist bıyıklı iki celep geldi, seni soruyorlar, dedi. Zoma gittiğimde, Ahmet Kesip ile Ahmer Tosun arkadaşlar kılavın üzerinde oturmuş sigaralarını içiyorlardı. Annem neden öyle demişti bilmiyorum fakat şimdi düşünüyorum da bu arkadaşlar sadece bıyıklarıyla değil; bütün eksik ve yetmezliklerine, hatalarına rağmen temel kişilik özellikleriyle gerçekten komunisttiler. Binali hoca ile Digor'lu Tahsin Şahin (Bişar) arkadaşlarda yakında bir noktadaydılar. Onların yanına gittik. Artık tabanca devri kapanmıştı... Keskinleşen mücadele mavzer ya da kalaşnıkof silahı gerektiriyordu. Darbeden sonra bütün Kürdistan'da olduğu gibi bölgede de düşman, halkta ki silahları zorla toplamıştı. Daha önce el altından kendi yürüttüğü silah ticaretinide durdurmuştu. Ruhsatsız silah bulundurmanın cezası çok ağırlaştırılmıştı. Buna rağmen İrandan sokulan kaçak silahlara ulaşılsa bile bunlarda ateş pahasıydı. Ülkede merkezi örgüt henüz yoktu. Zındanlarda direniş sürüyordu. Dışarıda da bu arkadaşların kendi inisiyatifleri ile oluşturdukları birimler de, zifiri karanlık ve esintili bir gecede yanan mum ışığı gibiydiler... Arkadaşlar durumu izah ettikten sonra benden bu konuda katkı sunmamı ve çevremden katkı sağlamamı istedi.

O sıralar maddi durumumuz fena değildi. Libya'da çalışan ağabeyim Kadir Nes düzenli para yolluyordu. Arkadaşlara hemen elli bin lira para verdim. Ahmet Kesip arkadaş ta içten:

"Ah bir burunomuz (İngiliz beşli mavzer) olsa..." diye ilenmişti.

Onun böyle ilenmesi pek içime vermiş olacak ki, Enver amcamın bir burunosu vardı, gittim kendisinden

arkadaşlar için onu istedim. Hiç unutmam, Enver amcam bana:

-Oğlum, benden canımı istesinler vereyim! Esirgersem namerdim! Fakat silahımı istemesinler… Bu dağ başında, dosta düşmana, kurda kuşa karşı çoluk, çocuk hepinizin güvencesi bu silahtır. Başımıza bir iş gelirse silahsız ne yaparız? dedi.

Enver amcam yerden göğe haklıydı. Yıllar sonra gerillada Güneye geçtiğimde cephane sorumlusu oldum. Özgürlük hareketimiz, modern hafif silahlarla kalabalık güçler, ordular donatıyordu. Kalaşnikof, karnas, biksi, bisiving, doçka (uçaksavar), lav slahı, havan, ihtiyaç fazlası yedekleriyle birlikte vardı. Bazı arkadaşlara silah beğendiremiyorduk... Ahmet Kesip arkadaşın: “Ah bir tane olsa...” diye ilendiği beşli mavzer buruno çoktan antika olmuştu. Medya savunma alanlarımızda yerleşip kalmış emekli KDP-YNK peşmergelerinin omuzunda ya da evlerinin duvarlarından başka yerde görmek mümkün değildi bu tür silahları.

Arkadaşlar gittikten bir süre sonra, Agrı dağı-kırikorda çıkan çatışmada iki askerin öldüğü haberini aldık. Düşmanla çatışmaya giren arkadaşlardı. Bu çatışmada Ahmet Kesip arkadaş yaralanmıştı. Ahmet Kesip arkadaşın yaralanma olayının ayrıntılarını hem arkadaşın kendisinden hem de Ağrı dağında ona bakan çoban Mustafa Kuti’den dinledim:“Arkadaşlar Ahmet Kesip arkadaşın dayısı Kellonun evine gitmişler. Kello kendi evindeki yeğeniyle arkadaşlarını düşmana ihbar etmiş. Çatışmada bu ihbar üzerine gelen operasyon gücüyle çıkmış. Ahmet arkadaş çatışmada omuzundan ve bacağından yaralanmış. Yaralı olarak onu Ağrı dağının Çetindere mıntıkasında bir şikefte taşımışlar.

Burada ona bölgede çobanlık yapan Mustafa Kuti bakmış. Mustafa Kuti daha sonraki mücadele yılları boyunca da, sadık bir parti milisi olarak, her türlü hizmeti yaptı. Mustafa Kuti' nin büyük emeklerini saygıyla anıyorum. Özgürlük hareketimiz bu günlere biraz da böyle görünmez, mütevazı emekçilerin omuzlarında geldi. Yaralandıktan bir ay sonra, arkadaşlar tarafından İrana geçirilen Ahmet arkadaş orada tedavi olarak iyileşmiş."

Ahmet Kesip, Ahmet Tosun, Binali hoca ve Tahsin Şahin arkadaşlar, Doğu kürdüstandan Güney Kürdüstana geçerek, orada partiyle buluşmuşlar. 1983 sonunda Hahurkede partiyle buluşan arkadaşlar, 1985 baharında yeniden Serhat alanına döndüler. Ahmet Kesip arkadaş alana döner dönmez, kendisini ve arkadaşlarını evinde düşmana ihbareden dayısı Kelloyu cezalandırdı. Ahmet arkadaşın yakın akrabalarından Karahacılı Remzi, bölgede azılı bir korucu olmuştu. Ahmet Kesip arkadaş korucu akrabası Remzinin silahını almak için evine gitti. Remzi kendisine karşı direnince aralarında çıkan çatışmada, Remziyle birlikte iki kadın ile bir çocukta öldü. Bu durum bölgede çok olumsuz yankılandı... Devlet durumu değerlendirerek, yoğun karşı propaganda yaptı. Öteki çalışmalar bu olayların gölgesinde kaldı. Örgüt 1987 de Ahmet Kesip arkadaşı yeniden güneye çekti. Ahmet Kesip arkadaş, komutasındaki birtakım arkadaşla 1988 de Şemzinanın Belavuk mıntıkasında düşmanla girdikleri çatışmada sekiz arkadaşıyla birlikte şehit düştü. İki gün boyunca süren bu çatışmada, düşmanın otuzdan fazla kaybı olmuştu. Belavukta şehit düşen sekiz arkadaş arasında bizim Goma Hacolu Nezir Alagöz ile Ömer Alagöz arkadaşlarda vardı. Goma Hacolu Fevzullah Adet'te aynı

gücün içindeydi. Fevzullah Adet, çatışmadan önce kaçarak gidip teslim olduğu düşmanı arkadaşların üzerine getirmiş. Akrabamız olan Fevzullahın ihaneti bu kadarla sınırlı kalmadı. Bundan sonra bize karşı örgütlü kontra faliyete girişen Fevzullah Adet, iki yıl boyunca düşmana hizmet etti. Örgüt Fevzullah Adet'in cezalandırılması için karar aldı. Fevzullahı aradık, fakat ulaşamadık. İki yıl sonra Fevzullah Adet kendisi ayağımıza geldi. Avrupaya çıkmak için hazırlık yaptığını öğrendiğimiz Fevzullah Adetin gizlice köydeki evine geldiği tespit edildi. Yakın mesafeden kafasına tabancayla sıkılan Fevzullah Adet ölmedi fakat iki gözünüde yitirdi. Kontralığının, ihanetinin bedelini iki gözüyle ödeyen Fevzullah Adet hala hayattadır.

Iğdırın Aralık ilçesine bağlı Karahacılı köyünden olan Ahmet Kesip arkadaşın ailesi, Celalıyan aşiretine mensuptu. Serhatta Celalıyanlar isyanla bilinir, isyanla anılırlardı. Osmanlıya da T.C.'ye de isyan etmişlerdi. Sert mizaçlı, gözüpek insanlardı.

Ahmet Kesip arkadaş, Celaliyanlardan Koso'yu Hacı Mirzo'nun oğluydu. Oğlunun gerillaya katılmasından dolayı, düşmanın yoğun baskı ve işkencesine maruz kalan Koso'yu Hacı Mirzo, sonunda bir düşman subayına:

"Burada arayıp benden sorduğunuz oğlum Ahmet, nah şu Ağrı dağındadır! Benim hayır duam ve gücümde onunladır! Yüreğiniz bayıyorsa gidin, ne hesabınız varsa onunla görün! Burada benimle uğraşmayın!" diyebilen biriydi.

AHMET TOSUN (YAŞAR HOCA)

Yetmişli yılların sonu ve seksenli yıllar boyunca Serhat eyaletinde sorumlu olan Ahmet Tosun (Yaşar Hoca) 1988 yazında, Kağızman'ın Pernagut nahiyesine bağlı Karok mezrasında, komutasındaki arkadaşlarla birlikte, düşmanla girdikleri bir çatışmada şehit düştü. Çatışmada sekiz düşman askeri öldü.

Ahmet Tosun arkadaş önderliğin 1977 yılında, Doğubeyazıtta düzenlediği Serhat toplantısına katılmıştı. Bu toplantıdan sonra Serhat'ta Apo'cu hareketi örgütleyip geliştiren Ahmet Tosun arkadaş, ortaokul öğretmeniydi. Tuzluca'nın Abbas Gök köyünden olan Ahmet Tosun arkadaş evli ve iki çocuk babasıydı.

Arkadaşların şahadetinden sonra Karok ve çevresinde yaptığımız araştırma-soruşturma sonunda, Ahmet Tosun ile yanında şehit düşen arkadaşların muhtar Hüseyin Çavuş ile çoban Cangir'in komplosuna kurban gittiklerini tespit ettik.

Ahmet Tosun komutasındaki gücümüz, Karok mezrasındayken, muhtar Hüseyin Çavuş ile çoban Cangir karakola kadar giderek arkadaşları ihbar etmişlerdi. İhbarı ciddiye almayan ya da başka bir nedenle harekete geçmek istemeyen karakol komutanını muhtar Hüseyin Çavuş: "Sen gelmezsen alay komutanına çıkarım!" diyerek tehdit etmiş. Bunun üzerine operasyona çıkmak zorunda kalan karakol komutanı Karok mezrasını kuşatmış, çıkan çatışmada aralarında Ahmet Tosun arkadaşın da bulunduğu altı arkadaş şehit düşmüştü.

Arkadaşların şahadetinden sonra, düşman muhtar Hüseyin Çavuş ile çoban Cangire, şehit düşen arkadaş başına birer milyondan altışar milyon lira para ödülü vermişti. Düşman bununla da yetinmemiş; iki

ihbarcının güvenlikleri için de önlem alarak, muhtar Hüseyin Çavuşu Tuzluca kazasında subay lojmanlarına yerleştirmişti. Çoban Cangir, Iğdır'ın Panik köyündeki evinde kalmayı tercih etmişti.

Topladığımız bu bilgilerin çoğunluğunu halk arasında, ortamda, alçakça marifeti ve bundan kazandığı parayla övünen çenesi düşük muhtar Hüseyin'in anlatımlarından sağlamıştık. Çevredeki halk bize bütün bunları muhtarın ağzından, öfke ve şaşkınlık içinde anlatmıştı.

Serhat Eyalet Yönetimi 1990 yılında, Hüseyin Çavuş ile Cangir'in cezalandırılmaları kararını aldı. Görev Hosrof, Navdar ve benden oluşan bir birime verildi. Cangir, Panik köyünde vurularak cezalandırıldı. Hüseyin Çavuşun Tuzluca subay lojmanlarındaki evini tespit ettik. Kendisini izledik. Fakat cezalandırmak için uygun fırsatı bulamadık. Sanki farklı bir görevin içindeydi... Özel güvenlik altındaki lojmanlardan, kalabalık özel birimlerle çıkıyor, yine aynı lojmanlarda kalan bu birimlerle dönüyordu.

Bizim başaramadığımız bu görevi Afrin'li Levent arkadaş tek başına üstlendi. Levent arkadaş Hüseyin çavuşu cezalandırdığı gibi, onu vurduktan sonra üzerine gidip, düşmanın verdiği güvenlik silahını da kaldırarak, sorunsuz üssüne döndü.

BİNALİ YILDIRIM ARKADAŞ

Terekeme milliyetinden Binali Yıldırım arkadaş, Iğdır'ın Saraçlı köyündendi. Saraçlı köyü muhtarı Bayram Ali Yıldırım'ın oğluydu. Öğretmen olan Binali Yıldırım arkadaş evli, bir çocuk babasıydı.

Yetmişli yılların ikinci yarısından başlayarak, özgürlük hareketimizin Serhatta oluşup gelişmesine mücadelenin en meşakkatli, en karanlık ve belki de en "umutsuz" süreçlerinde, sarsılmaz bir Apocu inanç, ruh ve iradeyle hizmet eden Binali Yıldırım arkadaş, insanlık hareketimizin başarısı için savaşırken Hakurkê'den Serhat'a dönüşte, sınırın Başkale mıntıkasında pastar pususunda şehit düştü.

CEPHE ÇALIŞMALARI

1985'te önderlik sahasından Seyat Kayalar (İhsan) arkadaş geldi. Goma Hacolu akrabsmız Süleyman Alagöz ile Seyad arkadaşın ardından, ağabeyim Kadir Nes ile Karslı Mehmed Oğul da Libyadan geldiler. Genel sorumlu Seyad arkadaş, bizim Goma Hacoda bir toplantı düzenledi. Benim de katıldığım toplantıda ağabeyim Kadir Nes, Karslı Mehmed Oğul, Iğdırlı Navdar Serhat (Av. Medet Serhat'ın yeğeni), çocukluk arkadaşlarım Ömer Alagöz ile Süleyman Alagöz vardı. Toplantıda Navdar Serhat, Ömer Alagöz ve ben Serhat eyaleti cephe çalışmaları komitesine seçildik. Seyad Kayalar ile Karslı Mehmed Oğul arkadaşlara bağlı çalışacaktık. Komite olarak: eyalet örgütünün hazırladığı bildirileri en geniş biçimde dağıtıyorduk. Avrupadan düzenli olarak ulaşan minyatür baskı Serxwabun sayılarını önceden belirlediğimiz belli kişilere, yerlere ulaştırıyorduk. Yeni şervan çıkarıyorduk. Maddi yardım topluyorduk. Iğdır, Kars, Ağrı, Doğubeyazıt ve çevrelerinde yoğun bir çalışma içine girdik. Tempomuz yüksekti demek az gelir, hepimiz gerçekten fırtına gibiydik! O dönemin ruhu, coşkusu, heyecanı bambaşkaydı.

SEYAD KAYALAR (İHSAN) ARKADAŞ

Çalışmalar başladıktan bir yıl sonra Seyad Kayalar arkadaş, Karsta yakalandı. Arkadaşın yakalandığını öğrenince, biz ilkesel olarak gerekli tedbirleri aldık. Düşman iki ay boyunca işkence altında tuttuğu Seyad arkadaşı, koma halinde getirip evine bıraktı... Düşmanın bu tutumuna kesin bir anlam veremedik. Ucu her yöne açık bu durum karşısında kafamız karıştı... Düşman ne yapmak istiyordu? Bu durumda Seyad arkadaşa nasıl yaklaşmalıydık? Belirsizlik ve kuşku en çok bu durumlarda kötüydü. Sonunda kendine gelen Seyad arkadaşın ilk işi bize kısa bir not ulaştırmak oldu. Notunda:

"Benden hiç bir şey alamadılar! Görüşmemiz gerek. Ben gelemiyorum. Siz gelin," diyordu.

Notunu aldıktan sonra, gidip onu görmeyi kararlaştırdık. Digor'un Arpalı köyündeki evine gittiğimizde, bizi Seyad arkadaşın eşi ve çocukları karşıladı. Yattığı odaya girdiğimizde gözlerimize inanamadık... İki ay içinde mum gibi erimiş, bir deri bir kemik kalmış olan Seyad arkadaş tanımaz hale gelmişti.

Ranzadaki yatağında, sırtüstü uzandığı yerden bizi görünce: İskeleti çıkan, çukuruna kaçmış gözleri parlayıp ışıdı! Dışarı fırlamış şakakları, elmacık kemikleri üzerine gerilmiş deriden ibaret yüzünde, sıcacık bir gülücük doğdu. Fakat bizi karşılamak için doğrulup oturumuna gelecek gücü yoktu. Dışarıda nöbetçi bırakarak tedbirli gelmiştik. Uzun kalamazdık. Düşmanın tutumuna ve durumuna açıklık getiren Seyad arkadaş, bize:

“Size yolladığım nottada belirtiğim gibi, düşman benden hiçbir şey alamadı! Sorgu sırasında benim aileme bağlılığımı tespit edince, beni infaz etmek yerine bu halde getirip buraya, ailemin yanına bıraktı. Şimdi benim eşime ve çocuklarıma bağlılığımı kullanmaya çalışıyorlar... Arkadaşlar, inancınız olsun düşman bundan da sonuç alamayacak! Ben aileme bağlıyım. Fakat kimliği ve özgürlüğü olmayanın, kendisine ait gerçek hiç bir şeyi yoktur! Benim önderliğe, partiye ve halka bağlılığım herşeyin üzerindedir! Ailem ve çocuklarım da, bu bağlarımla anlam ve değer kazanacaktır!

Komadan çıktıktan sonra, düşman buraya yeniden geldi. Bana:

“Direndin, fakat bunun ortası yok! Ya bizden, ya da o taraftan olacaksın! Unutma, ortası yok! Bizden olursan sürekli ailenle olursun...“ dediler.

Düşman da söylese doğru, doğrudur! Bu işin ortası yok! Ben burada ayağa kalkacak kadar toparlanayım. Sizde bu arada arkadaşlarla bağlantı kurarak durumu ayarlayın. Ben gerillaya, dağa çıkacağım!” dedi.

Seyad arkadaş, bunların yanı sıra bize bazı uyarılarda bulundu, perspektifler verdi:

“Burası sürekli düşmanıngözetimi altında. Bir daha doğrudan buraya gelmeyin. Belirlediğimiz ilişki ve kanallardan notlaşalım. Navdar arkadaşı İstanbula yollayın. Orada çalışsın. Sizde sığınaklarınızı düzenleyin, güvenliğinizi alın, düşman boş durmuyor, çalışıyor... Toparlanıp hazır olduğumda size not yazacağım. Gelir beni alır, gerillaya ulaştırırsınız,” dedi.

Evindeki bu görüşmemizden bir süre sonra Seyad arkadaştan bir not geldi:

“Düşman ikinci defadır beni araziye çıkararak ölümle tehdit ediyor! Durum ciddi! Gelip beni alın,” diyordu.

Notu alınca hemen harekete geçtik. Ömer Alagöz (Aydın) arkadaşla ayarladığımız bir taksiyle Arpalı köyüne gittik. Biraz daha toparlanmış fakat hala yürüyemeyecek durumda olan Seyad arkadaşı alarak, Goma Haco’ ya getirdik.

Goma Haco’nun dışında, akrabamız Hacı Hüseyin’in bir çiftliği vardı. Orası çalışmalarımızda üs olarak kullandığımız gizli yerlerimizden biriydi. Orada, özel olarak yaptığımız rahat bir sığınağımız vardı. Hacı Hüseyine gittim. Kendisine durumu izah ederek, “arkadaşı bir süre misafir etmesini” istedim. Hacı Hüseyin önce biraz teredüt etti fakat sonra “olur” dedi. Seyat arkadaşı Hacı Hüseyin’in çiftliğindeki sığınağımıza yerleştirdik.

1986 yılının sonbaharıydı. Gerillayla bağlantı kurma çabalarımız sonuç vermedi. İranda arkadaşlar vardı. Sınırda kaçakçılık yapan tanıdıklar üzerinden ayarladığımız bir yolla, Seyad arkadaşı bir süre sonra Doğu Kürdüstana (İrana) geçirdik. Oradaki arkadaşlara ulaştırdık.

Buradan Hakurkeye geçen Seyad arkadaş, 1988 baharında Serhata gerilla komutanı olarak döndü. Onu, o bahar Ağrı dağında Kirikorda gördüm. Seyad arkadaş takım komutanı olarak döndüğü Serhatta, 1989 sonbaharına kadar mücadelesini sürdürdü. Sonbaharda, Kirikorda düşmanla girdikleri bir çatışmada bir arkadaş şehit düşmüş, takım komutanı Seyad arkadaşta ağır yaralanmış. Daha sonra çatışmada yer alan arkadaşlardan dinledim. Seyad arkadaş, takviye alarak saldıran düşman karşısında komutasındaki arkadaşlarla:

“Benim için yapabileceğiniz fazladan hiç bir şey yok. Beni uygun bir yere yerleştirip hemen geri çekilin. Eğer imkan bulursanız daha sonra beni almaya gelirsiniz. Bu benim, komutanınız olarak size talimatımdır!” demiş.

Arkadaşlar, ağır yaralı komutanları Seyad arkadaşı kayalıklarda uygun bir yere yerleştirmişler. Yanına su, ekmek, sigara ile iki tane de elbombası bırakarak geri çekilmişler. Arkadaşların geri çekilmesinden sonra, düşmanın girdiği noktada gerçekleşen bir patlamada, dört asker ölmüş. Seyad arkadaş ağır yaralı halde kendinde patlattığı iki el bombasıyla, üzerine gelen dört düşman askerini öldürerek şehit düşmüş.

Seyad (İhsan) arkadaşın mücadele içindeki duruşu, sergilediği direnişi bütün arkadaşları ve halkı olduğu gibi benide derinden etkiledi. Şahadetinden sonra, Seyad arkadaşın mücadele anısına bağlılığın bir ifadesi olarak onun kod adını aldım. O zamana kadar, yapı içindeki kod adım “Keko’ydu”. O günden sonra kod adım İhsan oldu.

IĞDIR KAYMAKAMLIĞINA BASKIN

1989’un baharıydı. O zamanki Goma Haco muhtarı Mustafa Alagöz: “düzenlediği köy muhtarları toplantısın da, Iğdır kaymakamının muhtarlarıPKK’ye karşı korucu olmaya, köylerinden korucu çıkarmaya zorladığını ve bu yönde kendilerini tehdit ettiğini” söyledi.

İsmini hatırlamadığım, fakat Niğde’li olduğu bildiğim Iğdır kaymakamının, devlet tarafından Iğdır’a özel olarak atanmış azılı bir MHP’li faşist olduğunu

biliyorduk. Muhtar Mustafa Alagöz'ün verdiği bilgileri, bölgede ki muhtarlardan da aldık. MHP'li kaymakam "iyi" çalışıyordu...

Bu ciddi gelşmeyi, eyalet cephe birim toplantımızda ele aldık. Toplantıda konu üzerine yaptığımız tatrışma ve değerlendirmeleri, Iğdır kaymakamlığına eylem kararıyla sonuçlandırdık. Eylemin keşif ve düzenleme görevini Navdar arkadaş üstlendi. Navdar arkadaş, Eyalet Cephe biriminde çalışmalarını aktif olarak yürütürken, aynı zamanda Iğdır çarşısında bulunan dükkanların da ki işlerini de yürütüyordu. Yerlisi olduğuIğdırı avucunun içi gibi bilen Navdar arkadaş ünüversite mezunuydu. Eylem hedefimiz doğrudan Iğdır kaymakamlık binasıydı.

Navdar arkadaşın keşfinden sonra yapılan düzenlemeye göre: Navdar ile Aydın arkadaşlar kalaşnikof silahlarıyla, belirlenen iki noktada güvenliği alacaklardı. Navdar arkadaşın çevresinden örgütlediği liseli bir genç olan, (…) arkadaş ile bende kaymakamın makamına elbombası ve Molotof atacaktık.

Gece eylem için harekete geçtik. Navdar arkadaş postane tarafında, Aydın arkadaş biriketçi tarafında kaleşnikof silahlarıyla güvenliği aldılar. Kaymakamlığın ön tarafında bir gece bekçisi vardı. (…) ile ikimiz iki metrelik bahçe duvarını, arka tarafından tırmanarak avluya atladık. Ben, salonun camını kırarak bombayı içeri fırlattım. Aynı anda (…)'da molotofunu attı. Hızla duvara koştuk. Liseli genç (…) duvarı kedi gibi tırmanarak caddeye atladı. Ben, heyecandan olsa gerek, dışarıdan kolaylıkla tırmandığım aynı duvarı içeriden aşmayı hemen başaramadım. Zor bela tırmanabildiğim duvarın üzerine çıktığımda, ozamana kadar patlayan bumbanın sesine, konut tarafına gelen

bekçiyle karşılaştım. Bekçi beni fark edince üzerime ateş etti fakat vuramadı. Aynı anda, Navdar ve Aydın arkadaşlarda bekçiyi taradılar. Bekçi vuruldu. Bende yola atladım ve hızla uzaklaştım.

Eylemden sonra buluşma noktamız, Baharlı mahalesinde ki mezarlıktı. Oraya ulaştığımda, sadece Navdar arkadaş vardı. Aydın ile liseli (…) arkadaşlar gelmediler. Onlarla ertesi gün buluştuk.

Ertesi gün bir milisimizi çarşıya, kaymakamlığa yolladık. Kaymakamlık binasının meskenide, makamıda tamamen yanmış, bekçi de ölmüştü. Fakat eylem sırasında içeride yatan kaymakam kurtulmuştu. Eylem bütün bölgede büyük yankı yarattı. Eylemden kurtulan MHP'li kaymakam köy muhtarlarıyla eylemden sonra yaptığı toplantıda, onlara yine koruculuğu dayatınca muhtarlarda haklı olarak: "Kaymakam bey, Siz şehrin ortasında kendi güvenliğinizi sağlayamıyorsunuz... Biz kırda, arazide can ve mal güvenliğimizi nasıl sağlayalım? " demişler.

Toplantıda gerçek, yüzüne böyle vurulunca kaymakam muhtarlar karşısında boyun eğip susmak zorunda kalmış. Düzenlediğimiz bu eylemden sonra, kaymakamlık başka yere taşındı. Niğdeli kaymakam da Iğdır'dan alınarak başka yere tayin edildi. Kaymakamlık eyleminden sonra düşmanın yönelimi yoğunlaştı. Bizde kendimize göre bazı tedbirler aldık. Navdar arkadaş bir süreliğine İstanbula gitti. Bir kaç ay sonra geri döndü. Bir süre sonra ben deşifre olunca 1990'da cephe faliyetlerinden ayrılarak dağa çıkıp gerillaya katıldım. Navdar Serhat ile Ömer Alagöz (Aydın) arkadaşkar, yanlarına Kosrof arkadaşı alarak cephe faliyetlerini başarıyla sürdürdüler.

NAVDAR SERHAT ARKADAŞ

Iğdır'ın Alican köyünden olan Navdar Serhat arkadaş, özgürlük hareketimizin en zorlu süreçlerinden 12 Eylül döneminde, zından direnişçisi özgürlük savaşçılarımızı, onlara yaraşan bir kararlılıkla savunan ve bu uğurda şahadeti kucaklayan Av. Medet Serhat'ın yeğeniydi. Varlıklı bir Kürt aileye mensup olan Navdar arkadaş ünüversite mezunuydu. İlginçtir, sınıf kültürüyle Türk sisteminde yüksek eğitimin, bizim insanımızda kaçınılmaz olarak yaratığı büyük ve derin tahribat, Navdar arkadaşda yoktu! Navdar arkadaş, özgürlük hareketinde mücadeleye atıldığında nişanlıydı. Zamanın koşullarına göre oldukça yüksek bir kişisel yaşam imkanına sahipti. Fakat o kişisel yaşamdan önce, halkımızın Başkan APO'nun önderliğinde gelişen yeniden diriliş hareketine katılmayı yeğledi. Navdar Serhat arkadaş, Serhat eyaleti cephe yönetimindeki görevini 1993 sonbaharına kadar başarıyla sürdürdü. O yılın sonbaharında, Aşağı Alican köyü korucu başı Gomo'nun cezalandırılması eyleminde yaralanan Navdar Serhat arkadaş, çatışmadan sonra çekildikleri noktada kan kaybından şehit düştü.

ÖMER ALAGÖZ (AYDIN) ARKADAŞ:

Goma Haco'dan akraba olduğumuz Ömer Alagöz (Aydın) arkadaş, mücadeleye katıldığında evli ve dört çocuk babasıydı. Goma Haco ve çevresinde herkesin sevdiği saygın biriydi. Ömer arkadaş önderliğe, partiye

ve halka bağlı; mücadelede iddialıydı. Çok başarılı bir cepheciydi. Önsezileri güçlü, deneyimli ve tedbirliydi.

Ömer Alagöz arkadaş 1994 sonbaharında artık temamen deşifre olup eyalette cephe faaliyetlerini yürütme imkânı kalmayınca, Ağrı dağına çıkarak gerillaya katıldı. Bir yıl sonra 1995 sonbaharında, Iğdırın Harmanlar mahallesinde, kendisini kuşatan kalabalık bir düşman gücüyle tek başına girdiği çatışmada, son kurşununa kadar savaşarak şehit düştü.

Ömer Alagöz (Aydın) akadaşın Harmanlar mahallesindeki varlık nedenini ve şahadetini birlik lomutanı Deniz (Hayati Kaytan) arkadaştan dinledim: “Ağrı dağında güz sonunda üslendikleri noktadayken, zorunlu bazı üslenme ihtiyaçlarının temini için, Ömer arkadaş tek başına görev almış. Cephe faaliyetleri sırasında örgütlediği ilişkilerden ihtiyaçları temin ederken Iğdırın içinde ajanlar tarafından farkedilen Ömer arkadaş, Harmanlar mahallesinde üslendiği evde düşman tarafından kuşatılmış. Rus yapımı akeis silahıyla son merimisine kadar çatışmış. En son bahçe duvarının arkasında mevzilendiği yerde, düşmanın lav silahıyla şehit düşmüş.” Ömer Alagöz (Aydın) arkadaşın çocuklarından, kızı Berat Alagöz (Ruken) 2008’de gerillaya katılarak babasının silahını kaldırdı.

İBRAHİM ASLAN (NUMAN) ARKADAŞ:

Kağızman-Çemçe Bölge sorumlusu Numan (İbrahim Aslan) arkadaşı, eyalet cephe çalışmalarımızda, Kağızmana gittiğim her defasında görev gereği görüyordum. Bölge komutanı bir arkadaş olarak son derece mütevazı, Apocu ilke sahibi, kabul ve red ölçüleri net, zeki, çalışkan ve başarılı biriydi.

O sıralar, henüz yirmili yaşlarının ilk yarısında olan Numan arkadaş yaşına göre, bizde pek az raslanan şaşırtıcı bir olgunluktaydı. O yaşta grup dönemine özgü kadro özelliklerine sahipti. Ben mücadele yaşamım boyunca, kadroya ve halka Numan arkadaş kadar doğru yaklaşabilen çok az arkadaşa rasladım. Kadroyu ve halkı, yaşamlarını paylaşma, ortaklaşma temelinde tanır, anlar; sorunlarına çözüm üretir ve mümkün olan herkesi, bir biçimde karar süreçlerine katardı.

İbrahim Aslan (Numan) arkadaş, Wan'ın Selimbey mahallesinden, Bahtiyar Aslan'ın oğluydu. Evdeki ismini hatırlayamadığım kardeşi Delil arkadaş, gerillaya Numan arkadaştan önce katılmış, şehit düşmüştü. Numan arkadaş kardeşi Delil arkadaşın şahadeti üzerine, o sırada okuduğu üniversiteyi terk ederek, gerillaya katılmıştı. Benim üzerimde çok emeği olan Numan arkadaşla çalışmak onun varlığından, duruşundan, tarzından kaynaklanan güç ve güvenle son derece rahat, verimli ve zevkli oluyordu. Numan arkadaş Kağızman-Çemçe bölgesinde düşmana karşı düzenlediği başarılı eylemleriyle, savaş tarzı ve disipliniyle arkadaş yapısı ve halk üzerinde büyük etki ve güven yaratmıştı.

Görev için gitttiğim Kağızmanda, Numan arkadaşın komutasında savaşan yapı içinden Sarıkamışlı Ali Suse, Afrinli Levent ve Diğorlu Serdar arkadaşlardan 1988 de şehit düşen Yaşar Hoca (Ahmet Tosun) ve beş arkadaşın intikam eylemlerini dinledim:

"Yaşar Hoca (Ahmet Tosun) ve beş arkadaşın şahadetleriyle sonuçlanan operasyonun, Kağızman Jandarma Tabur komutanı bir Kurmay Yüzbaşı tarafından düzenlendiğini tespit etmiştik. Numan arkadaş Kağızman merkezindeki ilişkilerimiz üzerinden

bu kişiyi izleyerek bilgi edinmişti. Edinilen bilgiye göre, Yüzbaşı Kağızmandan Erzurum havaalanına giderek, oradan eşini karşılayacaktı. Kendilerine verilen günde, Numan arkadaş komutasındaki gücümüz Erzurum-Kağızman yolunun Değirmendere noktasına Pusu kurmuş. Arkadaşlar, Biksi ve Bisivinkle yolun iki yakasınıda tutmuşlar. Numan arkadaş yanındaki arkadaşlarla, asfalta inmiş. Bana eylemi anlatan Ali Suse, Levent ve Serdar arkadaşlarda Numan arkadaşın yanında asfalta inmişler. Erzurumdan gelen Kağızman yolcu otobüsü, Değirmenderede pusuya girdiğinde, Numan arkadaş yanındaki arkadaşlarla asfalta çıkarak otobüsü durdurmuşlar. İki arkadaş kapıları tutmuş. Yol iki taraflı kesilmiş. Numan arkadaş yanındaki arkadaşlarla, bizzat kendisi kimlik kontrolüne başlamış. Kontrol sırasında bir yerde kucağında çocuğuyla oturan genç bir kadın ile yanında sivil-bürokrat giyimli, arka koltuklarında da başları asker tıraşlı sivil giyimli iki kişiyle karşılaşmış. Numan arkadaş genç kadının yanındaki adamın kimliğini alıp bakmış. Ardından adama mesleğini sormuş. Adam: “Banka Müdürü olduğunu”söylemiş. Duruşundan ordu malı asker olduğunu anladığı adam ile yanında ki kadın arasında bir çanta varmış. Numan arkadaş çantayı alıp açmış. Çantanın içinden, beylik tabanca ve birde telsiz cihazı çıkmış. Bunlarla durumu netleşen adama Numan arkadaş:

-Siz aşağı inin, demiş.

O anda arka koltuktaki asker tıraşlı iki kişi tabancalarını çekerek, duruma müdahale etmişler. Yanındaki arkadaşların karşı müdahalelerini engelleyen Numan arkadaş “Banka Müdürü”ne:

“Kim olduğunuzu biliyoruz. Buraya sizin için geldik. Bizim işimiz sizinle. Burada bir çatışma çıkarsa aramızda bu sivil insanlar ezilir! Sadece aracın kapıları değil çevrede tutulmuş durumda! Olacakların sorumlusu siz olursunuz!” demiş.

Durumunun umutsuzluğunu anlayan yüzbaşı, arka koltuktaki korumalarından silahlarını indirmerlerini istemiş. Numan arkadaş korumaların tabancalarını almış. Arkadaşlar yüzbaşıyla korumalarını aşağı indirmişler.

Bu arada aynı otobüste seyahat etmekte olan DYP (Doğru Yol Partisi) Kars Millet Vekili Kerem Güreş araya girerek, Numan arkadaştan yüzbaşıyla korumalarının affını rica etmiş. Numan arkadaş, araya giren Kerem Güneş’e:

“Benim buna ne yetkim ne de hakkım var. Bu savaşı biz başlatmadık. Biz halk olarak kimliğimizi, onurumuzu, kendimizi savunuyoruz. Yüzbaşı biri genel sorumlumuz olan beş arkadaşımızı katletti. Sıra şimdi kendisine geldi! Buyrun siz yolunuza gidebilirsiniz.“ demiş.

Otobüsün gündüz kesilen yolda durdurulması, kimlik kontrolü, korumaların müdahale çabaları, Millet Vekilinin af ricaları sırasında geçen zaman içinde, düşman iki özel tim aracıyla müdahaleye gelmiş. Arkadaşlar öndeki aracı bisivingle vurmuşlar. Akrep tipi zırhlı araç yolun kıyısından akan Aras nehrine uçmuş. Bunu gören öteki araç geri dönüp kaçmış. Düşmanın müdahale çabası sırasında, otobüsün önünde de sorunlar yaşanmış. Yüzbaşının peşinden kucağında çocuğuyla otobüsten inen kadın, eşini bırakmak istememiş... Arkadaşlar onu güçlükle zaptederek otobüsün yanında tutmuşlar.

Yoldan alınarak, arazide bir noktaya götürülen Kağızman Jandarma Tabur Komutanı Kurumay Yüzbaşıyla iki korumasına Numan arkadaş infazlarından önce cezalandırılma gerekçelerini açıklamış. Ardından üçünün infaz talimatını vermiş. Yüzbaşıyla iki koruması orada kurşuna dizilerek infaz edilmiş.“

Arkadaşların, Bisivingle vurduğu zırhlı araçta dört özel tim çetesi ölmüş, biride yaralanmıştı. Eylem sırasında yüzbaşıyla aynı otobüste bulunan ve araya girerek onun affını rica eden DYP Kars Milet Vekikin Kerem Güneş’in yaşadıklarından çok etkilendiğini ve çevresine:

“Bunlar öyle söylenildiği gibi terörist değiller... İsteseler hepimizi öldürebilirlerdi. Canımızada, malımızada ilişmediler...” dediği söyleniyordu.

AĞRI DAĞINDAN KAĞIZMAN-ÇEMÇE’YE CEPHANE

Cezalandırma eyleminden sonra, Aydın (Ömer Alagöz) ile Ağrıdağına Kirikora çıktık. Burada, dönemin genel sorumlusu Erzurum Kara yazılı Nasır’a, Kağızman Çemçe gücümüzün cephane ihtıyacını bildirdik. Kağızman Jandarma Tabur komutanı Kurmay Yüzbaşıyı cezalandırarak, Yaşar Hoca ile beş arkadaşın intikamlarını alan Numan arkadaşın komutasında ki gücümzün, eyleme misilleme olarak kapsamlı operasyona çıkacağı kesin olan düşmana karşı acil cephaneye ihtiyacı vardı. Biksi, Kalaşnikof mermileri ve Bissivink roketlerinden oluşan, yüklü bir cephaneyi Aydın arkadaşla Ağrı dağından alarak Goma Hocaya getirdik. Cepahaneyi buradan Kağızman -Çemçeye nasıl ulaştırabileceğimiz üzerine Aydın arkadaşla düşünerek

kafa yorduk. Sonunda “Peynirci kisfesinde” karar kıldık. On tane kadar orta boy peynir bidonunun diplerine cephaneleri yerleştirdik. Üzerlerine de mis gibi otlu peynir bastık. Dibine yerleşrtidiğimiz Bissiving güleleri, üzerlerine basılı otlu peynirin içinde yukarı doğru sivrilsede, kamuflajımız fena sayılmazdı. Aydın arkadaş “Kurşun gibi ağır...” peynir bidonlarını, Goma Haco’un minibüsüyle Iğdır otobüs garajına götürdü. Bende peşinden gittim. Burada Aydın arkadaş, benim yanımda peynir bidonlarını Kağızman otobüsünün bağajına yükledi. Bende Kağızmana biletimi aldım. Aydın arkadaş Iğdırda kaldı. Bende peynir bidonlarımızın yüklendiği Kağızman otobüsüne bindim. Yolda bir arama durumunda cephaneler ortaya çıkarsa, elbetteki sahiplenmeyecektim. Böyle bir durum olmadı. Kağızman otobüs garajında bidonları aldım. Garajda, zomlara giden traktörlerden birine yükleyerek zozanlara çıkardım. Bidonları benimle birlikte yüklerken susan traktörcü, indirirken dayanamadı:

-Abi bunlarda ne var böyle? diye sordu. Bende saf, saf:

-Peynir,dedim.

Genç biri olan şöför alınmaktanda öte, enayi yerine konulmaktan bozulmuş bir halde, bana bakarak:

-Peynir mi? diye mırıldandı. Ardından da:

-Peynir o taraftan buraya değil, burdan o tarafa gitmez mi abi? dedi.

Ben, sarpa saran duruma açıklık getirmek için:

-Haklısın birader. Bizde bu peynirleri buradan satın almıştık. Fakat bidonların altına kilo dövsün diye taş doldurmuşlar... Başına çalmak için geri getirdim, diyerek izahta bulundum. Genç şöför şaşkınlıktan ağzı yarı açık halde:

-Vay şerefsizler? diye ünlereyek hayıflandı. Sonra da:

-Abi buralarda böyle şeyler olmaz... Kimmiş bu ahlaksızlar? diye konuyu deşmek istedi.

-Boş ver birader! İnsanoğlu bu, çiy süt emmiş! diyerek, parasını verip yolladım.

"Hadi! desem, benimle birlikte o "ahlaksız peynirciden" hesap sormaya hazır olan bu temiz kalpli traktör şöföründen yakamı zor kurtardım.

Arkadaşların noktası yakındı. Noktada beni karşılayan Numan arkadaş, her defasında olduğu gibi beni sımsıkı kocaklayarak karşıladı. Kendilerine getirdiğim cephaneleri görüncede: Sanki benim görevim değilmişte, kendilerine istemesem yapmayabileceğim çok büyük bir iyilik yapmışım gibi defalarca teşekür etti.

-Doğrusu bu kadarını hiç umut etmiyorduk. Tam zamanında ilaç oldu bunlar bize, dedi.

Bir süre Numan arkadaşın yanında Kağızman - Çemçe de kaldım. Ben yanlarındayken, yeniden diriliş için, atılım günümüz 15 Ağustos'ta Kağızman özel tim birliğine eylem düzenlediler. Kağızman-Çemçede, 1988–89 yıllarında iki yıl boyunca bölge sorumlusu olarak görev yapan Numan (İbrahim Aslan) arkadaş, düşmana karşı sürekli ve sonuç alıcı eylemleriyle etkili olurken, aynı zamanda bölgede düzenlediği sayısız toplantıyla ve özel görüşmelerle bölge halkını örgütledi. Numan arkadaşın daha öncede belirttiğim gibi halka yaklaşımı önderlik tarzının derinliğine uygulanmasıydı. Gittiği her yerde zomlarda, bir bardak ayran içimi sürede bile, kadın-erkek, genç-yaşlı-çocuk, ayrıcalıksız herkesle onların yaşam gerçeklerine uygun bir uslup ve yaklaşım içinde kaynaşırdı. Böylesine bir solukluk uğramalardan, molalardan sonra hatır isteyip kalkarken, kadın erkek

zom sahipleri, Numan arkadaştan yine gelmesini candan isterler pekçoğu da, ondan “yine geleceğine dair” söz isterler, söz almadan bırakmazlardı.

İbrahim Aslan arkadaş, 1989 yılının Eylül-Ekim sürecinde yanında altı arkadaşıyla birlikte Sarıkamışın bir köyüne halk toplantısına gitti. Güvenlikte ki arkadaşların yetersizliğinden dolayı toplantı sırasında yanında bulunan iki arkadaşıyla birlikte şehit düştü. Adını hatırlayamadığım söz konusu köyde ki toplantıya, Numan arkadaşın yanında giden guruptan Goma Haco’lu Murat ile Ali Süse orada olanları bana şu şekilde anlattılar:

“Numan arkadaş, üç arkadaşı köyün girişinde güvenlik olarak görevlendirmiş. Öteki üç arkadaşı alarak köydeki toplantıyı düzenlemeye gitmiş. Ali Süse arkadaş köyün girişindeki güvenlik biriminde, Murat arkadaşta Numan arkadaş ile köyün içindeymiş. Halk toplantı için köy kahvesinde bir araya geldiğinde, aralarında köy muhtarının olmadığı görülmüş. Numan arkadaş ile Murat arkadaş muhtarın evine gitmişler. Kapıya çıkan muhtarın kızı Numan arkadaşa:

-Heval evde telefon var... Babam alçaktır! Sizin köyde olduğunuzu telefonla karakola bildirdi. Askerler gelmeden köyden gidin, diye yalvarmış.

Numan arkadaş muhtarı evinden almış. Toplantı yerine giderlerken, muhtarın kızı bu defa babasının yanında aynı uyarıyı babasına yönelik ağır sözlerle tekrarlamış. Bu arada köye ulaşan iki düşman aracı köyün girişinde Ali Süse’nin komutasındaki güvenlik biriminin önünden geçerek köye girmiş. Ali Süse bu durumu:

“Karanlıkta önümüzden geçen araçları köye ait araçlar sandık. Müdahale etmedik”diye izah etti. Köyün

girişinde güvenlikleri alındığı için, içeride rahat hareket eden Numan arkadaş ile adını hatırlayamadığım bir arkadaş toplantının yapılacağı köy kahvesinin önünde düşman tarafından vurularak şehit düşmüşler.

İbrahim Aslan (Numan) arkadaşın cenazesi Wan'dan kalabalık bir araç konvoyuyla Kağızman'a gelen babası Bahtiyar Aslan tarafından alındı, Wan'da düzenlenen törenle Kürdüsten toprağına verildi. Köy girişindeki güvenlik biriminde sorumlu Ali Süse olaydan sonra soruşturmaya alındı. Fakat bir şey çıkmadı. Numan arkadaşları telefonla düşmana ihbar eden köy muhtarı 1992 yılında parti tarafından alınan kararla cezalandırıldı.

YUSUF ADET (DELİL) ARKADŞ

Goma Haco'lu Delil (Yusuf Adet) arkadaş, Serhat Eyaleti ikinci Bölge-Tendürek sorumlusuydu. Özgürlük hareketine 1978'de katılmıştı. Yaşamda ve mücadelede ödünsüz bir Apo'cu öncü, düşmana aman vermeyen gözükara bir savaşçıydı. On iki Eylül askeri faşist darbesinden sonra yakalandı. Uzun yıllar zındanda tutsak kaldı. Zındandan çıkınca Önderlik Sahasına gitti, oradan da Serhat'a geldi. Zından süreci ve öteki nesnel koşullardan dolayı fazla bir arada kalma ve görüşme imkanımız olmayan Delil arkadaş ile Önderlik Sahasından Ağrıdağına geldiğinde görüşebildik. İkinci bölge Tendürek Bölge komutanı olan Delil arkadaş 1990 yaz sonu-güz başında, Tendürekte üslendikleri noktaya

düşmanın yaptığı baskında, yardımcısı Doğubeyazıtlı Dr. Nureddin ve Mardinli Rubar arkadaşlarla şehit düştü.

Delil arkadaş bölge komutanıyken Tendürek cephe faaliyetlerine bizim birimden Aydın arkadaş baktığından kendisiyle görüşme imkanımız fazla olmadı. Delil arkadaşın bende, Önderlik sahasından Ağrı dağına yeni geldiğinde, yaşanan bir olay ve bununla ilgili olarak, arkadaş ortamında bize anlattığı bir anısı var. Delil arkadaşın gelişiyle yaşanan olay ve anlattığı anısını olduğu gibi aktarıyorum:

MHP TETİKÇİSİ TURGUT OĞUZ

Delil arkadaş zindandan çıktıktan sonra gittiği Önderlik sahasından Ağrıdağına geldiği günlerde, arkadaşlar kendisine “arazide bir grup avcının dolaştığı” bilgisini vermişler. Delil arkadaşta avcıların alınıp getirilmelerini istemiş. Ağrıdağının ovaya yakın Gıre Sitilan mıntıkasından alınan sekiz-on kişilik avcı grubu Delil arkadaşın yanına getirilmiş. Kimlik kontro llerinde hepsi bankacı, öğretmen, memur, bürokrat oldukları görülen avcı grubuyla konuşup görüşen Delil arkadaş, grup içinden birini bir yerlerden tanır gibi olmuş... Fakat “ gözünün bir yerlerden ısırdığı” bu kişiyi nereden tanıdığını çıkaramamış. Onun kimliğini tekrar almış. Meslek kimlik kartında, Iğdır ortaokul öğretmeni olduğu görülüyormuş. Buna rağmen belleğini zorlayan Delil arkadaş “gözünün bir yerlerden ısırdığı bu ortaokul öğretmenine” sorular sorarak, nereden tanıdığına dair bir ipucu bulmak umuduyla onu sohbete çekmek istemiş. Karşısındaki ortaokul öğretmeni daha ilk sorusuna yanıt için ağzını açıp konuşmaya başladığı anda, Delil arkadaşın belleğinde şimşek çakmış...

Karşısındakinin Yurtsever-devrimci-demokratlara, halka kan kusturan MHP'nin Iğdır ve Erzurum çevresinde, tetikçisi Turgut Oğuz olduğunu, sesinden çıkarmış. Iğdır meslek-sanat okulunda okuduğu yıllarda sivil faşistlerle günübirlik yaşadıkları çatışmalardan tanıdığı MHP tetikçilerden Turgut Oğuzla, daha sonra düştüğü Erzurum zındanında karşılaşmış.

Iğdır-Erzurum bölgesinde, Yurtsever-Devrimci-Demokratlara karşı işlediği seri cinayetlerden dolayı deşifre ve teşhir olunca, Devletinde bir yerden sonra artık sahiplenemeyerek, tutuklamak zorunda kaldığı MHP tetikçisi Turgut Oğuz, birden fazla adam öldürme suçundan yargılandığı ağır ceza mahkemesinde muebbet hapse mahkum olmuş. Askeri faşist darbeden sonra özgürlük tutsaklarına karşı özel savaş uygulamaları ve işkenceler başlatılmış. Devletin göstermelik hukukuna göre kesinleşmiş cezasını yatmakta olduğu Erzurum zındanındaki koğuşundan alınarak işkence altında sorgulandığı sırada, Delil arkadaş kendisine işkence yapanlardan birinin Turgut Oğuz olduğunu sesinden anlamış. Ozamanlar özgürlük tutsakları Erzurum Karskapıdaki bir nolu zındanda; faşistlerde Erzurum'un Palandöken mahallesindeki cezaevinde kalıyorlardı. İşlediği seri cineyetlerden dolayı sahiplenemeyip yargılayarak müebbet ceza vermek zorunda kaldığı Turgut Oğuz'u devlet, Palandöken cezaevinden alıp Karskapı zındanına getirerek, burada ona özel işkence mesaisi yaptırıyormuş...

Devletin daha sonra düzenlediği özel yasalarla dışarı çıkardığı Turgut Oğuz, yine devletin kendine sağladığı özel imkânlarla, yüzüne estetik ameliyat yaptırarak tipini değiştirmiş. Kimliğini ve suratını

değiştirerek yine aynı bölgede yaşamaya başlayan Turgut Oğuz, değiştirmeyi akıl edemediği sesiyle kendini ele vermişti. Avcı grubunun içinden Turgut Oğuz'u sesinden tanıyan Delil arkadaş, gözlerini onun üzerine dikerek:

"Biz avımızı bulduk! Ava giden avlanır Turgut Oğuz! Sen şöyle geç bakalım!" demiş.

Turgut Oğuz ile birlikte avcı grubundan iki kişiyi daha alıkoyan Delil arkadaş, ötekileri gerekli uyarıları yaparak evlerine yollamış. Turgut Oğuz sorgusunda, işlediği bütün cinayetleri, yaptığı işkenceleri tek tek anlatmış. Turgut Oğuz'un itirafları teyple kasetlere kayıt edilmiş. Sorgusunun sonunda Turgut Oğuz af dilemiş. Bağışlanması için yalvarmış. Turgut Oğuz'la alınan şüpheli iki avcı sorgularında temiz çıkınca Salıverilmişler. MHP tetikçisi, işkenceci Turgut Oğuz bir daha hiç inmemek üzere Ağrı dağında kalmış.

EYALETE YÖNETİM TAKVİYESİ

Eyalette 1980 sonu ve 1990'da yaşanan, yönetim düzeyindeki kayıpların yarattığı büyük boşluklar, mücadelenin temposunu düşürdü. Duruma müdahale eden önderlik, Eyalet yönetimini yeniden oluşturdu. İkinci, üçüncü ve dördüncü bölge üst yönetimleri, zaten boşalan eyaletin genel ve birinci bölge sorumlusu Nasır Çekil'di.

Serhat Eyaleti genel ve birinci bölge Ağrı dağı sorumluluğuna Piro (Turgut Yılmaz) arkadaş geldi. Kendisi Serhat'lı olan Piro arkadaş Kars-Ardahan'a bağlı Tikoş köyündendi.

Şehit düşen ikinci bölge Tendürek sorumlusu, Delil (Yusuf Adet) arkadaşın yerine Azman (Zeki Öztürk) geldi. Serhat'lı olan Azman Ağrı-Patnoslu'ydu.

Şehit düşen Numan (İbrahim Aslan) arkadaşın yerine, üçüncü bölge Kağızman-Çemçe ile dördüncü bölge Sarıkamış sorumluluğuna, Mahir (Ahmet Güler) arkadaş geldi. Serhat'lı olan Mahir arkadaş Kars-Göleli'ydi.

DAĞA ÇIKIŞ

Aydın (Ömer Alagöz) arkadaşla birlikte, gerillayla koordine içinde cephe faaliyetlerimizi sürdürüyorduk. 1990 yılının Ekim ayında evime uğradım. Üç oğlum bir kızım vardı. En büyükleri henüz altı yaşındaydı. Onlara karşı sorumluluklarımı da imkanlar ölçüsünde yerine getirmeye çalışıyordum.

O gün öğleden sonra köye biri jip, öteki cemse iki askeri araç geldi. Köyün içinden araçların bizim eve yöneldiğini görünce, hemen önceden yaptığım sığınağa gizlendim. Evin çevresi açıktı. Gün ortasında, hareket imkansızdı. Silahım her zaman olduğu gibi yanımdaydı. Beni bulurlarsa üzerime gelen düşmandan, vurabildiğim kadarını vurup son kurşunu da kendime sıkacaktım. İnsan karar verince rahat oluyor... Askerler evin altını üstüne getirdiler fakat sığınağı ve beni bulamadılar. Elleri boş çıkıp gittiler.

Aydın arkadaşla, çevremizde ki düşman çemberinin daraldığını, her an bir yerlerde yakalanabileceğimizi sezmekten de öte görüyorduk. Bu nedenle bir araya geldiğimiz her defasında genel konuların yanı sıra bu durumu da dillendirerek, birbirimizi "dikkatli olma" konusunda uyarıyorduk.

O gün akşam hava kararınca köyden çıktım. Doğruca Ağrı Dağı-Kirikor'un yolunu tuttum. Bunu eşime söylemesemde, evime bir daha artık dönmeyeceğimi biliyordum. Henüz örgüt kararı olmadığı için eşime bu yönde bir şey söylemedim. Aileme karşı maddi ve manevi yükümlülüklerimi epey zamandır gereği gibi yerine getirme imkanım zaten kalmamıştı. Artık herşey "büyük aile" yani parti içindi! Kendi kimliğimiz ve insanlık onurumuzla, kendi yurdumuzda, kendi yuvamızda yaşama imkanımız yoktu. Bunu sağlamanın tek yolu Başkan Apo'nun çağrısına uyarak, onun gösterdiği yolda yürümek ve yitirdiklerimizi yeniden kazanmak, bizden zorla alınan temel değerlerimizi, zorla geri almak için onun önderliğinde savaşmaktı!

En büyük oğlum Ali altı yaşındaydı. Ali'nin küçüğü Ömer dört yaşındaydı. Ömer'in küçüğü kızım Bêrîvan iki yaşındaydı. En küçükleri Welat henüz yaşına değmemiş bebekti. Eşim Necife ile birlikte çocuklarımızı büyütme gücümüz, kararımız ve sevgimiz vardı. Fakat olağan bir yaşam için bunlar yetmiyordu... Ya zindana girip en az otuz yıl yatacaktım, ya da dağa çıkıp gerillaya katılacaktım... Üçüncü bir yol da; kendini, kimliğini, kültürünü, yaşam tarzını yani ahlakını inkar etmek... Düşmanın dayattığı ne idüğü belirsiz, kimliksiz ucube, düşkün bir yaşamdı...

Gece boyu Goma Haco'dan, Ağrı Dağı-Kirikor'a doğru yürürken pek çok şeyin yanısıra, bir de bu özel durumlarımızı, gerçekliğimizi zihnimden yüreğime, yüreğimden zihnime gidip gelen düşünceyle duygu alaşımı akımlarla yaşadım...

Kirikor'da Piro arkadaşla görüştüm. Durumu kendisine izah ettiğimde; cephe faaliyetlerinde ne

zamandan beri kaldığımı, genel ve özel durumumu sordu. Benden bu bilgileri alan Piro arkadaş:

-Bu kadar süre iyi dayanmışsın. Senin ovada miyadın çoktan dolmuş. Bundan böyle bizimlesin, dedi.

1990-91 KIŞ ÜSLENMESİ

Gerillaya katıldığımda, Serhat Eyaleti birinci bölge Ağrı Dağı'nda üslenmiş gücümüz toplam 35 kişiydi. Güç kış üslenmesi hazırlıkları içindeydi. Ben de çalışmalara katıldım. Piro arkadaş düzenlediği bir toplantıda:

-Bu kış yarı hareketli olacağız. Fizik gücü buna elvermeyen arkadaşlar çekinmesinler, çıkıp söylesinler. Düzenlemelerimizi ona göre yapalım, dedi.

Agirî (Rojava), Roşel, Reşo (Amed), Cemşid (Erdiş) ile birlikte on arkadaş Fizik güçlerinin yeterli olmadığını belirttiler. Bu arkadaşlar, Doğu Beyazit'in Kire Eli mıntıkasında bir Şikeftte üslendiler. Kire Eli'den Hacı Yasinoğlu Musa vardı. Şikeftteki arkadaşların gereksinimlerini, kış boyu bu yurtseverimiz karşıladı.

Piro arkadaş Beşebap'lı Karker arkadaş ile beni ovada faaliyet yürüten güçlerimizle bağlantı kurmakla görevlendirdi. O yıl fazla kar yağmadı, kış yumuşak geçti. Yarı hareketli güçte fazla zorlanmadı. Biz Karker arkadaşla, cephe birimlerimizle gerekli bağlantıları kurup geliştirdik. Yeni katılan şervanları, Rojavalı Hayri ve Felat arkadaşlara aktarıyorduk. Onlar da Doğu Kürdistan'a Demhat'a geçiriyorlardı.

Ovada ki bağlantı ve aktarım çalışmalarımız dışında biz de Kirikor'da üslenen arkadaşların yanında kalıyorduk. Şikeftler sıcaktı, erzak sorunumuz yoktu. Jeolojik yapısından dolayı Ağrı Dağı'nın 5500 metre yüksekteki sürekli buzul zirvesinin eteklerinden başka

hiç bir yerinde su yoktu. Volkanik dağ patladığında püskürttüğü lavlar, dağın çevresindeki ovanın yirmi beş-otuz km. içine kadar akarak yığılmış. Lavlar soğuduğunda, Kirikor denilen geniş kayalıklar oluşmuş. Kendine özgü granit sert kayalığın içinde sayısız şikeft vardı.

Volkanik patlamalarla içindekini dışarı kusan Ağrı Dağı'nın lav kayalıklarının altında, geniş havuz ve göl yatakları oluşmuş olsa gerekti. Çünkü 5500 m. yüksekliğindeki devasa dağın yağmuru-karı, zirvesindeki buzul dışında yok olup gidiyor, ancak bir bölümü ovanın başında kaynayarak dışarı çıkıyordu. Ağrı Dağı'nda, baharda bile bir akarsu, bir kaynak yoktu. Derin kaya yarıklarının dibinde ve kaya oyuklarında oluşmuş doğal sarnıçlarda birikerek, bir zaman orada kalan kar ve yağmur kalıntıları dışında su olmayan Ağrı Dağı'nda yaşamak için gerekli su dışarıdan taşınmak zorundaydı.

Yüzeye yakın yeraltı su yatakları, kaynak ve akarsuyu bulunmayan Ağrı Dağı'nda, dolayısıyla ağaç ve orman da yoktu. Ağrı Dağı'nın bitki örtüsü, bahar yağmurlarıyla boy gösterip yaz başında yiten otlar ile arazinin ve ikliminin kendine özgü seyrek çalısıydı.

Ağrı Dağı'nda gerillayı en çok zorlayan su sorunuydu. Su için geceleri ovaya kadar iniyor, 20-25 litrelik kulplu benzin bidonlarıyla su çıkarıyorduk. Yerine göre en az 4-5 saatlik yoldan kişi başına en çok bir bidon taşınabiliyordu. Kefiye ya da şütüklerimizle sırtımıza denk yaparak taşıdığımız suları, arazide önceden hazırladığımız uygun yerlere naylon bidonlar içinde gömüyorduk. Toprağa bu şekilde gömdüğümüz sular uzun süre bozulmadan kalıyordu. Bu içme suyumuzdu.

Su sözkonusu olduğunda, sorunumuz yalnızca içme suyuyla sınırlı değildi. Hiç değilse kaba temizlik için, zorunlu kullanım suyunun yokluğu da gerillayı ayrıca zorluyordu.

Gerillaya katıldığım o kış Kirikor'da bütün yapı bitlendik. Gerillada, “çete” olarak tanımlanan, tenimizden türeme bu haşereye karşı sürekli temizlik imkanımız yoktu.

Ağrı Dağı'nın Aralık ilçesi tarafında, dağın eteğinde Karasu kaynağı vardı. Büyük bir gölet gözünden çıkan Karasuyun kıyısında Bulakbaşı, Beri, Teraş, Kafirköy, Hıdırlı, Adetli, Karahacılı ve Alakızıl köyleri vardı. Karasu boyunca sıralanmış bu köyleri ortalayan Kafirköy'de düşman karakolu bulunuyordu. Çok riskli olmasına rağmen herşeyi göze alan yönetimin kararıyla, kış sonuna doğru bahar temizliği için, Karasuyun kaynağına indik.

Aylı bir geceydi. Nöbetçiler dışında, bütün arkadaşlar soyunup dökünerek, Karasuyun kaynağına girdik. Herkes elinde birer kalıp sabunla giysilerini, iç çamaşırlarını ve bedenini yıkayarak, kapsamlı bir temizliğe girişti.

Kış sonu, bahara doğruydu, gece hava soğuktu. Kışın en şiddetli dönemlerinde bile buz tutmayan Karasuyun kaynağı, dışarının soğuğuna karşın nispeten ıhtı, ılımandı... İnsan üşüyordu elbette. Buna rağmen çamaşırlarımızı çitileyerek yıkadık. Kendimiz sabunlanıp tmizlendik.

DR. NASIR

Yapı içinde Afrin'li bir Dr. Nasır vardı. Arkadaşlar arasında, qirêj (kirli-pasaklı) Nasır olarak ünlenmişti.

Nasır'ın suyla arası hiç yoktu. Suyu yalnızca içmek için kullanıyordu.

Karasuyun kaynağında hepimiz çamaşırlarımızı çitileyip bedenlerimizi sabunlarken, Dr. Nasır suyun kıyısında dolanıyor, arada bir çömelerek, suya dokunuyordu. Dr. Nasır'ın yine böyle kıyıya çömelip suya dokunduğu bir anda iki arkadaş, onu paçlarından tutarak, tepesinin üzerine karasuyun kaynağına gömdüler.

Ansızın suyun içine gömülen Dr. Nasır homurdanmaya bile fırsat bulamadan iliklerine kadar sırılsıklam ıslandı. Ayışığında olanları görünce bu duruma bütün arkadaşlar kahkahalarla güldük.

Sonradan öğrendik ki temizlenmeye hiç niyeti olmayan Dr. Nasır'ı, Karasuyun kaynağına gömen iki arkadaşa bu görevi bizzat Piro arkadaş vermiş. Dr. Nasır'a bir kalıp sabun da verildi.

Başta Piro arkadaş, herkesin gözü üzerindeydi... Temizliğini yapmazsa kimbilir başına daha neler gelirdi? Dr. Nasır çaresiz soyundu. İçinden herkese ve herşeye nice intizarlar, beddualar, hatta kuvvetle muhtemel ki üslupsuzluklar ederek, çamaşırlarını ve kendini yıkadı.

Surıye'de, Şam'da tıb eğitimi görmüş biri olarak tıbbın "elif-ba" sı, temeli olan hijyenden bukadar yoksun olan Dr. Nasır bu yanıyla ilginç bir kişilikti.

***

Ağrı dağında, bir başka önemli sorunda, yakacak sorunuydu. Orman-ağaç yoktu. Yakacak birşey yoksa ateşte yoktu... Düzenli sıcak yemek bir yana, günde bir çaydan çay kaynatacak yakacak bulamadığımız oluyordu.

Üslendiğimiz noktalarda, çevredeki şikeflerden hayvan gübrelerini, birde varsa çalıları devşiriyorduk. Başka yakacak hiç bir şey yoktu. Bir çaydan su kaynatabilecek gübre ve çalı bulabilirsek, birer bardak sıcak çay içebiliyorduk.

Daha çok peynir, konserve vb. hazır yiyeceklerimiz vardı. Erzak sorunumuz yoktu. Ekmek pişirebilecek kadaryakacak gübre ve çalı bulduğumuzda, “çarber” denilen iç yüzeyleri düz dört büyük taşı çember halinde dikiyorduk. Ortasında yanan ateşle ısınan taşların düz iç yüzeylerine gıriklerimizi açıp yapıştırıyorduk. Ekmeğimizi imkan oldukça böyle yapıyorduk. Fakat imkanlar kıt olduğundan, daha çok erzakla birlikte ovadan alıyorduk.

HACI SABRİ İLE OĞLU MARUF

Baharda Ağrı- Kırikor’a zoma çıkan zengin koçerlerden Hacı Sabri’nin oğlu Mağruf’la görüşen Piro arkadaş, ona Kırikor’un Atıcı noktasında atmış ton kapasiteli betondan bir su deposu yaptırdı. Üzeri kapalı, demir kapağı kilitli, attan vanalı bu deponun bir anahtarı da bizdeydi. Olduğunda kar suyuyla dolan bu depo, kar kalktığında, tıraktörle ovadan getirilen suyla dolduruluyordu.

Hacı Sabri’nin kendi arazisinde, yere gömülü olarak yapılan bu su deposunu iki yıl boyunca kulandık. Düşman 1993’te bu depoyu patlayıcılarla imha etti. Hacı Sabri’nin çiftliğinide yaktı.

Iğdır’ın Karakuyu köyünden olan Hacı Sabri ile oğlu Maruf gerillaya gerçekten çok önemli hizmetlerde bulundular. Karakuyu köyünün muhtarı da olan Hacı Sabri ile oğlu Maruf gerillaya sundukları bu hizmet ve

imkanlardan dolayı, düşman tarafından yakalanarak ağır işkencelere maruz kaldılar. Buna rağmen özgürlük hareketine hizmetten geri durmadılar.

1990-91 Kış üslenmesinde: Genel sorumlumuz Ardahan'lı Piro (Turgut Yıldız), Erdiş'li Reşo (Eyüp Çetin), Erdiş'li Cemşit (Cevdet Ergül) , Doğubeyazıt'lı Nureddin (Yunus Gül), Beşebap'lı Karker, Amudiye'li Reşo, Afrin'li Hayri porsipi, Rojavalı Felat Reş, Başkale'li Roşen, Mardin'li Cevdet (Çavreş), Rojavalı Agiri Zer, Amed'li Kemal ve Rojavalı Dr. Nasır'ı hatırlıyorum.

DİYADİN BASKINI

Serhat eyaletinde, 1991 bahar atılımı Diyadin ilçe merkezi baskınıyla başladı. Merkezi olarak planlanan baskını, Azman (Zeki Öztürk) ün komutasındaki ikinci bölge Tendürek gücümüz ile Mahir (Ahmet Güler) arkadaşın komutasında ki, dördüncü bölge Sarıkamış gücümüz birlikte gerçekleştirdi. Bu kapsamda bir eylem Serhat'ta ilkti. İki takımlık güçle Diyadin merkezini basan arkadaşlar, ilçedeki jandarma karakolunu ele geçirdiler. İlçe içinde saatlerce süren çatışmalarda düşman büyük kayıp verdi. Arkadaşlar hiç kayıp vermeden çekildiler. Çatışmalarda arada kalan Diyadin'li bir kadın vurularak yaşamını yitirdi.

Diyadin baskınının, arkadaş yapısı, halk ve düşman üzerinde çok büyük sonuçları oldu. Gerilla ve halk olarak bu baskınla, kendi gücümüzü gördük... Düşman daha önce 1984 15 Ağustos'un da gerçekleşen yeniden diriliş atalımıyla, Botan Eruh'ta aldığı darbenin aynısını şimdi Serhat-Diyadin'de almıştı!

Diyadin baskınından sonra yanımıza gelen Mahir arkadaş ile komutasındaki arkadaşlardan eylemin ayrıntılarını dinledik.

AHMET GÜLER (MAHİR) ARKADAŞ

Diyadin baskınından sonra, Ağrı dağından kendi bölgesi Sarıkamış'a geçen Mahir arkadaşın iki ay sonra şahadet haberi geldi. Karsta çıkan bir operasyonda, düşmanla çatışmaya giren Sarıkamış gücümüz, uygun bir hatta mevzilenmiş. Çatışma sürerken, çatışmayı yerinde koordine amacıyla mevziler arasında gidip gelen Mahir arkadaş, yan taraftan belinden taranarak aldığı kurşunlarla şehit düşmüş. Ahmet Güler (Mahir) arkadaşın şahadet raporu Piro arkadaşa geldiğinde, arkadaşın yanındaydım. Durumu kendisinden dinledim. Piro arkadaş Önderliğe tekmil verdi. Önderlik durumun araştırılmasını istedi.

Çatışma sırasında, orada bulunan arkadaşlar Mahir arkadaşın düşman tarafından değil, yapı içinden açılan ateşle vurulduğu yönünde kuşkuları olduğunu ifade ettiler. Söz konusu kuşkular, yapı içindeki Reşo (Guyi) üzerinde yoğunlaşıyordu. Reşo, yaşamda ve pratikte sorunkeş biriydi. Mahir arkadaş, ısrarlı uyarılarına rağmen kuralsızlıkta ısrar edince, bir gece yürüyüşünde kararsızlığını dayatan Reşo'ya, kendine hakim olamayıp bir tokat atmış... Noktaya ulaşılıncada, Reşo'nun bağlanmasını istemiş. Bir süre sonra serbest bırakılan Reşo'nun, bütün bu olanlardan dolayı Mahir

arkadaşa tepkili olduğu; çatışma ortamında, Mahir arkadaşı vurmuş olabileceği söyleniyordu... Piro arkadaş Reşoyu silahıyla birlikte Sarıkamış'tan Ağrı-kirikora getirtti. Burada soruşturmaya alınan Reşo, kendini psikoljik olarak kilitledi... Soruşturmadan bir sonuç çıkmadı. Soruşturmadan sonra Ağrıdan Güney Kürdüstan'a yollanan Reşo oradan kaçtı.

Önderliğin büyük emeklerle hazırlayıp, büyük beklentilerle Serhat'a dördüncü bölge sorumlusu olarak yolladığı, buradan Doğukaradeniz'e açılma görevini önüne koyduğu Mahir arkadaşın, bütün bu beklentilere fazlasıyla yanıt verebilecek nitelikte ve güçteyken, böylesine şaibeli ve karanlık bir biçimde, erkenden şehit düşmesi hepimiz için büyük kayıp oldu.

Mahir arkadaşın şahadetinden sonra onun yerine, dördüncü bölge Sarıkamış sorumluluğuna Şükrü (Elvan Bozkurt) arkadaş geldi.

KONJONKTÜREL FIRSAT

1991'de körfez savaşı patlak verdiğinde, Önderlikten genel güçlere bir talimat geldi. Talimatta: "Batılı emperyalist güçlerin Irak'a saldırısıyla, global bir yeni konjonktürel durumun oluştuğu tespitini yapan Önderlik, söz konusu konjoktürel koşulların yarattığı fırsatların değerlendirilmesini" istiyordu.

Önderliğin talimatı, ilk bakışta güncel olarak daha çok Güney Kürdistan için geçerli gibi görünsede; Sovyet sisteminin 89-90'da çöküşüyle, yanıbaşımızda Kafkaslar'da aynı konjektürel durum ve fırsatlar doğmuştu. Önderliğin talimat ve perspektifleri ışığında koşulları değerlendiren Piro arkadaş, Doğu Kürdistan-Demhat (Maku) da cephe faaliyetlerinde bulunan Karslı

Adil ile Doğubeyazıt'lı (ayağının birini mayına basarak yitirmiş olan) gazi Şoreş arkadaşları Ağrı – Kirikor'a çağırdı,bunlar Ermenistan-Nahçivan-Azerbaycan-Gürcistan (Kafkasya) hattını iyi biliyorlardı. Sovyet sisteminin çöküşüyle birlikte Güney Kafkasya'da büyük bir kaçak silah pazarı oluşmuştu. Piro arkadaş Adil ile Şoreş'i Kafkaslarda oluşan bu silah pazarından, ihtiyacımız olan silah ve cephaneyi uygun fiyatlarla sağlamakla görevlendirdi.

Piro arkadaş, Adil ile Şoreş'in Kafkasyadan sağlayacakları silah ve cephanelerin ülkeye sokulması, gerillaya ulaştırılması işinin örgütlenmesi görevinide bana verdi. Görevi aldığımda, düşündüm: Goma Haco'da, yakın akrabalarımdan Hatip Şek vardı. Kendine ait bir tankerle, İran-Azerbaycan hattından ptrol taşıyan Hatip yaşamda, deyim yerindeyse "kurt"gibi" tutuğunu koparan, gözü açık ve çok becerikli biriydi. Hatip, adı konulmuş olmasada zaten bir milis gibi, istenildiği her zaman ve her koşul altında, partinin bir dediğini iki etmeden, mücadeleye hizmet ediyordu. Kendine ait petrol tankerinin bir yerine yaptığı özel zulasın da, zaten küçük çaplı tabanca ve mermi kaçırıyordu. Bizim için bunun biraz daha fazlasını yapabilirdi.

HATİP ŞEK ARKADAŞ

Hatibi çağırdım. Kendisine konuyu açarak durumu izah ettim. Zaten küçük çaplı yapmakta olduğu silah kaçırma işinin çapını mümkün olabildiğince büyüterek, bu işi parti için yapmasını önerdim. Hatip önerime hiç ikirciksiz hemen:

-Olur, dedi.

Olur dediği “iş”in, yani PKK için örgütlü, sürekli silah kaçakçılığının ne demek olduğunu Hatip elbetteki çok iyi anlıyor ve biliyordu. Bu iş ateşten gömlek içinde, kelle koltukta yaşamaktı! Bu vb. görevler, işler iradi katılım ve yaşam boyutundan bağımsız ele alındığında, gerillacılıktan daha zor ve ağırdı. Özgürlük hareketimizin birazda Hatip gibi insanlarımızın omuzlarında bu günlere geldiği pek bilinmez ve anlaşılmaz. Bu yüzden Hatip vb. emekçilerimizi anmak, tanımak gerekir.

Hatip hemen “olur” deyince, bu işin nasıl örgütlenebileceğini tartıştık. Tankerin içine mümkün olduğunca geniş, yeni bir zula (gizli bölme) yapılması gerekiyordu. Hatip güvenilir tanıdık bir kaynakçıya bu işi yaptırıbileceğini söyledi. Kafkasya’dan getirilecek silah ve cephanelerin, Kirikor çevresinde bize devrinin sağlanacağı uygun noktaları ve güvenilir milislerimizi de belirledik. Bundan sonra, taşıyıcı Hatip ile Kafkasya’dan silah ve cephane alacak olan Adil’i buluşturup tanıştırdım. Onlar alınacak silah ve cephanelerin devir teslim işlerini kendi aralarında düzenlediler.

Silah ve cephane alımı için maliye-para sorunumuz yoktu. Eyalet genelinde halktan (zengin-orta halli-yoksul sistemine göre) aldığımız yıllık yardımlar; eyalette iş yapan Türk ve yabancı şirketlerden aldığımız vergiler; partiye ve halka karşı işlenen kabahatlere kestiğimiz maddi cezalar; arkadaşların partiye katılırken yanlarında getirdikleri değerler vb. mücadece için gerekli temel ihtiyaçlarımızı fazlasıyla sağlayacak bir bütçe oluşturuyordu. Bunların dışında eyalet genelinde, parti istediğinde canları da dahil, sahip oldukları herşeylerini vermeye hazır sayısız insanımız vardı.

Eyalet maliyesinden aktardığımız paralarla, bu birimimiz her türlü silah ve cephanenin adeta işportaya düştüğü Kafkas silah pazarından, bize sistemli ve sürekli silah ve cephane sağladı. Hatip Şek tankerinin zulasın da sınırdan geçirdiği bu silah ve cephaneleri, Kirikor çevresinde belirlediğimiz noktalarda ki görevli milislerimize ulaştırıyor, onlar da bize aktarıyorlardı. Hatip Şek'in gerillaya hizmeti, bununla sınırlı değildi. Hatip sınırdan geçirdiği silah ve cephaneleri ihtiyaca göre Amed ve Dersim eyaletlerine de ulaştırıyordu.

Hatip Şek bu nitelikli hizmetini, 1993 Sonbahar sonuna kadar sürdürdü. O günlerde Hatip hastalandı. Zulasın da Dersim'e ulaştırılacak silah ve cephanenin yüklü bulunduğu tankeri, yerine ayarladığı Goma Haco'lu Kasım Alagöz'le, Serhata kadar gelen Dersim kuryesi Diyadin'li Agiri arkadaşla yolladık. Kasım Alagöz'ün kullandığı, zulası silah ve cephane yüklü tanker, Eleziz-Dersim karayolunda bir yerde buzlanma nedeniyle yoldan kayarak şarampolda kara saplanmış. Tankerin kara saplandığı yerin hemen yanında, daha önce kaza yaparak devrilmiş olan bir "TIR"ı çekiciyle kaldırmaya uğraşan jandarma ekibi, işlerini bitirince gelip Kasım Alagöz'ün kullandığı tankeri de kurtarmak için çalışmaya başlamışlar. Çalışma sırasında, jandarmalar tankerin içinden gürültüler duymuş... Boş tankerin içinden gelen bu gürültülerden kuşkulanan jandarmalar, araştırmaya girişmişler. Durumu umutsuz gören Dersim kuryesi Diyadin'li Agiri, yolda biriken araçların arasında gözden yiterek oradan uzaklaşmış...

Tankerin içindeki gizli bölmeyi bularak, silah ve cephaneleri çıkaran jandarmalar şoför Kasım Alagöz'ü yakalamışlar. İşin kötüsü, tankerin zulasında Kafkas'lardan gelen silah ve cephanelerin arasına, 1993

Ağustosunda Sultantop sınır taburuna yaptığımız baskında kaldırılan iki tane A-4 ile on tane de G-3 ferdi silah koymuştuk.

Kaza yerinde yakalanmaktan kurtulan, Dersim kuryesi Diyadin'li Agiri'nin uyarısıyla zamanında tedbir alan Hatip Şek Ağrı Dağı Kirikor'a geldi. Burada durumu değerlendirilen Hatip Şekinin gerillaya katılmaktan başka seçeneği yoktu. O da öyle yaparak gerillaya katıldı.

Şoför Kasım Alagöz çıkarıldığı mahkemede "ücretli şoför olarak tankerde çalıştığını, tankerin zulasından da, içindekilerinden de haberinin olmadığını" söyleyerek kendisini savundu. Kasım bu davadan yedi yıl yattı.

Kaza yerinde yakalanmayan, Dersim kuryesi Diyadin'li Agiri arkadaş, aynı süreçte Tokat'ta yakalandı, müebbet hapse mahkum oldu. Agiri, bugün de hala zindan da özgürlük tutsağıdır.

Hatip Şek, "Yaşar" kod adıyla katıldığı gerillada, birkaç ay sonra 1994 Baharında, Alakızıl köyü korucularına yönelik bir eylemde yakalanarak tutsak düştü. Çıkarıldığı mahmekemede ömür boyu hapsemahkum oldu. Hatip Şek arkadaş bugün de hala Erzurum zindanında özgürlük tutsağıdır. Hatip Şek arkadaş daha önce de 1980'li yıllarda beş yıl İran zindanında yatmıştı.

HATİP'LE

1992 yazıydı. Kirikor'dan iki arkadaş ile Alakızıl köyüne indik. Milislerimizin topladığı maliyeyi (para) alacaktık. Ovadaki Hacı Ağa köyüne geçmek için yakınımızdaki Goma Haco'dan Hatip'e milislerimizden

birini yollayarak, sepetli motoruyla Alakızıl'a gelip bizi almasını istedim. Hatip'in sepetli, çift egzozlu Java marka bir arazi motorsikleti vardı.

Hatip Alakızıl'a geldi. Hatip'in geldiği hattan geçecektik. Yolda Karasu üzerinde, bir köprünün yan tarafında çevrede ki harfiyat molozlarının döküldüğü bir tahliye kanalı vardı. Hatip'e köprü ve kanal çevresinde pusu durumunu sordum "yoktu" dedi.

Ben gerilla giysilerimi çıkarıp sivil giyindim. İkimiz de silahlıydık. Ben de portatif bir G-3, Hatipte de Rus yapımı portatif bir Akais silah vardı. Ova çok riskli olduğundan, yanımdaki iki genç arkadaşı Alakızıl da bıraktım. Hatiple motora binerek, Hacı Ağa köyüne doğru yola çıktık.

Gece Karasuyun üzerindeki köprüyü geçince karşıda, karanlığın içinden bir devriye feneri yandı. Yanıp sönen el feneri "dur" işareti yapıyordu.

Hatip:

-Dönelim, dedi. Ben:

-Yok, olmaz. Menzillerine girdik, dönesek bizi vururlar! Silahım hazır, yaklaşınca tarayacağım. Sen devam et, dedim.

Bu diyalog sırasında, karşıda karanlığın içinde devriye feneriyle "dur" işareti yapanlarla aramızdaki mesafe yüz elli metreye kadar indi. Hatip verilen "dur" işaretine uyarak yavaşladı. Yolu tutan askerlerin yanına geldiğimizde, ben portatif silahımı kucağımda doğrulttuğum anda, Hatip gaza ben de tetiği bastım! Güçlü motorsiklet birden illeri fırladı. Benim otomotik silahımdan fışkıran mermiler, karanlığı biçti. Otomatik tarama sesi askerleri panikletip dağıtmaya yetti... Görmedim ama burunlarının dibindeki tarrakalı taramayı duyunca hepsi kendilerini anında yere atmış

olmalıydılar. Aldıkları eğitimde bunu ön görüyordu. Biz önümüze çıkan askerleri böyle geçip, motorsikletle artan bir hızla giderken, yan tarafımızda tahliye kanalının önündeki moloz yığınlarının arasından A-4 silahıyla tarandık. A-4'ün taraması, ovanın karanlığında dalga dalga yayılan bizim Java marka arazi motorsikletinin, tok patpatlarını bastırıp silmişti. Mesafe birkaç on metreden ibaret olmasına rağmen, bizi vuramadılar. Hatip'in pedalını sonuna kadar topuklayıp gazladığı motorsikletimiz, yolda gitmiyor, adeta havada uçuyordu...

Uçan motorumuzun sepetinde bir an başımı geriye çevirip arkamıza baktım. Karanlığın içinde parlayan farlarıyla, peşimizden gelirken aralıklarla bizi tarayan bir akrep panzer gördüm.

Bu halde birkaç km. kadar gittik. Önümüze çıkan keskin bir vraj'ı hızla döndük. Peşimizdeki panzerle aramıza sık bir kavaklık girmişti. Hatip vraj'ı alıp düzlüğe çıkınca motorsikletin farını söndürerek yoldan çıktı; aynı hızla araziye girdi. Güçlü arazi motorsikleti karanlık düz ova içinde bir süre gitti. Karanlığın içinde bir yerde, Hatip kontağı kapattı. İkimiz de nefeslerimizi tutarak, karanlığa kulak kabartıp ortalığı dinledik. Vraj'ı dönen akrep panzerin farları, arazide üzerimizi yalayarak geçti... Panzer gidince Hatip'e:

-Sen başının çaresine bak! Ben buradan Alakızıl'a döneceğim. Orada ardakaşlar tehlikede, dedim.

Hatip motorsikletini ilerde ki sazlıklara gizlerken, ben de Alakızıl'a doğru gittim. Karasuya geldiğimiz köprüden geçemezdim. Daha yukarıda, köylülerin kurdukları derme-çatma bir tahta köprü vardı. Karasuyu oradan geçerek, Alakızıl'a ulaştım. Orada milislerimiz silah seslerini duyunca arkadaşları araziye çıkardıklarını

söylediler. Beşebaplı Karker ile Malazgirt'li Bager arkadaşlarla arazide buluşarak Kirikor'a çıktık.

ADİL İLE ŞOREŞ

Kafkasyada ki silah ve cephane alımcılarımız Adil ile Şoreş, sistemli ve verimli bir çalışma yürütüyorlardı. Fakat Özgürlük Hareketinde pratik başarı her şey değildi. Esas olan amaca uygun yaşamdı! Azerbaycan'dan gelen bir yurtsever tücar ikisi için:

"Başka alemdeler..." uyarısında bulundu.

Yurtsever tücarın Adil ile Şoreş için yaptığı uyarıyı, oradaki yaşamlarına ilişkin verdiği bilgileri, Piro arkadaşa ilettim. Piro arkadaş her zaman ve her konuda olduğu gibi ihtiyatlı yaklaşarak: ikisinin orada ki yaşamlarını, durumlarını değişik kanallardan dolaylı olarak araştırıp, soruşturmamı istedi. Kafkasya'ya gidip gelen yurtseverlerimiz ve Dembat (Maku) cephe birimimiz üzerinden yaptığımız dolaylı araştırma sonunda, Adil ile Şoreş'in yaşamda, çöken Sovyet sisteminin yarattığı bataklığa saplandıklarını, parti imkanlarıyla yoz yaşam sürdüklerini belirledik. Yurtsever tüccarın uyarısı ve verdiği bilgiler yerinde ve fazlasıyla doğruydu. Durumu kendisine rapor ettiğimde Piro arkadaş hemen müdahale etmedi. Silah ve cephaneye sürekli artan oranda ihtiyaç vardı. Kafkas kanalı iyi işliyordu. Adil ile Şoreş işlerini yapıyorlardı. Piro arkadaş, hem Adil ile Şoreş'i hemde işleyen hattı kurtamak için başlangıçta ikisine uyarı notları yollamakla yetindi.

SAM YEDİ FÜZELERİ

Çalışmalarını sürdüren Adil ile Şoreş, 1992 yaz sonunda 28 tane “Sam Yedi” füzesi temin ettiler. Nahçivan üzerinden Demhat (Maku) kırsalına gelen bu füzeleri bir grup arkadaşla, atlara yükleyerek sınırdan geçirip Ağrı dağına çıkardık. Füzeleri getirdiğimizde kendilerine güvenleri artan bütün arkadaşlar: “biz bunlarla düşmanı darmadağın ederiz!” diyorlardı.

Gelgelelim, bu füzeler nasıl kullanılır? Bunlarla düşman hedefleri nasıl vurulur? Aramızda bunu bilen, bundan anlayan hiç kimse yoktu... Füzelerin yarısını Kirikora, yarısınıda Doğubeyazıt tarafındaki Mıxtepe mıntıkasına gömdük. 1993 ilkbaharında Güney Kürdistan-Zele’den gelen takviye gücümüzün içinde yer alan Menaf arkadaş, daha önce Suriye ordusunda askerliğini yaparken eğitimini gördüğü bu füzeleri kullanmayı biliyordu.

1994’te düşmanın kapsamlı operasyonu başladığında, Mixtepe’deki füzeler kulanılmak üzere çıkarıldı. Uçaklar üzerimizde dolaşıyordu. Menaf arkadaş füzelerden birini tetik rampasına yerleştirdi. Üzerimizde dolaşan uçakları nişanlayarak, tetiğe bastı. Fakat füze ateş almadı. Menaf arkadaş ikinci bir tetik rampasını denedi yine olmadı. Bunun üzerine rampaları inceleyen Menaf arkadaş:

-Bunların tetikleri şarj edilmemiş! Yalnızca kendi fabrikalarında şarj edilebilirler, dedi.

Menaf arkadaş daha sonra Kirikor tarafında gömülü olan öteki füzeleride denedi. Onlarında tetiklerinin deşarj (boşaltılmış) oldukları anlaşıldı. Onca paraya alınıp, onca meşahkatlerle sınırlardan aşırılarak getirilen 28 füze Ağrı dağında gömülü kaldı...

Oluşan kaçak silah pazarı, her şeye rağmen kontrol altındaydı... Füze vb. silahlar, bu tür pazarkara sokulduğunda, böylesi teknik aldatmacalarla işlevsiz bırakılıyordu...

ANTİ-MAYIN BOTLAR

Adil ile Şoreş'in Demhat'a (Maku) yüz çift kadar, "anti mayın bot" ayakkabı yolladığı haberi geldi. Piro arkadaş bana:

-Heval İhsan, ben pek anlamadım... Aklımada yatmadı ama... Teknik bu, bilinmez... Sen yinede, git bir bak bakalım neyin nesiymiş? dedi.

Doğrusu bu ya, "anti mayın bot" benimde çok ilgimi çekmişti. Eğer doğruysa, sınırdaki mayınlar artık tehlike olmaktan çıkardı! Bizim grupların gidip gelerek, mayınlara rağmen kalbura çevirdiği sınır, düşman tarafından artık denetlenemezdi. Öyleya: ayağımızda "anti mayın" botumuzla, istediğimiz her yerden sınırı geçebilirdik. Mayına basıyorsun patlıyor, fakat kişiye hiçbir şey olmuyor... Çünkü ayağında "anti mayın botu" var…

Bir grup arkadaşla,"anti mayın botları" almak için Ağrı dağından Demhat'a giderken, Piro arkadaşın şüpheci yaklaşımı aklımı karıştırsada, ben bu işten umutlanmıştım... Biz tekniğe yabancı olmaktan da öte, kapalıydık... Ayrıca biz Kürt'ler için söz, herşeyin üzerindedir! Bir insan bir söz söylerse ona inanırız... Kürt'lerde sözün kutsallık ve doğruluk ilkesinin gereğidir bu. Kafkas silah pazarında insana özgü bütün değerler gibi "söz" ünde ayağa düştüğü bir ortamdan benim haberim yoktu. Bu yüzden "anti mayın" botlara elimde

olmadan inandım. Ağrı dağından Maku'ya geçtiğimiz birimle, Afrin'li Cevdethan arkadaşa ulaştık. Bu bölgede, cephe faaliyetlerinde görevli Cevdethan "anti mayın bot" ayakkabıları getirdi. Ana maddesi sert keçeden, diz altına kadar çıkan kalıp çizmelerdi. Elime alıp incelediğimde, benim bu botların, bastığında altında patlayan mayının basıncına ve parçalarına dayanacağını hiç gözüm kesmedi... Daha ilk anda uğradığım düşkırıklığı içinde, Eski bir mayıncı olan Cevdethan arkadaşa:

-Heval Cevdet, bir mayın getirde şunları bir deneyelim, dedim.

Cevdet gitti bir mayın getirdi. Uzun bir sırığın ucuna, iple "anti mayın botlardan" birini bağladık, içinede ağırlık olarak taş koyduk. Mayını uygun bir yere yerleştirdik. Bir kayanın arkasına siperlererek, sırıkla uzattığımız "anti mayın" botu, mayının üzerine bıraktık. Patlayan mayınla birlikte, bizim "anti mayın bot" da paramparça oldu… Bu deneyden sonra uyduruk botları orada bırakarak Ağrı'ya döndük. Piro arkadaşa temilimizi verdiğimde, güldü... Kafkas silah pazarında her türlü fırıldak dönüyordu... Adil ile Şoreş alenen dolandırılmışlardı.

Piro arkadaşın uyarı notlarına rağmen, Adil ile Şoreş'in Kafkas'larda ki yaşam sorunlarına ilişkin haberler yoğunlaştı. Sonunda ikiside kararğaha çağrıldı. Şoreş gelmedi, kaçtı. Adil geldi, soruşturmaya alındı. Soruşturmasında yoz yaşam durumlarını:

"Doğrudur heval… Orada bir bataklığın içine düştük..." sözleriyle itiraf etti.

Adil 1994 baharında, Dersim grubuyla sınırı geçerken çıkan çatışmada vuruldu. Sınırda vurulduğu

sırada, şoruşturması sürüyordu, tutukluydu. Parti Adil'i şehit ilan etmedi.

KORUCU AMO

Baharla birlikte halk zozanlara çıkmıştı. Propoğanda ve örgütleme faaliyetlerimiz, halk arasında ki çalışmalarımızın esasını oluşturuyordu. Piro arkadaş gücü koruma çabası içinde, düşmanla cepheden çatışmak yerine, daha çok gelecek için alt yapı çalışmalarına önem veriyor bu temelde, özellikle halkın örgütlenerek kazanılması için çok büyük dikkat ve özenle çalışıyordu.

Devletin bütün çabalarına rağmen, Serhat'ta koruculuk tutmamıştı. Iğdır'ın Niğde'li kaymakamının bu yönde harcadığı çabaları gibi, devletin öteki bütün çabalarıda, Karahacılıdan Amo dışında sonuç vermemişti. Devlet, bütün çabalarına rağmen bölgede korucu yapabilmek için yalnızca Amo (Ömer) adında bir kır kopuğunu bulabilmişti (!) Karahacılı Amo'nun, bizim Goma Haco'lu eşi Tevrattan, doksan bir yılı itibariyle on bir çocuğu vardı... Daha önce Iğdır ovasında yılkı atı gibi sürten Amo korucu olunca, gece-gündüz demeden canla-başla çalışmaya başladı... Bütün arazide ve çevre köylerde arkadaşların izlerini sürüyor, milisleri ve yurtseverlerimizi gözetliyor; edindiği bilgileri düşmana iletiyordu. Devlet bölgedeki tek korucusuna silahta vermişti. Amo silahlıydı. Resmen açıktan taşıdığı bir kalaşnikofu vardı.

Amo, arkadaşlar tarafından değişik biçimlerde defalarca uyarıldı. Gemi azıya almış olan Amo hiçbirini dikate almadı. Amo'nun bir kardeşi Baki, sürekli bizim çevremizde sürüsünü otlatıyordu. Piro arkadaş onu

çağırdı. Ona kardeşi Amo'nun durumunu izah etti. Araya girip Amo'yu koruculuktan vazgeçirmesini istedi.

Amo'nun kardeşi Baki, bir süre sonra Piro arkadaşa gelerek:

-Heval, kardeşimde olsa bu Amo alçağın teki! Koruculuğu bırakmak bir yana, ağır konuşuyor... Benide ihanete çağırıyor! İsterseniz öldürün, hakkıdır! Ben "niye yaptınız" demem, dedi.

Bir süre sonra Amo'nun Karahacılıda, dört kişiyi daha örgütleyerek koruculuğa ikna ettiği haberi geldi. Karahacılıda artık bir değil, beş silahlı korucu vardı... Bu gelişme üzerine Piro arkadaş:

-Sinek küçük, ama mide bulandırır! Bu Amo fazla oldu, sorunu çözmemiz gerek, dedi.

Amo ile yanında ki dört korucuyu yakalayıp konuşarak silahsızlandırmak için, aralarında benimde bulunduğun sekiz kişilik bir birim çıkarıldı. Piro arkadaş birimle yaptığı özel toplantı da:

-Amo ile yanındakileri vurmayacaksınız! Onları yakalayıp konuşarak, ikna edip silahsızlandıracaksınız, dedi.

Halka doğru yaklaşım ve koruculuk sorununu açtı.

Sanırım bizim sorunun hassasiyetini kavradığımızdan emin olmadığından olsa gerek, biz birim olarak yola çıkarken, son anda verdiği bir kararla Piro arkadaş:

-Bende sizinle geliyorum…dedi.

Piro arkadaşın komutasında, Kirikor'dan Karahacılı'ya indik. Daha önce Karahacılı'daki milislerimizden aldığımız bilgilere göre, Amo ile çetesi bizden korktukları için, geceleri araziye çıkarak orada kalıyorlar, gündüzleri de köyün kıyısından geçen kanala yakın bir evde uyuyorlardı. Karahacı'lı da halk zozanlara

çıkmıştı, köy boştu. Gündüz indiğimiz Karahacı'lıya, kanaldan sızdık. Kanalın yakınında ki evi kuşattık. Arkadaşlar eve sızdılar. İçeride uyuyan dört çaylak korucuyu silahlarıyla birlikte alıp dışarı çıkardılar. Aralarında Amo yoktu. Piro arkadaş:

-Amo nerede? diye sordu.

Onlarda, Amo'nun evinde olduğunu söylediler. Silahlarını aldığımız dört çaylak korcuyla birlikte köyün içinde, Amo'nun evine doğru ilerledik. Köy okulunun bitişiğinde ki evine yaklaştığınızda, bizi pencereden görmüş olan Amo evden çıkarak, elinde silahıyla okula koştu. Piro arkadaş onu görünce:

-Amo'yu vurmayacağız! Yakalayıp konuşacağız onunla, diyerek, bizi yeniden uyardı.

Okulun bitişiğinde ki helaya giren Amo, helanın pecesinde mevzilenmişti. Bizde belli bir mesafede mevzilenerek heladaki Amo'yu kuşattık. Bu koşullarda, okulun önündeki düzlüğe çıkarak birkaç adım ilerleyen Piro arkadaş, heladaki Amo'ya:

- Amo! Sana hiçbir şey apmayacağız! İnsan gibi çık gel konuşalım, anlaşalım. Söz, sana dokunmayacağız! dedi. Eski bir solcu (TKP/ML-TİKKO'cu) romantik olan Piro arkadaşın, bu içtenlikli çağrısına, katıksız Kürt sözüne, mevzilendiği helanın pencesinden ateşle karşılık veren Amo, tam kaşısında ayakta duran Piro arkadaşı tarayarak vurdu! Aynı anda, arkadaşlarda Amo'yu tararken, vurulan Piro arkadaşı hemen geri çektik. Piro arkadaş omuzundan ve bileğinden vurulmuştu. Yaraları hayati değildi.

Mevzilendiği helanın penceresinden bizimle çatışmayı sürdüren Amo, hepimizin sinirlerini bozmuştu! Çatışma sürerken, aramızdan Amed'li Kemal arkadaş yan taraftan dolanarak, Amo'nun mevzilendiği hela

duvarının dibine sızdı. Oradanda el bombasını helanın pecesinden içeri attı. Bombanın patlama süresi üç saniyeden önce kendini can havliyle helanın dışına atan Amo, Piro arkadaşı vurduğu okul bahçesinin ortasında, açıkta kaldı. O anda taramaya alınan Amo oraya düştü. Piro arkadaş vurulunca arkadaşlar öfkelerine hakim olamamışlardı. Amo'nun bedeni kalbura dönmüştü...

Bu sırada, yanıbaşımızda ki evinden çıkan Amo'nun karısı, köylüm Tevrat kapının önünde iki yana açtığı kollarıyla çırpınıp palazlanarak:

-Kurbanlar olurum size! O köpek hak ettiğini buldu! Ne olur yavrularıma kıymayın! Onların hiçbir suçu günahı yoktur! diye haykırmaya başladı.

Tevratın yanına gittim. Beni görünce hemen tanıdı. Ellerime sarılarak ağlamaya başladı. Tevrata:

-Çocuklarına da sana da hiçbir şey olmayacak korkma, diyerek onu sakinleştırmeye çalıştım. Toparlandığımızda, silahlarını alarak konuşmak üzere yanımızda getirdiğimiz dört çaylak korucunun, durumdan yararlanarak sıvıştıklarını anladık.

Omuzunda ki ve bileğindeki derin yaralara, ilk müdahle yapılan Piro arkadaşla Kirikora döndük. Belirttiğim gibi eski bir TİKKO'cu olan Piro arkadaş, zamanın devrimci solcularına özgü halkçı romantizminin kurbanı olmuştu... Yaralı Piro arkadaşı tedavi için Doğu Kürdüstan'a (İran'a) geçirdik. Piro arkadaşın yerine Eyalet yönetimine Harun (Şehnus Yiğit) arkadaş geldi.

1991 süreci daha öncede belirttiğim gibi, halk içinde propoganda ve örgütlenme çalışmalarıyla; yeni şervan çıkarma; maliye sistemini geliştirip işletme çabalarıyla geçti.

REŞO (EYÜP ÇETİN) ARKADAŞ

Erdiş'in Kevşen köyünden Reşo arkadaş, beş, altı yıl yattığı Wan zındanından çıkınca gerillaya katılmıştı. Otuz beş yaşlarında, evli ve beş çocuk babasıydı. Örgütlü yaşama, disipline, gerillaya uyum sağlamakta zorlanan Reşo arkadaş, kendine özgü özellikleriyle tipik bir "evvel zaman eşkiyası" gibiydi...

Kişiliğinde, örgütlü egemen zihniyet ve sınıflı yaşam sistemi yer etmemişti. Egemen olma, iktidarlaşma bilinci, perspektifi yoktu. Kendisini sınırlayan kararlara gelmiyordu... Kendisine ve çevresindekilere, bulunduğu ortamda herhangi birine yapılan haksızlığa tahammül edemiyor, katlanamıyordu... Rapor, talimat, toplantı gibi şeyler Reşo arkadaş için "zul" dü... İnsanlar arasında"söz" ün esas olduğuna inanıyor, her konuda karşılıklı söz alıp-söz vermenin yeterli olduğunu sanıyordu... Resmiyette ve yaşamda ki işlerlik ve ilişkilerde, sözün dışında ölçü, arayış ve beklenti, Reşo arkadaşı öfkeden küplere bindiriyordu...

Ortamda bize Eyüp Rındık arkadaş anlattı:

Tendürekte, 1993'te bölük komutanı olan Reşo arkadaş, dönemin Eyalet Koordinesi olan Direj Ali arkadaşla bazı sorunlar yaşamış. Aralarında ki sorunlar çözülmeyince, Direj Ali arkadaş yetkisine dayanarak, Reşo arkadaşı bastırıp sorunu kapatmak istemiş. Bu duruma isyan eden Reşo arkadaş silahını almış:

-Ben burada kalmıyorum, gidiyorum! diyerek, noktadan ayrılmış.

Arkadaşlar kendi aralarında:

"Reşo'dur! Arazide biraz dolaşır, öfkesi yatışınca çıkar gelir!" demişler.

Reşo arkadaş gelmiş gelmesıne de... Fakat ancak üç ay sonra ve kendi tarzıyla gelmiş:

“Reşo rkadaş silahını alıp öfkeyle noktayı terkettikten sonra, Tendürek’ten inmiş. Kendi köyü Kevşen’e gitmiş. Bir süre Kevşen’de kalmış. Bu süre içinde Kevşen yakınındaki Hasan Abda ile Şore köylerindeki korucuları izlemeye almış. Toplu halde Erciş’e maaşlarını almaya giden korucuların dönüş yoluna pusu kurmuş. Erciş yolunda kurduğu pusuya giren korucuları tarayan Reşo arkadaş, dört korucuyu öldürmüş. Yaralanan biri silahını atıp kaçmış. Taramadan kurtulan korucular, toparlanıp çatışmışlar. Reşo arkadaş tek silahıyla, önceden düzenlediği mevziler arasında hızla gidip gelerek, ateş altında tuttuğu korucuları, bir grupla karşı karşıya olduklarına inandırmış! Korucular çekilmişler. Reşo arkadaş yerdeki beş silahı kaldırarak arazide bir yere gizlemiş. Eylem yerini terk ederek Ağrı-Tutak tarafına geçmiş. Burada halk arasında tek başına yürüttüğü faaliyetle, sekiz yeni şervan çıkarmış. Yeni şervanlarını korucülardan kaldırıp araziye gömdüğü silahlarla donatmış. Eksik kalan üç silahı sağlamak için halktan maliye toplamış. Bununla üç yeni şervanı da donattıktan sonra kendisiyle birlikte, neresinden baksan esaslı bir manga güçle; Bölük Kumutanıyken “pireye kızıp yorganını yaktığı” Tendüreğe geri dönmüş! Bütün bunlar üç ay gibi bir zaman almış.

Tendürekte Eyalet Koordinesi Direj Ali arkadaşın karşısına çıkan Reşo arkadaş, ona:

“Bizim bu dünyada, Başkan Apo dan başka kimsemiz, partiden başka da yerimiz yok! Bunlar da yeni şervanlarımızdır,” diyerek tekmilini vermiş.

Bu duruma çok duygulanan Direj Ali arkadaş, Reşo arkadaşı kucaklayarak:

“Yuvana hoş geldin heval Reşo,” derken (günahı boynuna) Eyüp Rındık’ın dediğine göre: sarıldığında çenesini koyduğu Reşo arkadaşın omuzunun üzerinde, ağzı kulaklarında elinde olmadan gülüyormuş...

Uzun boylu, yapılı, kıvırcık saçlı, dağ yanığı esmer tenli, sade, saf, yiğit, mert, ana gibi sevecen, çatlak denecek kadar öfkeli, delilik mertebesinde özgürlük tutkunu, kendi başına buyruk haliyle, gerçek bir eski Kürt masal kahramanı olan Eyüp Çetin (Reşo) arkadaş Hamuyan aşiretindendi.

Gerillaya katıldığımda Ağrı dağı-kirikorda tanıştığımız Reşo arkadaşa, ortamda bir gün konu açıldığında: “Kod ismi Reşo’yu kimden aldığını” sordum. Bana:

“1939’da, isyan bastırıldığında Celaliyanlarla isyana katılan Hamuyan aşiretinden Reşoyu Silo adında birinin, yanına aldığı bir grupla dağa çıktığını; devlete karşı kendi çapında mücadele ettiğini; bu mücadelesiyle halkın sevgi ve saygısını kazanarak ünlenen Reşoyu Silo üzerine dengbejlerin sıtranlar yaktığını...” anlattıktan sonra:

“Benim kod adım, Reşoyu Silonun Reşo’sudur,” demişti.

Adını olduğu gibi huyunu da Reşoyu Silodan aldığı besbelli olan Reşo (Eyüp Çetin) arkadaş 1995’te Ağrı dağında bir çatışmada şehit düştü.

1991-92 KIŞI

Kirikorda sürekli yer değiştirerek, yarı hareketli bir kış süreci yaşadık. Çevredeki şikeftlerde hayvanlarıyla çobanlar vardı. Sürekli aynı şikeftte kalamazdık.

O kış çok kar yağdı. Daha önce sürülerin barındığı şikeftlerden topladığımız sınırlı hayvan gübresi ve arazideki tek-tük çalı dışında yakacak hiçbir şeyimiz yoktu. Isınmak için ateş yakamıyorduk. Fakat kirikorun çoğu yerde elli-atmış metre, hatta bazı yerlerde yüz-iki yüz metre derinliğe kadar inen şikeftleri, dışarıda isterse kar tipisiyle kıyamet kopsun, sıcak oluyordu. Erzak sorunumuz da yoktu. Zaten az olan sayımızın ihtiyacından birkaç kat fazla hazır yiyecek gömmelerimiz vardı. Tek sorunumuz her zaman olduğu gibi suydu. Hayvan gübreleri ve çalılarla yaktığımız küçük ateşlerde kar eriterek, içme suyu sorunumuzu hallediyorduk. Fakat genel temizlik için suyumuz yoktu. Bu bizi zorluyurdu.

Karla birlikte mekap ayakkabılarımızı çıkararak, yerine cizlavet-kara lastikler giydik. Çevredeki çobanlar, genel olarak halkta kara lastik giyiyordu. Düşmanın arazide iz sürmesine karşı alınmış bir tedbirdi bu. Karda mekap izi, gerilla iziydi!

İmkanlar ölçüsünde eğitim görüyorduk: Halk gerçekliğimiz, halka yaklaşım, düşman gerçeğimiz, gerillanın hareket tarzı, savaş taktikleri, yoldaşlık ilişkileri ve yaşam gibi temel konular, Harun (Şehmus Yiğit) arkadaşın anlatımı ve onun bütün çabalarına rağmen çok sınırlı kalan katılımlarla, tartışma ve değerlendirme çabası içinde işleniyordu.

Sistemli-sürekli bir eğitim için ne yeterli eğitimcilerimiz, ne de eğitim materyallerimiz verdı.

Arşiv bilinci ve geleneğinden toplum olarak yoksun olduğumuz için, parti yayınları- belgeleri, alana ulaştığı ve halka dağıtıldığı halde bizde yoktu. Dahası, sistemli ve sürekli eğitimin, yaşam ve mücadeledeki olmazsa olmaz nitelikteki belirleyici yerini, önemini görme, anlama, kavrama ve bunu isteme durumundan çok uzaktık... Fakat Harun arkadaş bunun bilincindeydi. Eğitim için çok büyük emek va çaba harcıyordu. Arkadaş yapısı olarak moral düzeyimiz çok yüksekti. Her arkadaş hiç itirazsız her işi yapıyor ve herkesten fazlasını yapmaya çalışıyordu. Kendi aramızda moraller düzenliyorduk. Govendlere duruyor hep birlikte sıtranlar, marşlar söylüyorduk.

Geldiğimiz ortamlarda hiçbirimiz yaşamı bu kadar içtenlikli, candan; bu kadar doğru-iyi-güzel ve gerçek yaşayamazdık! Sınıflı yaşamın bütün imkanları önümüze serilse yaşamdan bu denli tat alamaz, haz duyamazdık. İnsan,imkanlarıyla değil doğru, iyi ve güzele olan inancı ve amacıyla ve bu amaç uğruna savaşarak mutlu oluyor! Biz Kirikor'un şikeftlerinde ateşsiz, yataksız, yorgansız, sırça köşklerinde kuştüyü yataklarında, modernist konfor içinde gömülü sürmenaj-sijofren bencillerden kıyaslanamayacak kadar daha mutlu ve özgürdük! Çünkü hayali bile insana yaşama sevinci veren, yüce bir amacımız, uğrunda ölümüde göze aldığımız bir davamız vardı!

Kış sürecinin en önemli olayı, tek ciddi sorunu; kış başında düzenlemeleri ovada cephe faaliyetlerine olan Amed'li Kazım Reş, Beytülşebap'lı Karker ile Iğdır-Evcil'li Zınar (Kemal) arkadaşların Evcil Köyündeki "objektif kontra" pratikleri oldu.

EVCİL OLAYI

Iğdır merkeze bağlı üç yüz hanelik Evcil köyünde, Kürt'ler ile Azeri'ler birlikte yaşıyorlardı. Kış başında, ovaya cephe çalışmalarına yollanan Zınar (Kemal) arkadaşta bu köydendi. Kendi köylülerinin "deli Kemal" olarak ünledikleri Zınar (Kemal) ile arkadaşlar, Evcil köyü kahvesinde bir halk toplantısı düzenlemişler. Kahvede bulunan Kürt-Azeri halktan karma topluluk, Zınar arkadaşın yaptığı kunuşmayı birlikte dinlemişler. Zınar arkadaşın propoganda uslubu Azeri'leri rahatsız etmiş... Kahvede dinleyiciler arasında bulunan Evcil köyünün Azeri muhtarı Yusuf, Zınar arkadaşa itiraz etmiş. İkisinin arasında tartışma çıkmış.

Bu arada Zınar arkadaşın köyden bir yakını, muhtar Yusuf ile yanındakinin "MHP'li faşist olduklarını; bunların köyde kendilerine baskı ve eziyet ettiklerini..." söylemiş. Bunun üzerine Muhtar Yusufun üzerine giden Zınar arkadaş ile muhtar arasındaki tartışma alevlenmiş. İyice gerilen tartışma sırasında Zınar arkadaş, Muhtar Yusuf ile yanındaki kişiyi kahvenin içinde, herkesin gözü önünde silahıyla vurarak öldürmüş!

Olayın tekmili Kirikor'da, Harun (Şehmus Yiğit) arkadaşa verildiğinde, arkadaş kapıldığı öfke ve şaşkınlıktan alt-üst oldu! Öfkesi, şaşkınlığı, kaygıları birbirine karışan ve ortamdaki duruşuna yansıyan Harun arkadaş, hemen düzenlediği toplantıda:

"Kim bu Zınar serserisi? Herkes ne biliyorsa anlatsın!" diyerek hepimizden bilgi ve görüş istedi. Harun arkadaş:

"Olamaz! Öyle bir yerde ve ortamda, değme kontralar bile bize bu kötülüğü yapamaz!" diyordu.

Fakat Evcil'li "deli Kemal" yani Zınar, örgütten aldığı yetkiye dayanarak, örgütün silahıyla ve örgüt adına, her iki halkın içinde, herkesin gözü önünde yapmıştı bunu! Zınar ile Karker hemen Kirikor'a çekildiler ve soruşturmaya alındılar.

Soruşturma sürcinde yanına çağrıp anlamak için görüştüğü Zınar'a:

"Kimsin, nesin sen? Amacın ne? Kontramısın?" diye sorarken, öfkeden yüzünü al basan Harun arkadaş:

-Adamlar MHP'liyse MHP'li! Bütün MHP'lileri öldürerek mi çözeceğiz bu meseleyi? Herşeyin bir yeri, zamanı, gereği olur! Örgütün gücünü kullanarak aklına eseni yapamazsın! Biz burada neyiz, kimiz? Sen neyine güveniyorsunda bu kadar kolay adam öldürüyorsun? dedi.

Deliyi sahibine bağışlarlarmış… Subjektif bir niyeti, durumu olmayan Evcil'in "deli Kemali" Zınar arkadaş rapor sürecinden sonra soruşturması tamamlanarak, gerillada bırakıldı.

Doğuda tedavi olup iyileşen Piro arkadaş 1992 Mart başında, Ağrı dağına gelerek, Harun (Şehmuz Yiğit) arkadaştan görevini devraldı. Harun arkadaş Doğuya gitti.

Piro arkadaş gelir gelmez ilk iş olarak Zınar'ı yapı önüne çıkardı, Evcil olayını yapıyla birlikte değerlendirdi. Piro arkadaş Zınar'ın platformunda: bölgede içiçe yaşayan Kürt ve Azeri halklarının gerçekliğini, birlikte yaşam koşullarından kaynaklanan hassasiyetleri ve düşmanın bu hassasiyetleri kaşıyarak kendisi için kullanıp, sonuç alma çabalarını açtı. Platformdaki Zınara da:

“Senin bu yaptığın objektif olarak kontra eylemidir! Bu bizim tarzımız ve eylemimiz değildir! Bunu bil ve anla!” dedi.

Sorunun ciddiyetini derinliğine görüp anlayan Piro arkadaş, aynı günlerde Evcil’de yaşanan olay üzerine kaleme aldığı bir bildiride, olanlardan dolayı Azeri halkından parti adına özür dileyerek taziyede bulundu. Piro arkadaşın parti adına kaleme aldığı bu bildiri, Evcil köyünde ve bölgede halka dağıtıldı.

Devlet Evcil olayını değerlendirerek, bize karşı propoganda malzemesi yaptı. Evcil olayı göründüğünden daha fazla ve derinden etkisiyle, mücadelemize zarar verdi. Evcil’in “deli Kemal’i” Zınar arkadaş sonra ki yıllarda gerillada şehid düştü.

BAHARLA GELEN KADIN ARKADAŞLAR

Baharda, Piro arkadaşla birlikte dört kadın arkadaş geldi. Ozamana kadar aramızda kadın arkadaş yoktu. Yapı içinde erkekler bizbizeydik. Baharla gelen kadın arkadaşlar: Malazgirt’li Hebun, Mardin’li Leyla, Silopili Beriwan ile ismini hatılayamadığım bir arkadaştı. Kadın arkadaşların gelişleriyle birlikte, erkekler olarak kendi başımıza-bizbizeyken nihayetinde “siyah-beyaz” olan “doğma dünyamız” renklendi, anlamlandı! Bizbizeyken, gerçekten pek pasaklı olan durumlarımıza ve derbeder duruşumuza, imkanlar ölçüsünde bir çeki düzen vermek, toparlanmak zorunda kaldık! Hemcinsler olarak artık bizbizeyken olduğu gibi savruk, hoyrat, boş vermiş olamazdık! Kirikor’un o mutlak yokluk ve yoksunluk kuşullarında kadın arkadaşlar: ne yapıyor, nasıl ediyorlarsa kıyılı kıpılı,

tertemiz, tertipli-düzenli olabiliyorlardı. O şıkeft ortamında bile başlarında her zaman bakımlı, sırma gibi duran gelep gelep saçları, doğa onlara değilde “bu kafayla” bize (erkeklere) verseydi; mağazallah ve alimallah, o güzelim saçlar önce yapağalanıp tiftir, sonrada Pasaktan kermelenip çakıldaklanırdı! Tabi, o koşullarda şehvetle üreyecek olan tümen tümen çetenin yaratacağı tifüsle kırılarak imha olurduk! Kızlarına güvenen Başkan Apo, dağ koşullarında da olsalar, onlardan saçlarını kesmemelerini istemişti.

Kadın arkadaşlarla ortamda birlikte kalıyorduk. Uzak görevlere birlikte gidip geliyorduk. O sürekçte patlamaya dönüşen yeni katılımlarla, örgütlü erkek egemen zihniyetin cinsiyetçi, sınıflı yaşam sisteminin bütün versiyonları hareketin içine akınca, cinsler arasında fiili mesafe oluştu!

Ben evliydim. Kadının görece durumu ne olursa olsun, yaşamda eksen olduğunu, anamdan ve eşimden yaşayarak görmüştüm. Fakat yaşadığım bu gerçeği yıllar sonra önderlik çözümlemelerinden ve savunmalarımızdan biraz anlayabilmiştim.

Erkekler kendi başlarına ve birbirleriyle hoyrat, hırpani, çatışmacı, vahşi ve zavallıdırlar! Besbelli ki doğurganlığıyla biyolojik yaşamı olduğu gibi, yerleşik yaşam uygarlığını yaratan da kadındır! Erkek kadın sayesinde, kadının yarattığı yerleşik yaşam uygarlığının yaratıcı çekirdeği Kom’da, kadından aldığı bilgi-görgü-güç ve cesaretle uygarlaşmıştır. Egemen erkeğin bu tarihsel gerçeğe rağmen, yarattığı uygarlık değerleriyle bilikte kadının kendisini de yağmalaması, onun kadın karşısında ki nesnel zayıflığndan kaynanaklı kıskançlığının sonucudur…

Dört kadın arkadaşın Kirikor’a gelişiyle yaşadığımız etki ve toparlanma, uygarlığın başlangıcında cinsler arasında yaşanan gerçekliği algılamanın bir ipucuydu… Bu durum o bahar, Kirikor’da bulunan erkek arkadaşlar olarak bizimle ve gelen kadın arkadaşlarla ilgili ve sınırlı bir durum değildir!

Sınıfı, toplumsal, kültürel konumu, niteliği ne olursa olsun; doğal toplumdan emperyalist-modernist-post-modernist yaşam zeminine kadar herhangi bir yerde, hemcinsler olarak yaşayan, çalışan ya da mesela Türk ordusunda olduğu gibi, kışlasından düşmanı gözetleyerek, vatanı bekleyen erkeklerin bulunduğu bir yere, herhangi bir kadın, herhangi bir nedenle ya da hiç nedensiz gitsin görünsün; bu durum orada ki erkeklerin hepsinin üzerinde, (iradelerinin dışında) derinliğini-düzeyini kendilerinin belirlemesi mümkün olmayan, büyük bir etki yaratır! Sözkonusu kadının, sözkonusu erkekler üzerindeki etkisi, özünde tamamen olumlu ve iyicildir!

Örgütlü ve potansiyel egemenlik olgusuyla düşünen ve davranan erkekler böyle bir etkiyi ilk elden, genellikle kaba cinsellik-güdüsü üzerinden algılarlar. Çok basit bir yaklaşım olmakla birlikte bu yaklaşımın kendisi de özünde, erkeğin kadına tarihsel sığınmasının dışa vurumudur...

Yaşanan etkinin nedeni, erkek cinsin toplumsal-kültürel genleriyle açıklanabilir. Erkek, kendisi farkında olmasa ya da hiç kabullenmesede, bu yani kadından etkilenme, onun toplumsal kültürel genlerinde vardır... Cins olarak evrimin derinliğinde bir yerde biyolojik olarakta dişiden (kadından) kopan erkek, evrimin artık bilinen koşullarında kadın sayesinde insan oldu... Örgütlü erkek egemen zihniyet ve onun cinsiyetçi, sınıflı

yaşam sistemi bu gerçekleri ne kadar bastırıp, gizlese de tarihin yalın gerçeği budur...

Birde, benzer durumda yani herhangi bir erkeğin, herhangi bir nedenle ya da hiç nedensiz, bir arada bulunan bir grup kadının bulunduğu yerde görünmesi, kadının erkekler üzerinde yarattığı etkinin tersini yaratır... Yani erkeğin yarattığı duygular kötücüldür... Bu durum, örgütlü egemen tarihin, bilinçli olarak kaydetmedigi, inkar ederek unutturduğu, örgütlü egemen yazılı tarih öncesinde yaşanmış olan, kadının yarattığı yerleşik yaşam uygarlığı degerleriyle birlikte kendisininde, örgütlü erkek egemenler tarafından yagmalandığı ve bu günde hala yağmalanmakta olduğu tarihsel ve güncel gerçeğinden dolayı böyledir...

Kadın cinsin, elinden tutup kendi yarattığı yerleşik yaşam uygarlığına çektiği erkek cins, örgütlü erkek egemen zihniyet ve onun cinsiyetçi, sınıflı yaşam sisteminden önce binlerce yıl boyunca kadın cinsin ekseninde, ondan aldığı bilinç, güç ve cesaretle şekillenmiştir. Bu süreç erkek cinsin toplumsal kültürel gen oluşumunun temeli, alt yapısı, özüdür... Şimdi erkek cinste açığa ve öne çıkarılarak yaşamda esas alınması gereken bu özdür.

MARAŞ'LI HAYDAR ARKADAŞ

1992 Nisan başıydı. Piro arkadaş beni çağırdı:

-Heval İhsan, Dersim'den getirilen yaralı bir arkadaş, Gundi Kal Hasan'da tedavi için doğuya geçirilmeyi bekliyor. Bazı aksilikler olmuş. Bize zamanında bildirilememiş. Arkadaş epeydir bizim

bölgede beklemiş. Yanına iki milis al git arkadaşı bir gör. Ona göre gereğini yap, dedi.

Arkadaşı Gundi kal Hasana getiren milislerimizden biri kararğahtaydı. Yanına iki milis aldım birlikte köye gittik. Köylülerin tümü zozanlara çıktığından köy boştu. Yaralı arkadaşın bırakıldığı eve gittik. Yerde, ayaklarından omuzlarına kadar örtülmüş bir battanıyenin altında, uzun boylu biri yatıyoyur'du. Yanına yaklaşıp üzerine eğilerek:

-Nasılsınız heval? diye, durumunu sordum.

Beni çok fersiz, zor duyulan bir fısıltıyla yanıtlayabilen arkadaş:

-Gördüğün gibi işte... diyebildi.

Arkadaşın battaniyenin dışında kalan yüzü, sözcüğün gerçek anlamında bir deri, bir kemik kalmıştı. Gözleri çukurlarına kaçmış, alnı, elmacık kemikleri çene kemiği tüm hatlarıyla sivrilerek açığa çıkmıştı. Sınırdan geçirmemiz gereken arkadaşın genel durumunu anlayabilmek için:

-Yaralarına bakabilirmiyiz heval? diyle sordum.

Gözleriyle onayladı. Üzerinde ki battanıyeyi ucundan tutup kaldırınca, gördüklerim karşısında ürpererek dehşete kapıldım! Arkadaşın karda yanmış ellerinin parmaklarından bazıları dökülmüştü. Her iki elinden dökülen (dört-beş) parmağın yerleri, çürük diş oyukları gibiydi! Elleri fosil gibi kararmıştı! Her iki ayağıda, ayak bileklerinden kesilmişti. Kesik ayak bileklerinde düğümlenmiş deri uçlarından, katran gibi simsiyah kirli bir kan damlıyordu! Üzerine geçirilmiş sivil bir pantolon-gömlek içinde korkuluk gibiydi! Deri, damar ve kemikten ibaret kalmıştı!

Daha fazla dayanamadım… Battaniyeyi üzerine çekip dışarıya çıktım. Evden uzaklaşırken, içimde

tutamadığım hıçkırıklara boğularak ağladım... Kendimi toparladıktan sonra, cihazla güçlü ve deneyimli altı arkadaş ile çadır sedyemizi istedim. Piro arkadaş hemen yolladı. Gundi kal Hasan'da gerekli hazırlık'ları ve düzenleme'leri yaptıktan sonra, arkadaşı sedyeye yerleştirdik. Doğuya geçmek için sınıra doğru yola çıktık. Yükümüz kav gibi hafifti; arkadaş'ın kemiklerinden başka ağırlığı kalmamıştı! Sınırdan geçişi akşamüzerine denk getirdik. Gece karanlıkta sedyeyle geçiş arkadaşı zorlar, düşme vb. müşkül durumlara sokardı.

Sınırı sorunsuz geçerek arkadaşı Demhat'ın (Maku) Selbent köyüne ulaştırdık. Orada, resmi görevlimiz Samet arkadaşa, Piro arkadaşın talimatını aktardım. Samet arkadaş, arkadaşı hemen Urmiyeye götürdü.

Sınırdan geçirdiğimiz arkadaş, Dersimde savaşan Maraş'lı Haydar arkadaştı. O kış Dersim'de bir grup arkadaş çığ altında kalmıştı. Büyük çabalar sonunda, ancak günlerce sonra çığ altından çıkarılabilen arkadaşlardan, bir tek Haydar arkadaş sağ kalmış, öteki on arkadaş şehit düşmüş. Günlerce çığ altında, Kar içinde kalan Haydar arkadaşın parmakları ve ayakları donarak yanmış, kangıren olmuş. Ayakları tamamen çürüdüğünden bileklerinden kesilmiş. Nispeten iyi olan elleri, ''kurtulabilir umuduyla'' bırakılmış. Dersimde tedavi imkanı bulunamadığından, Haydar arkadaş bu durumda, Bazit'li (Doğubeyazıt) milislerimiz tarafından Dersimden Serhata getirilmiş. Fakat milislerimiz Bazit'e getirmeleri gereken Haydar arkadaşı, Eleşkirt'in bir köyüne götürerek orada bir aileye bırakmışlar. Bu yanlışlıktan dolayı, Haydar arkadaş bu ailenin yanında iki ay kalmış. Partiyi,

hareketi fazla tanımayan aile, insani nedenlerle kabullendiği Haydar arkadaşı, evinin dışında açtığı bir sığınak içinde saklamış. Bu halde iki ay boyunca ve kış koşullarında sığınakta kalan Haydar arkadaş, bu sürede doktur yüzü görmediği gibi, başka herhangi bir tıbbı destek ve tedavide görmemiş.

Haydar arkadaşın kısaca özetlediğim bu koşullarda yaşaması, ancak özgürlük hareketimizle buluşan insan iradesinin yaratabileceği, mucizevi bir güçle açıklanabilecek olağanüstü bir durumdu.

Yaşama ve mücadeleye Apo'cu bir tutkuyla sarılan Haydar arkadaşın durumunu daha sonra elbetteki sordum. Arkadaşlar onun, iyileşerek toparlandığını, partinin onu Avrupa'ya çıkardığını, Haydar arkadaşın orada aynı Apocu tutkusuyla yaşamını ve mücadelesini sürdürdüğünü söylediler.

YOL KESME EYLEMİ

Baharda Kirikor'un içinden geçen Iğdır-Bazit yolunu kestik. Genel kimlik kontrolünden sonra, yolculara propaganda yapılacak ve maddi yardım toplanacaktı.

Kirikor'un kayalıkları arasından geçen karayolunu, arkadaşlar birbirine mesafeli iki noktadan kesince, iki taraftan gelen araçlar birikmeye başladı. Ben eylem yerine hakim yüksek bir kayalıkta konumlanan koordine Piro arkadaşın yanındaydım. Kesilen yolun iki yanında biriken araçlarda, arkadaşların kimlik kontrolünden geçen yolcular, araçlarından indirilerek yolun kenarındaki bir düzlükte toplanıyordu. Orada toplanan yolcuları bulunduğumuz noktadan kuşbakışı görüyorduk.

Araçların gelişlerine ters yönde yapılan kimlik kontrolünü, yolun Iğdır hattında kadın arkadaşlardan, Malazgirt'li Hebun ve Mardin'li Leyla arkadaşlar ile Cevdet (Çavreş) arkadaş yapıyordu. Eylem sürerken Iğdır tarafından gelen Renault marka bir taksi, durumu fark eden içindekiler tarafından, kontrol yapmak isteyen kadın arkadaşların üzerine sürüldü. Aynı anda üzerlerine taksinin içinden tabancayla ateş edilen kadın arkadaşlar, kendilerini hızla yere attılar. Hızla geri dönen taksi Iğdır'a doğru ilerledi. İleride ki pusuda yolu tutan biksici Sabri (Başkale) arkadaş son sürat önüne gelen taksiyi taradı. O hızla vurulan taksi birkaç takla atarak yoldan çıkıp şarampola yuvarlandı. Piro arkadaş bize:

-Gidip bakın nedir, kimdir onlar? dedi.

Birkaç arkadaş hemen altımızda gerçekleşen olayı anlamak için aşağı indik. Yoldan takla atarak şarampola yuvarlanan taksinin içinde dört kişi vardı. Bunlardan üçü aldıkları biksi mermileriyle ölmüştü. Yaralı olan biri, bizi görünce haykırarak kendisini öldürmememiz için yalvarmaya başladı. Arabadan, önce bu yaralıyı, sonrada ölüleri çıkardık. Dördü de tabancalıydı. Dördünün de çeşitli resmi devlet dairelerince düzenlenmiş memur kimlikleri vardı. Araba da yaptığımız aramada koltuğun altından bir çanta çıktı. Çantanın içinde bulunan pekçok evrak arasında, araçtaki dört kişinin ordu malı subaylar olduklarını gösteren ikinci kimlikleri de vardı... Çantadan çıkan asıl kimliklerine bakılırsa bunların JİTEM'e bağlı istihbarat subayları oldukları anlaşılıyordu. Çantayı Piro arkadaşa götürdük. Çantadaki kimliklerle evrakları inceleyen Piro arkadaş:

-Alın bunları orada toplanan halka gösterin. Resmi memur kimlikleriyle, ordu kimliklerini hepsi görsün. Bunu yaptıktan sonrada, yolu açın halk alandan çıksın. Düşman geldiğinde iki ateş arasında kalmasınlar, dedi.

Arkadaşlar takside ki dört kişinin çifter kimliklerini, düzlükte biriken halka yakından göstererek tanıttıktan sonra, yolu açtılar. Halk alandan çıktı. Biz de yol hattında uygun noktalara çekilerek düşmanı bekledik. Karayolundan üzerimize gelemeyen düşman Skorsky helikopterlerle çevrede keşif yaptı.

Taksiden yaralı çıkan JİTEM subayı sorgulanacak durumda değildi. İnfaz edilerek ötekilerin yanında bırakıldı. Düşman ertesi gün kapsamlı operasyona çıktı. Biz Korhan tarafına çekildik. Piro arkadaşın tarzıydı. Her zaman yapıyı korumayı esas alırdı. Kalabalık düşman gücü iki günlük operasyonun ardından, dört JİTEM subayının cenazelerini alarak çekildi.

Operasyondan sonra Piro arkadaş bir toplantı düzenledi. Toplantıda eylem değerlendirildi. Piro arkadaş, Sabri arkadaş’ı övdü. JİTEM subaylarından kaldırılan dört tabancadan birini ona ödül olarak verdi. Arabadaki çantadan çıkan JİTEM evrakları, belgeler, Önderlik sahasına ulaştırılmak üzere doğuya yollandı.

KONYALI ÖĞRETMEN

Kirikor’un eteğinden çıkıp ovaya akan Karasu’yun kıyısındaki köylerden Koli Kent’te Konyalı bir öğretmen vardı. Dışarıdan bakıldığında “namazında, niyazında inançlı bir mümin olduğu” görülen öğretmen bölge halkının inançlarıyla bütünleşmiş görünüyordu.

Kendisine ait öze otomobiliyle sadece Koli Kent’te değil, çevre köylerde ki halkın her türlü yardımına koşarak onların sevgisini kazanmıştı. Konyalı öğretmen aynı zamanda, kendisinin Osmanlı döneminde iç Anadolu’ya, Konya’ya sürülmüş Kürtlerden olduğunu söylüyordu.

Sağlam temellere dayandığı bölgede, Konya’lı öğretmen bize karşıda çok yakın ve sıcak davranıyordu. Bir görev için gittiğimiz Koli kent’te ya da arazide karşılaştığımızda hepimize beklenmedik bir ilgi, yakınlık ve samimiyet gösteriyordu.

Koli kente komşu Adetli köyünden Ali Osman ile Halis, Konyalı öğretmenin Hasanhan Karakolu Komutanıyla doğrudan ve düzenli bağlantısı olduğu bilgisini getirinceye kadar; doğrusu bu ya, halkla kaynaşmış bu Konyalı ‘‘Kürt’’ öğretmeni bizde sevmiştik... Milislerimizin getirdiği bilgi ciddiydi. Piro arkadaş:

-Alın bir soruşturun. Somut bir şey çıkmazsa dokunmayın, zarar vermeyin, dedi.

Arkadaşlar, Konyalı öğretmeni kendi otomobiliyle, Kirikor yakınında bir noktaya getirdiler. Burada sorgulaması yapılan konyalı ‘‘dini bütün, hayırsever, Kürt...’’ öğretmen, Hasanhan Karakol Komutanına bağlı olarak, bölgede oluşturdukları kontra örgütlenme içinde faaliyet yürüttüğünü itiraf etti. Öğretmenin verdiği bölgedeki kontra örgütlenme içinde, Musa Kesip’in (Ahmet Kesip arkadaşın akrabası) yanı sıra, Adetli köyünden güvenimizi kazanmış en aktif milislerimizden Baki Okan da çıktı!

Konyalı öğretmen, Kolikentteki evinde gizlediği çalışma raporlarını, notlarınıda verdi. Bunlar arasında, bölgede faaliyet yürüten milislerimiz ve

yurtsevenlerimizin listeleri, her birinin haklarında edinilmiş pek çok özel bilği ve künyeleri vardı. Bu işi para ve gelecekte vaad edilen mevki için yaptığını söyleyen Konyalı öğretmen infaz edildi.

KONTRA MUSA KESİP İLE BAKİ OKAN

Konya'lı kontra öğretmenden sağlanan bilgiler değerlendirildi. Baki'den önce Musa'nın alınmasına karar verildi. Akrabası Ahmet Kesip (Cemşit) arkadaş tarafından, 1986'da zorunlu askerlik yasasıyla gerillaya katılan Musa Kesip, 1987'de Xakurkê'den kaçmıştı. O zamandan beri devletle işbirliği içinde bize karşı kontra faaliyetler içindeydi. Bölgede özeltimlerle bize karşı operasyonlara katılan Musa Kesip'in, düşmanın gözaltına aldığı milislerimize, yurtseverlerimize sorguda işkence yaptığını da tespit etmiştik.

Cezalandırılması için hakkında parti kararı bulunan Musa Kesip'i daha yakından izlemeye aldık. Alakızıl köyünden Reşit'in kızıyla nişanlı olduğunu öğrendiğimiz de illaki nişanlısına uğrayacak olan Musa Kesip'i bu bağı üzerinden izledik. Sonunda MusanınAlakızılda olduğu haberi geldi.

Cephe sorumlumuz Aydın (Ömer Alagöz) arkadaş ile Kazım ve Zınar arkadaşlar hızla Alakızıl köyüne gittiler. Dönüşte bize anlattıklarına göre, bir minibüsle Alakızıl köyüne ulaşan arkadaşlar, Musayı köyün kahvesinde yakalamışlar. Kahvenin girişinde iki arkadaş silahlarıyla güvenliği almışlar. Aydın arkadaş önce genel silah araması yapmış. Ardından kimlik kontrolüne geçilmiş. Kahvede Musa Kesip'i kimlik üzerinden bulamamışlar. Aydın arkadaş önceden tanıdığı Musa'yı kahvede göremeyince kahveciye:

“Reşit’in damadı Musa gelmedi mi buraya?” diye sormuş. Kahveci de:

“Daha orada,” diye göstermiş.

Aydın arkadaş, yanına gidip dikkatle baktığında, Musayı ancak o zaman tanımış. Kimliğini tekrar istemiş. Taşıdığı kimliğe göre Musa Kesip, ne zamandan beri bilinmez ama artık Ankaralı bir öğretmen “falanca” olmuş!

Aydın arkadaş Musa Kesip’i ayağa kaldırıp, kahvenin ortasına çıkarmış. Elindeki kimliği yüksek sesle okumuş. Ardından kahvedekilere kimliği göstermiş ve sormuş:

“Doğru mu bunlar? Bu adam Ankara’lı mı? Öğretmen mi? Karahacılı köyünden Musa Kesip değil mi bu adam?” diye sormuş.

Kahvedeki herkes şaşkınlık içinde Musaya bakmışlar. Arkadaşlar Musa Kesip’i alıp çıkmışlar. Köyün dışına bıraktıkları minübüsle uzaklaşmışlar.

Musa Kesip’e soruşturmasında, Adetli köyünden milisimiz Baki Okan’ın durumu da sorulmuş. Musa Kesip Konya’lı öğretmenin Baki Okan üzerine verdiği bilgiyi doğrulamış. Arkadaşlar durumu netleşen Baki Okan’ı da alıp getirmişler. Musa Kesip ile Baki Okan yüzleştirilmiş. Baki Okan da herşeyi itiraf etmiş. Musa Kesip ile Baki Okan’dan alınan bilgiler ile Konya’lı öğretmenden alınan bilgiler birleştirilerek, bölgede Hasanhan Karakol Komutanına bağlı olarak örgütlenip, faaliyet yürüten kontra JİTEM birimi ortaya çıkarıldı.

Arkadaşlar, durumları netleşen Musa Kesip ile Baki Okan’ı Karasu’nun üzerindeki Kafirköy köprüsünde infaz ettiler.

Bu konularda son derece duyarlı olan Piro arkadaş, cezalandırmalarla ilgili olarak, kaleme aldığı bir

bildiriyle halkı bilgilendirdi. Bildiri bölgede halka dağıtıldı.

KATILIM PATLAMASI

Özgürlük Hareketimize 1990-91 sürecinde hızla artan katılımlar, 1992'de patlamaya dönüştü. Başta İstanbul olmak üzere, Türkiye metrepollerinden ve Serhattan adeta akın akın yeni şervan geliyordu.

Bu süreçte çalışmalarımızın önemli bir bölümünü yeni katılımları karşılamak, onları uygun noktalara yerleştirerek korumak ve sınırdan Doğu Kürdistana geçirmek oluşturdu.

Katılımlar patlamaya dönüşünce Rojavalı Bürüsk Pemezın (Kocaayak) arkadaşın komutasında, "yeni şervanlarla ilgilenen bir birlik oluşturuldu. Bende bu birlikte Bürüsk arkadaşın yardımcısı olarak yeraldım. Haftada ortalama en az otuz yeni şervan katılıyordu. Bu katılımları Ağrı dağında Kirikor, Mıxtepe, Küpgölü gibi güvenli noktalarda konumlandırıyorduk. Yeni şervanlar arasında, fiziği dağa elverişli olanları yanımızda, Ağrı dağında tutuyor, burada düzenlenen askeri ve teorik eğitim devrelerine katıyorduk. Yanımızda tuttuğumuz arkadaşlar, genellikle kırdan yeni kopmuş ya da doğrudan köyden gelen arkadaşlar oluyordu. Türkiye ve Kürdistan metrepollerinden gelenlerin tümünü, sınırdan Doğu Kürdüstan'a geçiriyorduk. Oradanda arkadaşlar onları Güney Kürdistan'a aktarıyorlardı.

Su ve yakacaktan yoksun Ağrı dağında, gündelik yaşam koşulları gerçekten çok ağırdı. Rahat aile

ortamlarından çıkıp gelen yeni şervanlar çok zorlanıyorlardı. Onlar için özellikle beden ve ortam temizliği ve beslenme, en yakıcı iki sorundu. Sınırlı içme suyu dışında, suyumuz yoktu. Yererli yakacak olmadığından kimi günler bu arkadaşlara birer bardak sıcak çay bile veremediğimiz oluyordu. Tabi bütün bunlar, gerilla için gündem olacak şeyler değildi! Fakat onlar henüz gerilla değildiler... Pek çoğu yaşlı ebeveyinlerinden, masallardan duyarak varlığından haberdar oldukları çeteyle (bitle) burada karşılaşıp tanışıyordu.

IĞDIR'LI KEMAL

Iğdır merkeze bağlı Alut köyünden katılan bir Kemal vardı. On sekiz, on dokuz yaşlarında olan Kemal o yaşta her genç gibi yakışıklıydı. Yakışıklı Kemal kendine sevdalıydı... Kendi isteğiyle birlik berberi olan bir arkadaş: "Acemi nalbant, yoksul eşeğinde öğrenir..." deyimine uygun olarak Kemal'in evdeyken kim bilir ne hayallerle, özene bezene, gözü gibi bakarak uzattığı afili saçlarını, terzi makasıyla (koyun gibi kırparak...) tıraş etti.

"Ağrı dağı" tıraşından sonra, cebinden çıkardığı özel aynasına bakan Kemal, aynasında kendini görünce, ağlamaklı bir sesle:

"Saçımı rezil etmişsin," diye başlayarak, berberimize demediğini bırakmadı!

Kemal haklıydı: bizim birlik berberi, Kemali düpedüz koyun gibi kırkmıştı... Eşektıraşı denilen bu olsa gerekti. Ben araya girip:

"Yakında makina gelecek, onunla yeniden traş olursun..."diye yatıştırmaya çalışırken hala aynasına

bakmakta olan Kemal, iğrenme yüklü tiz bir çığlık atarak, boynundan bir şey tutup çekti. Baş ve işaret parmakları arasında tuttuğu o şeyi bana uzatırken; aynı anda kusmak için öğürerek:

“Bu bit mi?” diye sordu.

Ben, boş bulunup elimde olmadan, haline gülünce, parmaklarının arasındaki çeteyi yere çalıp, hırsla tepindikten sonra çekip gitti. Koşullarımıza dayanamayan Kemal birkaç gün sonra kaçtı!

Katılımlarla kıyaslandığında, kaçışlar “yok denilecek” kadar azdı. O süreçte yaşanan kaçışların toplam sayısı, beş altı kişiydi.

IĞDIR’LI BÊRÎVAN ARKADAŞ

Iğdır merkezden katılan Bêrîvan da 18-19 yaşındaydı. Bêrîvan da o yaştaki bütün genç kızlar gibi güzeldi. Fakat Bêrîvan, Kemal gibi kendine sevdalı değildi. Bêrîvan geldiğinde noktadaki yeni şervan sayımız 100 kişiye yakındı. Patlamaya dönüşen katılımlar için hiçbir ön hazırlığımız yoktu. Yiyecek erzağı günlük temin çabası içindeydik. Arkadaşlar makarna getirdiler. Evlerinde “iyi yemek yemekle birlikte” mutfak gerçeğini bilmeyen erkek arkadaşlardan oluşan mutfak görevlileri, sağdan soldan topladıkları birkaç tutam çalı çırpı ve tezekle yaktıkları ocakta, makarnayı soğuk suya atarak kaynatmışlar; ortaya “hazırlopçu cins gerçeğimizin aynası” bir kazan makarna lapası çıkmıştı...

Değirmi bir kevgirde süzülmüş bir tencere makarnayı, banamısın demeden bir oturuşta yiyen, ama makarna nasıl pişirilir bilmeyen makarnacı erkeklerin sayısı, dünyadaki özel evlerde anne, kızkardeş ve eş

statüsündeki hizmet kölelerinin sayısından daha fazladır...

Çünkü her bir hizmet kölesi kadının kaç makarnacı erkeğe hizmet verdiği örgütlü ve potansiyel egemen erkeklerin umurunda olmadığı gibi, edilgen hizmet kölelerin de azıcık olsun ayrımında olmadıkları bir tuhaf olğu gerçeğidir!

Laliğimiz, kevçiğimiz yoktu. Çünkü katılım patlamasından önce Ağrı Dağı'nda bu tür şeylere gerek duymamıştık. Hazır, kuru şeyler yiyorduk. Yemek için yere muayyen lalik genişliğinde yalak'lar açıldı. Yalaklar'ın içi temiz naylon parçalarıyla emayelendi. Naylon emayeli (kaplamalı) yalaklar'ın içine, fevkalade makarnacı oldukları halde, makarna pişirmesini bilmeyen erkek görevlilerimizin pişirdikleri makarna lapası dolduruldu. Yemek başladığında bir arkadaş yanıma gelerek:

-Heval Bêrîvan, geldiğinden beri hiçbir şey yemiyor, dedi.

Baktım, Bêrîvan içinden kabaran tiksintisini bastırma, kimseye göstermeme çabası içinde büzülmüş, boynu bükük duruyordu. Yanına gittim:

-Heval Bêrîvan, gel yemek yiyelim, dedim.

Ben "yemek" deyince içi kamaşmış; gencecik, taze, güzel yüzü kırışıp, buruşmuş halde:

-Ben aç değilim heval…diyebildi.

Belli ki ısrar etsem, oracıkta ögürerek kusabilirdi... Yeni şervanlara askeri eğitim veriyorduk. Saatlerce koşu, ağır kültürfizik hareketleri muazzam enerji kaybı demekti. Sevgili Bêrîvan'ın genç bedeni kurt gibi açtı! Buna rağmen yiyemiyordu. Onu anlıyordum. Benim de Goma Haco'da evde bıraktığım çocuklarım, yetişkin yeğenlerim vardı. Onlar da, zaman

zaman Bêrîvan gibi böyle tiksinirler, yemek bir yana sevmedikleri şeyi görmek, kokusunu duymak istemezlerdi. Fakat artık evinde olmadığından yiyecek başka seçeneği olmayan Bêrîvan, günlerdir açtı. O gün göreve giden arkadaşlara, gelirken güç verici şeylerden, temiz hazırlanmış bir yiyecek paketi istedim. Arkadaşlar getirdiklerinde Bêrîvan'ı çağırdım, ona yiyecek paketini verdim:

-Heval Bêrîvan bunu al, o kayalıklara git, kimseye görünmeden ye, sonra bana gel; seninle biraz konuşalım, dedim.

Bêrîvan çok utandı. Güzel yüzünü albastı.

-Yok heval, olmaz! dedi. Tatlı sert çıkışarak:

-Tartışma, dediğimi yap! dedim.

Paketi alıp gitti. İnsanlara, özellikle gençlere açken verilen öğütler, onların bir kulaklarından girer öbür kulaklarından çıkar… Görüşmek için yanıma geldiğinde, Bêrîvan daha iyi ve rahattı. Doğrudan konuya girerek, ona:

-Heval Bêrîvan imkanlarımız, durumumuz bu… dedim.

Henüz ikinci tümcemi söyleyemeden, beni gerçekten çok şaşırtan, güngörmüş yetişkinlere özgü kararlı bir üslupla araya giren Bêrîvan:

-Aşarız heval, sorun olmaz, dedi.

Berivan için kafamda önceden hazırladığım öğüt ve uyarı içerikli kurgumun tümü bir anda anlamını yitirerek, zihnimden siliniverdi! O anda Berivan'ın gözlerinin içine bakarak, elimde olmadan, bende:

-Aşarız değilmi Berivan arkadaş? dedim.

Berivan, yine aynı şaşırtıcı oygunluk ve güven veren kararlı uslubuyla:

-Aşarız heval, deken, gözlerinin içi gülüyordu.

Berivan'la, bu konuda orada daha başka hiçbir şey demedik birbirimize; yalnızca ben usulca:

-Serkeftın heval, dedim.

Benimde, bunca yaşıma, yaşam ve mücadele deneyimime rağmen kendimde gördüğüm aşılacak daha ne çok şeyim vardı... Dizinin dibinden dün kopup geldiği anasının, bir dediğini iki etmediği nazlı kızı Berivan Ağrı dağında bana güç vermişti! Bir damla Berivan'dan büyük güç almıştım!

Iğdır'lı Berivan daha Ağrı dağında yanımızdayken dediğini yaparak, bu konuda kendini aştı! Ağrı dağında değilde Iğdır'daki evlerinde gibiydi. Hiçbir sorunu yoktu. Berivan, teorik olarak kendine ve çevresine henüz izah edemesede, Ağrı dağına neden çıktığını, ne aradığını, neyin peşinde olduğunu özünde biliyordu! Ruhunun güzelliği yüzüne ve duruşuna yansınmış Iğdır'lı Berivan'ı Doğu Kürdüstan'a geçişinden sonra bir daha görmedim.

ROJİN ARKADAŞ

Istambul'dan katılan Rojin arkadaş evli ve bir çocuk annesiydi. Yavrusunu, eşini, yuvasını bırakıp özgürlük hareketine katılmıştı. Yirmi dört, yirmi beş yaşlarında, orta boyluydu. Onu, gerilla olmak bir yana; Ağrı dağına Nuh'un gemisini görmeye gelen turist olarak görenlerin bile, içinden: "senin ne işin var buralarda, a'be kadın!" demekten kendilerini alamayacakları kadar şişmandı...

Rojin arkadaşın İsanbul'dan gelip Ağrı dağında aramıza katılışından birkaç gün sonraydı. Yeni şervanlarla konumlandığımız Kirikor'daki noktamıza, kararğahtan: "Kapsamlı bir operasyonun çıktığını,

arkadaşların daha güvenli bir yere çekilmelerini” bildiren bir talimat geldi.

Bulunduğumuz yerden daha güvenli bir yer, Ağrı dağının zirvesindeki buzulun eteğinde bulunan Küpgölünden başka yer olamazdı. Gece toparlanarak, etekteki Kirikor’dan zirvenin bitişiğindeki Küpgölüne doğru hareket ettik. Yolda bir yerde, geriden bize yetişen artçı arkadaşlardan biri:

-Rojin arkadaş düştü, yürüyemiyor, dedi.

Geri dönüp Rojin arkadaşın yanına gittim. İstanbul’un pembe kaldırımlarına alışmış, falat Ağrı dağında göğe doğru tırmanmaya hiç elverişli olmayan Rojin arkadaşın ayakları, bedeninin ağırlığına daha fazla dayanamayıp isyan etmişti. En son tıknefes olup, kendisine isyan eden ayaklarının üzerine yığılarak düştüğü yerde, çok mahcup ve derbeder, perişan bir haldeydi... Gün ağarmadan bütün güç, uygun bir noktaya ulaşarak konumlanmak zorundaydık. Bunu başaramayıpta sabah görüntü verirsek, operasyonda olan düşmana açık hedef olurduk!

-Heval Rojin, yürüyelim mi? dedim.

Utanç yüklü kısık bir sesle:

-Ben bittim, tükendim! Bende yürüyecek takat kalmadı heval! dedi.

Uygun bir üslupla, “yürümek zorunda olduğumuzu” belirterek ısrar ettim. O da aynı çok mahçup, utanç yüklü üslubuyla ”artık yürüyemeyeceğini” tekrar ifade ederek:

-Beni bırakın, siz gidin, dedi.

Nereden baksan yetmiş-seksen kilo döven Rojin arkadaşı, aramızda omuzunun bir dalına yüklenip, Ağrı Dağı’nda, Küpgölüne tırmanacak bir Rüstem-i Zal’ımız

yoktu... Dediği gibi, onu orada bırakıp gidemezdikte. Ne yapacaktık? Çaresizlikten, bütün sinsiliğimle:

-Heval Rojin, buralarda vahşi-yırtıcı kurtlar; çok iri ayılar var... Burada kalırsan, gelir seni yerler! dedim.

Benim kurtlar ve ayılar tarafından “ham edilme” bülöfüme kanmayan Rojin arkadaş, kaderine boyun eğmişlere özgü bir umarsızlık içinde:

-Olsun…dedi.

Arkadaşı sırtımızda taşıyamayacağımız gibi, burada da bırakamazdık. Kirikor’daki noktadan, demir borulu çadır sedyemizi istedim. Bu arada Rojin arkadaşa şeker, limontuzu, su karışımı “gerilla kokteyilimizden” verdik. Arkadaşlar sedyeyi getirdiler. Sedyeyi gören Rojin arkadaşın utancı ezikliğe dönüştü... İçtiği gerilla kokteyilininde etkisiyle ayağa kalktı, kimseye birşey demeden sessizce yürüdü.

Operasyon çekildikten sonra, sınırdan geçiş için gerekli düzenlemeler yapıldığında Rojin arkadaşı da bir gurupla Ağrı Dağı’ndan Doğu Kürdistan’a yolladık.

Aradan bir yıl geçti. Bu süreçte mücadele tarihinimizin dönüm noktalarından biri olan güney savaşı (Eylül-Ekim 1992) gerçekleşti. Güney savaşından sonra, Zelê ye (güney Kürdistan’ın İran sınırında bir kampımız) çekilen güçlerimizden yüz seksen kişilik bir güç, Serhat eyaletine takviye olarak geldi.

1993 yılının bahar sonu, yaz başında Ağrı Dağı’na gelen takviye gücümüzün düzenlemeleri yapılırken, yüzünde ta yürekten, kocaman ve sıcaklık bir gülümsemeyle karşıma dikilen bir kadın arkadaş:

-Merhaba İhsan arkadaş! Nasılsınız? dedi.

Ben, karşımda durmuş, gözlerimin içine bakarak gülen arkadaşın uzattığı elini tutarken, teşekkürle yanıt verdim. Tokalaşırken;

-Beni tanımadınız mı? diye sordu.

Dikkatle baktım. Kadınlar için ne denilir? Nasıl tanımlar kullanılır? İnsan zorlanıyor. Ne diyeyim? Karşımdaki özgür ve güzel bir Kürdistan sıtarıydı! Fakat ben onu tanımıyordum.

-Ben sizi tanıyamadım heval. Kusura bakmayın, o kadar çok arkadaş gelip geçiyor ki... dedim.

Karşımdaki: elinde silahı, belinde raxtı, gerilla giysileri şal-şapik içinde alımlı, özgür ve güzel; kendine güvenli kararlı duruşuyla, gerçek bir Kürdistan sıtarıydı. Kendisini ne bir yerde görmüşlüğüm vardı, ne de bir yerde birlikte kalmışlığımız vardı...

Karşımdaki kadın arkadaş benden umudu kesince, pek sinsi ve kısık bir sesle:

-Hani buralarda çok vahşi, yırtıcı kurtlar, çok iri ayılar varmış... Yolda düşüp kalanları "ham ederlermiş (!)" dedi.

Tıpkı benim taklidim olan bu sözleri duyunca, karşımdaki "Star" zihnimde, imgemde, gökten kaydı, yere Ağrı Dağı'na düştü... O anda şaşkınlıktan ağzım yarı açık halde:

"Ey, Star!" dedim. Kendi kendime: Bu karşımdaki, o yerde sürünen "un çuvalı" mıydı?

Şaşkınlıktan çarpışmış bir halde:

-Sizmisiniz Rojin arkadaş? diyebildim.

-Evet, ya! Benim İhsan arkadaş! dedi gururla.

Sevincim, şaşkınlığımı bastırdı. Bir insan, üstelik bir kadın bu kadar zamanda, böylesine değişip dönüşebilir miydi? Daha bir yıl önce Ağrı Dağında, yerlerde sürünen ‘‘un çuvalı’’ bir yıl içinde, pırıl pırıl parlayan gerçek bir Kürdistan Sıtarı olmuştu! Başkan Apo'nun önderliğindeki özgürlük hareketimiz nelere kadirdi!

Sıcak sohbetimizden, Rojin arkadaşın takım komutanı olduğunu öğrendim. Bir yıl önce yanımızdan ayrıldıktan sonra, Güney Kürdüsta'nın Haftanin bölgesinde, katıldığı eğitim devresi sürerken patlayan güney savaşında savaşmış. Savaştan sonra Zeleye çekilmişler. Oradanda düzenlemesi buraya Serhat'a olmuş.

Takviye gücümüzün gelişinden iki ay sonra, Sultantop sınır taburuna düzenlenen eylemde, ben savunmada görev aldım. Rojin arkadaş saldırı grubunda görev aldı. Sultantop taburu on dakikada düştü. Saldırı grubumuz ele geçirdiği taburdan dönerken Rojin arkadaşı gördüm: Sırtında, namluları omuzlarından yükselen dört tane G-3 ferdi silah vardı. Elinde kendi silahı, sırtında, düşen taburdan kaldırdığı silahlarla yürürken çevresine güç ve güven veriyordu. Yürüdüğü yer bir yıl önce Istanbul'dan geldiğinde, yürürken yığılıp düştüğü aynı yerdi.

Özgür Kürdüstan sıtarı Rojin arkadaş, 1994 kışında takımıyla konumlandığı Gıre Sitila mıntıkasında, düşman operasyonu sırasında çıkan çatışmada uzaktan suikastla vurularak şehit düştü.

Aslen Mardin'li olduğunu bildiğim Rojin arkadaştan bende kalanlar bunlar. Bütün bunları Önderliğe, halka ve kadın hareketimize karşı tarihsel yükümlülüğümün bir gereği olarak yazarken; aynı zamanda Rojin arkadaşın, özgürlük hareketine katılırken geride bıraktığı biricik yavrusunuda düşünerek yazdım.

Annenin mücadele arkadaşı olarak bende kalan bu bir demet anısını olduğu gibi kaydettim. Ondan sana kalan değerlerin bütününü arayıp bulman, anlaman için bu gerekliydi.

Senin annen, cins bilinçli özgür bir kadındı. Bütün kadınların ve bütün çocukların, dolayısıyla bütün insanlığın özgürlüğü için savaştı! Ve bu özgürlük savaşında canını verdi. Çünkü annen seni ve öteki bütün çocukları canından çok seviyordu!

Eğer yaşıyorsan, her kim ve her neredeysen bunu bil ve anla çocuk!

ZEMYAN KIYISINDA YARALI KIZ

1992 yazıydı. Kirikor'a erzak çıkarmak için ata ihtiyacımız vardı. Nedense Serhat'ta, dağın en gözde yük hayvanı katır beslenmez, sadece at vardır. Maxso Zilo köyünde yurtsever ilişkimiz Hasana gittik. Hasan bu vb. her ihtiyacımızı karşılar, her işimize koşardı. Onunla birlikte atların yük koşumlarını takarken, evden çıkan çok yaşlı bir ihtiyar yanımıza geldi, Hasana:

-Oğlum bunlar askerler mi? diye sordu. Oğlu da:

-Hayır baba, bunlar asker değil, PKK gerillalarıdır! dedi.

Gözleri iyi seçmediği anlaşılan ihtiyar adam, bir elini alnına siper ederek bize baktı, oğluna inanmayan bir uslupla:

-Elbiseleri asker elbisesi bunların... diye söylendi. Oğlu:

-Baba bunların da disiplini-nizamı, tek tip elbiseleri, silahları var. Bunlarda bizim askerlerimiz, bizim ordumuz, dedi.

Oğlu bunları söyleyince ihtiyar adam zayıf, titrek adımlarla usul usul bize doğru geldi. Beş arkadaştık. Kendisine en yakın mesafede olan Hayri (porsipi) arkadaşa eliyle dokundu, omuzundaki silahını sıvazladı.

Sonra birden yere diz çöktü. Avucunu toprağa bastırarak, dudaklarına götürüp öptü, ve:

-Şükürler olsun yarabbi! Kürt'lerde kendilerine asker olmuşlar! dedi.

Oğlu Hasan ile Hayri arkadaş kollarına girip onu yerden kaldırdıklarında ihtiyar, bizi içeriye davet etti. Aslında işimiz acildi. Falat onun davetini geri çeviremezdik, kıramazdık onu.

İhtiyar adam içeride, grilla ve mücadelemiz üzerine sorular sordu. Aldığı yanıtlarla, adeta coştu. Sonra sözü ve hepimizi birden alıp geçmişe götürdü ve o zaman tanık olduğu şu olayı anlattı bize:

"Ağrı isyanında on bir, on iki yaşlarındaydım. Zemyan'da topladıkları binlerce insanı orada öldürdüler. Ağabeyimle arazide hayvanlarımızı otlatırken, Zemyan'daki cesetlerin kokusundan duramazdık… Bir gün yanında on, on beş kişilik bir grup askerle, başlarında bir subay geldi. Beni ağabeyimin yanından aldı. Kendilerini, önümüzde uzanan asi Zemyan'dan geçirmemi istedi. Beni de öldürecekler diye çok korktum. Onları patikadan çıkarırken, bu korku içinde koşar adım önden gidiyordum. Bir yerde, bir kayanın ardından genç bir kız, başını uzatarak bana seslendi. Yanına gittim. Bana kim olduğumu, nereden geldiğimi sordu. Bende, "askerlere yol gösterdiğimi, arkamdan geldiklerini" söyledim.

Genç kız: "Öyleyse git. Beni gördüğünüde onlara söyleme." dedi.

Ne varki arkamda ki tümseği çoktan çıkıp gelen subay, bizi konuşurken görmüştü. Bana:

-Kim var orda? Kiminle konuştun? diye sordu.

Ben korkumdan ne diyeceğimi bilemedim. Subay beni geçip kendisi baktı kayanın ardına.

Bir ayağı yaralı, 18-20 yaşlarında bir kızdı. O halde günlerdir orada, arazide kaldığı belliydi. Zemyan'daki toplu katliamdan yaralı kurtulmuş, Zemyan'ın içindeki binlerce cenazenin arasından çıkarak, bu sırta kadar sürünerek gelmişti.

Subay yaralı kızı orada görünce, bir grup askerle beni önden yolladı. Yanında bir grupla kendisi orada kaldı. Biz uzakta onları bekledik. Bir süre sonra bir el silah sesi duyuldu. Ardından da subay ile yanındaki askerler geldi. Onları Zemyan'ın ötesinde, askerlerin çadır açıp üstlendikleri noktaya götürdüm. Çadırları gördüklerinde beni Salıverdiler.

Ağabeyimin yanına dönerken, patikada yaralı kızın beni çağırdığı yere geldiğimde, gidip o kayanın arkasına baktım. Üzerindeki elbisesi yırtılmış, yanlarına dökülmüştü... Çıplaktı… Subay ile yanında ki askerler, yaralı kıza topluca tecavüz ettikten sonra, onu başından vurup öldürmüşlerdi."

İhtiyar bunları anlatırken göz pınarlarından taşan yaşları elleriyle sildi. Sonra bir sessizlik çöktü... Odanın içinde, bir süre böyle sessizce donduk kaldık. İhtiyar adam söyleyeceklerini söylemiş, yıllardır içinde taşıdığı, kişiliğini bastırıp kıran, altında ezildiği sorumluluk yükünü bize devretmişti… Bundan sonra söylenecek her söz, amacı ne olursa olsun, Zemyan'da yatanlara ve o yaralı kıza saygısızlık olurdu…

Böyle sessizce ne kadar kaldık bilmiyorum. Fakat bizim gitmemiz gerekiyordu. İhtiyardan devraldıklarımızla yükümüz ağırlaşmıştı.

Hayri arkadaş hatır istediğinde, ihtiyar adam hepimizi tek tek öperek uğurladı. Oğlu Hasan atları çoktan hazırlamıştı. Atlara binip görevimize gittik.

Maxso Zilo’da, oğluyla ilişkide olmakla birlikte kendisinin varlığından haberdar olmadığımız bu ihtiyar, Celaliyan’lı Ape Ahmet’ti. Grubumuzdan Hayri (porsipi) arkadaş: 1999-2000 kışında Kandil- Dolakoke’de, çığ altında kalarak şehit düştü.

JİTEM SIZMASI

Garmi köyün’den bir milisimiz, 1992 yaz ortasında, elinde G-3 silahıyla kışlasından kaçmış bir askeri, Ağrı dağı-Kirikor’daki kargahamıza getirdi. Milisimiz, Kürt olduğunu söyleyen askerin bize (gerillaya) katılmak için köye kadar gelerek kendisine başvurduğunu söyledi.

Kendisini Hasan (...) (verdiği soy ismi hatırlayamıyorum) olarak tanıtan firari asker, aslen Ardahan’lı Kürt olan ailesinin Tırakya’ya göçtüğünü; adını verdiği fakat şimdi hatırlayamadığım sol bir örgütün saflarında mücadele yürüten bir devrimci olduğunu; PKK’ye ve gerillaya büyük sempati duyduğunu; bizimle birlikte savaşmak için askerliğini yapmakta olduğu Bazit (Doğubeyazıt) Jandarma Tugayından firar ettiğini...” söylüyordu.

Doğrusu bu ya, kıyasıya savaştığımız düşman saflarından üstelik Kürt bir askerin, üzerinde ünüforması, elinde silahıyla gelip bize katılmak istemesi beni çok duygulandırmıştı... Kural gereği elirinde ki G-3 silahını aldım. Yeni şervanlara, bir ay boyunca askeri eğitim dışında silah vermiyorduk. Büyük bir memnuniyet ve sevinç içinde gidip durumu Piro arkadaşa bildirdim. Piro arkadaş hemen görmek istedi.

Uzun boylu, atletik yapılı, sırım gibi güçlü kuvvetli, disiplinle toparlanmış sütun gibi dik duruşlu,

yirmi beş, otuz yaşlarında, sıfır numara asker tıraşına rağmen yakışıklı firariyi alıp Piro arkadaşa götürdüm. Asker kendisiyle ilgili olarak bize verdiği bilgileri ve amacını Piro arkadaşa da anlattı. Beni de orada, yanında tutan Piro arkadaş günlük çalışmalarını, işlerini bir kenara bırakarak asker ile daha çok hoş sohbet havasında, uzun uzun konuşup, görüştü... Oysa Piro arkadaşın tarzı değildi bu, hoş sohbetçiliği esefle karşılardı. Elbette ben bu durumu daha sonra fark ettim. Ardahan dan Tırakya ya, PKK'den geleneksel Türk soluna, Bazit (Doğubeyazıt) jandarma tugayından, Genel Kurmaya; daha çok, Piro arkadaşın "hoş-sohbetçi" sorularıyla daldan dala atlayarak süren koyu bir sohbetti... Firari asker, Ardahan'lı olduğunu söylediğinde Piro arkadaşta:

-Öylemi? Bende Ardahan'lıyım, raslantıya bak... demişti.

Sonunda Piro arkadaş:

-Pekala Hasan arkadaş, aramıza hoş geldin, dedikten sonra bana da:

-Arkadaşı giydirin, yapıyla tanıştırın, dedi.

Ben, askeri giyinmesi için lojistiğe bıraktığımda, Piro arkadaş beni çağırttı. Gittiğim de benden: "yönetimden kararğahta hazır olan arkadaşları toplantıya çağırmamı" istedi. Yönetim toplandığında Piro arkadaş, yeni katılan firari askerle ilgili genel bilgilendirmeden sonra:

-Hiç tekin biri değil! Fakat bırakalım yapı içinde bir süre kalsın. Sizde gözünüzü dört açıp izleyin onu. Bakalım, derdi neymiş öğrenelim, anlayalım…dedi.

Böylece saflara katılan firari asker, kararğahta bizimle kalmaya başladı.

Çok girişken, dinamik, bilgili ve becerikli biriydi. Piro arkadaşa ve bize, gündemde ki hemen her konu ve sorun üzerine öneriler, projeler sunuyor, katılım sağlıyordu.

Kendisine hissettirmeden ortamda sıkı gözetim altında tuttuğumuz firari askerin durumunu, yönetimin günlük tekmil toplantılarında ele alarak deyerlendiriyorduk. Farklı ve dikkat çekici olarak, yapı içinde arkadaşlarla süregelen olağan yaşamında, zaman zaman birkenara çekilerek, bazı notlar aldığı bilgisi geldi. Bu bilgiyi alan Piro arkadaş:

-Olabilir, karışmayın, dedi.

Bu arada Piro arkadaş, firari askerin bize ulaştığı hat üzerinden başlayarak, özel bir araştırma, soruşturma başlatmıştı. Durumun bu boyutu bizim dışımızda geliştiğinden ayrıntılarını hatırlayamıyorum. Fakat sınır hattında durumu ve işi gereği o havalide ki subaylarla görüşen, onlarla çeşitli düzeylerde akçeli işler, alışverişler içinde olan yurttsever bir tüccar, bizim "Ardahan kökenli-Tırakya'da büyüme, solcu, Kürt firari askerin" rütbesiz er değil, ordu malı rütbeli bir subay olduduğunu, Piro arkadaşın çağrısı üzerine, karargaha kadar gelip yakın mesafeden bakarak tespit etti.

En başından anladığı durum bu şekilde kanıtlanınca, Piro arkadaş:

-Alın getirin şu firari askeri, dedi.

Çok iyi hatırlıyorum: yönetimden Rojhat, Bişar, ben ve güçlü iki arkadaş daha, beş kişi firari askeri yapı içinden, ortamdan alıp Piro arkadaşın yanına götürdük. Onu aldığımızda da, Piro arkadaşın yanına götürdüğümüzde de hiç renk vermedi. Piro arkadaş ilk görüşmesinde ki "hoş-sohbetçi uslup ve yaklaşımından"

eser olmayan tamamen resmi, kupkuru net bir yaklaşım ve sert bir uslupla:

-Sen bize görünmeye çalıştığın "kişi" değilsin! Bunu biliyoruz! Kimsin? Amacın ne? Bize karşı dürüst ol! Amacın her neyse önemli değil, bizde sana insanca davranalım, dedi.

Firari asker, beşimizin arasında, Piro arkadaşın yüzüne söylediği bu sözler karşısında da hiç renk vermedi. En başta verdiği bilgileri tekrar ederek, bizimle birlikte savaşmak istediğini izaha girişti. Piro arkadaş bu defa onu dinlemek istemedi. Soğuk ve sert bir uslupla:

-Bunlara gerek yok! Biz sözümüzü söyledik! Dürüst olursan, oturur gerçeği konuşur, tartışırız! Başka hiç bir şeye gerek yok, dedi

Firari asker, hiç renk vermeden tutumunu sürdürdü. Onu ikna etme umudu kalmayan Piro arkadaş sonunda:

- Sen bilirsin… dedikten sonra, bize dönerek:

- Tutuklayın ve gereğini yapın! dedi.

"Firari askeri" orada tutuklayıp bağlayarak, güvenliğe koyduk.

Soruşturmasını, uzun süre zından pratiğinde kalan Bişar arkadaş üstlendi. Firari asker bir hafta direndi. Sonunda çözüldü!

Gerçek kimliğini, amacını, ilişkilerini, ayrıntılarıyla verdi. Şimdi pek çoğunu hatırlayamadığım bütün bu bilgiler, 1993 sürecinde Ağrı Dağı'nda gömdüğümüz, eyalet arşivi içinde, tutanak ve rapor düzeyinde belgelidir. Aklımda kaldığı kadarıyla, firari er Hasan (...) olarak bize gelen bu kişi: " BazitJandarma Alayına kayıtlı; bölgede, bize karşı özel görevli bir birimde JİTEM subayı olduğunu; çalıştığı özel birimin içinde, bize karşı mücadelede aldıkları "yönetimi imha" kararlarını

uygulamak için kendini önerdiğini; bize bu amaçla geldiğini,” itiraf etti.

İtiraflarından sonra, JİTEM sızması subay ile yeniden görüşen Piro arkadaş, görüşme sonunda subaya: “söylemek istediği son birşey olup olmadığını” sordu. Subay, soğukkanlı duruş içinde:

-Sen iyi bir komutansın! Ben kaybettim, sen kazandın! Artık söze gerek yok, dedi…

Piro arkadaş da ona:

-Sen de iyi bir komutansın. Örnek bir cesaretin var, dedi.

JİTEM sızması bu subay Ağrı Dağı’nda infaz edildi.

Piro arkadaş, JİTEM sızmasının üzerinden geldiği milisimizin soruşturulması taleplerini dikkate almadı. Piro arkadaşın yerinde başka bir arkadaş olsaydı, o temiz ve çalışkan milisimizde infaza kadar gidebilirdi.

FERMAN İLE AHMET ARKADAŞLAR

Iğdır’ın Evcil köyünden büyüğü on yedi, küçüğü on altı yaşında iki kardeş ailelerinden habersiz, kendi başlarına aldıkları bir kararla Kirikor’a gelerek gerillaya katıldılar.

Genel tekmilde durumu öğrenen Piro arkadaş, buna çok sevindi:

-Getirin de görelim şu cihan parçalarını, dedi.

Evcil’li gençler geldiğinde, onlarla konuştu, uzun uzun sohbet etti. Onları yolladıktan sonra:

-Büyüğü kalsın. Küçüğünü evine yollayın. Yaşı uygun değil, dedi.

İki milis çağırdık. Kardeşlerden küçüğünü:

-Sen şimdi eve dön, biraz büyü; bir iki yıl sonra katılırsın, diyerek evine götürülmesi için milislere teslim etmek istedik.

Küçüğü eve yollanacağını anlayınca, aşı küşü yıktı! Kendini yere atarak ağladı... Kirikor'da ayak diredi. Ne dediysek fayda etmedi. Dökecek dil kalmayınca, çaresizdurumu Piro arkadaşa ilettik. Piro arkadaş, küçüğün durumunu öğrenince de pek sevindi:

-Öyle ha? dedi. Ardından da bıyık altından gülerek:

-Madem öyle ne yapalım? Kalsın o zaman! Kalsın, burada bizimle büyüsün, dedi.

Sonra da Rojhat arkadaşı çağırarak ona:

-Onu yanına al, gözün gibi bak! Onu koru ve eğit, dedi.

Evdeki isimlerini hatırlayamadığım kardeşlerden büyüğüne Ferman, küçüğüne de Ahmet kod adları verildi. İkisi de özlü, ağır başlı, uyumlu, çalışkan ve terbiyeliydiler. Ferman arkadaşın düzenlemesi bir süre sonra Tendürek'e oldu. Ağrı Kirikor'dan ayrıldı.

Aradan geçen birkaç ay sonra sonbaharda, Ferman ile Ahmet arkadaşın ailesi bölgedeki milislerimiz üzerinden örgüte başvurdular. Bu konularda son derece duyarlı olan Piro arkadaş, ailenin yaklaşımının olumlu olduğunu öğrenince:

-Uygundur, neden olmasın? Gelip görsünler, dedi.

Aile, kavramın Kürdistani içeriğine uygun olarak, geniş anlamıyla: anne babanın yanı sıra, Pire miriler, xalolar (dayılar), bibiler (teyzeler), amcalar, dotmamlar, pismamlarla en az yirmi kişilik bir görüşmeci grubu Evcil'den Kirikor'a çıkarma yaptı!

Ne yazık ki, Ferman arkadaş Tendürek'te olduğundan geniş aile heyeti yalnızca Ahmetlerini

görebildi. Piro arkadaş bütün aileyi en hoş duygularla karşıladı. Hepsiyle yakından ilgilendi. Sonra da aile ile Ahmet arkadaş gün boyu birlikte oldular, hasret giderdiler. Akşamüzeri aile vedalaşarak gitti.

Ailenin gittiği akşam yattık, sabah kalktık baktık ki Ahmet arkadaş yok... Silahını, raxtını bırakıp gitmişti.

Aradan bir gün geçti. Aralığa bağlı Kıraçbağ köyünden milislerimiz geldi:

-Heval genç bir arkadaşınız kaçmış. Arazide bizim çobanlar alıp, köye milis Bedri'nin evine bırakmışlar. Biz getirecektik, lakin Bedri'nin hanımı genci bize vermedi, dediler.

Rojhat arkadaş bana ve Celal arkadaşa:

-Bu Ahmet belli ki anasının peşinden gitti... Sivil giyinip Kıraçbağ'a inin, Ahmet'i alın gelin, dedi.

Biz sivilleri giyip yola çıkarken, Rojhat arkadaş:

-Celal, eğer ona tek bir fiske vurursan hesabını senden kötü sorarım! İncitmeden getirin, diye de uyardı.

Celal ile ikimiz, sivil giysiler içinde akşam Kıraçbağ'a indik. Milisimiz Bedri'yi tanıyor, evini de biliyordum. Köyde Bedri'nin kapısını çaldık. Kapıyı açan ev sahibi Kadına Bedri'yi sorduk. Bizi kuşkuyla süzen kadın:

-Bedri evde yok, dedi.

Ben geliş nedenimizi izah ederek, Ahmet'i istedim. Evsahibi kadın net ve kararlı bir ifadeyle:

-Bunu size kim söylemişse yalan söylemiş! Bizde öyle biri yok, dedi.

Haklı olarak kuşkulanmıştı.

-Heval, sivil olduğumuza bakmayın biz arkadaşız. Bedri bizi tanır, içerideyse gelsin bir baksın, dedim.

Bu arada içeride bizi dinlediği anlaşılan Bedri sesimi alınca kapıya geldi. Bizi içeriye buyur etti. İçeride Ahmet'i almak istediğimizde, Bedri'nin hanımı önümüzü keserek, beyaz tülbendini başından sıyırıp ayaklarımızın dibine attı. Ana yüreğinden gelen, yalvaran bir sesle:

-Bu çocuğu öldürmeyin, dedi.

-Heval onu öldüreceğimizi kim söyledi? O bizim arkadaşımızdır. Onu niye öldürelim, dedim.

-Öyle diyorlar! İçinizden kaçanları öldürdüğünüz söyleniyor! Kıymayın ona, o daha bir çocuk... diye yalvardı.

-Heval, sana söz veriyoruz! Sen gönlünü hoş tut. Ona hiç bir şey olmayacak, dedim.

Ancak bundan sonra, odadan alınıp getirilen Ahmet, korkudan ve utançtan başını kaldırıp yüzümüze bakamıyordu. Kolumu boynuna dolayıp kendime çektiğimde, Ahmet ağladı... Ona usulca:

-Gidelim mi? diye sorduğumda, kolumun arasında, göğsüme yaslı başını salladı.

Evden çıktık. Yolda giderken Celal:

-Bunun kollarını bağlayalım, diye tutturdu.

-Niye? diye sordum.

-Yeniden kaçmasın, dedi.

Celal, arkadaştı ama Apocu hareketin rendesinde bile zor yontulan budaklı bir kütük gibiydi...

Can sıkıntısı ve esef içinde:

-Heval Celal, kaçarsa kaçsın! Zorla güzellik olur mu? Yollamak istediğimizde kendisi gitmedi. Şimdi özel bir durum oldu. Onun etkisiyle bir hata yaptı… Niye anlamıyorsun? diye çıkıştım.

Kaldı ki, karanlık ovanın ortasında, Ahmet'i kovsak gidecek yeri mi vardı biçarenin?

Kirikor’un eteğindeki Hıdırlı köyüne vardığımızda, orada Dicle arkadaşın komutasında bir grup görevli arkadaşla karşılaştık. Dicle arkadaş Ahmet’i görünce:

-Ahmet sen utanmıyor musun, bizi bırakıp kaçtın? Bir de erkek olacaksın! Bak biz kadın olarak buradayız! dedi.

Sözlerinden de açıkça anlaşıldığı gibi, Dicle arkadaşın yaklaşımında esasa ilişkin bir düzüne sorun vardı: Pratik açıdan en önemlisi de, güya Ahmet arkadaşa güç vermek isteyen Dicle arkadaş, kaş yapayım derken göz çıkarmış; hangi akla hizmet etiğini kendisinin de bilmediği sözleri karşısında, darmadağın olan Ahmet arkadaş iki gözü iki çeşme, omuzları sarsıla sarsıla ağlamaya başlamıştı.

Kırdığı potu anlayınca, Dicle arkadaş da yapısal olarak yatkın olduğundan, bir anda salıverdiği gözyaşları içinde Ahmet arkadaşın boynuna sarıldı. Birlikte ağlaşmaya başladılar (!) Ortam bir anda bu kadar ağırlaşıp matem havasına dönüşünce uzanıp, Ahmet arkadaşı Dicle arkadaşın kollarından kurtardım:

-Biz gitsek iyi olur Dicle arkadaş, dedim.

Hıdırlı da, kısa bir mola verip biraz dinlenelim, bir kaç lokma bir şeyler yiyelim demiştik. Biz de bazı kadın arkadaşlar, bu günde hala biraz böyledirler; İyiniyetle toparlamak isterken öyle bir dağıtırlar ki, toplayabilene aşk olsun...

Kirikor’da sabah Rojhat arkadaşın yanına gittik. Kirikor’un kayalıkları içinde uzayıp tiftiyerek birbirine karışmış saçı sakalı içinde, ürkütücü bir görünümdeydi: Ahmet, onu görünce çekindi... Rojhat arkadaş Ahmet’e baktı, görünümüne hiç uymayan sevgi ve sitem yüklü yumuşacık bir sesle:

-Sen niye bizi bırakıp gittin Ahmet arkadaş? Ne kötülük gördün bizden? Ben de kendi kendime: “Ben şehit düşsem, Ahmet arkadaş silahımı yerden kaldırır, yerimi doldurur diyordum” dedi.

Rojhat arkadaşın bu sözleri üzerine Ahmet yine ağladı...

-Gel şöyle yanıma otur da, bana güç ver Ahmet arkadaş, diyerek yanında yer gösterdi. Ardından çay istedi. Çaylarımızı içerken de:

-Ahmet arkadaş, biz hiç birimiz seni suçlu olarak görmüyoruz. Rahat ol. Bizi seviyorsan, bize biraz bağlılığın varsa kalırsın. İstemezsen seni bağlasakta durmazsın, sen serbestsin nasıl istiyorsan öyle yap. İstersen silahını raxtını al bizimle kal. İstersen milislerin yanına git, seni evine götürsünler. Eğer silahını, raxtını yeniden alırsan bir daha onları canını vermeden yere düşürmeyeceksin! Karar senin düşün, nasıl uygun görüyorsan öyle yap Ahmet arkadaş, dedi.

Çaylarımızı içtikten sonra, Ahmet arkadaş kalkıp gitti, silahını raxtını aldı. Rojhat arkadaş yapıya:

-Hiç kimse Ahmet arkadaşa suçlu gözüyle bakmasın, diye uyardı.

Herkes bir şey olmamış gibi davrandı. Ahmet arkadaş 1994-95 te Kağızman’da, ağabeyi Ferman arkadaş da Tendürek’te şehit düştüler.

DERİK’Lİ ZOZAN

1992 sonbaharında düşman kapsamlı bir operasyonla, Küpgölünde üzerimize geldi. Operasyonun ilk günü sabah hava saldırısında, Dêrîk’li Zozan başına isabet eden bir kazan parçasıyla ağır yaralanarak düştü. Zozan’ın şakağına isabet eden parça, kafatası kemiğini

kırıp çökertmişti; kırılıp çöken şakağıyla birlikte bir gözü de çıkmıştı.

Hava saldırısı sürerken ona ulaştığımızda koma halindeydi. Çok yoğun kan kaybediyordu. Düştüğü yerde omuzuyla boynu arasına yığılmış siyah saçları, emdiği koyu kanla tek parça kalıp gibi olmuştu... Onu uygun bir kayanın dibine taşıdığımızda, yaşayacağına dair umudumuz yoktu. Buna rağmen Dr. Afat arkadaşı çağırdık. Dr. Afat eldeki imkanlarıyla ilk müdahaleyi yaparak kan kaybını durdurdu. Zozan yaşıyordu ama komadaydı. Gidip kendisini bilgilendirdiğimde Piro arkadaş:

-Heval İhsan yanına yeterince arkadaş al. Sizin göreviniz, operasyon boyunca yalnızca o arkadaşı korumaktır, dedi.

Yanıma biri kadın beş arkadaş aldım. Kadın arkadaş yaralımızın özel ihtiyaçları ve doğrudan bakımı için gerekliydi.

Demir borulara takılı çadır sedyemiz vardı. Zozanı, dört gün süren operasyon içinde altı arkadaş omuzularımızda taşıyarak koruduk. Grubumuz Wan'lı Nesrin, Hayri, Çiya, Roşev ile ismini hatırlayamadığım bir arkadaştan oluşuyordu. Operasyonun yoğun hareketliliği içinde kolay bir iş değildi. Bir de Piro arkadaş görelendirmeyi yaparken:

"Ona bir şey olursa, hesap vermekten ancak sen de şehit düşersen kurtulursun," demişti.

Zozan operasyondan iki hafta sonra, Doğu Kürdistan'a Urmiye'ye tedaviye yollandı. 1993 yazında bir gözünü yitirmiş, fakat iyileşmiş olarak yeniden Serhat'a Ağrı dağına döndü.

Sistemden eğitimli olan Zozan, cesur ama kendi başına buyruk, dikkafalı bir kadındı. Ovanın içindeki

Devlet Su İşleri şantiyesine eylem kararı alındı. Yaz ortasıydı. Hedef vurulduktan sonra gücün rahat çekilebilmesi için ek önlem olarak, benim komutamda küçük bir grup arkadaşın da düşmanı şaşırtmak için, aynı anda Iğdır'ın Baharlı mahallesindeki askeri lojmanları vurması kararlaştırıldı. Altı kişilik bir gruptuk. Grupta yer alan iki kadından biri Zozan'dı. Planlamamıza göre, eylem için ovayı taksiyle geçecektik.

Iğdır girişine kadar taksiyle indik. Baharlı mahallesinde ki askeri lojmanları, planladığımız gibi vurduk. Dönüş için taksi, belirlediğimiz randevu yerine çok geç geldi.

Arkadaşlar DSİ şantiyesini vurduğunda, biz ovayı taksiyle geçmek zorundaydık. Gündüz ovadan taksiyle geçmek düpedüz intihar olurdu.

Gün ağarırken ulaşabildiğimiz yerde taksiden indik. Ovanın geri kalanını yaya geçmek zorundaydık. Herhangi bir biçimde görüntü verirsek, ovanın içinde düşmanla karşı karşıya geldiğimizde hayatta kalma şansımız yoktu. Kirikor'un yakınına kadar uzanan geniş ve derin bir ana su tahliye kanalı vardı, kanal boştu. Tabanı gömük, cıvık mil çamuruyla kaplı kanala inerek Kirikor'a doğru yürüdük. Gün ağardığında, insanlar bağ bahçelerindeki işlerine başlamak için geleceklerdi. Görüntü vermeden tek geçiş yolu bu kanalın içiydi.

Kanalın içi sivrisinek kaynıyordu. Bazı yerlerde öbek öbek bulutlar halinde uçuşan sivrisinekler, öğleye doğru elimize, yüzümüze yapışıp, sıvanarak açıkta kalan yerlerimizi kemirdiler... Yolun bir yerinde bu duruma daha fazla dayanamayan Zozan:

-Ben çıkıp kanalın kenarında yürüyeceğim! Bu sineklerin içinde yürüyemiyorum, dedi.

Olacak iş değildi! Ona: “böyle bir şeyin söz konusu bile olamayacağını; herhangi bir biçimde görüntü verirsek üzerimize gelecek düşmanın hepimizi imha edeceğini “ izah ederek uyardım.

-Sorun olmaz! Biri gelirse yine kanala inerim, dedi.

Pratikte böyle şeyler tartışılmazdı! Pratiğin kendine özgü nesnel yasaları, ilkeleri, kuralları, ölçüleri vardı. O pratiğin içinde olan ayrıcalıksız herkes bunlara harfiyen uyardı! Sen, o birini görmeden önce, o biri seni görüverirse ne olacaktı? Pratiğin yasaları, ilkeleri, kuralları, ölçüleri sayısız doğrudan deneylerin ürünleri olarak oluşmuştu. Bunlar oynanmak için değil uyulmak, uygulanmak için konulmuştu.

Zozan’a, uygun bir dil ve üslupla tekrar tekrar anlatarak izah ettim, aldırmadı. Arkadaşlar araya girdiler, onlara:

-Size ne? Siz ne karışıyorsunuz? diye diklendi.

Yeniden ve kesin bir dille uyararak:

-Tartışmayalım. Dediğin gibi olmaz, dedim.

Ben, alttan alıp sorunu kapatmaya çalışırken Zozan, beni ve arkadaşları hiçe sayarak, dışarı çıkmak için kanalın yatay betonuna tırmanmaya başladı. Hemen peşinden koşarak, silahının kayışından yakalayıp, onu içeri çektim:

-Burada hepimizi imhaya sürüklemene izin vermeyiz! dedim.

Elimi şiddetle silkerek:

-Sen kimsin? Benim babam mısın? Sen ne karışıyorsun bana? diye bağırdı.

O anda sabrım taştı. Üst üste iki tane tokat vurdum. Sonra da silahını alarak:

-Şimdi önüme düş! Kanalın dışına adım atmaya kalkarsan kurşunlarım seni, diye haykırdım.

Durumun ciddiyetini ancak o zaman fark edebilen Zozan, sessizce boyun eğerek dediğimi yaptı.

Havada cehennemi bir sıcak vardı. Sivrisinekler de cehennem ateşinde kavrulan tenimizi kemiriyorlardı. Yanımızda sadece taksiyle gidiş, geliş koşullarına göre aldığımız beş litrelik plastik bir bidon suyumuz vardı. Kanalın içinde yürürken, sıcaktan ve sivrisineklerden iflahımız kesildikçe, küçük yudumcuklarla ağzımızı çalkalayıp yalana, yutkuna idareli kullanıyorduk. Birer yudum su almak için kanalın içinde verdiğimiz bir moladan sonra toparlanırken, plastik bidonumuzun devrilmiş ve içinde kalan bütün suyumuzun da dökülmüş olduğunu gördük... Önümüzde daha çok uzun bir yolumuz vardı.

Bir yerde kanaldan çıktık. Ovayı geçmiş, Kirikor'a girmiştik. Fakat Kirikor'un kayalarından insanın yüzüne çavıp, pavsuyan sarı sıcağında dilimiz damağımıza yapışmış; genzimiz kurumuş; boğazımızdan midemize kadar içimiz buruşup, büzülmüştü. Susuzluktan kavrulup adeta çatır çatır yanmıştık... Hepimiz, kurutulmuş birer dilim elma kakına dönmüştük... Aramızdan fenalık geçirip dizlerinin üzerine düşenler oldu. Sonunda noktaya ve suya ulaştık.

Nokta da Yasin arkadaşa tekmilimizi verirken, Zozan kıyameti kopardı. Sakin olmaya davet ettiği Zozan'dan yolda olanları dinleyen Yasin arkadaş:

-Sen ayrıntılı bir rapor yazarak durumunu izah edeceksin İhsan arkadaş, dedi.

Zozan burada da kalmadı. Ayağa kaldırdığı kadın yönetimiyle sorunu Dirêj Ali arkadaşa taşıdı. Dirêj Ali

arkadaş beni çağırdı. Gittiğimde, Yasin arkadaşın da bulunduğu ortamda:

-Kadına el kalkar mı İhsan arkadaş? dedi.

Ben çok zorlandım. Durumu bir de ona ayrıntılarıyla izah ettim. Sözlerimi bitirdiğimde makaraları koyvererek, kahkahalarla gülmekten katılan Dirêj Ali arkadaş:

-Keşke elinde o sırada bir gopal (baston) olaydı da, iyice bir de onunla vuraydın! Sen gereğini yapmışsın, eline sağlık, dedi. Yasin arkadaş:

-Sen yine de usulen bir rapor yaz İhsan arkadaş. Kadın arkadaşlar yakanı bırakmazlar, dedi.

Raporumu yazıp Yasin arkadaşa verdim. Konu kapandı.

Bir süre sonra olay biraz küllenince, Zozan'ın yanına gittim. Bir grup kadın arkadaşın önünde kendisinden özür diledim. Öteki arkadaşların da isteğiyle özürümü kabul eden Zozan, beni affetti. Böylece sulh olduğumuz Zozan, bir gün bir ortamda bana:

-O gün kanalın içinde verdiğimiz molada, senden öç almak için bidondaki suyu yere ben döktüm, dedi.

Şaşkınlık içinde:

-Kendin de dahilhepimiz susuzluktan süründük, dedim.

Zozan aynı dikkafalılıkla:

-Olsun, dedi…

2005 yılına kadar saflarda mücadelesini sürdüren Zozan, o yıl düzenlemesi Rojavaya olduğunda, gitti evinde oturdu.

COTKAR ARKADAŞ

Iğdır'ın Kazıkışlık köyünden katılan Cotkar arkadaşın, bir süre sonra peşinden annesiyle babası da Ağrı Dağı'na yanımıza geldi. Yönetim adına aileyle ben görüştüm. Aile, Cotkar arkadaş için:

-Yuvamızın tek çocuğudur! Soyumuzu sürdürecek, ocağımızı tüttürecek başka çocuğumuz yok. Onu bize geri verin. Bizden başka ne isterseniz verelim, dedi.

Cotkar on sekiz yaşındaydı. Kendisi çıkıp gelmişti. Doğruydu, evin tek çocuğuydu. Burusk arkadaşla durumu değerlendirdik: Aile haklıydı, tek çocuğun gerillaya katılması uygun ve gerekli değildi. Durumu Piro arkadaşa rapor ettik. Cotkar'ın ailesine verilmesini önerdik. Piro arkakdaş: "Cotkar'ın kendi rızasıyla olmak kaydıyla" önerimizi yerinde buldu.

Brûsk arkadaşla Cotkar'ı çağırıp konuştuk:

-Annen, baban buradalar seni istiyorlar. Evde başka kardeşin olmadığından onlarla gidebilir, evine dönebilirsin. Bizce de böylesi uygundur, dönmelisin, dedik.

On sekiz yaşının duygusallığı içinde, böyle şeyleri görüp anlamaktan henü uzak olan Cotkar arkadaş, eve dönmek istemediğini söyledi. Bizim kendisini bir yere kadar ikna çabalarımızı da dikkate almadı:

-Gerillada kalacağım, dedi.

Cotkar arkadaşın tutumunu aileye bildirdik:

-Oğlunuz, sizinle evine dönmek istemiyor. Burada, gerillada kalmak istiyor. Ona durumu izah ettik. Sizinle evine dönmesi gerektiğini belirttik. Buna rağmen istemedi. Bu noktadan sonra onu zorlayamayız, dedik.

Oğlundan umudunu kesen baba, eşini de bırakarak gitti. Cotkar arkadaşın annesi yanımızda

kalmayı sürdürdü. Ana yüreği işte belki bir umut, bir fırsat arayışı, beklentisi içindeydi.

Cotkar arkadaş yapı içinde arkadaşlarıyla eğitimde, annesi kararğahta yanımızdayken de gündelik yaşam sürüyordu. Aralarında Cotkar arkadaşın da bulunduğu yeni şervan grubumuz, moral düzenledi. Genç şervanlarımız; hepbirlikte coşkuyla söyledikleri, “Apo Serokê me, PKK partiya me! Kurdistan Welatê me!” Stıranıyla govende durunca, o sırada yanımızda oturmuş, genç şervanları ve onların arasında ki oğlunu izleyen ana da coşa geldi dayanamadı kalktı, oğlu Cotkar’ın yanında o da govende durdu. Ana, oğul el ele, omuz omuza, yürek yüreğe: “Apo Serokê me! PKK partiya me! Kurdistan welatê me!” dediler.

Cotkar arkadaşın annesi, yanımızda kalmayı sürdürdü. Hiç bir sorun çıkarmıyordu. Fakat sessizce ve derinden, oğlunun kendisine:

“Hadi eve gidelim ana,” demesini bekliyordu.

Fakat bu olmuyordu. Böyle devam edemezdi. Çok hassas bir konu ve durumdu. Aileyi asla kırmamalıydık, kıramazdık. Durumu son haliyle yeniden Piro arkadaşa ilettik. Piro arkadaş, Cotkar’ın annesiyle kendisi görüştü. Cotkar o günlerde grupla birlikte, Doğu Kürdistan’a, oradan da Güney Kürdistan’a geçecekti. Piro arkadaş Cotkar’ın annesine, oğlunun gideceğini açıkça söyledi:

-Eve dönmüyor. Kendi iradesiyle Güneye gidiyor. Ben Cotkar arkadaş için özel bir not yazacağım. Madem bu kadar istekli, gitsin bir devre eğitim alsın, sonra eve dönsün. Orada, cepheci olarak çalışsın, dedi.

Başka hiç bir umudu kalmayan Cotkar arkadaşın annesi, Piro arkadaşın bu önerisini kabul ederek evine döndü.

Cotkar arkadaş, grubuyla birlikte Güney Kürdistan'a giderken, Piro arkadaş onun annesine verdiği sözün gereğini yaparak, "eğitim sonrası geri yollanması" içerikli özel bir not yazdı. Buna rağmen grubuyla Güneye giden Cotkar arkadaş, bir daha dönmedi. Sanırım bunun nedeni, Güney de bir eğitim devresini tamamlama fısatı bulamadan patlak veren 92 Güney savaşı olsa gerekti...

Yeni şervanları, Ağrı dağında mümkünse hiç tutmamanın uygun olduğunu düşündük. Çünkü Ağrı dağının koşulları gerçekten çok ağırdı. Kurulu düzenlerinden, sıcak yuvalarından çıkıp gelen genç şervanlarımız için bu koşullar, çarpıcı ve yıpratıcı oluyordu. Üstelik katılımlar hızla artıyordu. Burûsk arkadaşla durumu değerlendirdik, sonuçları Piro arkadaşa sunduk. Yönetimle ele alınıp tartışılan sonuçların ışığında, yeni katılımları Ağrı Dağında bekletmeden hemen Doğu Kürdistan'a, Demhat'a (Maku'ya) aktarma, oradan Güney Kürdistan'a geçişi sağlama kararı aldık. Maku'da koşullar uygundu.

KAFİR KÖYÜ KARAKOLU BASKINI

1992'nin mayıs ayı başında, Güney Kürdistan'dan Serhat'a elli kişilik bir takviye güç geldi. Gücün çoğunluğu, Rojavalı arkadaşlardı. Bunlardan Kamışlu'lu Reşit arkadaş Piro arkadaşa yardımcı olarak gelmişti. Reşit arkadaşın yanında yönetim olarak Nusaybin'li Rojhat (İbrahim Kurt), Kamuşlu'lu Dicle (takım komutanı), Rojava Derik'li Bürüsk pé mezın (koca ayak) arkadaşlar vardı. Takviya gücümüzden, Rojava Derik'li Dr. Hurşit, yine aynı parçamızdan Dr. Ferhan,

Afrin'li Bager, Nusaybin'li Rojda ile Bitlis'li Bese arkadaşları hatırlıyorum.

Takviye olarak gelen arkadaşlar ile genel bir toplantı düzenlendi. Yeni gelen arkadaşlar bu toplantıda bölge yönetimine ve yapıya, “olanla yetinme, pasif savunma konumunda kalma” gibi eleştirilerde bulundu. İki gün süren toplantıda yıllık planlama ve hedefler belirlendi. Takviye güç yeni çalışma bölgelerine dağılmadan, birlikte bir eylem kararı alındı.

Toplantıda alınan eylem kararının hedefi, Iğdır ovasıyla Ağrı dağı-Kirikor arasında sürekli engel olarak duran Kafir köyü karakolu olarak berlirlendi. Bir hafta içinde eylem için gereken su, erzak, sağlık malzemeleri vb. gereksinimler sağlandı. Eylemi görüntüleyerek kaydetmek için bir kamera getirtildi. Salt bu eylem için, ERNK (Cephe) ve ARGK (Ordu) bayrakları hazırlandı.

Bu süre içinde, aralarında benimde bulunduğum bir grup arkadaş Kafir köyü karakolunu üç gün boyunca keşfettik: Karakolda ki sabit asker sayısı atmışın üzerindeydi. Aralarında bir üstteğmen ve dört assubay vardı.

Karakolun Kirikor'a bakan tarafında altı mevzi bulunuyordu. Yüz metre arkasından Karasu nehri geçen karakolun, beri tarafıda yola açılıyordu. Karasu nehrinin kıyı boyundan, Kafir köyüne bir km. mesafede bulunan karakol, kayalıkların içine kurulmuştu.

Askerler gündüzleri karakolun önündeki altı mevziden ikisini tutuyorlardı. Geceleri mevzilerin altısıda tutuluyordu. A-4 silahlarla donatılmış bu mevzilerin her birinde altı asker görev yapıyordu.

Mevzilerin önüne geceleri İtalyan cinsi, azgın ve yırtıcı dört tane köpek bağlanıyordu. Bu köpekler gündüzleri karakolun köy tarafına çekiliyordu.

Eylemi koordine görevi Rojhat arkadaşa verilmişti. Keşif grubumuzun başında yer alan Rojhat arkadaş, üç günlük keşif çalışmalarımız süresince karakola ilişkin bütün ayrıntıları defterine not etti.
Keşfimizi tamamlayıp Kirikor'a döndük. Rojhat arkadaş burada uygun bir yerde, karakolun krokisini, aldığı notlara göre toprağa çizdi. Toprağa çizilen krokinin üzerine karakol binasının, mevzilerin, köpeklerin vb. her şeyin maketlerini yerleştirdik.

Bu kroki ve maketlere bakılarak, karakol çevresindeki arazinin durumuna uygun eylem planı yapıldı. Planın ardından eylem düzenlemeleri oldu. Her eylemde yapılan usül gereği, eylem için azami on şehit göze alındı.

Karakolun önündeki altı mevziye iki ayrı saldırı grubu düzenlendi. Saldırı grubunda: Bazit'li Nureddin, Nusaybin'li Cevdet (Çavşin), takım komutanı Mardin'li Piroz, Bazit'li Aziz, Mardin'li Haki arkadaşlar ile isimlerini anımsayamadığım üç kadın arkadaş daha vardı.

Karakolun yol tarafında, düşman takviyesini engellemek ve karakol düştükten sonra silahların ve malzemelerin kaldırılması için altı kişilik bir grup oluşturuldu. Benimde içinde yer aldığım bu grupta, grup surumlusu Bazit'li Ercan arkadaşın yanı sıra, Iğdır'ın Xarfeli köyünden Bissiving'çi Delil Reş, Mardin'li Leyla, Silopi'li Berivan ve Beşebab'lı Karker arkadaşlar vardı.

Birer takımlık iki savunma grubu oluşturuldu. Bunlardan birinin komutasını Piro arkadaş, ötekinin komutasınıda Reşit arkadaş üstlendi. Savunma gruplarımız, eylemi kamerayla görüntüleyerek kaydedecek, karakol düştükten sonra göndere cephe ve ordu bayraklarımızı çekeceklerdi. (Getirilen kamera

bozuk çıktığı, ya da teknik açıdan kullanılamadığı için eylem görüntülenemedi.)

Eylem sırasında yaşanacak olası şahadetler dikkate alınarak, koordine ve komuta düzeyindeki arkadaşların yedekleri belirlendi.

Eylemin dışında kalan genel gücümüz, milis takviyeli olarak karakolun geniş çevresindeki arazinin stratejik noktalarına konumlanarak, eylemden sonra gücün geri çekilmesi için genel güvenliği almakla görevlendirildi.

Genel düzenlemelerin ardından, saldırı ve savunma gruplarımızı toplayan koordine Rojht arkadaş, karakolun krokisi ve maketleri üzerinde, eylem hareket planını ayrıntılarıyla anlatarak izah etti. İtiraz ve önerileri aldı. Planın ayrıntılarına son hali verildi.

Eylem günü geldiğinde, gece yarısından sonra saat iki buçuk sularında, eylem için Kirikor'dan harekete geçmeden hemen önce, eylem koordinesi Rojhat arkadaş gücün önüne çıkarak son uyarıları yaptı:

-Heval, şu andan başlayarak eylem sona erinceye kadar sigara içilmesin. Aranızda, nefes darlığı ve öksürük sorunları olan arkadaş varsa, gurur sorunu yapmasın gruptan çıksın. Eyleme giderken, gerekçesi ne olursa olsun öksürmek, yüksek sesle konuşmak, eylemi sabote etmektir!

Hedefe ilerlerken, hafif esintide olsa rüzğarın yönünü dikkate alacağız. Mevzilerde ki köpeklerin koku almalarını önemek için, rüzğar arkamızdan estiğinde yan tarafa doğru yön değiştireceğiz.

Eylemde yaralanan arkadaşları ve şehitlerimizin cenazelerini düşman zeminnde bırakmayacağız, dedi ve ekledi:

-Anlaşıldımı heval? Bir itirazı, herhangi bir sorusu olan varmı?

Sağlık sorunu olanda, sorusu olanda çıkmadı. Kısa ama müthiş yoğun sesizliğin içinde yine:

-Öyleyse serkeftın heval! diyen Rojhat arkadaşın, tok ve sert sesi yankılandı.

Kirikor’dan hedefe, Kafir köyü karakoluna koğru karanlığın içinde yürüdük. Yol boyunca, Rojhat arkadaşın belirttiği her noktaya büyük bir kollektif ruh ve disiplin içinde harfiyen uyuldu.

Mevzilerde bağlı, özel eğitimli köpeklerden dolayı şu rüzgar sorunu çok önemliydi. Hava öyle rüzğarlı değildi. Fakat eylem için harekete geçtiğimiz saatler gecenin artık gündüze evrildiği, kendi ekseninde dönen dünyanın, karanlıkta kalan yüzünün güneşe çevrildiği, karanlığın soğuğu ile güneşin sıcağının didişerek yer değiştirdiği, şafak vaktinin meltemsi seher yeli vardı. Nereden eseceği belli olmayan seher yeli ardımıza düştükçe hemen yan tarafımıza doğru yön değiştirerek, kokumuzu karşımızda ki köpeklere götürmesini engelledik.

Altı kişilik grubumuzla karakolun yol tarafında, önceden belirlediğimiz noktaya ulaşarak konumlandık. Konumlandığımız noktayla karakol arasındaki mesafe yüz elli metre kadardı.

Konumlandığımız yerden dikkatle izlediğimiz iki saldırı kolumuz da, hedef mevzilerin yüz metre yakınına kadar sızdılar, köpekler bunu hissetmedi. Her şeyi köpeklere havale ettikleri anlaşılan askerlerde bizi farketmediler. Eylem güçlerimizin konumlanmaları tamamlandığında saat sabahın üç buçuk, dört sularıydı. Şafak sökmüş, tanyeri ağarmış, ortalık aydınlanmaya başlamıştı. Karakolu vurmak için, önceden belirlenen ilk

Bissiving patlamasını beklerken, Aralık tarafından iki kamyon geldi. Karakolun elli metre kenarından geçen yolda ki nizamiyede durdular. Hemen altımızda, yüz metre ötemizde duran hayvan yüklü kamyonlar askerler tarafından kontrol edildi. Bu durumda karakola saldırılamazdı. Kamyon şoförleri, mal sahipleri ve hayvanlar, iki ateş arasında kalarak imha olurlardı. On onbeş dakika da, böyle geçti. Kontrolleri biten kamyonlar karakoldan yeterince uzaklaşınca, genel saldırı için belirlenen ilk Bissivinğ patladı.

İki saldırı kolumuz hedef mevzilere saldırdılar. Çok şiddetli bir çatışmanın ardından, mevziler kısa süre düşürüldü. Arkadaşlar mevzileri ele geçirince, karakol binasından çevreye sis bombaları atıldı. Bütün çevrede hepimizi içine alan yoğun bir sis tabakası oluştu. Sisle birlikte, karakolun içindeki askerler, bütün çevreyi ağır silahlarla rasgele ve delice taramaya başladılar.

Mevzileri düşüren saldırı gruplarımız, karakol binasını Bissiviglerle vurmaya başladılar. Bizim gruptanda karakol binasına dört Bissiving rokrti fırlatıldı. Yoğun sis perdesi altındaki karakol binasının çatısından alevler yükselmeye başladı. Çatı tutuşup yanınca, büyük bir patlama oldu. Bir anda yükselerek dağılan alev topları karakol binasını yuttu. Binanın içindeki ve çevresındeki askerlerin bir bölümü can havliyle, bizim konumlandığımız yol tarafına doğru kaçıştılar. Yol ile karakol arasındaki elli metrelik düzlükte açık hedef olan askerlerin çoğu vurularak düştüler. Bu düzlükte vurulan askerlerin üzerinden sekiz silah kaldırdık.

Çatışma başlayalı yarım saat kadar olmuştu. Bize iki kurye arkadaş yollayan koordine Rojhat arkadaş: “patlayan benzin tankıdır. İçerideki cephanelikte patlayabilir. Karakola girmeyin” diye bizi uyardı. İki

kurye arkadaş yanımızdan ayrıldıktan hemen sonra, karakolun cephaneliği patladı.

Cephaneliğin patlamasıyla birlikte bu defa yalnızca iki köpek, bize doğru kaçarak geldi. Biz köpekleri vurmak istediğimizde, yanımızda mevzilenmiş olan Leyla arkadaş:

-Bırakın, vurmayın heval! Köpeklerin ne günahı var? diyerek, bize engel oldu.

Leyla arkadaşın uyarısı üzerine bıraktığımız köpekleri, uçkanatta mevzilenmiş olduğundan, uyarıyı duymayan Delil arkadaş vurdu. Leyla arkadaş bu duruma çok daraldı.

Çevredeki sis dağıldığında, karakolun çevresinde bir iki cılız direnç noktası kalmıştı. Dağılan sisle birlikte, arkadaşlar üzerlerine yönelince bunlarda kırıldılar.

Bütün direnç noktaları kırıldıktan sonra düşen karakola, saldırı grubundan arkadaşlar dikkatle girdiler. Karakolun çevresini ve içini kolaçan ettiler. Kontrol sonunda, arkadaşlar “olumlu” işareti verince karakola girdik. Karakol binasının önü ve çevresi cesetlerle doluydu. Karakol binasının içi tamamen yanmış ve tahrip olmuştu. Silahların ve malzemelerin çoğuda yanmıştı. Yanmamış ya da yandığı halde kullanılabilir durumda olan silahları topladık.

Koordine Rojhat arkadaş sayım istedi. Alınan sayım sonunda, üç arkadaşın şehit düştüğü, dört arkadaşında yaralandığı anlaşıldı.

Takım komutanı Bazit’li Nuredtin (Yunus Gül), yine Bazit’li teknikçi Aziz ile Mardin’li Çekdar arkadaşlar şehit düşmüşlerdi. Mardin’li Çekdar arkadaş sis içinde çatışmalar sürerken, yanlışlıkla arkadaşların kaza kurşunuyla şehit düşmüştü.

Mardin Nusaybin'li Haki, yine Nusaybin'li Cevdet (Çavşin), Mardin merkezden Welat arkadaşlar ile ismini hatırlayamadığım bir arkadaş daha yaralanmışlardı. Yaralılarımız arasında, Haki arkadaşın durumu ciddiydi.

Arkadaşlar, çatışmalar sırasında yalnızca dört askerin Karasuyu yüzerek karşı kıyıya geçmeyi başarabildiğini; karakolda bulunan atmışın üzerindeki askerden başka kurtulan olmadığını söylediler. Eger belleğim beni yanıltmıyorsa, anımsadığım kadarıyla sabaha karşı biz karakolun yakınına sızarken, zırhlı bir panzer karakoldan çıkarak Iğdır tarafına gitmişti. Bunlar belkide karakol birliğinden değildiler.

Geri çekilme hazırlıklarımız tamamlandı. Piroz ve Rojda arkadaşlarında yardımcı olarak katıldıkları bizim grup, yaralı arkadaşları taşımakla görevlendirildik. Dört yaralı arkadaşı biz aldık. Bir başka grup arkadaş şehit'lerimizin naaşlarını aldılar. Öteki arkadaşlar da, işe yarar durumda olan silah ve malzemeleri kaldırdılar.

Yaralı arkadaşları sırayla sırtımızda taşıyorduk. Taşıma sırasına Leyla, Rojin ve Piroz arkadaşlarda dahildi. Onlarda sıraları gelince, bir yaralı arkadaşı sırtlarına alarak, güçlerinin yettiği yere kadar taşıyorlardı.

Yaralı arkadaşları ve şehit naaşlarını taşımak, özellikle böylesi eylemlerin ardından kesinlikle yönelecek olan düşmana karşı alandan hızla uzaklaşmanın zorunlu olduğu koşullarda hiç kolay bir iş değildi. Yol boyunca yaralı arkadaşlar ısrarla su istiyorlardı. Yaralanan, kan kaybeden birinin su içmesi onun kesin ölümüne neden olurdu. Arkadaşların su isteğine karşılık Piroz arkadaş onlara, karakolu nasıl düşürdüğümüze dair ajitasion yapıyordu. Ajitasion, aldığı kurşun yaralarından ciğerleri dağlanan

arkadaşların sussuzluğunu gideremeyeceğinden onlar yine ısrarla;

“Su!” deyince, o zaman Piroz arkadaş:

-Size su yasak heval! Bizi arkadaş katili mi yapacaksınız? diyerek kestirip atıyordu.

Ardından da gönüllerini almak için şakalar yapıyordu.

Yaralı arkadaşları, karakoldan Kirikor’a doğru yarım saat uzağa kadar taşıdık. Yaralılarımızdan durumu ağır olan Hakki arkadaş fenalaşınca, burada mola vermek zorunda kaldık. Göğsünden ve bacağından yaralanan Haki arkadaşın, göğsündeki yarası çok ağırdı. Kanamasını durduramamıştık. Nusaybin’li Haki arkadaş mola verdiğimiz yerde bütün çabalarımıza rağmen, iç kanamadan kollarımızın arasında şehit düştü.

Mardin Nusaybin’li Haki arkadaş henüz on sekiz, on dokuz yaşlarındaydı. Buğday tenliydi. Her zaman cıvılcıvıl neşeli, hayat doluydu. Sıcakkanlı, canayakın, iyicil, güzel ruhlu yakışıklı bir gençti. Haki’nin bulunduğu her ortamda çınçın çınlayan çınğıraklı sesi, hala kulaklarımdadır. Elbette onu sırtımızda taşırken, kurşunla dağlanmış ciğerinin derinlerinden gelen incecik iniltileri de yalnızca kulaklarımda değil ta içimde, ruhumdadır…

Bulunduğu her ortamda moral kaynağı olan Haki’yi bütün arkadaşlar severdi. Fakat ben onu nedense biraz daha çok ve farklı severdim... kimbilir, ortamda sevgili Haki’ye bakarken, belki de onda geride bıraktığım oğlumdan bir şeyler görürdüm... Aramızdaki yaş farkına rağmen, elbette biz önce arkadaştık ve ben Haki arkadaşı çok seviyordum. O zamanlar savaş koşullarının belirlediği katı kurallar, nesnel koşullar gereği, birbirimize açıktan gösterip ifade edemesek de

gençler biraz daha farklı ve fazla sevgiliydiler. Henüz 18-19'undayken kollarımın arasında şehit düşen sevgili Haki benim için böyleydi.

Haki arkadaşın naaşını defnedecek zamanımız yoktu. Bacaklarından yaralanmış olan Cevdet ve Welat arkadaş ile omuzundan yaralı olan ismini hatılayamadığım öteki arkadaşı Kirikor'da önceden hazırladığımız sağlık birimimize ulaştırmak, burada gerekli müdahale yapıldıktan sonra da düşman operasyonu başlamadan, arkadaşları daha güvenli bir noktaya ulaştırmak zorundaydık. Haki arkadaşın naaşını orada bir yerde gizledik. Yaralı üç arkadaşı alarak Kirikor'daki sağlık noktamıza doğru çekildik.

Çoktan doğan güneş bu arada epeyce yükselmişti. Haki arkadaşın naaşını gizleyip çekilirken, aşağı ovadaki yoldan en az yüz araçlık düşman takviye gücü geldi. Savunma gruplarımız ile çevrede genel güvenlik için konumlanan güçlerimiz düşman takviyesinin önünü kestiler. Karasu üzerindeki köprüyü yoğun ateş altında tutan arkadaşlar, düşmanın köprüden geçişini engellediler.

Kirikor'un içinde, Tepê Mîr'de ki sağlık noktamıza öğleyin ulaşabildik. İki jet uçağı Kirikor üzerinde dolaşarak rastgele noktaları bombaladı. Onların ardından gelen iki skosky helikopter Kafirköy karakoluna indi. Savunmada ki arkadaşlar öğleden sonra kademeli olarak geri çekilmeye başladı. Çatışmalar akşama kadar sürdü. Düşman takviyesiyle çatışan güçlerimiz kayıp vermedi.

Akşam Başkale'li Sabri arkadaş, yanında bir grup arkadaş ve üç at ile Tepê Mîr'deki sağlık noktamıza geldi. Yaraları pansuman edilerek sarılan üç arkadaşı gece atlarla dağın zirvesine yakın, buzulun hemen

altındaki Küpgölü noktasına taşıdık. Çevrede ki güçlerimizde oraya çekildi. Küpgölü, suyun bulunduğu ve savunmaya elverişli bir noktaydı. Genel güç Küpgölü ve dağın öteki stratejik noktalarına dağıtılarak konumlandırıldı.

Ertesi gün düşman çok kalabalık bir güçle operasyona çıktı. Üç gün boyunca arazide kalan düşman, aşağıda gizlediğimiz şehitlerimizin cenazelerini bularak onları alıp çekildi.

Operasyondan sonra, genel güçle toplantı yapıldı. Toplantının ardından gücün bir kısmı Tendürek'e, bir kısmı Kağızman'a geçti. Ağrı Dağında, elli kişilik gücümüz kaldı.

MARDİN'Lİ PİROZ ARKADAŞ

Mardin'in Qoser (Kızıltepe) ilçesinden olan Piroz arkadaş, saflara 1990'da katıldı. 1992'de Güney Kürdistan'dan Serhat'a takım komutanı olarak geldi.

Duruşu sağlam, üslubu ve davranışları rahat ve netti. İlkesel yanlışlara göz yummazdı. Rojhat arkadaşın komutasında bir grupla 1993'te Ağrı Dağı'nın Korhan mıntıkasında bir zoma gittik. Aramızda Piroz arkadaş da vardı.

Bizi sevinç içinde karşılayan zom sahibi, hepimizi tek tek öptü. Saçlarını kısa kesen Piroz arkadaşın kadın olduğunu, ancak onu da öptükten sonra fark eden zom sahibi pek mahçup oldu. Öyle ki, Piroz arkadaşın önünde ne yapacağını, ne diyeceğini bilmez halde ezilip büzüldü.

Piroz arkadaş, onun koluna girerek:

-Ne olmuş yani, ben arkadaşım. Bunda bir şey yok ki, diyerek zom sahibine çok olgun bir yaklaşım gösterdi.

1992'de Kirê Hallac'da erzak taşımak için halktan iki eşek aldık. İçinde Piroz arkadaşın da bulunduğu bir grup arkadaş erzağımızı çektik. Hepimiz yorulmuştuk. İşimiz bittikten sonra dönerken, ben eşeklerden birine bindim. Öteki arkadaşların arasından çıkıp gelen Piroz arkadaş da yanımdaki eşeği tutup bindi. Ben yarı şaka:

-Heval Piroz, Kürt'lerde kadının eşeğe binmesi görülmüş şey değil. Ayıp karşılanır, dedim.

-Niye size ayıp olmuyor da bize ayıp oluyor? Varsın ayıp olsun! O ayıp, bu ayıp, ayıpların arasında kaybolduk. Yeter artık! dedi.

Piroz arkadaşın bu tavrı benim pek hoşuma gitti. Eşeklerimizin üzerinde yan yana köye kadar gittik. Köyün girişinde ben eşekten indim. Ben uyarmadan o cevap verdi:

-Boşuna söyleme, ben inmiyorum, dedi.

Köyün içini de erkek, kadın köylülerin, alttan ve yandan süzen bakışları altında, eşeğin sırtında geçti.

1992 Haziran'ın da Kafirköy karakolu baskınının düzenlemeleri yapılırken, Piroz arkadaş saldırı koluna kendisini önerdi. Arkadaşlar uygun görmedi. Bu yaklaşıma çok tepkilenen Piroz arkadaş, bütün yapının önünde düzenlemeyi yapan yönetimden arkadaşlara:

-Ben sizin babanızın tarlasında ırgatlık yapmak istemiyorum. Özgürlük savaşımızda saldırı koluna katılmak istiyorum heval! Katılmama engel bir durumum varsa açıklayın da bilelim! Eğer yok sa, o zaman engel olmayın, dedi.

Piroz arkadaşın bu tavrı karşısında afallayan Piro ile Rojhat arkadaş, sessizce Piroz arkadaşın saldırı kolunda yer almasını onayladılar.

BURÛSK ARKADAŞ

1992 yılının Mayıs ayında Güney Kürdistan'dan, Serhat eyaletine gelen takviye gurubundan Brûsk arkadaş yeni şervanların sorumlusu, ben de onun yardımcısı oldum. Birlikte çalışma koşullarında yakından tanıma fırsatı bulduğum Brûsk arkadaş, Rojavanın Dêrik ilçesindendi. Suriye'de mühendislik okumuştu. Elektronik teknik mühendisiydi. İdeolojik birikimi güçlü, teorik düzeyi yüksek, kültürlü bir arkadaştı. Bizde çok yaygın yaşananın aksine, Brûsk arkadaş, sistemde okuyup "aydınlandıkça" halka uzaklaşıp, kendine yabancılaşmamıştı.

Serhat'ta da, halkla çok rahat ve güçlü ilişkiler kurup geliştirdi. Yeni şervanların sorumluluğundan sonra, alanda halkın arasına girdi. Gittiği her yerde halkla bütünleşip kaynaştı. Serhat halkı, Rojavadan gelen bu evladını çok sevdi. Halkın dilinden, ruhundan anlıyordu, çünkü örgütlü erkek egemen Baas eğitim sisteminden geçerken de, herşeye rağmen özünü koruyup köklerine bağlı kalan Brûsk arkadaş, Başkan Apo'nun ve halkın oğluydu.

Arkadaş yapısı içinde Brûsk arkadaş: "Pê mezin" (Koca ayak) olarak ünlenmişti. Boyu iki metre vardı. Yapısal olarak, halkımızın yarattığı "masal kahramanını Rüstem-i Zal'ı" çağrıştırıyordu. Bürüsk arkadaşın bütün uzuvları (kolları, elleri, kafası, gövdesi, bacakları) ortalama kabül görmüş ölçülerden daha büyük, uzun ve iriydi.

Yeni şervanlarda birlikte çalışırken, yan yana geldiğimizde insanı elinde olmadan kıkırdatan, “gülünç” bir ikili oluşturuyorduk... İçtimada, toplantı divanlarında yan yana dururken, bunu karşımızdaki yeni şervanların bakışlarında peyda olan ve suratlarında dolaşan hin, hınzır gülücüklerden görüyor ve anlıyordum.

Rüstem-i Zal soyundan Brûsk arkadaş yanında ben, pek sıska, tıfıl, tüy sklettim. Şahsen ben de yeni şervanlar tarafından baksam duruma, bıyık altından gülerdim...

Brûsk arkadaşın ayakları elli numaraydı. Çarşı, pazarda onun ayaklarına uygun elli numara ayakkabı bulmaları imkansız olduğundan alımcı arkadaşlar, milislerimiz Bazit’te yurtsever bir köşkere (ayakkabı ustası) ısmarlama elli numara özel ayakkabı yaptırıyorlardı.

Brûsk arkadaşın zorlandığı tek sorun, bu ayakkabı sorunuydu. Ağrı Dağı’nın volkanik kayalıklarında, en sağlam ayakkabının ömrü bir kaç ayla sınırlıydı. Bizim gömmelerde her zaman yedek ayakkabılarımız vardı. Fakat bunların Brûsk arkadaşa bir yararı yoktu. Onun yedek ayakkabısı olmadığından, ağır yüküyle volkanik kayalar arasından bir, iki ayda partallaşıp parçalanan ayakkabılarının yerine her defasında Doğu Bazit’li köşkere yenisi ısmarlanıyordu.

Ağrı Dağı’nın Kızıltepe mıntıkasında çıkan bir operasyonda, o sırada Bölük komutanı olan Brûsk arkadaşı düşmanla çatışma sırasında bulunduğum mevzide yakından izlemiştim. Çatışmayı komutanımız olarak o koordine ediyordu. Düşman, bir ara stratejik bir tepeye hamle yaptı. Tepe düşerse her şey biterdi. Durumu gören Brûsk arkadaş, Biksici arkadaştan Biksisini alarak, düşmanın önünü kendisi kesti. Orada

çıkan kıyasıya çatışmada, biri üst teğmen, sekiz asker öldü. Düşmanın saldırısı kırıldı. Çatışmadan sonra elinde Biksiyle döndüğünde, Brûsk arkadaşın ayakları perişan haldeydi. En son kalan taban parçalarını şütükle bağladığı ayaklarında, dışarıda kalmış parmaklarını zımpara gibi volkanik kayalar kemirmişti. Etleri parçalanıp dışarı çıkmış iri parmakları kan revan içindeydi. Bazit'li köşkere yenisi ısmarlanan özel ayakkabıları henüz gelmemişti.

Brûsk arkadaş bir ara bir teknik malzeme listesi çıkardı. Milislerimiz malzemeleri getirdi. Benim hiç anlamadığım gibi, ilk kez gördüğüm bu malzemelerle, bizim büyük cihazlara benzeyen bir cihaz yapan Brûsk arkadaş:

"Bu bizim radyomuz," dedi.

Bir arkadaşın sırt çantasında taşıyabildiği FM radyomuzu, önce Kirikor'da kurduk. Iğdır ovası, Tuzluca, Aralık ve Êrîvan'dan dinlenebilen radyo yayınlarımızın, program hazırlayıcısı ve sunucusu yine Brûsk arkadaştı.

Ağrı Dağı'nın Mikstepe noktasına kurulduğunda, Doğu Beyazıt ve Maku' (Dembat) dan dinlenebilen FM radyo yayınlarımız koşullara göre, günde iki-üç saat yayın yapıyordu. Jeneratörümüz yoktu. Büyük araba aküsüyle yapılan yayın süresi, akünün şarjıyla sınırlıydı. Brûsk arkadaş aküyü, bir güneş panosunda toplanan güneş enerjisiyle şarj ediyordu.

Bizim de her fırsatta büyük bir ilgiyle dinlediğimiz FM radyo yayınları, halkın üzerinde son derece etkili oluyordu.

Brûsk arkadaşın sade, arı Kürtçesiyle ve gerçekten çok etkili bir ajitasion, propaganda üslubuyla yaptığı programları, halkın üzerinde son derece etkili oluyordu. Ülkede ve dünyada son siyasal gelişmeleri,

bölgede olanları, Önderlik-parti çizgisine göre, mücadele diliyle işleyen Brûsk arkadaş halkın tarihsel ve güncel sorunlarını da irdeliyordu. Kürt-Azeri kardeşliğini işliyor, Azerilere sesleniyordu.

Bölgede gerçekleşen eylemleri, eylemi gerçekleştiren arkadaşların temil sonuçları üzerinden duyuruyordu. Radyomuzun halk üzerindeki müthiş etkisini hemen gören düşman, frekans üzerine parazit atmaya başladı. Brûsk arkadaş yayına başladığı anda, karşı tarafta her an hazır beklediği anlaşılan düşman teknikçileri hemen sinyal atmaya başlayarak, parazit yapıyorlardı. Ağrı Dağı'ndan FM yayını yapma imkanı kalmadı.

Brûsk arkadaş 1995 yılında Doğu Bazit'e bağlı Alemilo köyünde, yanında isimlerini anımsayamadığım iki arkadaşla düşman tarafından kuşatıldı. Düşmanın "teslimiyet" çağrısına ateşle karşılık veren Brûsk arkadaş ve yanındaki arkadaşlar, son mermilerine kadar çatışarak şehit düştüler.

ARALIK İLÇE EMNİYETİNE EYLEM

1992 Mayıs başında, Kafirköyü karakolu baskınıyla ağır darbe yiyen düşman; üç günlük operasyonundan da sonuç alamayınca, bölgedeki milislerimize ve halka ağır baskı ve işkence uygulamaya yöneldi. Düşmanın bu uygulamaları en fazla Aralık ilçesi ve çevresinde yoğunlaştı.

Yönetim düşmanın bu uygulamalarına karşı misilleme olarak, Aralık ilçesi Emniyet binasının vurulması kararını aldı. İçinde benim de bulunduğum, Rojhat arkadaşın komutasında dört kişilik bir birim keşif için Aralık ilçesine indik. Rojhat arkadaş her zaman ki

titizliğiyle, keşif süresince bize sorduğu ayrıntılı sorularla yoğun notlar aldı. Bu eylemin koordinesi de Rojhat arkadaştı. Kirikor'a dönünce, Rojhat arkadaşın notlarına dayanarak bir eylem planı yapıldı. Plana göre: otuz kişilik bir güçle Kirikor'dan Aralık ilçe merkezine inilecekti. 12 arkadaş emniyet binasını vuracak, altı arkadaş düşmanın şehirden gelecek takviye hattında ki bir köprüyü tutacak, 12 arkadaş da tabur tarfında konumlanacaktı.

Kirikor ile Aralık ilçe merkezi arası 25 km. idi. Aralık ovası içinde ki bu yolu kamyonla geçme kararı aldık. Aralık'ın Hıdırlı köyünden milisimiz İbrahim Yiğit'in Ford marka bir kamyonu vardı. Çiya (Halil Yiğit) arkadaşın kardeşi olan milisimiz İbrahim'e konuyu açtığımız da hiç ikiletmeden:

--Başım, gözüm üstüne heval, dedi.

Bu eyleme, hedefin ovada ve şehir merkezinde olması, hedef ile Kirikor arasındaki mesafenin tamamen ovalık ve uzunluğundan dolayı kadın arkadaş katılmadı.

Eylem için gerekli hazırlıklarımızı tamamlayınca, Rojhat arkadaş bahar yağmurlarının en yoğun olduğu bir geceyi seçti. Sicim gibi yağan yağmur altında Kirikor'dan indik; aşağıda bizi bekleyen milisimiz İbrahim Yiğit'in Ford kamyonuna binerek Aralık'a hareket ettik.

Hışırım gibi aralıksız yağan yağmurdan öylesine ıslanmıştık ki, paçalarımızdan ve kol yenlerimizden sular akıyordu. Aralık ilçe merkezinin dört, beş km. dışında kamyondan indik. Tabur tarafında arabasıyla bizim dönüşümüzü bekleyecek olan İbrahim Yiğit'in yakınında bir noktaya, 12 kişilik savunma gücümüz konumlandı. Eylem sırasında ya da geri çekilmede

taburdan müdahale olursa arkadaşlar önlerini keseceklerdi.

Yağmur altında dört-beş km. yürüyerek ilçe merkezine girdik. Mazlum (Marufa) ile Ferit (Sor) arkadaşların komutasındaki altı kişilik pusu grubumuz, şehirden gelecek müdahaleyi engellemek için sulama kanalının üzerindeki köprüyü tuttular.

Rojhat arkadaşın komutasındaki 12 kişilik saldırı grubumuz da hedefe sızdı. Ben alanı (kendi memleketim olduğu gibi, cephe faaliyetlerimden de) yakından tanıdığım için koordine Rojhat arkadaşın yanındaydım. Beni sürekli yanında tutuyordu.

Aralıksız yağan yağmur altında, emniyet binasının yüz metre yakınına kadar sızdık. Üç katlı olan emniyet binasıyla aramızda, şehir içinden geçen ana yol vardı. Yolu aydınlatan sokak lambalarıyla, binalarda ki lambaların ışıkları kesif yağmur içinde zayıflayıp etkisini yitiriyordu. Zaten yağmurdan dolayı dışarı da, önümüzde ki yoldan geçen tek tük arabalarda ki insanlar dışında kimse yoktu.

Hedefin yüz metre karşısına konumlandığımızda Rojhat arkadaş, emniyet binasının bitişiğindeki Halk Eğitim Merkezi binasında bulunan sivil kalabalığı göstererek:

-Bu durumda hedefi vuramayız, bekleyelim, dedi.

Halk Eğitim Binasının perdesiz pencerelerinden, içeride toplanmış yoğun bir kalabalık görünüyordu. Bunların hepsi sivildi. Sivillerin gitmesini beklerken, karşımızda ki üç katlı Emniyet binasını izledik. Binanın ilk iki katı Emniyetin daire bürolarıydı. En üst kat Emniyet görevlilerine ait lojman evlerdi. Rojhat arkadaş daha önce:

“Üç katlı binanın yalnızca birinci ve ikinci katlarını vuracağız. Üçüncü kata tek bir mermi bile sekmemeli,” diyerek bizi sıkıca uyarmıştı.

Hedefi vurmak için mevzilendiğimizde, saat akşam sekiz sularıydı. Halk Eğitim Merkezindeki sivillerin dağılmaları için bir saatten fazla bekledik. Saat dokuz buçuk sularında siviller dağıldılar. Emniyet binasının girişinde, üst kattaki bürolarda görevli polisler gidip geliyor, masalarında çalışıyorlardı. Giriş kapısından içeride sekiz, on kişilik bir polis grubu vardı. Aralık ve çevresinden gözaltına alınan milislerimizin, sivil halkın burada görevli ekipler tarfından ağır işkenceler altında sorgulandığı, pek çok somut bilgiyle netleşmişti.

Yakındaki büttün siviller gittikten hemen sonra, Rojhat arkadaş saldırı talimatını verdi. İki bisiving ile bir biksimiz ve ferdi silahlarımız vardı. Binanın girişi ile iki katını bu silahlarla yoğun bir biçimde vurduk. Biz vurunca, emniyet binasının çatısından A-4 ile karşılık verildi. Bizi yukarıdan etkili ateş altına alan A-4, binanın üçüncü katında oturan polis ailelerinin üzerindeydi. Zorunlu olarak yalnızca o noktayı bisivingle vurarak A-4 ü susturduk.

Biz daha vuruşumuzu sürdürürken, şehir merkezinden bir panzer geldi, önümüzde ki yoldan bizi rastgele taramaya başladı. Arkadaşlar, Bissivingle panzere ateş etti. Fakat isabet etmedi. Ateş sırasında roketi sesinden tanıyan panzer karşı taraftaki binaların arkasına kaçtı. Hedefi yeterince vurduktan sonra, Rojhat arkadaşın talimatıyla toparlanarak geri çekildik. Yolda belirlediğimiz buluşma noktasına, köprüyü tutan altı arkadaş gelmedi. Rojhat arkadaş bana:

-Yanına bir arkadaş al, arkadaşları bulun, getirin, dedi.

Murat arkadaşı alıp gittim. Bahçelerin içinde yollarını yitirmiş olan arkadaşları tesadüfen bulduk. Kamyonun yanına ulaştığımızda arkadaşlar bizi bekliyorlardı. İbrahim dönüş için manevra yaparken, kamyon şarampole kaymıştı. Orada zemin çamur olduğundan, İbrahim, gaza bastıkça badanaj yapan kamyonu yola çıkaramadı. Umutsuzluk içinde arabadan aşağı inen İbrahim, Rojhat arkadaşa:

-Araba çıkmıyor, burada kaldı, dedi.

Arabanın orada öyle kalması İbrahimin sadece malına değil, aynı zamanda canına kast anlamına geliyordu... Düşman kamyonu bulunca sahibine yönelecekti. Rojhat arkadaş:

-Kaygılanma, arabanı oradan çıkaracağız, dedi.

Bu arada tabur tarafını tutan güvenlik grubumuz da gelmişti. Rojhat arkadaş:

-On arkadaş şütüklerini çıkarsın, dedi.

Arkadaşlar şütüklerini çıkardı. Rojhat arkadaş ortalama uzunlukları onbeş metre olan on şütükle hemen orada bir çırpıda örme bir halat yaptı. İbrahim direksiyona geçti. Bir bölüm arkadaş kamyonun çekim halkasına bağlanan halata asılırken, öteki bölümde kamyonu arkasından itti. Kısa bir sürede kamyon yola çıktı.

Arkadaşların bahçelerde yiterek gecikmeleri ve kamyonu çıkarmak için harcanan zaman, düşmana yol hattını tutma fırsatı sağlamıştı. Bu koşullarda ovayı, gelirken olduğu gibi kamyonla geçmek riskliydi. Bütün gelişmeleri anı anına izleyen, her türlü olasılığı titizlikle hesaplayan komutanımız Rojhat arkadaş, İbrahim Yiğit'e:

-Sen yoldan git. Biz araziden gideceğiz, dedi.

İbrahim Yiğit kamyonuyla yoldan gitti. Biz de, meyve agaçlarından ormana dönüşmüş Aralık ovasında, yedi buçuk saatlik bir yürüyüşün sonunda Kirikor'a ulaştık. Konumlandığımız yerde dinlenirken, Rojhat arkadaş köprüyü tutan altı kişilik birimimizin sorumlusu Mazlum (Marufi) arkadaşa:

-Panzer köprüyü nasıl geçti? diye sordu.

Mazlum arkadaş çok mahçup halde izah etti: Bahçelerin içinde mevzilendikleri yerden köprüyü gözetlerken, farlarını yakmadan gelen panzeri sivil araç sanmışlar. Köprüyü geçtiğinde anladıklarındaysa iş işten geçmiş. Daha sonra Mazlum arkadaş bu konuda yönetime rapor verdi.

Kirikor'a ulaştığımızda güneş çoktan doğmuş, sabah olmuştu. Sabah saat 8-9 sularında onbeş cemse ve cipten oluşan düşman gücü Kirikor'un karşısında ki Kirêkaso'ya geldi. Araçlardan inen askerler, bizim Kirikor'daki varlığımızı farketti. Üzerimize gelmeyi göze alamayarak, ters yöne Habzo Zilo'ya doğru gittiler. Oralarda sağı, solu rastgele tarayarak akşama kadar dolaştılar. Akşam da araçlarına binerek Aralık'a döndüler.

Eylemden bir gün sonra, milislerimiz eylemin ayrıntılı sonuç bilgilerini getirdiler. Aynı gün BBC'nin verdiği bilgilerle çakışan sonuçlara göre: eylemde sekiz polis ölmüştü. On yaralı vardı. Yaralılardan birisi sivil bir kadındı. Bizim kaybımız olmadı. Yaralanan sivil kadın, çatıdaki A-4 silahı susturmak için atılan Bissiving parçalarından etkilenmiş olsa gerekti. Bunun da sorumusu, A-4'ü kendi ailelerinin kaldığı dairelerin çatısına kuran düşmandı.

İki gün sonra eylemi değerlendirme toplantısı yapıldı. Genel olarak olumlu değerlendirilen eylemde,

göreve duyarsızlığından dolayı Mazlum (Marufi) arkadaştan özeleştiri raporu istendi. Ben çatışma sırasında boşalan bir şarjörümü cebime koyarken düşürmüştüm, bunu bildirdim. Piro arkadaş:

-Keşke onu da düşürmeseydin, dedi.

Piro arkadaş çok dikkatli ve duyarlıydı.

Değerlendirme toplantısında "dar bir alanda, üst üste eylemlerin sakıncaları..." gündeme getirilerek tartışıldı. Bu temelde gücün eylemlerini başka alanlara kaydırarak yayması kararı alındı. Kararın uygulamaya konulması içinde, Rojhat arkadaşın komutasında bir grup arkadaşın eylem için Ağrı ilinin Sineğa bölgesine geçmesi uygun görüldü.

Mayıs ayı içinde gerçekleşen Kafirköyü karakolu baskını ile Aralık İlçesi Emniyet binasının vurulması eylemi, düşmanın halka karşı azgın saldırılarını gemleyerek dizginledi.

Eylemlerin bölge halkı üzerindeki coşkulu etkisi ise gerçekten çok anlamlı ve görülmeye değerdi. Bölgenin değişik yerlerinden gruplar halinde gerillayı ziyarete gelen halk, neleri varsa ya da ne bulup buluşturdularsa yüklenip getiriyordu. Kirikor'da su sorunumuz olduğunu, sussuz olduğumuzu bilenler deri kırbalarla, naylon bidonlarla yanlarında su getiriyorlardı.

CUMAÇAY KARAKOLUNA EYLEM İÇİN

Tendürek ve Kağızman-Çemçe bölgelerimizle de bağlantı kuran yönetim, üç bölgeden üç tabur gücü birleştirerek, Ağrı ilinin Sineğa bölgesinde ki Cumaçay karakolunu basma kararı aldı. Çemçe-Sineğa arasındaki geçiş hattımızda bulunan Cumaçay karakolu, çevresindeki Kürt köylerini ve zomları baskı altında

tutarak zorbalık yapıyor, onları koruculuğa zorluyordu. Bir de bu bölgede hiç nitelikli bir eylem gerçekleşmemişti. Bölge halkına moral ve güven vermek için de gerekli bir eylemdi bu.

Eylemin koordinesi yine Rojhat arkadaştı. On altı kişilik takım belirlenirken Rojhat arkadaş bana:

-İhtiyar sen de bizimle geliyorsun, dedi.

Araziyi tanıyordum. Bir de Rojhat arkadaş, ben yanında olduğumda kendini daha iyi hissediyordu. Ondan fazla olan yaşam deneyimlerim ve alana ilişkin bilgimle, onu tamamlıyordum. Gözükara bir savaşçı olan Rojhat arkadaş bu temelde bana ihtiyaç duyuyordu.

Belirlenen takımdan: Mardin'li Celal (şimdi Erzurum zindanında tutsaktır), Rojda, Iğdır'lı Azeri-Kürt Ararat (Almanya'dan katılan, anası bizim köylü genç bir kadın arkadaştı), bizim Goma Hacodan Zilan (Feride Tandır), Malazgirt'li Bager, Bazit'li Ali (Zer), Iğdır'lı Deli Kemal, Ağiri ve Xebat arkadaşları hatırlıyorum.

Haziran ayı sonunda bir akşam Sinega'ya gitmek üzere, Ağrı Dağı-Kirikor'dan yola çıktık. Kural gereği yalnızca geceleri yürüyecek, gündüzleri uygun noktalarda konumlanarak gizlenecektik. Sadece gece yürüyüşleriyle, Sinega'ya ancak altı günde ulaşabilecektik. Araziyi tanıdığım için Rojhat arkadaş sürekli öncü yürümemi istedi. Gidiş dönüş toplam bir buçuk ay süren Sinega pratiğimizde, başımızdan neler geçti...

MALAZGİRTLİ BAGER ARKADAŞ

Akşam Kirikor’dan yola çıktıktan bir süre sonra, henüz Kirikor içindeyken gece yarısı saat oniki, bir sularında mola vermiştik. Karanlıkta yanımıza gelen bir arkadaş:

-Bager arkadaşı yılan soktu, dedi.

Rojhat arkadaş yanımda uzanmış kestiriyordu. Onu sarsarak:

-Rojhat arkadaş, hele kalk! Bager arkadaşı yılan sokmuş, dedim.

Topalanan Rojhat arkadaş ile Bager arkadaşın yanına gittik. Susuz Kirikor’un yılanları çok zehirli olurdu. Yılan, Bager arkadaşı ayak bileğinin üzerinden sokmuştu. Bu konuda genel bir bilgi ve tecrübemiz vardı. İlk müdahalede yapılması gerekenleri biliyorduk. Bager arkadaşın ayağını yılanın soktuğu yerin üzerinden, iki ayrı yerden şütükle mümkün olduğunca sıkarak bağladık. Bu tedbir yılan zehirinin kana karışarak vücuda dağılmasını, beyne ve kalbe ulaşmasını önlemek içindi.

Rojhat arkadaş, yılanın soktuğu yeri jiletle yararak:

-Ağzında çürük dişi ve yarası olmayan bir arkadaş, zehirli kanı emerek tükürsün, dedi.

Bunu ben yaptım. Yaraya ağzımı dayayarak, akan kanla birlikte zehiri de çıkarmak amacıyla defalarla emdim tükürdüm, emdim tükürdüm. Bager arkadaşa:

-Durumun nasıl? diye sordum.

-Midem bulanıyor, başım dönüyor, dedi.

İki arkadaşı yakında ki zoma yolladık. “süt, yoğurt alın, bir de panzehir sorun, yoksa aşağı köye inin bulun” dedik. Arkadaşlar döndüler. Panzehir bulamamışlar, aşağı köye de inmemişler. Bager arkadaşa yoğurt

yedirdik. Yılanın soktuğu ayağı hızla şişen Bager arkadaş fenalaştı. Rojhat arkadaşa:

-İki arkadaş ile ben Hanago köyüne gidip doktorla görüşeyim. Tanıdığım yurtseverler var, dedim.

Rojhat arkadaş onayladı. Xebat ile Ali arkadaşları yanıma alarak Hanago köyüne indim. Iğdır şehir merkezine on dakika mesafedeki Hanoga köyünde, yurtsever Abdullah vardı. Onun evine gittik. Abdullah'a durumu izah ederek onu Iğdır'da, Bazit caddesinde oturan yurtsever Kürt Dr. Sıdık'a yolladım. Abdullah sepetli motorsikletine binerek hemen Iğdır'a indi. Kısa bir süre sonra dönerek bana, doktorun kendisine sert davrandığını:

-Seni de, sözünü ettiğin kimseleri de tanımıyorum. Gece vakti beni rahatsız etme, diyerek kovduğunu söyledi.

Ben hatamı anladım. Abdullah'la birlikte motora binerek kendim gittim. Abdullah'ı bir yerde bırakıp kapısını çaldım. Doktor beni karşısında görür görmez:

-Senden önce geleni siz mi yolladınız? diye sordu. Ben, doğrulayınca:

-Tanımadığım insanları bana yollamayın. Kimin ne olduğunu ben bilemem, böyle yapmayın, dedi.

Kendisinden özür dileyerek, durumu ve ihtiyacımızı izah ettim. Bana:

-Sen geç içeride otur. Ben gerekenleri hemen alır gelirim, dedi.

-Ben içeri girmeyim. Bahçede beklerim, dedim.

Doktoru ve ailesini korumak, riske atmamak gerektiğini kavramıştım.

Dr. Sıddık gece gitti bir yerlerden panzehir, serum, hap, enjektör, pansuman ve sargı bezi gibi ihtiyaçları içeren büyük bir paketle döndü. Panzehir

iğnelerini nasıl kullanacağımızı anlattı. Dr.Sıddık'tan tekrar özür dileyerek teşekkür ettim. Abdullah motoruyla, beni noktaya yakın bir yere bırakarak döndü. İki arkadaş sonra geldi.

Bager arkadaş kusuyordu. Durumu daha da ağırlaşmıştı. Hemen Dr. Sıddık'ın sağladığı panzehir iğnelerinden birini yaptık. Üç, dört saat sonra ikinci iğneyi yaptık. Bager arkadaş kendine gelerek toparlandı. Fakat bu arada arkadaşın davul gibi şişen ayağındaki etler, kararakarak çürüdü ve döküldü. Öyle ki, arkadaşın ayak bileği ile dizi arasında uzanan kaval kemiği açığı çıktı.

Arkadaşın yürümesi mümkün değildi. Rojhat arkadaşla durumu değerlendirdik. Bager arkadşı, yakınlarda ki bir yurtseverin evine yerleştirme kararı aldık. Kararı Bager arkadaşa bildirdik. Durumu ortadaydı, başka seçenek yoktu, "olur" dedi.

Kendisine bir tabanca ile bir de el bombası verdik. Hanago köyünde milisimiz Şahap vardı. Çok değerli, dünyalar iyisi bir insandı. Onu yakından tanıyordum. Bager arkadaşı alıp doğruca Şahap'ın evine götürdük. Arkadaşın durumunu görünce, onu hemen sahiplenen Şahap'a durumu izah ettik:

-Arkadaş iyileşince, Kirikor'a döner, dedik.

Malazgirt'li Bager arkadaş 1991'de iki ağabeyi ile birlikte katılmıştı. Büyük ağabeyi Behzat arkadaş 2003-4 sürecinde, Doğu Kürdistan'da sürdürdüğü özgürlük mücadelesinde, pastarlarla girdiği çatışmada şehit düştü. Öteki ağabeyi Şiyar, kararsızlaşarak saflardan savruldu.

On dokuz, yirmi yaşlarında olan Bager arkadaşın, yılan ağusuyla kendinden geçerken:

“Heval, ben bir yılan zehiriyle ölmek istemiyorum. Bana bir çare bulun,” dediğini anımsıyorum.

Yeşil gözlü, sarışın, yaşına göre çok olgun, cana yakın sevgili bir arkadaştı.

Şahap’ın evinde bir ay kadar kaldıktan sonra Kirikor’a dönen Bager arkadaş mücadelesini sürdürdü. 1994’te takım komutanıyken, Korsan Suat’ın komutasındaki taburda, Aralık’ın Boralan mıntıkasın da, sınırı geçerken çıkan çatışmada şehit düştü.

ADI: ATİLLA (!) SOYADI: HUN (!)

Bager arkadaşı Hanoga’da, Şahap’ın evine bıraktıktan sonra Sinega’ya doğru yolumuza devam ettik. Arhacı köyünün üstünde bir tepeye konumlandık. Bölgedeki milislerimizden Yaşar bize erzak getirecekti. Güvendiğimiz biri olan Yaşar, gelmedi. Bulunduğumuz noktaya üç saat mesafede CHP milletvekili Atilla Hun’un çiftliği vardı. Çevredeki köyler riskli olduğundan erzak için bu çiftliğe gitme kararı aldık. Yanımızda bir eşeğimiz vardı. Onu da alarak üç arkadaş gece çiftliğin kapısını çaldık. Çiftlik evinin duvarları kale gibiydi. Israrla çalmamıza rağmen kapıyı açan olmadı. Yanımdaki iki arkadaş kapıyı tırmanarak içeri atladılar. Bir süre sonra yanlarında yaşlı bir çobanla döndüler.

Yaşlı çoban panik içindeydi. Eli ayağı birbirine dolanmış, tir tir titriyordu. Kürtçe:

-Korkma, rahat ol. Biz arkadaşız, sana hiç bir zararımız dokunmaz. Kötü bir niyetimiz yok, erzağa ihtiyacımız var. Bunun için geldik, dedim.

İhtiyar çoban:

-Çocuklarımla burada çobanız, karım hastalandı, hastahaneye yattı. Bizim de yiyecek hiç bir şeyimiz yok. Atilla bey bize daha erzak yollamadı, dedi.

Çiftlikte onlarca besi tosunu vardı. İhtiyara acıdığımdan olsa gerek, bir an ona inandım. İçimden: “Atilla itinin tosunlarından birini götürüp yiyelim bari,” dedim.

Sonra birden; “Bu Atilla, çobanını aç bırakacak kadar salak değildir,” diye düşündüm. Elimde el fenerim vardı. Arkadaşlara:

-Hele gelin de şu içeriye bir göz atalım, dedim.

Kilere girdiğimizde, lambayı şöyle bir dolaştırdığımda, baktım ki içeride “yok, yok...” tenekelerle yağ, çuvallarla şeker, bakliyat... Eh, bir yılanın ödü, bir de kuşun sütü eksikti... Erzaklardan üç denk yaptık. Suyla birlikte bir denkte eşeğe yükledik. Giderken, tosunların önünde kendince “ölümünü” bekleyen bu zavallı ihtiyara içimden hiçbir şey demek gelmedi... Ne diye bilirdim ki?

Çiftlik sahibi Atilla’nın, aldığımız erzaktan haberi bile olmazdı. Haberi olsa bile umurunda olmazdı. Bundan kendisini de sorumlu tutmaz, çobanına hiçbir şey söylemez, yapmazdı.

İhtiyar çoban, içeride yığılı erzağı kendisi için değil, beyi, ağası Atilla için, Atilla’nın malı olduğu için gizleyip koruyordu! Kişiliksiz köle, maraba ruhunun dışa vurumuydu bu... Bu ruh Kürt ruhu değildi! Olamazdı! Kürt evine, yanına gelen kim olursa olsun, bir insan istemeden, ihtiyacını karşılardı.

Bu kişiliklerin ikisi de, çiftlik sahibi Atilla Hun da, ihtiyar çoban da Kürt’tü. Atilla Hun, bölgede bizimle konuşup anlaşarak, bizim desteğimizle SHP’den

milletvekili adayı olmuş ve seçilmişti. (1991 genel seçimlerinde DEP, SHP ittifakı)

Asıl konumuzu teknik açıdan gölgede bırakmak, boğmak pahasına da olsa, Kürdistan'da karşımıza çıkan bu "Atilla Hun" luk olgusuna ilişkin okuyucuyu kabaca bilgilendirelim: Bizde nedense hiç işlenmeyen, peşine düşülüp araştırılmayan bu olgular, konular bizim toplumsal yaşam ve mücadele gerçekliğimizi yakından değil, bütün boyutlarıyla doğrudan ilgilendiren ve belirleyen olgular ve konulardır!

Iğdır ovasının Karakuyu köyü ve çevresinin sahibi olan Hunların, çiftlik arazileri yirmi bin dönümdür. Partiye katılmadan önce ev ortamındaki sohbetlerde, kendiliğinden gündeme geldiğinde, "Hunlar nasıl oldu da bu kadar araziyi mülk edinebildiler?" sorumuzun yanıtına karşılık olarak babam anlatırdı:

1920 sonları ile 1930 başında, Erzincan'lı bir Kürt olan Hüsnü bey, Erzurum'da bütün Serhat sahasının emniyet amiriymiş. Andığımız zaman süresinde, söz konusu emniyet amiri Hüsnü bey, toplumsal asayişten ziyade devletin alanda dayanacağı temel alt yapı çalışmalarını yürütmüş.

1915-18 Emperyalist Birinci Paylaşım Savaşı sürecinde, Anadolu ve Kürdistan'daki yerleşik yaşam uygarlığının zananatçışları, ince işçileri olan Ermeni'leri soykırımdan geçirerek, yok eden İttihatçı beyaz Türkler; hemen ardından örgütledikleri devlet kurumlaşmalarını Kürdistan'da yerleştirip geliştirmek için, özel bir strateji ve buna uygun dönem politikaları oluşturarak uygulamaya koymuşlar.

İşte, Bölge Emniyet Amiri Elazığ'lı Hüsnübey, İttihatçıların bu stratejileri ve dönem politikalarını uygulayan örgütlü bir ittihatçıymış.

Babam, Atilla Hun'dan başlayarak Iğdır "Hun'larını" geriye doğru sayardı. Buna göre Iğdır "Hun'larının" seceresi daha üçüncü göbekte, Ahmed-i Şemo'ya dayanırdı. Atilla Hun, onun babası Mecit Hun ve onun babası yani Atilla Hun'un dedesi Ahmed-i Şemo! Türkçe deyişle; Ahmet oğlu Şemdin!

Babam şöyle derdi:

-Ma, ben kendim bilirim: Ahmed-i Şemo (Ahmet oğlu Şemdin) Celaliyan aşiretinin Çeloya tayfasının reisiydi!

Dönemin Bölge Emniyet Amiri Elazığ'lı Hüsnübey, Serhatın en etkili gücü, Celaliyan'ların bir kolunun reisi Ahmed-i Şemo'ya gelerek, Iğdır ovasında katledilen Ermeni'lerin Karakuyu bölgesindeki mülkleri karşılığında, ondan bölgede kendilerine payanda-dayanak olmalarını istemiş. TC. devleti'nin özel temsilcisi Hüsnübey ile Celaliyan aşiretinin Çeloya kolunun reisi, Ahmed-i Şemo (Ahmed'in Şemdin) arasında bu temelde sağlanan anlaşma sonucunda, Iğdır ovasının Karakuyu bölgesindeki yirmi bin dönüm toprak ve üzerindeki değerler, Ahmed-i Şemo'nun üzerine tapulanmış.

Anadolu ve Kürdistan'ın ince işçileri Ermeni'lerin binlerce yıllık el emeği, alın teri, göz nuruyla yarattıkları değerleri emek tanımaz, insanlıktan nasibini almamış ahlaksız, vicdansız İttihatçılar tarafından, aslını inkar edenlere böyle peşkeş çekilmiş!

Iğdır ovasında, soykırımla imha edilen mazlum Ermeni halkının mülküne konarak, ittihatçı devletin Kürdistandaki işbbirlikçi payandası olan Ahmed oğlu Şemdin'in haramzadesi (haram yiyici oğlu) Mecit, cumhuriyet hükümeti "Soyadı" kanununu çıkardığında kendisine ve ailesine "Hun" soyadını uygun görmüş (!)

Hun'lar M.Ö. 3.-4. yüz yıllarda İç-orta Asya'dan gelerek, Karadeniz'in kuzeyinden Orta Avrupa'ya kadar (Hungarn-Macaristan) yayılan, yerleşik yaşam uygarlığından yoksun, geçim gereksinimlerini kendi emekleriyle üreterek değil, başkalarının ürettikleri değerleri yağma, talan ve çapul yoluyla gaspederek sağlayan boylar konfederasyonunun adıdır! Atilla da bu yağma, talan ve çapul konfederasyonunun en yetenekli ve güçlü lideridir!

Kürt'lüğünü, Celaliyan aşiretinin Golo'luğunu, yani aslını inkâr eden haramzade Mecit Hun, oğlunun adını da"Atilla" koyarak Hun'luğunu derinleştirip pekiştirmiş!

Aslını inkâr eden bu haramzade münafıklar, gerçekten de Hun'lar kadar hunharlaşmış kişiliklerdirler! Bir farkla ki:

Hun'lar tarihte insanlık ailesinin yerleşik yaşam uygarlığını, yani kadın eksenli yaşamı kendi iç dinamikleriyle yaşama imkânını bulamadılar. Bu yüzden birey ve topluluk olarak ihtiyaç duydukları zorunlu geçim gereksinimlerini, araçlarını kendi toplumsal emekleriyle üreterek sağlamayı, bunun sistemini kurup geliştirmeyi başaramadılar. Bunun yerine yerleşik uygar toplumların ürettiklerini örgütlü askeri zor yoluyla yağmalayıp talan ederek gidermeye çalıştılar...

Bu uyduruk Hun'larsa Celaliyan'lardan ve öteki Kürt'lerden yerleşik yaşam uygarlığının özünü görüp bildikleri, bu sayede var oldukları halde böylesine aşağılık, ahlaksız hunharlara dönüştüler...

Beyaz Türklük olgusunun Kürdistan'daki tipik örneklerinden olan bu uyduruk Hun'lar gerçekten de süt beyaz Türk'türler.

İttihat türedileri, böylesi süt beyaz Türkler arasında, kimler yok ki...

Slav-Sırp kökenli, Balkan Boşnak'larından 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinin, maskeli beşler çetesinin elebaşısı Kenan Evren...

Soğuk savaş döneminin Türk Gladyosunun Panama ekolünden mezun MHP'nin kurucu genel başkanı, doğma-büyüme Kıbrıs'lı Hüseyin Fevzullah... namı diğer Alp Arslan Türkeş (!)

Kürdistan'da uygulanan "1994 Alan tutma konseptinin" Londra'dan, Anglo-Sakson'lardan "yeşil ışıklı" Genel Kurmay Başkanı, Kilis Çerkez'lerinden Doğan Güreş... Sütbeyaz saf Türk'lere birkaç örnektirler. Bunlar her devirde dört ayaklarının üzerine düşen ilkesiz, omurgasız temel güdülerinin doyumundan başka amaçları olmayan, örgütlü erkek egemen zihniyet sahipleridirler.

Haramzade uyduruk Hun'ların çiftliğinden çıktık, noktaya ulaştığımızda Rojhat arkadaşa tekmilimi verdim. Noktada dinlenirken henüz bir çay içimi zaman geçmemiş, getirdiğimiz erzak denkleri daha çözülmemişken, bulunduğumuz noktanın altından bir traktör sesi geldi. Milisimiz Iğdır'lı Yaşar'dı. Kendisinden istediğimiz erzağı getirdi. Bazı sorunlar çıkmış, gecikmişti.

Yaşar bize konserve balık, sığır eti ve meyve sularıyla, ev yapımı Yufka-bazlamadan oluşan üç günlük erzak getirmişti. Bu erzakları arkadaşlar arasında pay ederek, çantalarımıza yerleştirdik. Uyduruk Hun'ların çiftliğinden getirdiğimiz erzağı da "bir durum olur, gerekir" düşüncesiyle uygun bir yere gömdük.

Öğleye kadar yanımızda kalan Yaşar'la, Rojhat arkadaş konuşarak bölge hakkında bilgi aldı. Öğleden

sonra Yaşar gitti. Biz de akşam hava kararınca yola koyulduk. Gece boyu yürüyerek Zore yaylasına çıktık. Zomlarla dolu Zore'de iki gün kaldık. Bu süre içinde halk toplantıları düzenledik. Banyomuzu yaptık, giysilerimizi, çamaşırlarımızı yıkadık.

Zore'de yaptığımız halk toplantılarında bizden etkilenen altı genç, ailelerinden habersiz bize başvurarak gerillaya katılmak istediklerini söylediler. 17-20 yaşlarında ki bu gençlerin bazıları lise öğrencisiydi. Gençlerin durumlarını değerlendirdik, yaşları uygundu. Hepsi de coşkulu bir kararlılık içindeydiler. Durumu ailelerine bildirmek gibi bir yükümlülüğümüz yoktu. Bunu yaptığımızda da Zore'de kopacak kıyameti önceden bilmek için müneccim olmak gerekmiyordu.

Aramızda Kemal (Deli) arkadaş bu işlerin ehliydi. Rojhat arkadaş katılmalarına karar verdiğimiz grubu çıkarmak için onu görevlendirdi. Biz toparlanıp Zore zomlarından çıkarken Kemal arkadaş çoktan topladığı grupla önümüze geçmişti.

ROJDA ARKADAŞ ÇOK YORULUNCA

Kirikor'dan Sinega'ya giderken, arazinin en zorlu geçiş hattı Zore zozanlarıydı. Grubun öncüsü olarak, bildiğim arazide en güvenli geçiş güzerğahlarını seçiyordum. Zore zozanları, Güngörmez ve Aslanlı dağ silsilesinin üzerindeydi. Sinega'ya bu dağ silsileleri üzerinden geçmek zorundaydık. Zore zozanlarında iki gece yürüdük. Gece, kuş uçmaz, kervan geçmez sarp kayalıklar üzerinde, uçurumlardan teğet geçtik. Bu

yalçın kayalık dağları geçişimizin son etabı, en az 10-11 saat sürdü.

Zore zozanlarını, böylesine zorlu bir yürüyüşle geçtikten sonra, sabahın ilk ışıklarıyla birlikte verdiğimiz molada, nöbetçiler dışında herkes kendisini yere attı. Ben, bazı düzenlemeler için uğraşırken, karşılaştığım Ararat arkadaş, yüzünde yorgunluğuyla ekşimiş mayhoş, muzip bir gülümsemeyle:

-İhsan dayı, bak sana ne diyeceğim: Biz hem yoldaş, hem de akrabayız. Haberin olsun, Rojda arkadaş sana karşı ölümcül planlar kurarak, diş biliyor, dedi.

-Neden, ben ne yapmışım ona? dedim.

-Elçiye, aracıya zeval olmazmış İhsan dayı. Sizin köylü annem böyle derdi… Rojda arkadaş, senin için: “Bu ihtiyar, inatçı pezkuvi (yabani keçi), iki gündür bizi perişan etti. Koca Kürdistan’da başka yol yokmuş gibi, bizi pezkuvilerin uçurumlarından geçirdi. Arkadaş olmasaydı eğer bir punduna getirip, boğarak kurtulurduk bu ihtiyar inatçı pezkoviden...” diyor.

Ararat, bunları bana, iki eliyle çapraz boğma işareti yaparak söylediğinde, ona:

-Peki o bütün bunları söylerken, anası benim köylü akrabam olarak, sen ne yaptın orada? diye sordum.

Ararat, benim bu soruma bütün benliğiyle, ağız dolusu gülerken:

-Dinledim! Sonra da aldım sana getirdim dayı, dedi.

-Bu kadar mı? diye sorduğumda, Ararat:

-Sana da hiç iyilik yaramıyor dayı! Daha ne yapayım? Öyle olmaz, böyle olur diye Rojda’yı mı boğsaydım? derken, gülmekten katıldı.

-Nerede o? diye sorduğumda, eliyle işaret ederek, arkamda olduğunu söyledi.

Dönüp baktım. Rojda arkadaş, orda sırtını kayaya vererek, silahını dizlerinin arasına sıkıştırıp, oturmuş. Besbelli ki “ mola” dediğimizde, kendini külçe gibi attığı yerdeydi.

Ona doğru giderken, kendi kendime:

“Hımm... Bu bana inatçı, yaşlı pezkuvi...’ (yabani keçi), yani düpedüz ‘yaşlı teke’ demiş. Bu kadarla da kalmamış, üstelik beni ‘boğarak’ öldürmeyi arzu etmiş!” diyerek gerekli soyutlamaları yaptım.

Yanına yaklaştığımda, baktım ki Rojda arkadaş, dizlerini kırıp, sırtını kayaya vererek oturduğu yerde, gözlerini yummuş; yeni doğan güneşin ilk huzmeleri altında demlenerek, şekerleme yapıyordu. Bilirdim bu anları: yürüyüş boyunca, yürekten delice pompalanan kan, şimdi artık damarlarda Med-Cezir’le çalkanır. Ağdalı yorgunluk, içine işlediği iliklerden sağılarak boşalır. O an, insanın dinginlikten mest olduğu, gerilla emeğinin mayalandığı uçkun bir andır…

Doruklarında sadece kartalların dönendiği ve bir de yabani keçilerin üzerinde fing attığı Zore silsilesinin, patikasız uçurum çıkıntıları, yalçın kayalıklarını tırmanırken; delice artarak yükselen kan basıncıyla albasmış yüzü, doğan güneşin taze huzmelerini emince, çocuklara özgü pembemsi bir saydamlığa bürünmüştü...

Defalarca attığı terle ıslanmış saçının birkaç teli, kendi cinsinin ve insanlığın kurtuluşuna adanmış ruhunun özlü yansıması, dışa vurumu olan çocuksu saydam yüzüne yapışmıştı. Onu böyle görünce, bana söylediklerinden dolayı,bu güzel ruhlu, güzel yüzlü özgürlük savaşçısına kızmak bir yana, tersine bundan kıvanç duyduğumu hissettim...

Özgürlük hareketimizin güzel ruhlu, güzel yüzlü peri kızını, daldığı o doyumsuz şekerlemesinden uyandırmaya kıyamadım. Dönüp giderken, o beni fark edip seslendi. Yeniden döndüğümde:

-Nasılsın Rojda arkadaş? dedim.

-Biraz yorgunluk var, ama iyiyiz İhsan arkadaş, dedi.

-Benimle ilgili bazı dileklerin, planların olduğunu duydum (!) dedim.

-Bu fesatlığı sana, Ararat mı yaptı? diye sordu.

-Doğru! Aramızda kalsın, o'nun bizim köylü anası da böyleydi! Goma Haco'yu, birbirine düşürürdü. Bu konuda, tpkı anasına çekmiş, dedim.

Yorgunluğuna rağmen, kahkahalarla güldü. O gülerken sulca yanına ilişerek:

-Bizim, başka yolumuz yok Rojda arkadaş… Bin yılların vebalini yüklenip, faturasını ödemek öyle kolay değil! Zoru değil, imkansızı başarmak zorundayız! Zorun üzerine gitmek, ona alışmak zorundayız, dedim.

-Çok yoruldum hevel İhsan! Kırdım mı seni? diye sordu.

-Yok, yok. Doğru tespit etmişsin. Ben, zaten biraz "benzettiğin" gibiyimdir, dedim.

Rojda arkadaş, hiç hali yokken buna da çok güldü. Yanından kalkıp giderken, yorgunluktan zorlanarak gülüşü, arkamdan duyuluyordu.

Yanından ayrılırken, kendi kendime:

"Bizim ki de iş değil, resmen insafsızlık! Sıkışıp, naçar kaldığında, bir ayıyla boğuşabilecek kapasitede ki Celal arkadaş ile Başkan Apo'nun şu bir damla kızına aynı ağırlığı, aynı yükü yüklüyoruz" diye düşündüm.

Erkek ve kadın her arkadaşın üzerinde: bir tane Kaleş Nikof silahı (dört kg.), bir sermilikli raxtı, raxtına

takılı altı tane dolu şarjörü, iki el bombası (altı kg.), sırt çantası içinde yedek cephanesi, bir miktar erzak ve kişisel eşyaları (15 kg.), yelek, şütük, şal-şapık ve mekap ayakkabı vardı (6 kg.). Bütün bunların toplam ağırlığı: 32 kg. yükü vardı.

GELİRLERSE ÇATIŞIRIZ NE OLACAK

Zore zomlarından gece boyu yürüyerek çıktıktan sonra, sabahın ilk ışıklarıyla Abbasgöl köyü yakınlarına konumlanmıştık. Rojda arkadaşın yanından ayrıldıktan sonra, Rojhat arkadaşın yanına gittim.

Kirikor'da gruba beni de takım komutanı ve yardımcısı olarak aldığında, Rojhat arkadaş ile konuşup tartışarak anlaşmıştık: tanıdığım arazide sürekli öncü yürüyecektim. Gündüzleri arazide konumlanacağımız noktaları ben belirleyecektim. Gün boyu kalmak için, konumlandığımız noktalarda, öğleye kadar hiç hareket etmeyecektik. Çevreye görüntü verecek hiç bir harekette bulunmayacaktık.

Yalnızca geceleri yürüme, düzenli nöbet tutma, zaten temel kurallarımızdandı. Özellikle gündüzleri konumlandığımız noktalardan öğleye kadar hiç hareket etmeme konusunda, Rojhat arkadaşı baskı altına alarak sıkıştırmıştım. O da:

"Tamam ihtiyar. Sen nasıl istiyorsan öyle olsun. Komuta sende," demişti.

Gündüz konumlandığımız noktada, eğer öğleye kadar çevreye görüntü verecek hareketlerde bulunmazsak; öğleden sonra düşman görüntü alsa bile güç çıkarıp üzerimize gelinceye kadar gün akşam olur, biz de karanlıkta çekilir giderdik. Fakat öğleden önce

görüntü alan düşman, bizi açık arazide gün içinde kuşatabilirdi.

Rojhat arkadaşı tanıyordum. Tek sözcükle yiğit, tuttuğunu koparan, gözüpek ve inanılmaz derecede soğukkanlı bir savaşçı; çok zeki, akıl dolu, nitelikli bir komutandı. O sıralar yirmili yaşlarının sonunda (27-28 yaşlarında) olan Rojhat arkadaşın bazı ciddi eksik ve yetmezlikleri vardı. Arkadaşın savaş gerçeğiyle bağdaşmayan, kişisel kavğayla savaşı aynılaştırıp, savaşı kavgaya indirgeyerek buna göre davranan, kendine aşırı bir güveni vardı.

Rojhat arkadaş, ulu ozanımızın o ünlü: “Bura uşağı teke tek kavgada hiç yenilmedi...” dizelerinin tipiydi! Bu, Kürdün kadın eksenli dünyasında, kadın ahlakıyla belirlenmiş, kendi alanında verdiği meşru savunma kavğasında oluşmuş yiğitlemesiydi. Oysa, erkek egemen zihniyetin cins, sınıf çelişkileri ve mücadelelerinin gayri ahlaki ürünü, sonucu olan savaşta, yine ulu ozanımızın dediği gibi: “Dört yanımız puştzulasıydı...”

Bir de, Rojhat arkadaş hala biraz keyfiyetçiydi. Abbasgöl köyü üstünde konumlandığımız noktanın yakınında bir zom vardı. Sabah saatlerinde Agiri arkadaşı yanına çağıran Rojhat arkadaş:

-Agiri arkadaş, yanına iki arkadaş al, şu karşı zoma git, bize biraz suyla, yoğurt getir, dedi.

Erzağımız vardı, ama suyumuz yoktu. Agiri arkadaş zoma gitmek için hazırlanırken araya girerek:

-Rojhat arkadaş, niye böyle yapıyorsun? Hani anlaşmıştık! Gündüzleri, öğleye kadar hareket etmeyecektik! Daha sabah saatindeyiz, bir operasyon çıkarsa ne olacak? dedim.

Rojhat arkadaş, eliyle ensesini sıvazlıyarak, “sabah sabah, kafamımızı ütüleme” gibilerinden bir boşvermişlikle:

-Bir şey olmaz ihtiyar... Ne olacak? Gelirlerse savaşırız! Kafana takma, dedi.

Ne yapabilirdim ki? Yetki ondaydı. Agiri arkadaş, yanına iki arkadaş alarak yakındaki zoma indi. Arkadaşlar kısa bir süre sonra yanlarında su, yoğurt, peynir vb. şeylerle döndüler.

Arkadaşların ardından, daha henüz öğle olmadan, bulunduğumuz noktanın karşısındaki sırtlarda, iki koldan hareket halinde avcı komando birlikleri göründü. Düşman hareketini görünce, Rojhat arkadaşa:

-Heval Rojhat, davet üzerine düşman geldi, dedim.

Hemen toparlanan Rojhat arkadaş, çatışma düzeni almak için gerekli büttün talimatları verdi. Yeni şervanlar ile kadın arkadaşları noktada uygun bir yere yerleştirdik. Bu arada, üzerinde konumlandığımız tepenin eteğinden de, özel timlerin sızmaya çalıştıklarını gördük.

Rojhat arkadaş yanında bir grup arkadaş ile özel timlerin önünü kesecek şekilde mevzilendi. Celal arkadaş ile biz de bir grup arkadaş ile karşı sırttan kuşatma yapan komando güçlerine karşı çatışma konumuna geçtik. Saat henüz on, on bir sularıydı. Gün ortasında, açık arazide hareket edemezdik. En iyisi, çatışma için oldukça elverişli geniş bir kayalık olan noktada akşama kadar çatışmaktı.

Burada şu ayrıntıyı da belirteyim: arkadaşların bizden sonra yaptıkları araştırmanın sonuçlarına göre, Rojhat arkadaşın talimatıyla zoma inen Agiri arkadaşlar, o sırada arkadaşlar çadırdayken bir iş için zoma gelen

köy muhtarı tarafından görülmüş. Arkadaşları zomda gören muhtar, hemen atını çevirerek karakola gidip ihbarda bulunmuştu. Bölgede daha sonra da bir dizi ihbarda bulunarak arkadaşlara ve halka zarar veren Karaca Köyü muhtarı 1993 te parti tarafından cezalandırıldı. Ajanlığı yüzleştirildiği tanıklarla kanıtlanan muhtar, Karaca Köyde halkın önünde infaz edildi.

Biz çatışma düzenimizi aldıktan bir süre sonra, karşı sırtlardan dolaşarak üzerimize gelen askerler bin beşyüz metrelik biksi menziline girdiler. Biksici Celal arkadaş bir süre daha bekledi. Arazide uygun bir alana çıkan askerleri taradı. İki asker vurularak düştü. Daha ileri gelemeyen düşman orada mevzilenerek kaldı. Düşman gücünün büyük bölümü, geniş kuşatma çemberi için, menzil ve görüş alanımız dışında mevzilendi.

O hattaki durumu öğrenmek ve buradaki durumla birlikte değerlendirmek için Rojhat arkadaşın yanına gittim. Onlar da aşağıdan yukarı sızmaya çalışan özel timlerden birini vurmuşlardı.

Rojhat arkadaş: "Düşman cihazını izlediğini, Wan'dan kobra istediklerini, fakat çatışmada olduğu gerekçesiyle yollamadıklarını" belirterek:

-Arkadaşlar rahat olsunlar, sorun yok. Hava kararınca çemberden çıkarız, dedi.

Bulunduğumuz arazide yol yoktu. Düşman kuşatma için daha fazla güç yığacak imkana, en azından bu gün için sahip görünmüyordu.

Kendisiyle genel durumu değerlendirdikten sonra yanından ayrılırken, Rojhat arkadaş bana:

-Heval İhsan, tam şu karşıda mevzilenmiş bir suikastçı özel tim var. Sen şu önümdeki kayanın

çevresinde hızlı bir tur atarak görüntü ver de, sana abandığında onu vurayım, dedi. Ben dediğini yapmak için harekete geçtiğimde:

-Hızlı hareket et ha, yoksa sen vurulursun! Ava giderken avlanmayalım ihtiyar, diye uyardı beni.

Ben, istediği gibi önündeki kayanın çevresinde hızlı bir tur attım, o da hedefe tek el ateş etti. Tekrar yanına döndüğümde, Rojhat arkadaş kesin bir edayla:

-Vurdum onu! dedi.

O anda ben, kendisine “ne oldu miratê...” der gibi, inanmayarak bakmış olmalıydım ki, bunu kendisine güvensizlik saydığından alınmış olarak, teessüf içinde:

-Al kendin bak, diyerek, elindeki karnas silahını uzattı.

Silahı aldım, mevzi taşının üzerine yerleştirdim. Karnasın dürbününden karşıda ki mevziye baktığımda; orada, külçe gibi devrilip yatmış asker ile yanında ki suikast silahını gördüm.

Benim kaya çevresinde hızla attığım “yemlik” tur sırasında, aldığı görüntüyle başını kaldırdığı anda, Rojhat arkadaşın alnından vurduğu suikastçı, mevzisinde yığılıp kalkmıştı.

Suikast, bu tür çatışmalarda en etkili yollardan biriydi. Çatışma sırasında bir birliğin içinden bir kişi suikasta uğradığında, o birliğin genel psikolojisi, morali bozulurdu. Çünkü genelllikle 1500 metreden etkili olan karnas silahıyla gerçekleşen suikastlarda, merminin nereden geleceğini kestirmek, neredeyse imkansızdı.

Rojhat arkadaşın yanından ayrılarak yeni şervanlarla kadın arkadaşların yanına gittim. Yeni şervanlar doğal olarak korkuyorlardı. Bu onlar için talihsiz bir deneydi. kadın arkadaşlar onlarla ilgileniyor, güç ve moral veriyorlardı.

Celal arkadaşın yanına, yerime döndüğümde bana; hemen üzerimizde yükselen tepeye askerlerin havan çıkardıklarını söyledi. Celal arkadaşın havan çıkarıldığını söylediği yer, bölgenin ünlü yerlerinden Balıklıgöl'ün önündeki tepeydi. Bir grup askerin bu tepeye tekerlekli bir havan çıkardıklarını çıplak gözle bakarak ben de gördüm.

Bu gelişme üzerine, hemen bir arkadaşı yollayarak Rojhat arkadaşı bilgilendirdim. Yeni şervanlarla kadın arkadaşları havana karşı daha uygun bir yere aktardım. Bilgilendirdiğimiz bütün arkadaşlar, havan atışlarına en uygun biçimde mevzilendiler. Sıfır noktasında konumlandığımız tepenin üzeri tamamen kayalıktı.

Balıklıgöl önünde ki tepeden tam üzerimize seri havan atışları başladı. Üzerimize yağan seri havan mermilerinin yanısıra, aynı yerden bir A-4 silahı da aralıksız tarama yapıyordu. Menzili yedi bin metre olan A-4 silahının her bir mermisi de dört Kaleşnikof mermisi çapındaydı. On iki buçukluk doçka, havan ve A-4 salvosu hiç göz açtırmadan aralıksız yarım saat sürdü. Bu düzenli ordu gücünün genel tarzıydı. Çembere alınan güç yarım saatlik sürelerle dövülerek ezilir, her yarım saatte bir verilen arada, çemberi oluşturan güçler saldırıya geçerlerdi. Yarım saatlik havan ve A-4 vuruşları altında diplerine mevzilendiğimiz kayalarla, üzerlerinde türeyen talik otları gibi birleşip bütünleştik. En küçük bir hareket bile, tepemizde patlayan havan ve A-4 (doçka) mermilerinin ufaladığı kayalarla birlikte binlerce parçasından çoğuna hedef olmak demekti.

Yarım saatlik havan ve A-4 salvosundanhemen sonra çemberdeki askerler saldırıya geçtiler. Biz de onları yoğun ateşle tarayarak biçtik. Askerler üzerimize

gelemediler. Durum anlaşılınca havan ve A-4 salvosu yeniden başladı. Yarım saat boyunca, yine hiç göz açtırmadan vurarak tepeyi dövdüler. Yarım saat sonra askerler yeniden saldırdılar. Biz de aynı şekilde ateşle tarayarak biçtik onları. Yarımşar saatlik havan ve A-4 salvo atışları ardından çemberdeki askerlerin saldırıları ve bizim onları ateşle tarayarak biçmemiz, akşam saat yedi sularına kadar aralıksız, didaktik bir tempoyla sürdü.

Düşman ateşi kesildiğinde, görülmeye değer durumumuz, öyle sözcüklerle anlatılamazdı. Yedi saatlik süre içinde, üzerimize yarımşar saatlik sürelerle yapılan en az on küsur salvo atışıyla kesif barut, TNT dumanı ve un ufak olmuş kaya tozuna bulanmıştık. Genzimizi yakıp, içimizi kavuran barut isi, TNT ve kaya tozu altından çıkıp toparlandık.

Rojhat arkadaş tekmil istedi. Tekmil sonuçları sevindirici olduğu kadar inanılmazdı: kimsenin burnu bile kanamamıştı!

Rojhat arkadaşla genel durumu değerlendirerek çemberden nasıl çıkabileceğimizi tartıştık. Rojhat arkadaş: “Balıklıgöl’ün güneyinden Çiya’yê Mozik tarafından geçelim” dedi. Gün boyu, fırsat buldukça çevremizdeki düşman çemberinin zayıf noktalarına ve görülebilen arazinin durumuna göre hesap yapan Rojhat arkadaş, araziyi tanımıyordu. Dediği yönde hareket ederek, Balıklıgöl’ün güneyinden çıkarsak geniş ve ulaşıma elverişli yolları olan düz bir alanda kalırdık. Bu da imhamıza neden olurdu. Rojhat arkadaşa bunları izah ettim:

-Balıklıgöl’ün kuzeyinden, buraya gelirken yanından geçtiğimiz Abbasgöl Köyünün üzerinden

geçerek, sabaha kadar Kerta Ali'ya mıntıkasına yetişiriz, dedim.

Rojhat arkadaş:

-Dediğin gibi yapalım ihtiyar, diyerek beni onayladı.

Çemberden çıkış için, belirlediğim hattan uygun bir nokta aradık. Rojhat arkadaşın, "Gündüz ben baktım, uygundur" dediği, çok dar ama derin bir dolun içinden çemberi geçmeye karar verdik.

Çemberi geçiş için yürüyüş kolunu Rojhat arkadaş düzenledi. Ben ve Zınar arkadaş ikimiz yürüyüş kolunun önünde öncü yürüyecektik. Öteki arkadaşların her ikisi, aralarına yeni şervanlardan birini alarak, üçerli yürüyeceklerdi. Rojhat arkadaş koordine olarak her yerdeydi. Bu düzende tepeden aşağı indik, karanlık dolun içinde ki dere yatağında yürüyüşe geçtik. Çıt çıkmaması gerekiyordu. Neredeyse nefeslerimizi tutma çabası içinde bir dikkatle, birkaç yüz metre yürüdük. Bir yerde iki tarafımızda ki sırtlarda mevzilenmiş olan askerlerin seslerini, karşılıklı konuşmalarını duyduk.

İnsan bu gibi koşullarda her türlü sesin ve hareketin kendisine ve grubuna yönelik olduğunu sanıyor, öyle alğılıyor... Her an iki tarafımızdan taranma beklentisi ve kopma raddesinde gerilmiş sinir savaşı içinde, Zınar arkadaşla önden geçtik. Askerlerin karşılıklı konuşmalarını duyarak aralarından geçerken, otomatiğe alınmış silahlarla taranmamış, el bombalarıyla bombalanmamış olmamızı yadırgadım... İlerlediğimiz yerde, Zınar arkadaşın yanına iyice sokularak kulağına:

-Bize dokunmadılar... Arkadan gelen arkadaşları bekliyorlar, grubu ortalayıp hepimizi birden tarayacaklar… Yanlara ateşe hazır ol, dedim.

Bu beklenti içinde, her an tetikte yürüdük. Grup arkamızdan geldi. Bütün arkadaşlar, karşılıklı konuşma sesleri duyulan noktadan sorunsuz geçtiler. Tarama olmadı. Çemberden çıkmıştık. Zoru öylesine kanıksamıştık ki, bu kadar kolayı, gerçek ve inandırıcı gelmiyordu. Ama gerçekti işti!

Çemberden çıktığımız hattın karşısında yükselen bir sırt vardı. Rojhat arkadaşa:

-Sırtta pusu olabilir. Abbasgöl tarafına inerek geçelim, şüphe çekmez, dedim.

-Komuta sende ihtiyar, diyen, Rojhat arkadaş uyarılarıma rağmen kapıldığı keyfiyetinin sonuçlarını yaşarken, benim suyumdan giderek, bir tür dolaylı "özeleştiri" veriyordu.

Abbasköy yakınından geçerek, ileride mola verdik. Yanımıza yedek cephane aldığımızdan yüklerimiz ağırdı. Hazır yiyeceklerimizi atıştırmakla sınırlı kısa molanın ardından, Kerta Aiya'ya doğru yola koyulduk.

ARARAT İLE CELAL ARKADAŞ

Gece üzerinde yürüdüğümüz sırtın altında, hemen yan tarafımızda karanlıkta yıldız şavkımalarıyla menevişlenen, ünlü Balıklıgöl uzanıyordu. Eni on, on iki km. genişliğinde; boyu yirmi, yirmi beş km. uzunluğunda olan Balıklıgölün, çevresindeki sayısız irili ufaklı kaynaktan beslenen suyu tatlıydı. Adını içinde kaynaşan alabalıklardan alan Balıklıgöle, kenarından ya da bir sal içinde üzerinden içine bakıldığında, dibindeki altın tozu incecik kumu ile salınarak dolaşan alabalık sürüleri görünürdü. Balıklı gölün tatlı suyu böylesine leyland, tertemiz, berrak ve duruydu.

Şafak sökmeden önce Kerta Aliya'ya ulaşabilmek için yürüyüş tempomuzu mümkün olduğunca yüksek tutmak zorundaydık. Zorunlu tempo yüksekliği, birliğimizin lokomotifi, çekici gücü Celal arkadaş ile Ararat arasında çelişkiye neden oldu. Manga komutanı Celal arkadaş iri kıyım, taşı sıksa suyunu çıkaracak kadar acı kuvveti, gücü olan biriydi. Ağrı Dağı'nda milislerimizin getirdiği erzaklar yukarıya, gömme noktalarına taşınırken, Celal arkadaşın bir batında omuzuna atarak yüklenip, gereken noktaya molasız çıkardığı elli kiloluk un çuvalına, her bir arkadaş en az üç, dört sefer yapardı.

Annesi bizim Goma Haco'lu Kürt, babası Iğdır'ın Alican köyünden Azeri, kendisi Avrupa'da (Almanyada) yetişmiş ve gerillaya oradan katılmış olan Ararat arkadaş, sırtında yedek cephane ve erzakla dolu ağır çantasıyla yüksek tempoda yürümekte zorlanıyor, zaman-zaman ayak uydurmadığı grubun arkasında kalıyordu.

Ararat arkadaş, Celal arkadaşın mangasındaydı. Mangasından birinin bu duruma düşmesi, manga komutanı olarak Celal arkadaşın gururuna dokunuyor, onu zorluyordu. Bu nedenle, geride kaldığı her defasında ve molalarda Ararat'ın üzerine giderek, tepesine dikilen Celal arkadaş:

-Ararat, bımeşe! Dayîka min bımeşe! Pêşiya we xeterî heye! Çima tu nameşî? Xwedê davêje erdê? Bımeşe dayîka min! Me rezîl neke, bımeşe! diyordu.

Kapalı köy ortamında yetişmiş, üslubu ve yaklaşımları da kalıbı gibi kaba-saba olan Celal arkadaş, manga komutanı olarak kendisini, hepimizin içinde "rezil eden bu başbelası" keçik'e (kıza) bunları

söyleyerek, kendine özgü bet sesiyle aralıksız “bıt-bıt” ediyordu...

Anası bizim köylü ve aynı aşiretten olduğumuzdan, parti üslubunu hiçe sayarak ortamda bana “dayı” diye hitap eden Ararat, anarşist ruhlu biriydi.

Fiziği yerinde, güçlü bir arkadaştı. Almanya’da siyah kuşak sahibi, usta bir karateciydi. Müthiş çevik ve atikti. Tek ayağının üzerinde öyle bir döner; ayağının birini yukarı öyle bir kaldırır dı ki; topuğu başında ki saçının topuzuna değerdi. Maazallah, ben Ararat’ın bu hareketlerinden birini yapmaya yeltensem, çenedimden “cart diye” ikiye ayrılır, bir daha da toparlanamazdım!

Ararat arkadaşın, emek sorunu da yoktu. Bu konuda tıpkı anasının kızıydı. Çalışkan, paylaşımcı, eşitlikçi, bütünlükçü, insanlık sevdalısı biriydi. Avrupa’nın rehabilitasion zırhını elbetteki siyah kuşak karate darbeleriyle değil, kişiliğinde ki bu yapısal temel değerleriyle delerek, aşıp gerillaya kadar gelmişti. Zaten sportif-atletik fiziğinin açılıp pişmesi için, biraz zamana ihtiyacı vardı. Bütün sorun buydu. Celal arkadaş bunu anlamıyor, anlayamıyordu... Bunu ona anlatsak da kısa zamanda anlamazdı. Bu konuda Celal arkadaşı zorlarsak sıkıştığı yerde: “Ma, bunların ne işi var buralarda miratê! Gitsin evlerinde çocuk doğursan, hamur yoğursunlar!” der, işin içinden çıkardı.

Hiç Kürtçe bilmediğinden, Celal arkadaşın “bıt-bıt” larını anlamayan, ama kendisiyle ilgili nahoş şeyler olduğunu elbetteki hisseden Ararat, bana gelerek:

-Dayı, ne diyor bu? diye soruyor, çevirmemi istiyordu. Nasıl çevireyim? Bunun yerine:

-Önemli değil Ararat arkadaş, biraz hızlı yürümeni istiyor, diyordum.

Rojhat arkadaş bir molada Celal arkadaşa:

-Heval Celal, Ararat arkadaşın üzerine fazla gitme. Yükünü taşıyamıyor, yürüyemiyor diye onu küçümseme. Arkadaş karakuşak sahibi karatecidir. Sana iki sille, bir tekme vurursa kendini nah şu Balıklı gölün içinde bulursun! Kolun, kanadın, kafan, gözün önemli değil gururun kırılır… Bir daha kendine gelemezsin… Böyle bir durum yaşanırsa, ben ne senden, ne ondan yana olurum, karışmam, dedi.

Rojhat arkadaşın ki de iş değildi… Celal arkadaş karateyi ne bilsindi? Bilse de tınmazdı. Dik kafalı ve boş gurur sahibi bir arkadaştı.

Kerta Aliye kadar, bütün gece boyu Ararat arkadaşa "bıt-bıt" etti durdu.

Rojhat arkadaşın uyarısı aslında yerindeydi. Sırtındaki yükle zaten zorlanan Ararat arkadaş bunun üzerine bir de Celal'in "bıt bıtı" binince, iyice zorlanarak Celal'e diş biliyordu... Almanya'da olsalar, "hakkın budur" deyip Celal'i çoktan benzetirdi.

Ararat arkadaş o gece Balıklıgöl kıyısında değil ama benzer bir nedenle Ağrı Dağı'nda patladı. Ben doğrudan tanık olmadım ama tanık olan arkadaşlar, Ararat arkadaşın bir ayağının tabanını karşısındaki arkadaşın suratına vuruşunu, bir başka arkadaşın karın boşluğuna attığı kesmesini; kendi başlarına uygulamalı olarak anlatırlarken, hayranlıklarını ifade etmekten de çekinmiyorlardı. Bir kız, aynı anda iki erkeği pataklayarak yerle yeksan etmişti... Vay bee!

APOCU ÇOCUKLAR

O gece sabaha karşı şafak sökmeden, Kerta Aliye ulaştık. Uygun bir noktaya konumlandık. Sabah doğan

günle birlikte, geldiğimiz taraftan havan sesleri duyulmaya başladı. Çemberlerinden çıkıp gittiğimizin farkında olmayan, bizi hala orada sanan düşman günle birlikte ilk yarım saatlik havan ve A-4 salvosuna başlamıştı. Günün ilk salvosundan sonra bulunduğumuz tepeye saldıran askerler bizi bulamayınca, orada neler oldu kimbilir…

Kerte Aliye’de ki noktamızda sıcak çayımızı keyif içinde yudumlayarak dinlenirken, Rojhat arkadaş, yüzünde karşımızda yükselen yeni doğmuş güneş gibi kocaman ve sıcacık bir gülümsemeyle:

-Bu sefer de kefeni yırttık ihtiyar, dedi.

-He! Yaptığımız anlaşmaya ve uyarılarıma rağmen, keyfiyetin uğruna giydirdiğin kefeni, diyerek taşı gediğine koydum.

Yedi saatlik TNT, barut ve kaya tozu tütsüsüyle iyice tiftiyerek birbirine karışıp yapağılanmış saçı-sakalıyla, ürkütücü bir görünüme bürünmüş olan Rojhat arkadaş başını önüne eğerek, bir süre öylece kaldı, sonra başını sallayarak:

-Haklısın ihtiyar… Söyle, ne söylersen, ne kadar söylersen söyle bana azdır! dedi. Ardından da:

-Haydi kalk gidelim, çevreye bir göz atalım. Ne var, ne yok? Kim var, kim yok? Keşfedelim, dedi.

Noktadan çıktık. Arazide bir çobana rastladık. Çoban bizi görünce hayvanlarını bırakıp kaçmaya başladı. Rojhat arkadaş silahını doğrultarak:

-Kaçma, dur! Vururum! diye bağırdı.

Çoban Rojhat arkadaşı duyunca, dizlerinin üzerine düştü kaldı. Yanına ulaştığımızda, Rojhat arkadaş öfkeyle:

-Niye kaçıyorsun? diye sordu.

Dizlerinin üzerine düştüğü yerde iki büklüm olmuş, iyice pısmış çobandan hiç ses çıkmadı. Rojhat arkadaş her defasında artan bir öfkeyle bağırarak çobana adını, köyünü sordu. korkudan sanki nutku tutulmuş, dilini yutmuş olan çoban hiç birine bir yanıt vermedi. Bu duruma iyice sinirlenen Rojhat arkadaşı kolundan çekip, çobandan zaklaştırdım.

-Hele sen biraz çekil Rojhat arkadaş. Fukaranın ödünü patlattın! Tanımasam ben de korkardım senden, dedim.

TNT, barut, kaya tozuyla tütsülenip tiftiyen, yol boyu tempolu yürüyüşün teriyle yapışarak yapağılanan, birbirine karışmış saçı-sakalı içinde, bir de öfkeyle bağırınca gerçekten ürkütücü oluyordu. Rojhat arkadaş yorgun ve gergindi. Kişilik dönüşümüyle ilgili iç çatışmalarıyla, hepimiz gibi onun da başı dertteydi...

Rojhat arkadaş geride bir yerde otururken ben, karanlıkta projektöre yakalanmış tavşan gibi, orada pısmış duran çobanın yanına döndüm. Yermi beş yaşlarında biriydi. Onu yatıştırmaya çalışarak yanına oturdum:

-Biz arkadaşız, buralıyız. Korkma, rahat ol. Sana hiçbir zararımız dokunmaz, dedim.

Arkadaşları tanımıyordu. İlk bizi görmüştü. Biraz kendine gelen çoban, o yakınlardaki Tutak köyünden olduğunu söyledi. “köyde korucu var mı?” soruma;

-O ne ki? dedi.

Askerler, gelmiyordu. Bölgede operasyon yoktu.

-Çevredeki zomlarda kimler var? dediğimde; saydı da saydı. Bir ara;

-Iğdır’lılar var, dedi.

-Kimler? dedim.

Sayarken, Apê Abdullah'ın adı geçti. Cephe faaliyetlerimde yakından tanıdığım temel bir yurtseverimizdi. Onun zomunu sordum. Tarif etti, yakındaydı.

Artık epeyce rahatlayan çobanı elinden tutup ayağa kaldırdım. Birlikte Rojhat arkadaşın yanına gittik. Kendisine doğru geldiğimizi görünce ayağa kalkan Rojhat arkadaş, ben demeden durumu anlayarak; çobanın bir elini ellerinin arasına aldı, ondan defalarca özür diledi. Bu kez de neye uğradığını bilemeyen Tutak'lı çoban yeniden fakat bu defa olumlu anlamda altüst oldu. Çok şaşırdı, yine hiçbir şey diyemedi.

Aynı gün akşamüzeri, çobandan tarifini aldığım Iğdır'lı Apê Abdullah'ın zomuna gittik. Gün batımında zomların yakınına ulaştığımızda hiç beklenmedik, dolayısıyla hepimizi çok şaşırtan harikulade bir sürprizle karşılaştık. Zom çadırlarının çevresinden bizi gören kalabalık bir grup çocuk, çığlık çığlığa haykırışlar içinde üzerimize koşarak:

-Bıji Serok Apo! Bıji Serok Apo! Sloganlarıyla karşıladılar bizi.

Rojhat arkadaş, Kerta Ali'de kendiliğinden örgütlü Apocu grubun en önünde koşanını hararetle kucaklayarak bağrına bastı. Bir elinin avucuyla tutarak, pasaklı sakallarının içine gömdüğü bu ateşli Apocu'yu, şapırtıyla öptü. Bu, Apocu çocuğun ağzının, burnunun bir yanıyla, gözünün ve yanağının birini kapsayan kocaman bir öpücüktü! Ardından da bana dönerek, kollarının arasında sıkıp bağrına bastığı kucağındaki Apocu çocuğun omuzunun üzerinden:

-İşte bu herşeye değer ihtiyar! Yorgunluğumdan, eser kalmadı! Şu savaş olmazsaydı, ben de bu Apocu gruba katılırdım, dedi.

Gerçekten de öyleydi. Herbirimiz önümüze çıkan, üzerimize gelerek kollarımıza atılan bu Apocu çocuklardan birini kucaklayıp bağrımıza basarak öptük. O anda, savaşın ruhlarımızda yarattığı ağulu, iğrenç sinirsel safrasını attık… Bir an için yorgunluktan ve öfkeden eser kalmadı üzerimizde.

Kucaklarımızda Apocu çocuklarla zomlara girdiğimizde, bizi başında Iğdır'lı temel yurtsevelerimizden Apê Abdullah'ın bulunduğu kalabalık bir halk topluluğu karşıladı.

Apê Abdullah ve Iğdır koçerleri bizi kendi öz evlatlarından üstün tuttular. Yanlarında kaldığımız süre içinde genç koçerler, çıkardığımız kendi nöbetçilerimize rağmen, kendi başlarına aldıkları kararla daha geniş alanda nöbet tuttular. Rojhat arkadaşla birlikte bu koçer gençlerine bir toplantı yaptık. Aralarından ikisine, yanımızdaki yeni şervanları ikişer kişilik gruplar halinde, normal ulaşım yollarından Ağrı Dağı'na, arkadaşlara ulaştırma görevini verdik.

Zaten daha zoma geldiğimiz akşam, biz söylemeden hazırlanan banyoda genel temizliğimizi yaptık. TNT, barut, kayatozu ve terden aile ortamına uygun olmayacak kadar kir-pas içindeydik.

Cumaçay karakolu baskını için Tendürek'ten gelecek arkadaşlar ile Ağustos'un on birinde Sinega'da, Nurettin adında bir yurtseverimizin zomunda randevumuz vardı. Arkadaşlarla orada buluşamazsak, not bırakacaklardı.

Yanıma iki arkadaş alarak, Apê Abdullah'tan öğrendiğim yurtseverimiz Nurettin'in zomuna gittim. Arkadaşlar Tendürek'ten gelmemişti. Rojhat arkadaşa tekmil verdim: “Bir gün daha bekleyelim” dedi.

Arkadaşlar yine gelmeyince, bu defa Ağrı Dağı'na kararğaha bir kurye yolladık. Araba yolundan gidip gelen kuryemiz, Piro arkadaşın bir notuyla döndü. Rojhat arkadaşın, düzenlediği bir toplantıda hepimize okuduğu notta Piro arkadaş:

"Tendürek'te, düşman operasyonunda çıkan çatışmada Bölge Yönetiminden Reşit, Dr. Ferhan ve Mahir Mirzo arkadaşlar ile iki arkadaşın daha şehit düştüklerini; operasyona karşı çatışmaların sürdüğü bilgisini veriyor; Cumaçay karakoluna düzenlenecek eylemin iptal edildiğini belirterek, 'arkadaşlar kendi başlarına eylem yapmasalar iyi olur' diyordu."

Durum üzerine düzenlediğimiz toplantıda Rojhat arkadaş:

-Arkadaşların intikamını almak için eylem yapacağız! Örgüt bizi cezalandırsa da, bunu yapmalıyız, dedi.

Rojhat arkadaş böyleydi... Önderlik, sahada kendisine:

"Sen, cesaret sahibi yiğit bir Kürt gencisin. Fakat ideolojik düzeyin, teorik kavrayışın yetersiz..." Demişti.

Bunu bana bir ortamda tartışırken, kendisi aktarmıştı.

Piro arkadaş: "Arkadaşlar kendi başlarına eylem yapmasınlar" derken, Rojhat arkadaşı tanıdığından, olacakların önüne geçmek için söylüyordu bunu. Piro arkadaşın talimatına dayanarak, Rojhat arkadaşın duygusal çıkışına karşı çıktık.

"Üst yönetim, Piro arkadaş: Eylem iptal edildi. Arkadaşlar kendi başlarına eylem yapmasınlar!" diyordu. Ayrıca yanımızda yedek cephane getirmiş olsak da, bir eylem ve sonrası için yeterli cephanemiz yoktu. Sayımız sınırlıydı. Bulunduğumuz alanda, örgütlü

dayanaklarımız, bağlarımız yoktu. Ben, alanı coğrafi olarak tanıyordum fakat alanda düşmanın gücü, konumu neydi? Bunu bilmiyorduk. Özcesi kapsamlı bir intikam eylemi, bizim için en başından "İntihar eylemi" olurdu.

Rojhat arkadaş buna rağmen ısrar etti. Varını yoğunu ortaya koyarak direndi. Biz de ona direndik. Özellikle ikimizin arasında cereyan eden tartışmada, kadın arkadaşların benden yana kararlı tutumlarıyla, Rojhat arkadaşın önünü kestik! Eylem yerine, Sinega zomlarında faaliyet kararı alarak, bunun planlamasını yaptık.

Zomlar tıklım tıklım Koçerlerle doluydu. İki hafta boyunca Sinega zomlarını dolaşarak, halk toplantıları yaptık. Bu toplantılarımızda, Rojhat arkadaşın yaptığı gerçekten ateşli propaganda ve ajitasionlardan etkilenen ikisi kadın, on sekiz yeni şervan çıkardık.

AJAN MECİT ZİRA

Sinega zozanlarında faaliyetlerimizi sürdürürken, yakalandığı yerde cezalandırılması için üzerinde örgüt kararı bulunan ajan Mecit Ziranın, Sinega da bir zomda olduğu bilgisini aldık. Rojhat arkadaşla durumu değerlendirdik. Aralarında Celal'ın da bulunduğu üç arkadaşı alarak, ajan Mecit Zira'yı yakalamaya gittik. Öteki iki arkadaşın, Zınar ile Agiri Zer arkadaşlar olduğunu anımsıyorum. Giderken, Araratarkadaşta bulunan teyip cihazımızla kasetlerinide aldık. Rojhat arkadaş, sorgusunun kayda alınmasını istemişti.

Goma Haco'dan köylüm ve uzaktan akrabam olan Mecit Zira'nın öyküsü, mücadele ve halk gerçekliğimizin derinliklerindeki eksik ve yetmezliklerine, tarihsel ve

güncel zaaflarına ışık tutan, ibretlik derslerle doludur. Bu nedenle onun öyküsünü bütün boyutlarıyla ve mümkün olduğunca ayrıntılı anlatmakta yarar olduğu inancındayım.

Bizim Goma Haco'nun yukarı mahallesinden olan Mecit Zira, ağabeyimin eşi yengem ile amca çocuklarıydılar. 1985-1992 yılları arasında, CHP'den Goma Haco (Çamurlu)'nun muhtarlığını yapan Mecit Zira, evli ve dokuz oğlan çocuk sahibiydi. Oğullarından Medet 1986 da gerillaya katıldı.

Mecid Zira, evde ki sekiz oğluna rağmen Medetin peşine düşerek, onu gerilladan kaçırdı. Medet, Ağrı Dağı'ndaki gücün içinden silahıyla kaçınca, o zaman ki sorumlu arkadaşlar Goma Haco'ya evine gelerek, Mecit Zira'ya:

"Oğlun Medet'i bizden sen kaçırdın, bunu biliyoruz. Seni bu köyün devrimcilerine, yurtseverlerine, onların emeklerine ve hatırına bağışlıyoruz! Bunu bil ve anla. Oğlunla birlikte, bizden aldığın silahımızı geri vereceksin," demişler.

Mecit Zira:

-Silaha devlet el koydu. Ben bir silah parası tedarik edip size ileteceğim, demiş

O zamanlar, alanda henüz kalıcı bir güce dönüşemeyen gerilla, örgüt Mecit Zira ile gerektiği gibi ilgilenememiş. 1990 yılının Eylül'ünde Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Davut köyü yakınında ki Germav'a (kaplıca) sağlık gerekçesiyle giden Mecit Zira, burada olağan ortamda tanışıp ilişki kurduğu Davut köyünden milislerimizle geliştirdiği ahpaplık ve hoşsohbet içinde, onlara:

"Goma Haco köyünün muhtarı olduğunu, bir oğlunun gerillada bulunduğunu, o sırada Tendürek

bölge sorumlusu olan Delil (Yusuf Adet) ile akraba olduklarını, (kısa bir süre önce gerilladan kaçırmış olduğu) oğlunu ve akrabası Yusuf Adet'i görmek istediğini" söyleyerek "eğer Tendürek'te ki yerlerini biliyorlarsa kendisine yardımcı olmalarını" rica etmiş.

Davut köyünden milislerimiz de, "gerilla babası ve gerilla akrabası" Mecit Zira'nın durumuna içlenerek:

"Biz daha iki gün önce yanlarından geldik. Delil arkadaş birliğiyle, Tendürek'te Girê Nêriya'da. Git onları gör," demişler.

Aradan geçen uzun ve büyük mücadele deneyimlerimize rağmen, bizde bugünde hala yaşanan bu trajik duygusal durumdan Davutköyü milislerimiz, Delil (Yusuf Adet) arkadaşa ondan habersiz bir hizmette bulundukları için gizli bir sevinç ve gurur duymuş olmalıydılar. Asla terk etmememiz gereken duygularımızın yanına, mantığımızı ve onun gereği ilkelerimizi koymayı, bu gün de yeterince sağladığımız söylenemez. Duygular iyi olmakla birlikte örgütlü erkek egemen güçlerle mücadelede esas olan güven, güvensizlik değil ilke sorunuydu.

1990 yılının Eylül ayında, yani Mecit Zira, Davut köyü germavındayken Tendürek'in Girê Nêriya noktasına düşmanın yaptığı nokta baskınında çıkan çatışmada; Tendürek bölge komutanı Delil (Yusuf Adet), yardımcısı Baziıt'li Dr. Nurettin, (Tıp Fakültesi mezunu) ile Mardin'li Rubar arkadaşlar şehit düştüler.

Yaşanan şahadetlerin ardından, Davutköyündeki milislerimiz, Girê Nêriya ya yapılan nokta baskınında, Goma Haco köyü muhtarı Mecit Zira'nın parmağı olduğunu öne sürdüler. Zaaflarını, telafisi artık mümkün olmayan ağır sonuçlarıyla görebilen Davut köylü

milislerimizin duygusal, vicdani feryatlarını o dönem dikkate alan olmadı.

1992'de Mecit Zira'nın adı şimdi anımsayamadığım bir nedenle, yeniden gündeme geldi. Sanıyorum pis işlerden birinde adı geçti. Öteki şeylerin yanısıra bu konuya da el atan Piro arkadaşa, Girê Nêriya şahadetlerinden sonra, Davut köylü milislerimizin iddialarını söyledim. Piro arkadaş milisleri çağırarak, onlarla bizzat kendisi konuştu. Mecit'in marifetlerini bir dosyada toplayan Piro arkadaş, genel eyalet yönetiminde Mecit Zira'nın hareketimize ve halka karşı ajanlık suçuyla cezalandırılması kararını çıkardı. Mecit Zira o günden beri namlumuzun ucundaydı.

Mecit Zira'yı zomunda yakalamayı sakıncalı bulduk. Ben bir arkadaş ile dışarıda kaldım. Celal ile Rızgar arkadaş zoma girdiler. Biraz sohbetten sonra yol tarifi için Mecit'i dışarı çıkardılar. Oradan da alıp yanımıza getirdiler. Karşıdan beni görünce hemen tanıdı, yapmacık bir sevinç içinde umutla üzerime gelerek, boynuma sarılmak istedi.

-Sen hoş gelmişsin, sefalar getirmişsin Abdulbaki! dedi.

-Hop, hop! O kadar da değil. Haddini bil! diyerek elimle göğsünden ittim onu.

Mecit Zira'nın kollarını arkadan şütükle bağladıktan sonra, Şütüğün ucunu da Celal arkadaşın bileğine bağladık. O sıralar ellisini aşkın olan Mecit bakımlı, yapılı ve güçlü biriydi. Bir fırsatını bulurda elimizden kaçmaya yeltenirse, onu ancak Celal arkadaş zaptedebilirdi.

Mecit'i yakalamaya, minibüsle gelmiştik. Zoma yol çıkmadığından, aşağılarda bir yere bıraktığımız minibüsle bir süre gittikten sonra minibüs bozuldu.

Mecit Zira'yı minibüsten indirerek, arazide bir çukurun içine götürdük. Sorgusunu burada yaptık. Başta kendisini parti adına yakaladığımızı belirterek, hareketimize ve halka karşı işlediği (yukarıda belirttiğim) suçlarını yüzüne söyledik.

Mecit Zira, bu suçları önce kabul etmedi. Bazı izahlara girişti: "Oğlunu kaçırmadığını, onun kendisinin kaçtığını, silah parasını biriyle yolladığını, 1990 Eylül'ünde ya da başka bir zaman Davut köyüne hiç gitmişliğinin olmadığını" iddia etti. Kendisine:

-Durumun çoktan netleşti Mecit! Hiç şansın yok. Hakkında parti kararı var. Yaşamının son deminde partiye, halka, çocuklarına söylemek istediğin ne varsa söyle. Hepsini teyibe kayıt edeceğiz, dedim.

Mecit Zira'nın konuşması için ona kesinlikle işkence ve kötü muamele yapmadık. Yalnızca, yüzüne söylenen suçlarını tamamen inkara kalkışınca, asabı bozulan Celal arkadaş bütün engelleme çabalarıma rağmen beni de tepeleyerek, Mecit'i tekme tokatla hırpaladı. Celal arkadaşı avaz avaz bağırarak, verdiğim talimatla zor zaptettim. Sonra da onu çukurun dışına nöbete yolladım. Celal arkadaş infaz görevini kendisine vermem koşuluyla çıktı nöbete.

Mecit Zira, yalvardı. Bağışlanması için sefillik derekesinde yakarıcı sözler sarfederek, davranışlar sergiledi. Kendisine:

-Bizi uğraştırma Mecit. Belirttiğim temelde şu teybe anlatacakların varsa anlat. Yoksa gereğini yapıp gideceğiz, dedim.

Çok kurnaz ve sinsi biriydi. Yakasını kaptıran birini, her koşulda oyalar ve idare ederdi. Bütün oyalama kapıları yüzüne kapanınca, herşeye rağmen yaşamak isteyen Mecit Zira:

-Tamam herşeyi anlatacağım. Doğru, bu güne kadar devlete çalıştım. Beni öldürmeyin. Bundan sonra size çalışırım. Bildiğim herşeyi anlatmakla kalmam, bilmediğim birçok şeyi öğrenir, size bildiririm, dedi.

Bu ruh hali içindeki Mecit Zira'dan, yaptıklarını ve bildiklerini anlatmasını istedim. Hiç koşulsuz, herşeyi anlattı. İstese de ona herhangi bir söz veremezdim. Buna benim yetkim yoktu. Ajan Mecit Zira'nın, kısa bi süre sonra Ararat arkadaşın cebinde ıslanarak imha olan kasete anlattıklarından anımsayabildiklerimin esasları şunlardır:

"1986'da Ağrı Dağı'nda ki gücümüz içinde gerilla olan oğlu Medet'i, arazide örgütlediği bir çoban aracılığıyla kaçırdığını; çoban aracılığı ile oğlu Medet'e yolladığı notlarla, ona: devletin kendisine zarar vermeyeceğini ve evlendireceğini söyleyerek ikna ettiğini,"

"1986 sürecinden önce, Kars Emniyet Amirliği ile Aralık Jandarma karakoluna bağlı olarak devlete çalıştığını; Kars Emniyet Amirliğinden gelen sivil-gizli ekiplere, bölgeden topladığı her türlü bilgiyi verdiğini, onların istediği bilgileri topladığını, bölgedeki bütün örgüt faaliyetlerinin ve bu faaliyetler içinde olanların tespit edilerek kendilerine iletilmesinin istendiğini, kendisinin de bunu düzenli olarak yaptığını" sçyledi.

1985'te Kars, Iğdır, Digor ve çevresinde düzenlenen operasyonlarda on iki kişi yakalandı. Aralarında, Libya'da işçiyken, o sıralarda ülkeye dönerek Goma Haco ve çevresinde milislik yapan ağabeyim Kadir Nes'in de bulunduğu bu on iki kişi, 1985 sürecinde tutuklandıklarında:

"Ne yapalım, nasıl edelim?" diye yol yordam sormak, bu temelde yardım istemek için, o sırada Goma

Haco'da muhtarımız olan Mecit Zira'ya gittik. Mecit, kurbanlarının aileleri olarak bize, geçmiş olsun dileğinde bulundu (!) Üzüntümüzü ve kaygılarımızı "paylaşırken", çok iyi hatırlıyorum devlete atıp tuttu (!) Ardından da bizi Kars'ta tanıdığı bir avukata yolladı. Çamurlu köyü muhtarı Mecit Zira'nın referansıyla başvurduğumuz avukat, dönemin Kars milletvekili Sırrı Atalay'ın kardeşi İsmet Atalay idi. Kendisine dava konusunu söylediğimizde İsmet Atalay:

"Benden uzak durun!" dedi.

Yeri gelmişken anmazsam vefasızlık olur: İsmet Atalaydan sonra, Av. Yusuf Alataş'a gittik. Davayı hemen kabul eden Yusuf Alataş, alçaklığın ve zorbalığın üstün meziyet sayıldığı; aklaksızlığın ve vicdansızlığın edem bilindiği o zifiri karanlık dönemde, yapılabileceklerin en iyisini ve en fazlasını yaptı. O koşullarda da insanlık için çarpan çatalyürek sahibi Yusuf Alataş, aynı zamanda " kadın eksenli kadim Kürt ahlakı ve vicdanına" sahipti! Sadece davasını üstlendiği müvekkilleriyle değil, bizlerlede yakından ilgilenerek, sorunlarımızı ve acılarımızı paylaştı!

Ajan Mecit Zira'nın marifetiyle yakalanan milislerimiz, yurtseverlerimiz, ağır işkencelerden geçtiler. Kendileri ve yakınları büyük acılar, eziyetler çektiler. Tutuklananlar, sekiz ile altışar yıl arasında cezalara çarptırılarak zindana atıldılar. Hareketimizin alandaki faaliyeti büyük sekteye ve kayıplara uğradı.

"Bu, ajan Mecit Zira'nın doğrudan katkılarıyla, Kars Emniyet Amirliğinin düzenlediği operasyonlardan sadece biriydi. 1985'ten 1992'de Sinega'da elimize geçinceye kadar, Kars Emniyetine düzenli bilgi vermişti."

“Ajan Mecit Zira Kars Emniyetinin yanı sıra, Ardahan jandarma komutanlığıyla da çalışmıştı. 1990 yılında, (Eylül de) dönemin Aralık Jandarma Komutanı Üsteğmen Bekir Kayanın kendisini garnizona çağırdığını, orada yaptıkları görüşmede üsteğmenin kendisinden, ‘Tendürek bölge sorumlusu Delil’in (Yusuf Adet) yerini tespit için çalışmasını istediğini; Üsteğmenin bu amaçla kendisini Diyadin’in Davut köyünden milislerle ilişki kurmaya, onlardan bilgi sızdırmaya yolladığını; elde edeceği bilgileri, Diyadin Jandarma Komutanına Bekir Kaya adına ulaştırmasını istediğini”

“Diyadin Davut köyü yakınında ki Germav’a (kaplıca) tedavi olma kisvesi altında bu amaçla gittiğini; burada Davut köylü milislerle olağan ahpaplık-dostluk ilişkileri kurarak tanıştığını; milislere kendisini, Tendürek’te savaşan bir gerilla babası ve oradaki gerilla grubunun komutanı Delil (Yusuf Adet) in köylüsü, yakın akrabası olarak tanıttığını; oğlunu ve komutanı Delil’i görmek istediğini; bunun için eğer yerlerini biliyorlarsa, kendisine söylemelerini rica ettiğini; Davut köylü milislerin de iyilik olsun diye kendisine, Delil arkadaşın o günlerde üslenmiş olduğu Girê Nêriya noktasını verdiğini; kendisinin de milislerden aldığı bu bilgiyi Diyadin jandarma Komutanına ulaştırdığını; verdiği bilgi üzerine Tendürek dağının Girê Nêriya noktasına, nokta baskını yapıldığını; Delil (Yusuf Adet) ve arkadaşlarının cenazeleri karşılığında devletin kendisine ödül olarak Yapı Kredi Bankası çekiyle, yirmi beş milyon lira verdiğini; bu parayla Iğdır ovasından arazi ve traktör aldığını” İtiraf etti.

O zamanlar biz bu işlerin önemini fazla anlamıyor, yolunu, yöntemini de bilmiyorduk. Ajan Mecit Zira’nın itirafları bir kaset tutmamıştı. Daha doğrusu, biz

kısa kesmiştik. Belirttiğim gibi daha sonra imha olan kasetten anımsadıklarım bunlar. Teybi kapattıktan sonra, bir kağıda Mecit Zira'nın parti kararıyla cezalandırılma gerekçesini kısaca yazdık. Altına da parti imzamızı attık. Bu kağı dı Mecit'in üzerine çatal iğne ile tutturduk.

Yanımdaki iki arkadaşla birlikte Mecit Zira'yı orada bırakarak çukurdan çıktık. Celal arkadaşı çağırdım. O çukura indikten sonra iki el silah sesi geldi.

Mecit Zira'yı özgürlük hareketimize karşı ajanlığa iten nedenler neydi? Ekonomik durumu iyiydi, varlıklıydı. Örgütün, örgüt adına herhangi bir arkadaşın Mecit'e her hangi bir yanlışı, zararı olmamıştı. Buna rağmen hareketimize karşı ajanlık yapan Mecit Zira'nın, ibretlik akibeti böyle oldu.

Rojhat arkadaşa tekmilimizle birlikte, Mecit Zira'nın kendi sesinden kaydettiğimiz itiraf kasetini de verdik. Arkadaş kaseti dinledikten sonra onayladı. Teyple birlikte, Mecit Zira'nın itiraflarının kayıtlı olduğu kaseti de Ararat arkadaşa teslim ettik.

Sinega zozanlarından çıkardığımız 18 yeni şervanımızı da, öteki altı yeni şervanımız gibi, milislerimizle normal yollardan Ağrı Dağı'na yolladık.

Sinega'dan geri dönüş için hareket etmeden önce, genel tekmil ve değerlendirme toplantısı yaptık. Bu toplantıda ben söz alarak, Rojhat arkadaşın geliş yolunda sergilediği keyfiyetçiliğini ve kuralsızlığını açıkça eleştirdim. Ve dönüş yolunda da tekrarı durumuunda, eskisi gibi sessiz kalarak kabullenmeyeceğimi, arkadaş burada güven veren bir tutum takınmazsa, grup öncülüğünü üstlenmeyeceğimi" Söyledim.

Arkadaşlar da beni destekleyerek Rojhat arkadaşın üzerine gittiler. Rojhat arkadaş:

-Arkadaşların yerinde olan eleştirilerini dikkate alırız, dedi.

Sinega'dan Kirikor'a doğru böyle yola çıktık.

GULOVER HAYRİ (FAHRETTİN) ARKADAŞ

Sinega'dan yola çıktıktan sonra, iki gece hiçbir yere uğramadan, gündüzleri konumlandığımız yerden hiç hareket etmeden yürüdük. Düşman alandaki varlığımızı ve faaliyetlerimizi elbetteki tespit etmişti. İki gün sonra erzaksız, fena halde yorgun ve aç bir halde Guliki zozanlarına geldik.

Guliki'de, uygun bir noktaya Celal ile iki arkadaş tepeci çıktılar. Biz de önümüzdeki ilk zoma gittik. Zomun önünde biri orta yaşlı, öteki etine dolgun genç iki erkek vardı. İsminin Ömer olduğunu anımsadığım yaşlı olanı belli etmemeye çalışsa da, bizi karşılarken mayhoş, hatta hoşnutsuz bir mimikle "bunlar da nereden çıktı başımıza" der gibiydi.

Yanında ki genç olanı, tam tersine bizi öylesine büyük bir sevinç ve heyecan içinde karşıladı ki; sevinçten kabına sığmaz haliyle bir boynumuza atılıp sarılmadığı kaldı. Uzun süredir bizi (gerillayı) beklerken gözleri yollarda kalmış, bizi ansızın karşısında görüverince de "geceleri gördüğü rüyaları, gündüzleri kurduğu düşleri gerçek oluvermiş" gibiydi. Genci böyle görünce ben de sevindim.

-Heval navê te çi bû? dibêjim.

-Navê min Fahrettin heval, dibêje.

Yirmili yaşlarındaydı. Biz oturduk. Fahrettin, iki günlük açlığımızı gözlerimizden mi okumuştu? Yoksa bize kavuşmanın, aradığını bulmanın mutluluğu olarak bir tür adak mıydı bilemem. Yanımıza oturmadan gitti, zomun önünde otlamakta olan koyunlardan birini orada kesti. Bunu yaparken yanındaki orta yaşlıya da danışmadı. Belli ki biz Fahrettin'in seçkin ve en değerli konuklarıydık. Koyunu kesen Fahrettin, çadırdan zomun kadınlarını çağırdı. Eti onlara vererek: "Qelî Sêl (saç kavurması) yapmalarını" istedi.

Kendisine rağmen, Fahrettinin kapsamlı ağırlama faaliyetlerini gören ortayaşlı zom sahibi de gitti bize bir tepsi içinde peynir, bal vs. aparatif yiyecekler getirdi. Biz, karşıda pişmekte olan qelî sêlin buram buram kokusu içinde, bunları atıştırdık. Ardından bir koyunluk enfes bir qelî sêl büyük bir tepsi içinde önümüze kondu.

Biz, iki gecelik yürüyüşün yorgunluğuyla kemiklerimize işleyen iki günlük açlığımızı, bu leziz ve göz doyurucu qelî sêli yiyerek giderirken; bizimle sofraya oturmak yerine bir kenara ilişerek, derin bir hayranlıkla bizi izleyen Fahrettin'in o anki halini, bakışlarını hiç unutmam! Fahrettin, başka hiçbir zaman ve hiç bir konuda mutlu olamayacağı kadar derin ve gerçek bir mutluluk içindeydi... Besbelliydi ki Sıtar, Fahrettin'in tek muradını vermişti!

Nöbetçilerimizi değiştirdik. Celal arkadaşın yerine yeni arkadaş geçti nöbete. Rojhat arkadaş, çevredeki zom sahiplerini de bir araya getirerek onlarla sohbete girişmişti. Bu sırada nöbetteki Zınar arkadaş beni çağırdı, gittim.

-Heval İhsan, ailenin genci bize katılmak istiyor. Ailenin haberi olmadan bizimle gelmeye hazır olduğunu söylüyor, dedi.

Durumu Rojhat arkadaşa bildirdim. Çok hoşuna gitti.

-İsteyen katılır, dedi.

Yolumuzun üzerinde, Güngörmez köyü vardı. Zınar arkadaşa:

-Sen genci al çık, önümüzde ki köy yolunda buluşalım, dedim.

Akşam hava kararırken Fahrettin kızkardeşine:

-Azığımı hazırla, ben sürünün başına gideceğim, dedi.

Kızkardeşi hazırladığı azık çıkınını getirdi. “Sürünün başına” diye çıkan Fahrettin, Zınar arkadaşla karanlıkta kayboldu.

Çevre zomlardan gelenlerle, Rojhat arkadaşın yarı toplantı-yarı sohbeti bitince, biz de yola çıktık. Güngörmez yolu üzerinde Zınar ile Fahrettin’i aldık. Fahrettin böylece gerillaya katılmış oldu.

Gün doğumundan önce Zore yaylalarına ulaşmak zorundaydık. Guliki zozanlarından, Zore zozanlarına bir gecede yürüyerek ulaşamazdık. Yakınımızdaki Güngörmez köyünden araç sağlama kararı aldık. Güngörmez köyünü hiç tanımıyorduk. O zamanlar, köy muhtarlarına bağlanmış telli telefonlar vardı. Tedbir amacıyla, köye girmeden telefon tellerini kesmeyi kararlaştırdık. Fakat bu kararımızı gerçekleştirmek için beş, altı metrelik telefon direğine tırmanmayı aramızdan kimse başaramadı. Umutsuz çabalarımızı bir kenarda izleyen Fahrettin:

-Heval ben çıkar keserim, dedi. Bezginlik ve umutsuzluk içinde:

-İyi, çık kes heval, dedik.

Yanına bir kasatura alan Fahrettin, hepimizin şaşkın bakışları arasında tıpkı bir kedi ya da örümcek adam gibi telefon direğinin tepesine tırmandı. Kasaturayla telleri kesti, indi.

Fahrettin’i izleyen Rojhat arkadaş:

-Bu kumando eğitimi görmüş, çok işimize yarar, derken, çok hoşnuttu.

Fahrettin arkadaş, Hayri kod adını aldı. Güneye eğitime gitmedi. Yıllarca Serhat eyaletimizde kalarak, en zor koşullarda mücadeleye hizmet etti. 1998’de geri çekilmede güney Kürdistana geçti. Özgürlük Hareketimize hizmete devam eden Hayri arkadaş, şimdi Kandilde cephanecidir.

Hayri dersek: herkes “kijan Hayri?” diye sorar. Bilen olmaz. Gulober (tombalak) Hayri dendimi herkes tanır. Fiziğinden dolayı yapı onu, “Gulober (tombalak) Hayri” diye ünledi! Kendiside dahil kim ne diyebilir? Ma yapı bu, öyle uygun görmüş!

Güngörmez köyüne inerken, köyün isminin yerinde olduğunu gördük; derin bir vadinin içine kurulu köyün, sabah saat on’dan önce gün görmesi imkansızdı.

Daha önce arkadaşların uğramadığı Güngörmez köylüleri, bizi çok iyi karşıladılar. İsteğimizi bildirince, hemen iki minibüs ayarladılar. Minibüslerden birine, şoförün yanına iki arkadaş bindi. Onlar önden gidecek bir terslik olduğunda, (pusu, yol kontrolü gibi) dönüp arkadan gelen minibüsü uyaracaktı. Geri kalanımız da ikinci minibüse binerek Zore zozanlarına doğru yola koyulduk. Zore zozanları yakınında araçlardan indik. Güngörmezli Şoförlere teşekkür ettik, onlar döndüler. Biz de gün doğumundan önce Zore de uygun bir noktaya konumlandık.

Ertesi gece Zore'de yürürken, her zaman ki gibi ben yine öncüydüm. O gece, artçı görevlimiz Mazlum arkadaştı. Yürüyüş kolunun önünde ben önümüzdeki küçük tepenin başına çıktığımda, artçı görevlimiz Mazlum ile Rojda arkadaşlar gelmediler. Aşağıya göz attığımda, ikisi tepeyi eteğinden dolanarak geliyordu. Onbeş-yirmi dakika sonra mola noktamıza ulaştıklarında, ikisini çağırarak ciddi bir şekilde uyardım.

-Neden böyle yapıyorsunuz heval? Daha duyarlı olmalısınız, dedim

-İzleri kaybettik, tepeye çıktığınızı göremedik. Etekten dolandığınızı sandık, dediler. İkisine:

-Ben de Rojhat arkadaş da, sizin yanlış yaptığınızı düşünmüyoruz. Fakat böyle yapmakla, yapı içinde yersiz ve anlamsız kuşkulara, yorumlara zemin oluyorsunuz. Kendinize göre haklı gerekçenizin olması bunu değiştirmiyor, dedim.

Rojda ile Mazlum arkadaşlar, Nusaybin'de aynı mahallede çocukluk arkadaşı olarak büyümüşlerdi. Mücadeleye de birlikte karar vererek katılan bu iki arkadaş, ne zaman yan yana gelseler, bıcır-bıcır konuşacak yığınla şeyleri olurdu. Hala Nusaybin'de mahallelerinde gibiydiler...

Bunu herkes bilmiyor, bilende anlam vermiyordu. Nitekim ilk tekmilde Ali ile Xebat arkadaşlar ikisini gündemleştirdiler. Onlara durumun düşündükleri gibi olmadığını belirttim. Fakat bu konu kapanmadı... Rojda ile Mazlum arkadaşın yarattığı zeminden beslenen Ali ile Xebat arkadaşların kuşkuculuğu iki arkadaşın başına çorap ördü, onları mücadele yaşamlarının en ağır iç kırılma noktasına sürükledi...

MEREKLİ KÖYÜ KORUCULARI

Zore zozanlarını geçtik. Zore ile Kirikor arasında ki ovada kurulu Karakaya köyü yakınından geçerken, Rojhat arkadaş iki arkadaşı köye yollayarak, köydeki iki milisimizi Beniştok noktasına getirmelerini istedi. Biz Beniştok'da konumlandık, ardımızdan da Karakaya köyüne inen arkadaşlar iki milisimizi getirdiler. Gelen milislerimizden birinin adının Hanefi olduğunu hatırlıyorum.

Rojhat arkadaş, milislerden bölgedeki genel durumu sordu, gelişmelere ilişkin bilgi aldı. Iğdır merkeze bağlı Azeri Merekli köyü vardı. Bin beşyüz haneli Nahiye büyüklüğündeki Merekli'de onbeş-yirmi kadar korucu bulunuyordu.

Karakuyu'lu milislerimiz, "Merekli korucularının bölgede askerlerle operasyona çıktıklarında, halka büyük zulüm ve hakaretlerde bulundukları, zorbalık yaptıkları bilgisini verdiler." O yakınlarda gerçekleşen bir operasyonda, Kürt köyü Çevro'ya gelen korucuların burada halka yaptıkları zulüm ve hakaretlerin yanısıra, Çevro'lu bir ailenin iki genç kızını "PKK'ye katılacakları gerekçesiyle" zorla alıp, kendilerine direnen kızkardeşleri saçlarından tutup sürükleyerek, yanlarında götürmek istemişler; Çevro halkı karşılarına dikilince bunu başaramamışlar, köyde büyük kargaşa yaşanmış. Aynı korucuların Çevro halkına baskıları sürüyordu.

Sayıları onbeş-yirmi kadar olan Merekli korucuları, bölgede yurtseverleri takip ve baskı altında tutuyorlar, onlara hakaret ve zulüm ediyorlardı. Rojhat arkadaş milislerimizden bu bilgileri alınca:

-Bu alçaklara karşı eylem yapacağız, dedi.

Gerçekten de Merekli korucuların önlerini kesmek için, onlara bir ders vermek gerekiyordu. Koruculara karşı eylemi hepimiz onayladık.

Rojhat arkadaşın katılmadığı Merekli korucularına eylem için on arkadaş çıkarıldı. Eylem grubu belirlenirken, yeni şervanımız Fahrettin'de eyleme katılmak için kendisini önerdi. Biz Fahrettin'in önerisini yerinde bulmadık. Buna karşın Fahrettin:

-Ben askerliğimi yaptım, savaşırım, diyerek ısrar etti. Rojhat arkadaş da:

-Öyleyse uygundur, hadi sen de git, dedi.

Böylece belirlenen on kişilik eylem gücümüzü iki gruba ayırdık. Benim komutamdaki grupta: Celal, Ararat, Rojda ve Zınar arkadaşlar ile Karakuyu'lu milislerimizden Hanefi vardı. Eylem grubumuzun öncüsü olduğu için bu milisimizin ismi aklımda kaldı.

Agiri Zer arkadaşın komutasında: Xebat, Ali, Fahrettin ve ismini çıkaramadığım bir arkadaş ile Karakuyu'lu öteki milisimiz vardı.

Merekli köyünü ve korucuları yakından tanıyan Karakuyu'lu milislerimizin verdiği bilgiler ışığında, yaptığımız eylem planlamamıza göre: korucuları, akşam saatlerinde bir araya geldikleri bir yerde vuracaktık. Bize öncülük eden iki milisimiz de silahlıydılar.

Rojhat arkadaş, bir grup arkadaşla ovayla-Kirikor arasındaki büyük su tahliye kanalının üzerindeki köprüde düşman takviyesine karşı pusu kuracaktı.

Çantalarımızı arkadaşların yanında bırakarak milislerimizin öncülüğünde, ovanın içindeki Merekli köyüne doğru harekete geçtik. Merekli çevresindeki ana sulama kanalının üzerindeki köprüden geçtik. Milislerimiz bizi, korucuların akşamları düzenli olarak geldiklerini söyledikleri yere götürdüler. Kahvehaneye

benzeyen bu yerin iki yanına gruplar halinde mevzilendik. Işıklar sönüktü, kimse gelip gitmedi. Zaman geçmiş, saat gece yarısını bulmuştu. Eylem gücünün genel sorumlusu bendim. Merekli den elimizi kolumuzu sallayarak, sonuçsuz dönmek her bakımdın kötü olurdu... Grup sorumlusu Agiri Zer arkadaş ile yanındaki milisimizi çağırdım. Durumu değerlendirdik.

Milislerimiz korucu başıyla yanındaki azılının evlerini bildiklerini söylediler. Eylemin planladığımız biçimde başarısızlığa uğraması, bu durumda Rojhat arkadaşın karşısına çıktığımda takınacağı tutumun basıncı, beni “mutlaka ve herşeye rağmen sonuç alma” çabasına itti.

Bu duygular içinde, iki azılı korucuyu evlerinde vurma kararı aldık. Biz korucu başının evine yöneldik. Agiri Zer arkadaşın komutasındaki grubumuzda öteki azılının evine yöneldi. Milisimiz Hanefi’nin götürdüğü evin önüne geldiğimizde, bahçe duvarının arkasına mevzilendik. Ev, bahçenin yüz metre kadar içindeydi. Bizi duvarın arkasında fark eden bahçeye salıverilmiş yavuz bir köpek, bir buçuk metre yüksekliğindeki duvarı pençeleriyle tırmalayarak, havlamaya başladı. Biz köpeğin ortalığı inleten havlamaları içinde, duvarın ardında eve nasıl sızarız diye bir hareket tasarlamaya çalışırken, ışıkları sönük evin kapısı açıldı. Silahlı biri, hızla çıkarak, hemen kapının eşiğindeki bir yere girdi. Yavuz köpeğin pençeleriyle tırmaladığı duvar tarafına, yani bizim üzerimize ateş etmeye başladı. Biz de karşılık verdik. Fakat kapının eşiğinde evinin temeline bitişik yapılmış özel bir mevziye girdiği anlaşılan adamı vurmak mümkün görünmüyordu. Buna karşın biz duvarın üzerinde ona açık hedef oluyorduk.

Bu arada çatışma sürerken, adamın girdiği mevzinin üzerindeki oda penceresinden de biri ateş etmeye başlayarak çatışmaya katıldı.

Bu koşullarda karşılıklı mevzi çatışmasını sürdüremezdik. Bizim arkamız açıktı. Korucular bu durumda sabaha kadar çatışırlardı fakak izim zamanımız yoktu. Hemen sonuç alıp ovadan çıkmak zorundaydık!

Çaresizlik içinde Celal'e “kul” oldum;

-Heval Celal ne yapalım, ne diyorsun? dedim.

“Vur dedim mi, kesinlikle öldüren...” Celal arkadaş her koşulda, köklü ve kalıcı hazır çözüm sahibiydi! Hemen oracıkta bana:

-Heval İhsan, siz onları oyalayarak beni koruyun. Ben duvardan bahçeye atlayayım. Sürünerek yaklaşıp, mevziyi Bissivingle vurayım, bir de şu köpeği biriniz vurun, dedi.

Celal'in planı, Rojhat arkadaşın karşısına eli boş gitmenin kaygısıyla daralan ruhumun baskısı altındaki aklıma yattı... Celal doğru söylüyordu. Özel yapılmış mevziden ve evin penceresinden ateş eden iki korucuya karşı, normal silahlarla sonuç almak mümkün değildi. Celal arkadaşa:

-Ala öyle yapalım, fakat yalnızca mevziyi vuracaksın, evi değil, dedim.

Celal'in Bissivingi olduğu için, vuramadığı köpeği Agiri Zer vurdu. Mevzideki ve penceredeki korucuları yoğun ateş altına aldık. Celal Bissivingiyle duvardan bahçeye atladı. Bahçede sürünerek, eve kırk-elli metre kadar sızdı. Bu mesafede uzandığı yerden, Bissivingini ateşleyerek kapının eşiğindeki, evin temeline dayalı mevziyi vurdu.

Elli metre mesafeden, ya da normal menzilinden fırlatılan bir Bissiving güllesinin, evin temeline dayalı bir mevziye isabet ettiğinde, bunun ev üzerindeki sonuçlarını önceden biri bana sorsa, teorik olarak olacakları eksiksiz bir şekilde anlatır ve durumuna göre evi tamamen uçuracağını da belirtirdim… Fakat belirttiğim koşullarda, yine belirttiğim psikolojik nedenler ve esasta da kendi eksikliğim ve yetmezliklerimden dolayı, bu gerçeği gözümün önünde yaşayarak ancak görüp, kavradığımda; artık çok geçti...

Celal arkadaşın mevziye vurduğu Bissiving güllesi, mevzi ile birlikte, mevzinin dayandığı temelin üzerinde yükselen (penceresinde öteki korucunun ateş ettiği) oda duvarını ve onun üstündeki çatı bölümünüde çökertti! Hemen bahçeye atlayarak eve gittim. Mevzideki korucu da, odadaki korucu da ölmüştü. İçeriden canı fena halde yanmış bir kadın çığlığı yükseliyordu. O anda kendimden ürktüm... Burası bir evdi ve içinde sivil insanlar yaşıyordu…

Olan olmuştu, hızla geri çekilmek, gün doğmadan ovadan çıkmak zorundaydık.

Geri çekilirken, önümüzdeki büyük su kanalını, gelirken olduğu gibi köprüden geçemezdik. Çok aşağıda kalan köprü hem çok riskli, hem de zaman kaybı olurdu. Kıyısına geldiğimizde iki metreden geniş kanalın üzerinden atlamaya karar verdik. Bir buçuk-iki metre derinliğindeki kanalın içinden geçen suyun debisi çok yüksek ve yeğindi. İçine düşen bir insanı, (Celal’i bile) alıp götürebilecek güç ve yeğinlikteydi.

Rojda ile Ararat arkadaşlara, (Ararat’a usulen):

“Sorun var mı, atlayabilir misiniz? “ diye sordum. İkisi de “sorun yok” dediler.

Karateci Ararat arkadaş uçarak geçerdi. Fakat Rojda arkadaştan yana kaygılıydım... Önden Celal, Rızgar ve milisimiz Hanefi arkadaşlar, kanalın üzerinden atlayarak karşıya geçtiler. Ben ve Ararat arkadaş, Rojda arkadaş için kaldık. Sıra kendisine geldiğinde, kanalın iki yakası arasındaki mesafeyi, içinden akan devingen köpüklü suyla birlikte algılayarak gözünde büyüten Rojda arkadaş, atlamakta tereddüt geçirdi. Bu durum, kadın cinsin tarihsel olarak dar yaşam alanına kapatılmışlığıyla ilgili bir sonuçtu... Silahını bırakıp geriden hız alarak koşsa, rahatlıkla karşıya atlardı. Benzer durumlarda olduğu gibi, kurtarılması gereken kadını kurtarmak için, Celal arkadaşın şahsında ortaya çıkan erkek, Rojda arkadaşa karşıdan silahını uzatarak;

-Bunun ucundan tut, atla, dedi.

Kendi gücüne dayanarak daha uzun bir mesafeyi rahatlıkla atlayabilecekken, kendisine uzatılan silahın ucuna tutunarak, karşıya atlamak isteyen Rojda arkadaş, tarihsel cins yazgısının kurbanı olarak, köpüklü yeğin kanal suyunun içine düştü... Onu suya düşerken görünce tamamen duygusal, içgüdüsel cins dayanışması, arkadaşlık-yoldaşlık duyguları palazlanan Ararat arkadaş, Amazonlar'a özgü bir gözükaranlıkla, üzerinde bulunduğu kanalın kıyı betonundan bütün benliğiyle abanarak Rojda arkadaşı yakalamaya çalışırken, kendisi de soluğu suyun içinde aldı. Rojda ile Ararat, ikisini de alıp götüren kanal suyunun içinde çığlıklar atarak sürüklenirlerken, ben bir taraftan, Celal ile öteki arkadaşlar karşı taraftan koşarak onları izledik. Ben çaresizdim. Celal arkadaş imdatlarına yetişti. Hızla önlerine koşup geçtiği arkadaşlar, kendine doğru sürüklenerek gelirlerken uzattığı silahın ucunu, Ararat arkadaş yakalamayı başardı. Rojda arkadaş da Ararat

arkadaşa tutundu. Celal arkadaş, ikisini de kıyıya çekerek dışarı çıkardı. İlginçtir; Ararat ve Rojda arkadaşlar bu can pazarında, ikisi de silahlarını simsıkı tutmuş, bırakmamışlardı. Onlar kurtulunca, ben de karşıya atladım. Önümüz tamamen sipindar (kavak) ağaçlarıyla kaplıydı. Biraz ilerledikten sonra, ikisine:

-Gidin, giysilerinizi çıkarıp sıkın. Hızlı yürümek zorundayız, dedim.

Giysilerini sıkıp döndüklerinde, Ararat arkadaş çok mahçup:

-Dayı, sorgu kaseti cebimde kalmış. Suda ıslanıp bozulmuş, dedi.

Suda cılkı çıkmış kaseti elinden aldım. Bant, kasnağında yapışmış, mırç olmuştu.

-Niye yanına aldın? Çantada, teyple bırakmadın? diye Ararat arkadaşa kızdım.

Fakat ne çare! Olan olmuştu. Ajan Mecit Zira'nın, kendi sesinden itirafları artık yoktu.

Bu arada, bin beşyüz hanelik Merekli köyünün her yanından silah sesleri yükseliyordu. Bunlar öteki grubumuzun çatışma sesleri değildi. Belli ki pek tırsmış olan Merekli'nin silahlıları karanlığa kurşun sıkıyorlardı...

Arkadaşlarla geri çekilmede buluşma yerimize geldik. Grubumuz bizden önce gelmiş, bizi bekliyordu. Arkadaşlar bizimkinden biraz daha içerideki hedeflerine ulaşamadan, çevrede yoğun hareketlilik başlamıştı. Daha kenarda olan hedefte biz çatışmaya başlayınca, ortaya çıkan bu koşullarda geri çekilme kararı almışlardı. Arkadaşların kararı yerindeydi.

Birlikte hızla ovadan çıkmak için yürüdük. Ovada hızla yürürken, vurduğumuz evin içinden gelen, kendisini görmediğim kadının haykırışları hala kulaklarımdaydı... Daha sonra Kirikor'da kendi

kanallarımızdan araştırdım. Ölen iki korucunun yanısıra o sırada evde bulunan bir kadın da yaralanmıştı. Kadının bir kolu kopmuştu.

Bu eylemin bütün sonuçlarının sorumlusu olarak ben, özür dilemek gibi bir basitliğe, sıradanlığa düşmek istemem. Böyle bir durumda "özürüm" kabahatimden büyük olur. Bu bir savaş suçudur ve ben suçluyum! Savaşmayı biz istemedik. Bu savaşı biz başlatmadık, biz çıkarmadık. İnkar ve imha amacıyla üzerimize gelinmeseydi, başka herhangi bir nedenle savaş bizim aklımızdan bile geçmezdi!

Benim sorumluluğumda vurulan sivil meskeninde kolu kopan kadının kulaklarımda çınlayan haykırışlarını, kocası ya da yakını korucubaşının, saçlarından tutup, sürükleyerek götürmek istediği kızlarımızın çığlıklarına misilleme ve onların "intikamı" dır diyemem! Böyle bir yaklaşım ve anlayış o korucudan daha aşağılık ve sefil bir duruma düşmek olur!

Savaş, haklı nedenlerle de olsa iyi değil. Meşru savunma hakkımızı gölgeleyip kirleten bu sonucu en başından görüp, "gerekçesi ne olursa olsun, savaşı sivillerden uzak tutma" ilkesini kavramak ve uygulamak zorundaydım! Bunu yeterince anlamadığım ve uygulayamadığım için suçluyum!

Gece ovadan çıkıp Kirikor eteğindeki buluşma noktamıza ulaştığımızda, arkadaşların yanında bi grup yeni şervanla karşılaştık.

Rojhat arkadaşın komutasındaki arkadaşlar ova kıyısındaki büyük su tasfiye kanalının üzerine kurulu köprüde, düşman takviyesine karşı kurdukları pusuda beklerlerken, karanlığın içinden bir grup belirmiş. Rojhat arkadaş, arkadaşları çatışma pozisyonu almaları için uyarmış. Aralarında Türkçe konuşan grup yaklaştığında,

asker olmadıklarını anlayan Rojhat arkadaş, grubun içinden daha önce tanıştığı milisimiz Faik'i sesinden tanımış. Guruba "kim siniz?" diye seslendiğinde, milis Faik'de Rojhat arkadaşı sesinden tanımış. Böylece bir araya gelmişler.

Mersin'den katılan sekiz yeni şervanı Ağrı Dağı'na-Kirikor'a getiren milislerimiz, Rojhat arkadaşın pususuna düşmüşler. Sözkonusu sekiz şervandan Erzurum Karayazılı Dr. Afat (Tıp Mezunu), Dêrsim'li Cem ile Mardin'li Cuma arkadaşları anımsıyorum.

Rojhat arkadaşa eylem tekmilimizi verdim. Evi bisivingle vurduğumuzu öğrenince çok kızdı:

-Heval İhsan adamın evinden, ailesinden ne istediniz? Ben size "gidin, adamın soyunu, sopunu kurutun demedim ki! Bizim meselemiz alçağın kendisiyle. Kendisi ne olursa olsun, ailesi, çoluğu-çocuğuyla hiç bir meselemiz olmaz, olamaz! Bizim eylem planlamamız korucuların kendilerine yönelikti. Evlerine ve ailelerine yönelik bir planlama yapmadık, dedi.

Rojhat arkadaş yerden göğe haklıydı. Karşısında ezildiğimi görünce, daha fazla üzerime gelmedi. Kaset konusuna geçerek:

-Bir kaseti koruyamadınız! Ne olacak şimdi? O alçağı neye dayanarak cezalandırdığımızı halka neyle izah edeceğiz, nasıl açıklayacağız? Parti bunu halka nasıl izah edecek? dedi.

Yeniden kabaran öfkesiyle, burnundan soluyarak yanımdan uzaklaştı, hemen illerideki Celal arkadaşa patladı:

-Celal! Bu allah herkese akıl, yanında da azıcık vicdan dağıtırken sen neredeydin? Sende hiç akıl, kırıntı da olsa vicdan yok mu? Geceyarısı bir haneye Bissiving

vurulur mu? Sen o evi o korucu alçağının üzerine değil, bu önderliğin, bu partinin ve bu halkın üzerine yıktın! Sen o alçaklasavaşıyorsan evdeki çoluk-çocuğun suçu ne? diye, bağırdı, çağırdı, küfürler etti.

Rojhat arkadaş biliyordu: tekmilini verdiğinde, üstü Piro arkadaş da onun yakasına yapışacak, daha seviyeli ama kesinlikle daha şiddetli bir şekilde üzerine gelerek ondan hesap soracaktı.

Sabaha karşı Kirikor'a doğru yola çıktık. Hiç suyumuz yoktu. Mersin'den katılan yeni şervanlarımız zorlanıyorlardı. Öğleye doğru Kirikor kayalığının içinde, güneş altında yürüyerek attıkları yoğun ter nedeniyle sussuzluktan dilleri damaklarına yapışmıştı. Yolumuzun üstünde Zınar ve Celal arkadaşların bildikleri su gömmelerimize baktık. Bunlar kış sonunda açılan sarnıçlara, naylon içinde gömülen karlardan oluşan su gömmeleriydi. Ne yazık ki birini arkadaşlar açıp kullanmış, ötekini de ayılar açıp dağıtmıştı.

Yeni şervanlar, sussuzluktan cücükler gibi büzülüp süzülmüşler, düşmek üzereydiler. Rojhat arkadaş:

-Ne yapalım ihtiyar? dedi. Ben de:

-Şu ileride derin ve uzun bir şkeft var. İki tarafı da açık. Püfür püfür esen cereyandan içerisi serin ve nemlidir. Orada biraz dinlenelim. Arkadaşların, hepimizin sussuzluğu gider, dedim.

Benim kendilerine şaka yaptığımı sanan yeni şervanların buna gülecek halleri yoktu.

Rojhat arkadaş:

-Ne yapalım, gidelim öyleyse, dedi.

Şıkefte girdik. Dışarısı Kirikor'un 40-45 derece akrep sıcağındayken, şikeftin içi zozan serinliğindeydi. Herkes uzandı. Böylece yatılıp uyunsa, insan üşütür, çift

taraflı böğür ağrısına, satlıcana yakalanır... Uyandığında tedbir almayan zatürre olurdu...

Şkeftin serinliğinde dinlenirken nemlendik. Tükürük bezleri yeniden işleyip, kuruyan ağızlarına salgı yapmaya başlayınca, yeni şervanlarımız şaşkınlıklarını dile getiren sözler söylediler.

Sussuzluğumuzu bu şekilde giderdikten sonra, akşamüzeri Kirikor'un ortasındaki stratejik Arpatepesine konumlanmış olan bölge kararğahına ulaştık. Arkadaşlar bizi askeri törenle karşıladı. O gece dinlendik.

Sabah Piro arkadaşın çağrısıyla, yönetimden Brüsk, Dicle, Newal arkadaşların hazır bulunduğu toplantıya biz de Sinega ya gidip-gelen gücün yönetimi olarak katıldık. Toplantıda Rojhat arkadaş Singa'ya gidiş-dönüş pratiğimizin tekmilini verdi. Öteki herşeyi onaylayan arkadaşlar, Merekli köyündeki korucunun evini vurmamızı kabullenmeyerek şiddetle eleştirdiler. Bu konuda, "ilkesel kararlılığımızın olduğunu ve hepimizin bu temelde uyarıldığımızı vurgulayan" Piro arkadaş, güç yönetimi olarak bizden rapor istedi. Savaş ve siviller konusunda son derece duyarlı ve ilkeli olan Piro arkadaş, Rojhat arkadaş ve benimle Merekli köyü eylemi üzerine, ayrıca görüştü. Sorunun hayati önemini açarak bize kavratmaya çalıştı.

Biz yokken Kirikor'da Piro arkadaşın komutasında gerçekleşen iki ayrı eylemde, askeri konvoylar vurulmuş; eylemlerin birinde 17, ötekinde 5 asker olmak üzere toplam 22 asker öldürülmüş, arkadaşlar hiç kayıp vermemişlerdi.

BILÊCAN'LI MİLİSİMİZ MEHMET

Kirikor’a gelişimizden birkaç gün sonra, Piro arkadaş komuta kademesini toplantıya çağırdı. Toplantıda “Doğu Kürdistan’dan-sınırdan geçecek bir grup arkadaşı karşılamak için bir takımlık güç çıkarmamızı istedi. Kendisinin komuta edeceği güç belirlendikten sonra, kalan arkadaşlar ile Arpa tepesindeki yeni şervanlarımızın, Küpgölüne çekilmesini istedi.” Piro arkadaş:

-Bir de ciddi bir sorunumuz var. En eski ve temel milislerimizden Bılêcan’lı Ahmet arkadaş, kimliği belirsiz kişiler tarafından arazide baltayla katledilmiş. Bılêcan’a gidip ailesini görmemiz, durumu yerinde öğrenmemiz iyi olur, dedi.

Rojhat arkadaş, bir grup yeni şervanı sınırdan geçirmek için Ağrı tarafına gitti. Biz de Piro arkadaşın komutasında bir takım güçle, Büyük Ağrı ile küçük Ağrı dağları arasındaki Bılêcan’a gittik.

Akşam Bilêcan köyüne indik. Piro arkadaş, aileye taziyede bulundu. Milis Ahmet arkadaşın beş çocuğu vardı. Beş-altı yıldır, tam bir kadro disiplini ve temposu içinde partiye hizmet ediyordu. Cephe faaliyetlerim sırasında tanıdığım Ahmet arkadaş, gerçekten az bulunur, yeri zor doldurulur, çok değerli bir insanımızdı.

Aile olayın failini bilmiyordu. Ahmet arkadaş olay günü, yanına iki köpeğini, atını ve baltasını alarak küçük Ağrı Dağı’nın eteğindeki çalılıklara odun kesmeye gitmişti.

Hayvanlar dönmüş, kendisi çalılıklarda başı parçalanmış olarak bulunmuştu. Baltası yanında yoktu. Köyden kimse birşey bilmiyordu.

Piro arkadaş köydeki herkesin, köyün en yaşlısı Apê Hamit’in evinde toplanmasını istedi. Halk hazır olunca Piro arkadaş ile Apê Hamit’in evine gittik. Bütün

köy halkı oradaydı. Piro arkadaş toplantıda halka; Ahmet arkadaşın mücadele yaşamını ve partiye hizmetlerini, son derece etkili bir propaganda üslubuyla halkın anlayacağı sade bir dille anlattı. Ardından da:

-Bu kadar önemli ve değerli bir insanımızı, bu alandaki en sağlam dayanağımızı kaybettik. Onu böyle hunharca katledenlerin kim olduğunu bulup intikamını almak için hepinize görev düşüyor. Bu konuda sizden beklentilerimiz var, dedi.

Halk dağıldıktan sonra, Apê Hamit'in evinde kalarak, onun da bir kahvesini içtik. Bu sırada Apê Hamit ile Piro arkadaş arasında, Ahmet arkadaşın yaşamı ve şahadeti üzerine geçen diyaloğa, o sırada yanımızda oturan Apê Hamit'in oğlu Musa da katılıyor ve "ah-u vah" ediyordu...

Piro arkadaş, milis Ahmet arkadaşın ailesinin geçim gereksinimlerinin sağlanması için gerekli maddi yardımın yapılması talimatını verdi. Örgüt maliyesinden gereğini yaptıktan sonra, Bılêcan'dan çıktık. Arazide, uygun bir noktaya konumlandık. Burada, doğudan sınırı geçerek gelecek olan gurubumuzu beklemeye başladık.

İkinci gün Piro arkadaş, yanıma iki arkadaş alarak yakınımızda ki zoma gidip cihaz pili, laska, sigara vb. şeylerden oluşan bir ihtiyaç listesini, gidip şehirden temin etmelerini sağlamamı istedi. Zınar ile Cewdet arkadaşları alıp zoma indim. Zomdan bir genci Aralık ilçesine ihtiyaçları alması için yolladık. Gencin dönüşünü beklerken, ailenin gelini yanımıza gelerek:

-Heval, hun çima li ser qetilkirina Mihemed nasekinin? dibêje.

Heval Zınar:

-Biz failini bulamadık. Bulsak gerekeni yaparız, dedi.

Gelin:

-Heval, benim adımı vermeyin, ben size failini söyleyeyim, dedi.

-Sen çekinme, söyle heval. Biz senin adını vermeyiz, dedim. Bunun üzerine gelin:

-Mihemed'in katili Bılêcan'lı Musa'dır, dedi. Ardındanda bizi bilgilendirdi:

"Olayın olduğu gün evin çocukları Musa'yı, elinde kanlı bir baltayla görmüşler. Musa baltayı gûnîlerin arasına atmış. Çocuklar da kanlı baltayı alıp zoma getirerek, kayın pederine vermişler. Kayın pederi de bu işe bulaşmak istemediği için, baltayı zomda gizlemiş," Bunları bize anlatan evin gelinine:

-Balta zomda mı, emin misin? diye sordum.

Gelin, emin olduğunu söyledikten sonra kaygı içinde: "Bütün bunları anlattığını, kayın pederinin bilmemesi için" yalvardı. Onu sakinleştirerek, kendisine söz verdim.

Zınar ve Cem arkadaşlarla tartıştık. İhtiyaçlarımız gelince alıp noktaya dönme ve durumu Piro arkadaşa bildirme kararı aldık. İhtiyaçlarımız gelince hiç birşey olmamış gibi zomdan çıkıp noktaya döndük. Durumu Piro arkadaşa bildirdik. Heval Piro:

-Yarın gidin, o çocukları alın, zoma götürün. Babalarını uyarın, baltayı alın. Onlara da bu durumu kimseye bildirmeyeceğinizi, kendilerinin de kimseye söylememelerini söyleyin, dedi.

Ertesi gün gittik. Çocuklardan 12-13 yaşında olan büyüğünü sürünün yanından alarak, zoma indik. Çocuk önce inkar etti. Bize bilgiyi veren gelin ile kayın validesi de oradaydı. Geline özellikle sordum. O da özellikle:

-Burada öyle birşey yok, dedi.

Kayın validesi de bilmediğini söyledi. Çocukların babası da gelinin kocası da zomda yoktular. Çocuğa:

-Doğruyu söyle, balta nerede? dedim.

Çocuk baltanın yerini gösterdi. Baltayı çıkardık, kan üzerinde kurumuştu...

Noktaya döndük. Piro arkadaş Musa'yı alıp noktaya getirmemizi istedi. Musa'yı getirdik. Musa'yla önce Piro arkadaş kendisi konuştu. Ben de yanındaydım, Musa'ya durumunu önüne sererek:

-Gerçeği söyle, sana hiç birşey yapmayacağız. Halkın önüne çıkaracağız, onlar senin hakkında ne ceza verirse, ona uyacağız, dedi.

Musa reddetti. Piro arkadaş kanlı baltayı önüne koydu. Musa yine reddetti. Newal arkadaşı da çağıran heval Piro:

-Alın sorgulayın, dedi.

Newal ile Rızgar arkadaşlar Musa'yı aldılar. Musa, sorgusunda Ahmet'i öldürdüğünü kabul etmiş fakat tuhaf bir gerekçe öne sürmüştü:

"Ahmet anama tecavüz etti, ben de arazide baltasıyla öldürdüm onu," demişti.

Newal arkadaş Musa'nın gerekçesini söylediğinde:

-Siz de inandınız mı? diyen Piro arkadaş güldü. Yıllardır tanırım onları, inanmayın, dedi.

Newal ile Zınar arkadaşlar yeniden uğraştılar. Musa sonunda çözüldü. Herşeyi teybe anlattı:

"Musa'nın kayınpederi Xidir'ê Kalo, Aralık ilçesinde polislerle açıktan düşüp kalkan, namlı bir ajandı. Damadı Musa'ya:

"Ahmet'i kimseye fark ettirmeden öldürürsen devlet sana Aralık'ta bir lojman, bir taksi verecek. Ondan sonra da düzenli devlete çalışır, maaşını alırsın.

Dağdan kurtulur rahat bir hayat sürersin," diyerek, onu ikna etmiş.

Musa'dan bu sonuç alındığı gün, Piro arkadaş:

-Yarın Musa'yı zomlara götürün. Bılêcan köylülerini ve çevre zomdaki halkı toplayın, itiraf kasetini onlara dinletin. Ahmet arkadaşı da nasıl katlettiğini anlatın. Sonra da halka sorun. Halk ne cezayı uygun görüyorsa onun gereğini yapın gelin, dedi.

Ertesi gün sabah erkenden, arkadaşlar düşmanın arazide operasyona çıktığı bilgisini verdiler. Baktık iki koldan hareket halinde olan düşman üzerimize doğru geliyordu.

Geri çekilmek için toparlandığımızda, Musa'nın yürüyemediği bildirildi. Musa olmasa da Piro arkadaş bu durumlarda düşmanla çatışmaya girmez, gücü korurdu. Musa için risk alması söz konusu olmazdı. Olağan koşullarda halkın onayını almadan, Piro arkadaş Musa'yı infaz ettirmezdi. Fakat bu durumda yapılacak birşey yoktu. Musa'nın infazını onayladı. Bölgedeki mücadelemizin temel direği Ahmet arkadaşı, rahat ve basit yaşam uğruna hunharca katleden Musa infaz edildi. Biz geri çekildik.

Musa'nın cesedini bulan düşman, onu Bılêcan'da aleyhimizde propaganda malzemesi olarak kullandı. Piro arkadaş bir hafta sonra bir grup arkadaşı Bılêcan'a yolladı. Arkadaşlar, köyde yaptıkları toplantıda Musa'nın kendi sesinden itiraflarını halka dinleterek:

"Operasyon olmasaydı, Musa'yı da bu kasetle birlikte size getirecek, kararınızı soracak, ona göre hareket edecektik," bilgilendirmesini yaptılar.

Halkın bir kesimi bu yaklaşımdan memnun oldu. Bir kesimi tepki gösterdi... Musa'nın babası Hamit evini Aralık'a taşıdı.

Musa'yı örgütleyerek yoldan çıkaran kayınpederi, ajan Xidir'ê Kalo da 1993 yılında Numan (Çavşin) ile Kazım arkadaşlar tarafından yakalanarak sorgulandı. İtirafları kasete kayıt edilen Xidir'ê Kalo parti ve halka karşı işlediği suçlardan dolayı cezalandırıldı.

OPERASYON

Bilêcan'dan Küpgölü'ne çıktık. Yeni şervan grubumuzu sınırdan geçirme görevinden dönen, Rojhat arkadaşın komutasındaki gücümüz de geldi. Küpgölü'nde doksan kişi kadar olmuştuk.

Rojhat arkadaşlar, yeni şervan grubumuzu sınırdan geçirdikten sonra, sınır üzerindeki Şile karakolu ile Aybek karakolu arasında devriye gezen sınır birliğine pusu kurmuşlar. Pusuya düşen düşman devriyesinde, biri Assubay toplam altı asker ölmüştü.

1992 Eylül ayının sonlarıydı. Piro arkadaşın talimatıyla toparlanan doksan kişilik gücümüz, Ağrı Dağı'nın buzul kıyısındaki Küpgölü'nden, Bazit (Doğubeyazıt) tarafındaki eteğinde bulunan Kira Eli mıntıkasına geçtik.

Kirê Eli'ye geldiğimiz gece, sabaha karşı alacakaranlıkta birkaç tane Skosky (indirme) helikopteri, hemen yakınımızda ki sınıra gidip gelmeye başladı. Bazit'ten gelen helikopterlerin bu hareketini, sınırdaki bir duruma verdik. Gün doğumunda nöbetçi arkadaş görev yerinden beni çağırdı. Yanına gittiğimde, aşağıda dolun içinde bir noktayı göstererek:

-Heval İhsan köylünün biri koşarak bize doğru geliyor, dedi.

Gösterdiği noktaya baktım, gerçekten de elinde deyneğiyle bir çoban, koşarak geliyordu. Ben de aşağı doğru inerek onu karşıladım. Karşılaştığımız yerde nefes-nefese kalmış olan çoban;

-Heval siz uyuyorsunuz... Şu Kızıltepe'nin üzerindeki tepeye asker çıkıyor! dedi.

İki gözüm, ciğerim hayatını riske atarak bizi tehlikeye karşı uyarmaya koşmuştu. Ona candan teşekkür ettikten sonra:

-Heval, sen onlara görünmeden sürünün başına dön, bu alandan hızla çık, dedim.

Düşman bu yurtsever çobanı bizim çevremizde görürse, katlederdi.

Bu çoban: Bazit'in Ortulu köyünden Mustafa Somoğlu'ydu. Daha sonra mücadeleye milis olarak önemli hizmetlerde bulunan Mustafa Somoğlu, aramızdan kaçan biri tarafından deşifre edildi, 1993 te kontralar tarafından katledildi.

Yurtsever Çoban gitti. Ben de Rojhat arkadaşa durumu bildirdim. Yurtsever çobanın, "asker çıkıyor" dediği tepe, yanımızdaki Kızıltepe'nin üzerinde yükselen, bütün araziye hakim bir tepeydi. Düşman o tepeyi tutarsa ağır bir darbe alır, çok kayıp verirdik. Rojhat arkadaş:

-Yanına güçlü birkaç arkadaş al, o tepeyi tutun, dedi.

Sabah gün ağarırken, Bazit ile sınır arasında gidip gelen Skosky (indirme) helikopterlerinin sınırda bir durumla ilgili değil, bizimle ilgili olduğu, bize operasyon için indirme yaptığı anlaşılmıştı.

Yanıma Hayri (Fahrettin) ile birkaç arkadaşı daha alarak hızla o tepeye yöneldik. Yurtsever çobanın verdiği bilgiye göre, (bizi uyarmak için koşarak gelirken ki süre içinde) düşman tepeye öteki yamaçtan tırmanıyordu. Bu durumda biz gerideydik. Bunu düşününce, yanımdaki Hayri'ye:

-Heval Hayri, böyle yetişemeyiz, geç kalırız. Sen bir arkadaşla önden git, tepeyi onlardan önce tut. Tepeye ulaştığında, kefiyeni havada salla, dedim.

Gulover Hayri arkadaş bölgenin en yüksek ve sarp tepesine, koşar adım bir çırpıda çıktı. Silah sıkıntımızdan dolayı kendisine verebildiğimiz Burno (Beşli Mavzer) silahının namlusunun ucuna kefiyesini takarak dalgalandırdı! Beşli burunonun ucunda dalgalanan kefiyeyi görünce, içimden derin bir "oh" çekerek, Hayri'ye dualar ettim. Güngörmez'in telefon direğine örümcek adam gibi tırmanırken görünce Rojhat arkadaşın orada:

"Bu komando eğitimi görmüş! Çok işimize yarar!" dediği gibi, Iğdır'ın Tuzluca ilçesine bağlı Kızılkelefe köyünden Gulover Hayri (Fahrettin) arkadaş, daha şimdiden çok büyük bir yararlılık göstermiş, çok işe yaramıştı!

Biz henüz Hayri arkadaşın yanına ulaşamadan o beşli Burnosuyla öte yandan gelen düşmanla çatışmaya başladı. Yanına yetişip tepede mevzilendiğimizde, genel operasyonu koordine ve bütün gücümüzü ateş altında tutmak amacıyla tırmandığı tepe sırtlarında yapışıp kalan düşman, biz de ateşe başlayınca orada çakılıp kaldı.

Brûsk arkadaşın komutasındaki gücümüz, biraz altımızdaki Kızıltepe'yi tutmuştu. Öğleye kadar çatıştık. Bütün çevre araziye hakim konumda olduğumuz için,

operasyon planları boşa çıkan düşman, ne yapacağını bilmez halde bocaladı kaldı.

Çatışma sırasında dürbünle yaptığım çevre keşfinde, karşımızda "Turist kampı" denilen bir düzlükte, birkaç yüz komandonon indirildikleri yerde yığılmış olarak beklediklerini gördüm.

Önceki gece, Küpgölünden buraya Kıra Eli'ye inerken, düşman görüntü almış ve bizim burada konumlanacağımızı anlamış olmalıydı. Sabaha karşı Skorsky helikopterlerle indirdiği komandolar, Hayri arkadaşın ucu ucuna tuttuğu bu tepeyi tutsalardı, kapsamlı bir operasyonla ağır darbe alacağımız kesindi. Stratejik tepeyi biz tutunca, şimdi onlar zorlanıyorlardı ve kaçınılmaz darbeyi yiyeceklerdi.

Çatışmalar yayılarak sürerken, öğleden sonra bir skorsky helikopter geldi. Atış menzilimizin dışına bir noktaya indirme yaptı. Dürbünle izlediğim helikopterden havan, A-6 vb. ağır silahlar indirdiler. İşi bitince Bazit tarafına giden helikopter yeniden döndü, ya da başka bir skosky geldi. Bu defa Rojhat arkadaş komutasındaki gücümüzün hakim olduğu bir noktaya indirme yapmak istedi. Tuttuğumuz tepede gün boyu bütün sızma girişimlerini ateşle ezdiğimiz düşmanla artık tavsamış olan çatışma, gördüğümüz hareketlere tek tek atışlarla sürüyordu. Bu yüzden ben dürbünle hem tepeye sızma girişimlerini, hem de geneline hakim olduğumuz çevreyi yakından izleme, keşfetme imkanına sahip olmuştum. Çıplak gözle yakından izlediğim skorsky, belirttiğim noktaya indirme yapmak için yavaşlayıp süzüldüğü anda, aldığı bir darbeyle sallandı. Hemen toparlanıp kaçmaya çalışan skorsky helikopter, öne arkaya yalpalayarak bir süre uçmayı başardı. Dürbünle izlediğim helikopter, dumanlar savurarak aşağı doğru

pike yaparken, Karabulak köyü yakınlarında yere çakılarak düştü. Skorsky helikopterin yere çakıldığı yerden büyük bir ateş topu yükseldi.

Daha sonra yanındaki arkadaşlar anlattılar:

"Skorsky helikopter, karşılarındaki noktaya indirme yapmaya kalkışınca; Rojhat arkadaş yanındaki Biksici arkadaşın elinden silahını alarak onu Biksiyle vurmuştu."

Yine daha sonra Karabulak köylülerinden aldığımız bilgilere göre: "köylerinin yakınına düşen skorsky helikopterden sağ kurtulan olmamıştı. Karabulak köylülerinin "İçinden çok asker cenazesi çıktı" dedikleri, düşen skorsky helikopterin kapasitesi 25-30 kişilikti.

Çatışmalar yayılarak sürerken, yanımızdaki Kızıltepe'yi düşürmek için yoğun saldırıya geçen düşman gücü, bölük komutanımız Brüsk arkadaşın komutasında tepeyi tutan gücümüz tarafından ezilerek geri püskürtüldü. Kızıltepe'deki bu şiddetli çatışmada biri Üsteğmen, altı askerin öldüğünü, arkadaşlar, izledikleri düşman cihazından öğrenmişlerdi.

Çatışmalar sırasında arazide kalan Örtülü köyünden bir çoban, düşman tarafından vurularak katledildi. Çatışmalarda biz kayıp vermedik.

Akşam hava karardığında Piro arkadaş bütün güçlere toparlanarak geri çekilme talimatı verdi. Piro arkadaş, bir komutan olarak gerilla taktiğinin ustasıydı.

Bir tarafımız boydan boya İran sınırı, bir tarafımız da Bazit ovasıydı. Arkamızda da Ağrı Dağı yükseliyordu. Doksan kişilik bir güçle, çok sıkı tutulan İran sınırını geçemezdik. Böyle bir girişim İran'ın da gözüne batardı. Bu güçle ovaya inmek, çılgınlık olurdu. Geriye kalan tek çekilme hattı, geldiğimiz yer olan Küpgölü'ydü.

Öyle olmadı. Piro arkadaşın talimatıyla geri çekilmek üzere toparlanan doksan kişilik gücümüzle, Bazit ovasına indik. Ovanın içinde ki Kıra Eli köyüne doğru çekildik. Kıra Eli köyü ile Kıra Hallac köyleri arasında, içi şikeftlerle dolu tamamen kayalık bir yer vardı. Doksan kişilik güç olarak gittik, oraya girdik. Düşman aldığı ağır darbelerin stresi içinde, bizi başta Küpgü olmak üzere Ağrı Dağı’nın içinde ararken, biz ovanın içindeki bu kayalıkta ki şkeftlerde dinlendik. Bu süre içinde, ikisi de yurtsever olan Eli ile Hallac halkı, kendi elleriyle pişirdikleri birbirinden leziz yemekler ve hazır yiyeceklerle bizi besledi.

Düşman arazide uzun süre kalmakta zorlanıyordu. Bizim gibi onların da temel sorunları suydu. Ağrı Dağı’nda su olmadığından, düşmanın arazide uzun süre kalması mümkün değildi. Gündüzleri yakınımızdan geçerek, izimizi arayan düşman operasyon güçleri dördüncü gün araziden çekildi.

Düşmanın çekildiği netleştiğinde, Piro arkadaş bir toplantı düzenledi. Toplantıda düşman saldırısına karşı gösterilen direniş olumlu değerlendirildi. Stratejik tepeyi kişisel fedakarlığıyla düşmandan önce tutarak, düşmanın operasyon planını boşa çıkaran Gulover Hayri arkadaş, takdir edilerek ödüllendirildi.

Yaklaşan kış için üslenme sorunu ele alındı. Rojhat arkadaşın komutasında bir grup arkadaş, kış üslenmesi için hazırlıkları başlatmak üzere Kirikor’a gitti.

Bizde Piro arkadaşın komutasında otuz kişilik bir güçle, kış üslenmesine uygun yer tespiti için, Küle köyü yakınına geçtik, köyün üzerinde bir noktada konumlandık.

KOMANDO KONVOYUNA PUSU

Küle (kuyu-çukur) köyünün üzerinde bir noktada konumlandık. Sabah erken saatlerde nöbetçi arkadaşlar arazide hareket olduğunu söylediler. Gidip baktım. Üzerinde konumlandığımız sırtın altından karşı sırta, düşmanın iki komando avcı kolu çıkıyordu. Sayıları kalabalıktı. Yüz elli kişi vardılar. Hemen Piro arkadaşı bilgilendirdim. Geldi, o da dürbünle yakından bakarak düşman gücünü izledi. Ardından da:

-Herkes görüntü vermeden, tek ve aralıklı olarak, yan taraftaki dolun içine, kayalıklara geçsin, dedi.

Düşman burnumuzun dibindeyken, biz bu çukura ne diye giriyorduk ki? Doğrusu buna hiç bir anlam verememiştim.

Yan tarafta ki küçük dolda, kayaların arasında gizlendiğimiz yerde Piro arkadaş buna açıklık getirdi:

-Heval, askerlerin sırt çantaları ve battaniyeleri yok. Bu durumda gece arazide kalamazlar. Arkadaşlar görüntü vermesinler. Düşmanı yakından izleyeceğiz, akşam dönecekler. Onları almaya gelecek araçların dönüş konvoyuna pusu kuracağız, dedi.

Durumu arkadaşlara izah ettim. Piro arkadaşla sırtın üzerinde gün boyu dağ komandolarından oluşan düşmanın avcı kollarını izledik.

Akşamüzeri çevreye görüntü vermeden, doldan tek tek çıkarak Küle köyünün yakınında araba yolunun kırk-elli metre kıyısına, kayalık bir noktaya mevzilenerek pusu kurduk.

Piro arkadaş, yanında birkaç arkadaşla pusu noktamızın üzerinde, geri çekilmede savunmamız olarak konumlandı.

Saat akşam beş-altı sularında, Bazit'ten, önlerinde çadırlı bir jiple gelen 13 cemselik bir askeri konvoy, önümüzden geçerek dağ komandolarını almaya gitti. Akşam saat yedi-yedi buçuk sularında aynı konvoy, bu defa dolu olarak döndü. Hava çoktan kararmıştı. Konvoydaki araçların farları kısılmıştı.

Yol kıyısında uzanan pusu hattımıza iyice girmesini beklediğimiz konvoyu, öndeki çadırlı jipten başlayarak vurduk. Jip ile arkasındaki iki cemse Bissivingle vuruldu. İki Bissivingimiz, bir biksimiz ve ferdi silahlarımız vardı. Otomatiğe aldığımız silahlarımızla konvoyu 40-50 metreden tararken, yolun karşı kıyısında, köylülerin topladığı kuru ot yığınları tutuştu. Parlayan saman alevleriyle aydınlanan yol ve çevresi, devrilmiş cemseler, sığınacak bir yer bulmak için kaçışan; yerlerde sürünen ya da hareketsiz yatan askerlerle, canpazarına dönmüştü.

Onbeş-yirmi dakika boyunca, birkaç şarjör değiştirek taradığımız hedeften hiç karşılık gelmedi. Sonunda aralarından toparlanan birileri, MG-3 ile bize karşılık verebildi. MG-3 sayısı ikiye çıktı. Üzerimize rastgele ateş ediyorlardı. Bizim kayalık içindeki mevzilerimiz sağlamdı.

Yarım saat sonra Piro arkadaş bir kurye yollayarak, "geri çekilmemizi" istedi. Toparlanıp Piro arkadaşın bulunduğu noktaya çekildik. Piro arkadaş:

-Cihazlarını dinledim. Durumları çok kötü. Takviye ve ambulans istediler. Göndermiyorlar. Bizim eylemimiz başarılı. Daha şimdiden üstlerine, sayabildikleri yirmi sekiz ölü verdiler. Ölüler arasında komutanları üsteğmen "Kama Bir" inde olduğunu söylediler, diyerek bilgi verdi. Ardından da:

-Sayım alındı mı? Tamam mıyız? Geri çekileceğiz, dedi.

Başka gelen olmadığı bildirilince sayım aldık. Ağrı'lı Ulaş ile ismini çıkaramadığım bir arkadaş yoktular. Piro arkadaş:

-Araziyi biliyorsun. Çetin'i yanına al, gidip o arkadaşlara bir bak, dedi.

Kayıp arkadaşların manga komutanı Çetin'le birlikte pusu noktamıza döndük. Mangasının mevzilendiği yerlere baktık. Şehit, yaralı kimse yoktu.

Bu arada mevzilerden yola baktık. Toparlanmaya çalışan dağ komandolarının bir bölümü, devrilmiş bir cemsenin önünde toplanmıştı. Birbirine bağırıp çağırarak bir şeyler yapan kalabalık bir gruptu. Arkadaşları bulmaktan umudumuzu kesince, Çetin'le birlikte mevzilenerek, devrik cemsenin başına toplanmış kalabalık grubu taradık. Bir MG-3 üzerimize çalıştı. Çekilip gittik, arkadaşlara yetiştik. Piro arkadaşa tekmilimizi verdim. İki arkadaş için o koşullarda bundan fazla yapabileceğimiz hiç bir şey yoktu. Piro arkadaş:

-Bu alandan hızla çıkalım, dedi.

O gece hızla Kızıltepe'ye geçtik. Oradan da Ağrı Dağı'na Küp Gölü'ne çıktık.

Dağ komandolarının konvoyuna pusu eyleminde, geri çekilme sırasında gruptan kopan iki arkadaş, bir hafta sonra milislerimiz tarafından bize ulaştırıldılar. Ağrı'lı Ulaş arkadaş girişken ve yaratıcıydı. Bizden kopunca, Örtülü köyünün altındaki büyük sazlıklara girerek, bir hafta burada gizlenmişler. Örtülü köyünden milislerimizle bağlantı kurmuşlar.

Küpgölü'nde havalar iyiden iyiye bozmuştu. Kış üslenmesi için Kirikor'a indik. Burada Piro arkadaş, ovadaki çalışma birimlerimizde biriken maliyeyi

toplamam için ova köylerini dolaşmamı istedi. Ben bu görevle ovaya inerken, Rojhat arkadaş da birikmiş bir grup yeni şervanımızı doğuya geçirmek üzere sınıra gitti.

NUSAYBİN'Lİ ROJDA İLE MAZLUM ARKADAŞLAR

Ovadan dönüşte görev tekmilimi verdiğim Piro arkadaş, bana neredeyse kızgın, soğuk bir ifadeyle:

-Git, Rojhat ile pratiğinizin sonucunu görmek için platforma katıl... dedi.

Kaygı içinde, platformun yapıldığı yere gittim. Ağrı'lı Newal (Newal genelde kadın ismi olsa da bu arkadaş erkekti) ile Dicle arkadaşlar divanda oturmuşlar, yanlarında Rojda arkadaş ayakta duruyordu. Öteki büttün arkadaşlar da onların karşısında oturmuşlardı.

Arkadaşların arasına girip oturdum. Bir süre dinleyerek, olanları anlamaya çalıştım. Newal arkadaş, en son toparlama ve kapanış konuşmasını yapıyordu. Rojda arkadaşın yaşadığı iddia edilen ahlaki sorunlardan dolayı yargılandığını ve tutuklanmasına karar verildiğini anladım. Söz istedim, Newal arkadaş:

-Heval İhsan sonuna geldik. Sen geciktin, zamanımız kalmadı. Bütününü sana sonra aktarırız, dedi.

Bu arada dikkatle izlediğim Rojda arkadaşın içindeki, ruhundaki titreme fiziğine vurmuştu. Dizleri titriyordu ve belliki ayakta zor duruyordu. Rojda arkadaşı iyi tanıyordum, hakkındaki iddialar kaba birer ön yargıdan ibaretti. Dar kafalı kuşkuculuğun ürünü olan bu ön yargıların nedenlerini de biliyordum. Rojhat

arkadaş ile birlikte kendisiyle konuşmuş, “biz öyle olmadığını biliyoruz, fakat yapı içinde bazı ön yargılara, kuşkulara zemin oluyor,” diyerek uyarmıştık.

Rojda arkadaşı, asla hak etmediği halde arkadaş yapısı karşısında bu denli ağır ve hassas bir itham altında, böyle yaprak gibi titrerken görünce; içim burkuldu, yüreğim sızladı. Rojda henüz 18-19 yaşındaydı. Newal arkadaşa:

-Heval, ben görevden yeni döndüm. Rojhat arkadaş ile benim yokluğumda ortaya çıkan bu durum, yönetim olarak bizim sorumluluğumuzda olan ve arkadaşların mücadele yaşamlarıyla ilgili ciddi bir durumdur. Bizi dinlemeden, karar alıp sonuca gitmeniz doğru değildir, dedim.

Ben bunları söyleyince, Newal arkadaş ayağa kalkarak platform gündemine ve varılan sonuçlara ilişkin beni bilgilendirdi;

“Sinega’ya gidip gelen gücümüz içinden, Ali ile Xebat arkadaşlar, Rojda ile Mazlum arkadaşları ahlaki sorunlar yaşadıkları; Rojhat arkadaş ile benim de bu durumu görmezden geldiğimiz yönünde yönetime rapor yazmışlar. Yönetim de bizim yokluğumuzda bu raporu dikkate alarak, Rojda ile Mazlum arkadaşları soruşturmaya almış. Ardından da yapı önünde platformda yargılamışlar. Daha önce platformu yapılan Mazlum arkadaş, ahlaki sorunlardan tutuklanmış. Rojda arkadaşın da tutuklanması gündemdeydi.” Platformuna yetiştiğimde tutuklanma kararı alınmıştı. Newal arkadaş bu bilgileri verdikten sonra ben:

-Heval, arkadaşlar üzerindeki iddialar tamamen asılsızdır, ön yargıdan ibarettir. Bu arkadaşların öyle iddia edildiği gibi bir durumları söz konusu değildir. Benim önerim platforma burada ara verilsin. Konuyu

yönetimle görüşelim. Orada durumu izah edebilirim, dedim.

Rojda ile Mazlum arkadaşlar 18-19 yaşlarındaydılar. İkisi de ağırbaşlı, ölçülü, çok zeki ve duyarlı arkadaşlardı. Çalışkan, fedakar ve sorunsuzdular. Tek sorunları, çok genç ve tecrübesiz oluşlarıydı. Bundan dolayı da insanlar sorumlu tutulamazlardı.

Rojda ile Mazlum arkadaşlar, yaşama gözlerini açtıkları Nusaybin’de, aynı mahalle ortamında, komşu çocukları olarak birlikte büyümüşler, çocukluk arkadaşı olmuşlardı. İkisi de partiye-gerillaya o ortamda, birlikte tartışıp karar vererek, birlikte katılmışlardı. İkisinin arasında belirttiğim bu koşullardan doğan doğal, güçlü, temiz ve güzel bir yakınlık vardı. Ali ile Xebat arkadaşları “ahlaki sorunlar” ile ilgili kuşku ve ön yargılara iten neden buydu. Asla hak etmedikleri halde, maruz kaldıkları bu uygulama her ikisi için de derinden incitici, hatta kişilik kırılmalarna neden olabilecek boyutta sarsıcıydı.

Sevgili Rojda arkadaşın platformda, yapı önünde ayakta durmaya çalışırken ki hali, onun nasıl incindiğini ve böylesine ilkesel ve hassas bir konuda yargılanarak mahkum olmanın, dışlayıcı sonuçlarından ne çok korktuğunu açıkça gösteriyordu. Onun orada arkadaşların önünde, ayakta durmaya çalışırken gencecik yüreğinin nasıl palazlandığını, içinin ve dizlerinin nasıl titrediğini, belirttiğim gibi içim burkularak görüyor ve anlıyordum.

Divan, önerimi dikkate alarak platformu erteledi. Newal ve Dicle arkadaşlarla yönetime, Piro arkadaşın yanına gittik. Orada arkadaşlara, Ali ile Xebat arkadaşların raporlarında öne sürdükleri iddiaların

tamamen kuşku ürünü, ön yargılardan ibaret olduğunu; bu kuşku ve önyargılara zemin olan Rojda ile Mazlum arkadaşların durumlarını, geçmişleriyle birlikte anlatarak izah ettim.

Sinega'dan gelirken, yolda bir tepe çevresinde yaşanan kısa süreli kopmanın, öyle iddia edildiği gibi arkadaşların sübjektif niyetlerinden değil, objektif durumdan kaynaklandığını ve kendilerini bu nedenle uyardığımı belirttim. Rojhat arkadaşla ikimizin Rojda ve Mazlum arkadaşlardan her bakımdan memnun ve razı olduğumuzu; onları yaşamda ve pratikte takdir ettiğimizi vurgulayarak; her iki arkadaşın da yeni bir toplantı platformunda aklanarak serbest bırakılmalarını önerdim.

Yönetim olarak: Piro, Newal ve Dicle arkadaşlar kendilerine sunduğum bilgileri ve önerimi dikkate aldılar. Durumu bu temelde yeniden ele alarak değerlendiren yönetim, ertesi gün düzenlediği toplantıda Rojda ile Mazlum arkadaşlar üzerindeki uygulama ve kararları kaldırdı. Her ikisi de uyarılara rağmen, kuşku ve ön yargılara zemin oldukları için eleştirilerek, serbest bırakıldılar.

Ardından rapor sahipleri Ali ile Xebat arkadaşların tehlikeli yaklaşımları aynı toplantıda ele alındı. Bu iki arkadaşın platformuna dönüşen toplantıda, Piro arkadaş ikisinin üzerine çok sert gitti. Onlara:

-Genç arkadaşların yaşamlarıyla oynayamazsınız! Yoldaşlık hukukuna sığmayan bu tür yaklaşımlara izin vermeyiz! dedi.

Ali ile Xebat arkadaşlardan, bu yaklaşımlarının kişiliklerindeki temellerini açacak nitelikte, kapsamlı rapor istendi.

İki genç arkadaşın başına gelen bu durum çerçevesinde açmaya çalıştığım bu gerçekliklerimiz; özgürlük hareketimizi yeterince veya hiç tanımayan okuyuculara, örgütlü erkekegemen zihniyete ve onun cinsiyetçi, sınıflı yaşam sistemine özgü durumlar olarak görünecektir... Aksine, biz Apocular: köleci, feodal, kapitalist,emperyalist, proleter-marksist hiçbir sınıf bakış açısını ve yaşam tarzını kabul etmiyoruz. Tümü, kadının düşürülmesi üzerine oluşturulanerkek egemen zihniyetin değişik versionları olan bu yaşam sistemlerinde cins olarak kadın, örgütlü ve potansiyel egemen erkeğin hizmet kölesi ve haz avadanlığı olarak kapatılmış durumda ve konumdadır! İnsanlığın cinsiyetçi, sınıflı yaşam tarihi boyunca yaşadığı ve bugünde yaşamakta olduğu bütün temel sorunlarının kaynağı, kadın cinsin bu tarihsel durumundan ve konumundan kaynaklanmaktadır!

Özgürlük hareketimizde, cinsler arası özel ilişki ve yaşam, cinslerin kendi cins gerçekliklerini ve karşı cins gerçekliğini görüp anlayabilmelerinin zorunlu ön koşulu olarak, dondurulmuştur. Sınıflı toplum içinde gerçekleşmiş kadın (edilgen) ve erkek (egemen) cins gerçekliklerinin aşılabilmesi; bunun için öncelikle “verili erkeğin kırılıp, öldürülmesi” cinslerin, cins bilincini edinme temelinde özgürleşebilmeleri ve bu temelde özgür yaşam ve özgür ilişkilerini kurup geliştirebilmeleri için, birbirlerinden kopuşmaları, zorunlu ön koşuldur!

Serbest kaldıktan bir süre sonra Rojda arkadaş yanıma geldi. Daha karşıdan gelirken gözlerinin içi gülüyordu. O kadar mutlu ve sevinç içindeydi ki, yanıma geldiğinde bir süre karşımda durdu. Önünde kavuşmuş elleri, içinden gelen bir şeyi yapmasını engellemek için birbiriyle cebelleşiyordu. Parmaklarını birbirinin arasına

kenetliyor, olmuyordu… Sonunda ellerini arkasına saklayarak:

-Heval İhsan... diyebildi.

O anda azıcık yüz versem, kesinlikle hemen boynuma atılarak, sımsıkı sarılacaktı bana. Deli kız, hiç uslanmamış… Bu defa da ikimiz platformluk olacaktık (!) Hiç yüz vermedim, gayet resmi:

-Buyrun heval Rojda, dedim.

Halbu ki ben de Rojda arkadaşı sevgiyle kucaklamak, gözlerinden öpmek isterdim. Aramızda yirmi yaş vardı. Platform öncesinde de, yoldaşlığın yanısıra birbirimizi baba-kız gibi severdik. Hiç açığa vurmasakta, ikimiz de bunun böyle olduğunu bilir, anlar ve örtülü olarak yaşardık. Umudu kırılmış olarak toparlanan Rojda arkadaş:

-Sana minettarım… dedi. Bütün hinliğimle:

-Fırsatını bulsaydın beni boğacaktın ama... dedim.

Ben bunu söyleyince, Rojda arkadaş iki gözü iki çeşme sulu-sepken halde:

-Ay İhsan heval, ben çok kötüyüm! Öyle birşey aklıma nasıl geldi? diye yerindi.

-Bu platform, sana son uyarı olsun! Dersini aldın mı? diye sordum

-Aldım heval İhsan! Sana söz veriyorum, bir daha zemin olmayacağım! dedi.

Rojda arkadaşa:

-Bana değil, Rojda arkadaş, önderliğe ve kendine söz ver! Bana ya da herhangi birine değil, ona bağlan ve kendine güven, dedim.

Bu sözlerime karşılık, o güzel yüzlü, dik başını kesin bir kararlılıkla sallamakla yetindi. Bu kalıcı bir gelişmenin, ilerlemenin ifadesiydi. Sevgili Rojda bu haliyle şimdi eskisinden daha güzel, daha sevgiliydi.

Aynı nedenle teşekkür amacıyla Mazlum arkadaşta geldi yanıma. Rojda arkadaşla olduğu gibi, Mazlum arkadaşla da konuştuk. O da dersini almıştı.

Nusaybin'li iki güzel ruhlu çocukluk arkadaşından Rojda arkadaş, 1993 kışında üslendikleri küçük Ağrı Dağı'nda düşmanın geliştirdiği kış operasyonunda, şikefta Şili yakınlarında çatışırken uzaktan suikastla vurularak şehit düştü.

Mazlum arkadaş da bir yıl sonra, 1994'te Ağrı Dağı'nda bir çatışmada şehit düştü.

Gelecekte sağlanacak cins bilinçli özgür yaşam, özgür ilişki ve gerçek aşk için Rojda'larımızın, Mazlum'larımızınyaşamlarının baharında ödedikleri can pahası bedelleri bilelim ve asla unutmayalım!

PİRO ARKADAŞIN ŞAHADETİ

Çewlik'li Şükrü (Elvan Bozkurt) arkadaşın komutasındaki Sarıkamış dördüncü bölge gücümüz, Eylül ayında çıkan operasyonda düşmanla girdikleri çatışmalarda sekiz kayıp verdi. Yaşanan bu şahadetler üzerine, ikinci bölge-Tendürek sorumlusu Azman ile yardımcısı Akif (zindan çıkışlı) Xakurkê'deki ana kararğah sorumlusu Ferhat (Osman)'a: "Sarıkamış'ta yaşanan son şahadetlerle birlikte, bölge gücünün ve halkın moralinin düştüğünü; birinci bölge-Ağrı Dağı'ndan yollanacak takviye güçle, Sarıkamış'ta yapılacak etkili bir eylemin, arkadaşların ve halkın moralini yükselteceğini belirterek," bu temelde bir öneride bulundu.

Ferhat, Tendürek yönetiminden Azman ile Akif'in bu önerisini, "Piro arkadaşın yanına bir grup arkadaş alarak, derhal Sarıkamış'a gidip, orada arkadaşların ve

halkın moralini yükseltecek nitelikte güçlü bir eylem gerçekleştirmesi için” anakararğah talimatına dönüştürdü. Ferhat’ın Anakarargah adına Piro arkadaşa verdiği talimatı Ağrı dağına ulaştığında 1992 yılının Ekim ayı sonuydu.

Ferhat’ın, Ana kararğah adına kendisine verdiği talimatı Piro arkadaş, geniş yönetimi toplayarak bize okudu, hepimizden görüş istedi. Yönetim olarak hepimiz, “talimatın içeriğinin ve zamanının doğru ve uygun olmadığını” belirterek, Piro arkadaşın, moral yükseltecek bir eylem için, geçici takviye olarak Sarıkamış’a gitmesinin anlamsız, gereksiz, çok riskli ve sakıncalı olduğu; anakarargaha itiraz edilmesi gerektiği yönünde görüş belirttik.

Ferhat’ın, Anakararğah adına Piro arkadaşa verdiği talimat mücadele koşullarımzla, örgütsel işlerlik ve amaçlarımızla çelişen, tuhaf bir talimattı...

Herşeyden önce, Sarıkamış’a dışarıdan gönderilecek takviye güçle gerçekleştirilecek eylemle sağlanacak moral, kof gurur gösterisi olarak, arkadaşlarda ve halkta, kalıcı bir toparlanma ve gelişme sağlayamazdı. Tersine dışarıdan geçici destek ve bu yöndeki sürekli beklentiler, tehlikeli anlayışların gelişmesine çanak tutar, zemin hazırlardı.

Bölge gücü, moral açıdan eylem yapamayacak düzeyde kırılmışsa eğer, o zaman zaten sınırlı sayıda ki güç çekilerek, onların yerine taze, dinamik ve kararlı bir güç oluşturulurdu. Bunun için her türlü imkan vardı.

Ayrıca, artık kış gelmişti. Sarıkamış’ta ısı Ekim ayı sonunda sıfırın altında eksi 20’li derecelerle ölçülürdü! Serhat’ın dört bölgesinde de güçlerimiz kış üslenmelerine geçmişlerdi.

Hem neden Piro arkadaştı? Sarıkamış'a bir eylemlik geçici moral takviye için, neden bir başka arkadaş değil de illa Piro arkadaşın gitmesi gerekiyordu? Ağrı Dağı birinci bölge sorumlusu olarak, Piro arkadaşın çok ciddi ve ağır görev ve sorumlulukları vardı.

Bütün bu vb. noktaları belirleyip öne çıkararak, tartıştık. Piro arkadaşın Sarıkamış'a gitmemesi yönünde, bütün yönetim ortak görüş belirttik.

Piro arkadaş, başında geniş yönetim üyeleri olarak bizim de bulunduğumuz büyük cihaz görüşmesinde, belirttiğimiz bütün bu makul gerekçeleri tek-tek öne sürerek izah etme temelinde; Ferhat'la tartıştı ve Ana kararğahın Sarıkamış talimatının, bu noktalar ışığında yeniden değerlendirilmesini istedi.

Önümüzde yapılan cihaz görüşmesinde, Piro arkadaşın kendisine izah ettiği noktaları dinlemek bile istemeyen Ferhat, "derhal Sarıkamış'a giderek, talimatın gereğini yapması gerektiğini" söyledi.

Bizim yönetim olarak aramızda tartışıp öne çıkardığımız, Piro arkadaşın kendisine izaha çalıştığı bu gerçeklerde; Sarıkamış bölge gücümüz ile halkının moral durumları da, Ferhat'ın umurunda değildi. Piro arkadaşla, kişisel hesaplaşma peşinde olan Ferhat'ın derdi başkaydı. Derinliğini anlayamasakta o zaman bunu kaba hatlarıyla görebiliyorduk.

Aynı yılın bahar ayında, daha önce yaralandığında tedavi için gittiği Doğu Kürdistan'dan Ağrı Dağı'na dönen Piro arkadaş, o sırada Güney Kürdistan'dan gelen bir takviye gücümüzle düzenlenen toplantıda bazı eleştiriler almıştı. Ana kararğah sorumlusu Ferhat'da bu eleştirilere dayanarak, Piro arkadaşı Birinci Bölge Sorumluluğu görevinden aldı. Mücadele sürecinde,

örgüt içinde her zaman ve herkese yapılagelen olağan eleştirilerden dolayı bu kadar ağır bir uygulamaya maruz kalan Piro arkadaş da:

“Ben yetkiyle devrimcilik yapmıyorum! Ben önderliğe, partiye ve halka karşı sorumluluklarımı yetkisiz de yerine getiririm. Benim devrimciliğim sorgulanıyor. Kimin devrimci olduğunu, herkesin mücadele pratiği gösterecektir,” demişti.

Görevden alındığında, yaptığı son yönetim toplantısında bize söylediği bu sözlerinin gereğini yapan Piro arkadaş, görevsiz bir sıra neferi olarak da bütün gücüyle çalıştı, kadro ve halk üzerinde yöneticiyken olduğundan daha etkili oldu!

Ferhat’ın atadığı arkadaşlar iki ay içinde işleri içinden çıkılmaz hale getirince, yönetim ve yapı olarak görevin yeniden Piro arkadaşa verilmesi için, toplu ve kesin tutum takındık. Piro arkadaş yeniden birinci bölge sorumlusu oldu.

Doğu Kürdistan’da tedavi olduğu süre içinde görüştüğü Ferhat unsuruyla Piro arkadaş arasında ne geçmişti? Aralarında yaşanan sorun neydi? Bunların içeriğini, boyutunu bilmemekle birlikte, sorunun özü şuydu: Piro arkadaş, önderlik çizgisini uygulayarak çalışıyor, iş yapıyordu ve sonuç alıyordu! Ferhat unsuru bundan gocunuyor, rahatsız oluyordu! Bahardaki ilk denemesinde başarısızlığa uğrayan Ferhat unsuru, Azman ile Akif’in genel önerilerini, intikamcı ruhunda, dogmatik zihninde fırsata dönüştürerek Piro arkadaşı tasfiye zeminine iterek yeniden deniyordu... Olan buydu!

Piro arkadaş, Anakaragah sorumlusu Ferhat’ın subjektif niyetlerle “oldu-bittiye getirerek” talimatla

dayattığı "tuhaf" görev gereği, Sarıkamış'a gitmek zorunda kaldı.

Ferhat unsuruyla önümüzde yaptığı büyük cihaz görüşmesinden hemen sonra, yanına yedi arkadaş aldı. Bu arkadaşlardan Iğdır merkeze bağlı Evci köyünden Agit (Hamit Mazgal), Mardin'li Nezir, Ardahan'lı Kalo arkadaşları hatırlıyorum. Aslında çok genç olan Kalo arkadaş, yaşına göre çok olgun ve ağır başlı olduğundan biz ona "Kalo" diyorduk.

Arkadaşların Ağrı Dağı'ndan, Sarıkamış'a gerilla tarzıyla araziden gitmeleri, bizim Sinega'ya gidip gelişimizden çok daha uzun, çok daha riskli ve meşakkatli olurdu. Kış koşullarında, böyle bir yürüyüş düşünülemezdi. Herşeye rağmen göze alınsa bile, grup Sarıkamış'a ulaşıncaya kadar, (eğer ulaşmayı başarırlarsa) mutlaka yağacak olan kar kalınlığı en az bir-bir buçuk metreden başlardı. Ferhat'ın Anakararğah adına verdiği subjektif talimatının gereği, "moral" eyleminin yapılabilmesi için, arkadaşların en kısa zamanda Sarıkamış'a ulaşmaları gerekiyordu.

Olağan koşullarda kesinlikle çok riskli olan ve kural olarak kullanılmaması gereken kara yolundan araçla ulaşım seçeneği, o kış koşullarında, Ağrı Dağı ile Sarıkamış arasındaki araziyi yürüyerek geçmekten daha az riskliydi. Bastıran kış koşullarında Ağrıdan Sarıkamışa yaya gitmek imkansızdı!

Bu gerçek dikkate alınarak, Sarıkamış'a karayolundan araçla ulaşmaya karar verildi. Güvenilir milislerimiz bir kamyon ile iki otomobil ayarladılar. Yol boyunca önden ve arkadan kontrollü olarak, Piro arkadaş Sarıkamış'a kadar güvenlik içinde gidebilecekti.

Piro arkadaş bir eylem için kısa süreliğine, Sarıkamış'a giderken sadece yönetimden arkadaşlarla

ayaküstü vedalaştı. Ve bir daha hiç dönmemek üzere giderken, bize son sözleri:

-Yokluğumuzu arkadaşlara bildirmeyin ve hissettirmeyin. Kısa kalacağız zaten. Uzun sürmez, hemen döneriz... oldu.

1992 yılının Kasım ayı başında, yanında yedi arkadaşla Ağrı Dağı'ndan karayoluyla gizlice Sarıkamış'a geçen Piro arkadaş ile Sarıkamış gücümüzden yirmi iki arkadaş, Kasım ayının on dört'ünde topluca şehit düştüler.

Sarıkamış-Şenkaya arasındaki Bülbülan yaylasında yaşanan şahadetleri, kendisi aynı çemberden yaralı kurtulan sekiz arkadaştan bir olan, Sarıkamış Bölge yönetiminden Dêrsim'li Deniz (Hayati Kaytan) arkadaştan dinledim:

"Piro arkadaş, yedi arkadaşla Sarıkamış'ta kendilerine ulaştığında, bölge gücü ve halkın moralini yükseltmek için düzenlenecek eylemin hedefi belirlenmiş, keşfini yapmışlar. Eylem hedefleri Erzurum'un Şenkaya ilçesine bağlı Oltu köyü karakoluymuş.

Toplam otuz kişilik bir güçle, eylemin son hazırlıklarını yapmak için Bülbülan yaylasında, bir düzlükteki yan yana iki zom evine yerleşmişler. O günlerde mevsimin ilk karı yağmış, hava çok soğukmuş.

Ayın on üçünü on dördüne bağlayan gece, sabaha karşı dışarıdan gelen bir el silah sesiyle toparlandıklarında, geniş bir düzlükte bulunan iki zom evinin özel timler tarafından kuşatıldığını görmüşler. Duydukları silah sesi, durumu çok geç fark eden nöbetçinin uyarı ateşiymiş.

İçeride durumu değerlendirirlerken bazı arkadaşlar, “dışarı çıkmayalım, içeride kalıp çatışalım” demiş. Bu görüşe karşı çıkan Piro arkadaş:

“Çemberi buradan çatışmayla kıramayız. Dışarı çıkarak şansımızı denemekten başka seçeneğimiz yok,” demiş.

Sabah daha gün doğmadan, çemberi kırmak için evden dışarıya tek tek çıkışlar başlamış. Evden çıkan her arkadaş çevrede ki geniş düzlükte, düşmanın MG-3 ve lav silahlarına açık hedef olmuş...

Sonuçta Deniz arkadaşın da aralarında bulunduğu sekiz arkadaş, yaralı olarak çemberden çıkıp kurtulabilmişler. Aralarında Piro arkadaş ile Sarıkamış bölge sorumlusu Şükrü arkadaşın da bulunduğu yirmi iki arkadaş şehit düşmüş. Evden çıkış sırasında kendisi de sırtından ve bacağından yaralanan Deniz arkadaş ile kendisini arazide bir yerlere gizleyerek kurtulan öteki yaralı arkadaşları, Sarıkamış gücünden DigorluAkif (Reş) arkadaş kurtarmış.

Eylem hazırlıkları için bir arkadaş ile göreve giden Akif arkadaş, olayı duyunca düşmanın verdiği şehit sayısından hareketle, zom çevresindeki arazide, geride kalan arkadaşları aramaya gelmiş.”

Sekiz yaralı arkadaşı arazide bulup toplayan Akif arkadaş, bu arkadaşları Sarıkamış-Şenkaya arasındaki Bülbülan yaylasından, Ağrı Dağı’na getirmeyi başardı. Bölge milislerimizin her türlü fedakarlığı ile Kirikor’a getirilen yaralı arkadaşların tedavileri burada yapıldı.

Düşman yirmi iki arkadaşın naaşlarını Oltu köyü karakoluna götürdüğünde, Oltu köyünden bazı kendini bilmez çapulcular, arkadaşların naaşları üzerine kurbanlar keserek köyde şenlik düzenleyip eğlenmişlerdi...

Tendürek Bölge Sorumlusu Azman ile yardımcısı Akif'in genel önerisini, Piro arkadaşla hesaplaşma için fırsat olarak değerlendiren Anakarargah sorumlusu Ferhat (Osman)'ın, Sarıkamış'ta "kadro ve halka moral eylemi" dayatmasının sonucu bu oldu!

Ferhat (Osman) unsurunun bu ağır sonuç üzerine, zihninde tuttuğu önderlik çizgisini uygulayanları tasfiye çetelesine bir çentik daha attığı mutlaktır!

Piro (Turgut Yıldız) arkadaşın mücadele yaşamının, pratiğinin devrimci niteliğine kim ne diyebilir?

Onu önce sudan bahanelerle görevden alan, daha sonra da subjektif talimatlarla imha süreçlerine iten Ferhat unsurunun pratiği de, bu düşkünün temel güdülerinin esiri basit ve yoz bir kişilik olduğunu herkese gösterdi!

Bülbülan zozanında yaşanan bu ağır kayıplarımızın ardından, Sarıkamış Bölgemize Dêrsim'li Dr. Seyfi arkadaşın komutasında yeni düzenlemeler yapıldı. Dr. Seyfi arkadaşın komutasındaki dördüncü bölge-Sarıkamış gücümüz, Bülbülan zozanı kayıplarımızdan altı ay sonra, 1993 yazında Oltu köyü karakolunu bastı. Karakolu ele geçirerek imha eden arkadaşlar Bülbülan da şehit düşen arkadaşlarımızın cenazeleri üzerine kurbanlar kesip, şenlik yapan Oltu'lu köyündeki kendini bilmez densizleri de cezalandırdılar.

Şu dizeler, Deniz (Hayati Kaytan) arkadaş tarafından, Bülbülan şehitlerimiz üzerine yazılmıştır:

On dört Kasım sabahında
Kurşun sesleri her yanda
Yeşerir çiçekler kanda
Piro yoldaş sen andımızsın

Yeşerir çiçekler kanda
Şükrü yoldaş sen andımızsın
Senin yerine ben olaydım
Kavgada ben vurulaydım
Şu Bülbülan dağlarında
Yanan meşale olaydım
Oltu çayı kan akıyor
Yıldızlar ışık saçıyor
Bak halkımız ayaklanıyor
Piro yoldaş sen andımızsın
Bak halkımız ayaklanıyor
Şükri yoldaş sen andımızsın.
Senin yerine ben olaydım
Kavgada ben vurulaydım
Şu Bülbülan dağlarında
Yanan meşale olaydım
Ağrı'da ektiğin güller
Yeşerecek birer birer
İzlerinden gelecekler
Piro yoldaş sen andımızsın
Bak halkımız ayaklanıyor
Şükrü yoldaş sen andımızsın
Senin yerine ben olaydım
Kavgada ben vurulaydım
Şu Bülbülan dağlarında
Yanan meşale olaydım

PİRO (TURGUT YILDIZ) ARKADAŞ

Aynı kuşaktan olduğumuz Piro arkadaşla sınırlı da olsa bulabildiğimiz "özel ortamlarda" birbirimizden,

geride bıraktığımız sevdiklerimizden söz eder, bir dem de olsa özlemle anardık onları.

"Ardahan Hoşwan taraflarından Tikoş köyünde doğmuş. Topraksız yoksul ailesi yurdunda tutunamayıp İstanbul'a savrulmuş. 1970'li yıllar da geldikleri İstanbul'da okumuş. Öğrencilik yıllarında, İbrahim Kaypakkaya arkadaşın kurduğu TKP/ML (Türkiye Kominist Partisi-Marksist-Leninist) saflarında, cins bilincinden yoksun; sınıf çelişkisi ve sınıf mücadelesi temelinde, sosyalizm ve demokrasi mücadelesine katılmış. Daha aktif, profesyonel mücadele için üniversite eğitimini terk etmiş.

Mücadele içinde tanıştıkları Dêrsim'li bir Dımılı kızıyla, birbirlerini sevip evlenmişler. Bu evlilikten, kendi deyimiyle "dünyalar güzeli" bir kızları olmuş. Piro arkadaş, "dünyalar güzelini" andığında yüreğinin kıpırtısı, ruhundaki titreşimler o anda jest, mimik hareketlerine dönüşür, sesinde yankılanırdı. Piro arkadaş "dünyalar güzeli" kızının, dünyadaki varlığın dan duyduğu tutkulu sevincini, uygun gördüğü kişi ve ortamda paylaşarak tazeleyip, çoğaltırdı…

1985'te siyasal nedenlerle çıkmak zorunda kaldığı Yunanistan'da arkadaşlarla tanışan Piro arkadaş, burada çözümlemelerini okuyarak tanıdığı önderlikle buluşmak için önderlik sahasına gitmiş. Sahada gördüğü önderlik eğitiminin ardından ülke sahasına geçmiş. Piro arkadaş 1990 baharında Serhat eyaleti Birinci Bölge (Ağrı Dağı ve çevresi) sorumlusu olarak geldi.

Yaklaşık iki yıllık birlikteliğimiz süresinde tanıdığım Piro arkadaş, yerleşik yaşam uygarlığının yaratıcı çekirdek dinamiği kadın eksenli Kürt KOM'unun, toplumsal kültürel genlerinin güçlü taşıyıcısı; İnsanlığın

bu en temel değerlerinin, yaşamın ve mücadelenin her alanında kararlı uyğulayıcısıydı.

Piro arkadaş bütünlükçüydü: örgütlü yaşamın ve mücadelenin gerekli kıldığı yönetim, yetki, hiyerarşi ve resmiyet olgularını, yaşamda ve mücadeledeki işlerin ve ilişkilerin düzenlenmesinin araçları olarak görür, öyle değerlendirir ve bu olgulara başka anlam ve amaçlar yüklemez; birilerinin yüklemesine de izin vermezdi. İşler ve ilişkiler, belirlenen amaca, onun ilkelerine uygun olduğu sürece hiç bir şeye ve hiç bir kimseye müdahalede bulunmazdı. Bu temelde Piro arkadaş; yöneten-yönetilen, yapı-yönetim, kadın-erkek, yaşlı-genç-çocuk, ileri-geri, zayıf-güçlü ayrımı gözetmezdi.

Piro arkadaş kendi işini kedi görürdü: Kolundan ve omuzundan yaralanmıştı. Bir kolu işlevini yarı yarıya yitirerek zayıf düşmüştü. Doğu da tedavi olup döndüğünde, gece yürüyüşlerinde arkadaşlar çantasını almak için birbiriyle yarışırlardı. Fakat her defasında teşekkür ederek, çantasını kimseye vermezdi, kendisi taşırdı. Kendisini çok seven yapının gönlü, onun yaralı bir kol ve omuzla, içi yedek cephane ve erzak dolu çantasını sırtında taşımasına razı olmuyordu. Piro arkadaş her zaman yapıyla aynı yükü paylaşırdı. Arkadaşların sırtından çantasını alma çabalarının ardı arkası kesilmeyince, Piro arkadaş bu durumu bir toplantıda gündemleştirdi. Ve hepimize şunları söyledi:

“Tedaviden geldiğim günden beri sırtımdan çantamı almak için yarışıyorsunuz. Benim için bu yaklaşımların her biri, birbirinden değerlidir. Bana gösterdiğiniz bu yaklaşımlarınızın sayısı kadar çantamı taşıyabilecek güç ve moral verdiniz bana. Demek ki biz doğru ve iyi ilişkiler içinde, güzel duygular geliştirmişiz.

Fakat burada önemli olan ilkedir. Ve sizin iyi niyetli, güzel duygulu ısrarlarınız, bu konudaki ilkeyi zorluyor. Benim bir kolum yetersiz olabilir. Buna rağmen kendi çantamı taşıyabilecek kadar gücüm var.

İlke şudur: burada ve uğrunda mücadele ettiğimiz yaşamda, kimse kimsenin hizmetçisi değildir! Burada yeri, konumu ne olursa olsun, kimse kimseden özel hizmet istememeli, beklememelidir! Kimse kimseye özel hizmet vermemeli, etmemelidir!

Ağır yaralanma, hastalık vb. durumlarda birbirimize yaşam için gerekli ayrıcalıksız her türlü hizmeti, hizmete muhtaç olanımıza istetmeden sunmak, vermek zorundayız! Bu bizim arkadaşlık, yoldaşlık ve insanlık hukukumzun gereğidir. Bunun dışında birbirinden özel hizmet alan da, veren de düşkündür!" dedi.

Piro arkadaş çamaşırlarını, giysilerini herkes gibi içine naylon yerleştirilmiş yerdeki bir yalağın içinde, sakat eliyle çitileyerek kendisi yıkardı. Büyük, kaba bir kışlık komando parkası vardı. Kirlendiğinde onu yıkarken, iki eliyle çitileyemez, naylon kaplı yalakta ki deterjanlı suya bastığı parkesini, paçalarını sıvayıp çıplak ayaklarıyla çiğneyerek çitilerdi.

Durulama suyundan sonra, iş parkeyi sıkmaya geldiğinde, eğer oralardaysam beni çağırırdı. Yıkadığı parkesini birlikte sıkardık. Genç arkadaşları, naçar kalmadıkça özel işlerine bulaştırmazdı. Bu çok önemli bir konuydu. Gündelik yaşamda, çocuklarımıza, çevremizdeki gençlere gün içinde bir yığın yumuş buyurur, iş yaptırırız: Durduk yerde, "kalk bana bir su getir... Şu tabakamı bana ver... Eşşeği çayıra sal otlasın... Tekeyi bayıra sal hoplasın... Kendilerini getirdiğimiz yaşamda, çocuklarımıza ve gençlerimize

gerçek ve kalıcı bir yer vermek, nitelikli ve yüksek bir değer ve rol biçmek yerine onları gel çekice, git küreğe kullanırız…” Kimilerimiz, sıçan ölüsünden beter kokmuş çoraplarını, iç çamaşırlarını yıkatır onlara... Piro arkadaş evinde olsa da susasaydı eğer, kesinlikle kalkar kendi suyunu kendisi alıp içer ve o sırada bir kenarda oturmakta olan kızına da:

“Sen de içer misin dünyalar güzeli?” diye sorardı.

Kendi kendine yeterlilik, kendisi olma gibi özgür insan, özgür yaşam ve kişilik sorunlarımızın kökleri, buralara dayanıyor.

Piro arkadaş eşitlikçi ve katılımcıydı: Birlikte kaldığımız iki yıl boyunca Piro arkadaşın bir öğün olsun kendi başına ya da hiyerarşik “mahiyetiyle” ayrı yemek yediğini görmedim.

Bölge komutanı olarak herşey elinin altında, iki dudağının arasında olduğu halde, Piro arkadaşın özel mutfağı ve mutfakçısı yoktu. Bu anlamda, maddi olarak özel hiçbir şeyi olmayan Piro arkadaş yemeğini; her öğün ayrı bir mangada olmak üzere, arkadaşlarla birlikte yerdi. Piro arkadaş konuşulup görüşülmesi, güç verilmesi gereken arkadaşların bulundukları mangalara gider, yemek sırasında ve yemekten sonra, söz konusu arkadaşlarla konuşur, sohbet eder, onlara güç ve moral verirdi.

Subjektif niyetleri ve düşkün amaçları için Piro arkadaşın devrimciliğini sorgulamaya kalkışan Ferhat (Osman)’ın, her gittiği yerde artık dizlerine sarkan obez göbeği gibi davlumbazlı bir özel mutfağı olurdu, ya da en yakın köyden kendisine öze “zıkım” servisi yapılırdı…

Yemek söz konusu olmuşken şu anımı da aktarmak isterim: arazide konumlandığımız bir noktanın yakınındaki zoma gittik. Onların da hazır yiyecek bir

şeyleri yoktu. Bize ekmek yaptılar. İki güğüm de süt kaynattılar. Bunları noktaya getirdik. Her arkadaşa bir sac ekmeği ile bir bardak süt veriyordum. Piro arkadaş da herkes gibi genel sıraya geçti. Sırası gelince ekmeği ile sütünü aldı, hemen yan tarafa oturdu.

Herkes ekmeğini yiyip sütünü içerken, çok genç bir arkadaş elinde boş bardağıyla gelerek, bir bardak süt daha istedi. Ben vermedim. Genç arkadaş ısrar etti. Ben yine vermedim. O anda Piro arkadaş öfkeyle:

-İhsan arkadaş niye vermiyorsun? Bu kadar kalıpçı olma! Ver içsin arkadaş! diye adeta bağırdı.

Dediğim gibi, Piro arkadaş ne söylerse söylesin, nasıl söylerse söylesin, ne kadar bağırırsa bağırsın sözleri, ses tonu bize batmaz, bizi kırıp incitmezdi... Piro arkadaş sertti. Fakat onun sertliği hepimiz için, ”ham demire inen çekiç ve verilen su işlevindeydi... Ben kendimi eşitlikçi bilir, öyle geçinirdim.

Herkese ikişer bardak verecek kadar sütümüz yoktu. Birine ikinci bardağı verip ötekilere vermemek, benim eşitlik kavrayışıma aykırıydı. Piro arkadaş da gerçekten gelişmiş bir eşitlikçiydi. Öyleyse bana neden böyle bağırmıştı?

Genç arkadaşın bardağını ikinci kez doldurduktan sonra biraz düşündüm. O zaman anladım ki en fazla on yedisinde olan genç arkadaş, henüz çocukluktan gençliğe yeni evrilmişti. Canı bir bardak daha süt çekmişti, ona bu koşullarda “hayır” demenin eşitçilikle bir ilgisi yoktu. Bu kalıpçılıktı! Fazladan birşeyler kalmışsa eğer bunu, gelişme çağındaki küçüklere onlar istemese de vermek gerekirdi. Onların ihtiyaçları vardı. Eşitlik ilkesinin derinliğinde böyle bir gerçeklik de vardı...

Ortamda ve resmiyette hepimiz Piro arkadaşın yanında ve karşısında kendimizi rahat ve güvenli hissederdik. Kadın arkadaşlar, bizden daha rahat ve güvenliydiler Piro arkadaşla. Yaşlı ve yetkili erkeğin yanında ve karşısında kapatılıp bastırılmışlık duygusu, korku ve bunun ürünü bir "saygı" duymazlardı. Kadın arkadaşlar, Piro arkadaşın yanında gerçekten rahat ve serbesttiler. O kadar ki, bazı genç kadın arkadaşların resmiyet sınırlarını tamamen aştıkları olurdu: Hiç unutmam ay ışığı altında bir gece yürüyüşünde, kadın arkadaşlardan biri, hınzırca:

-Heval Piro başınızı kamufle edin, ay ışığı yansırsa düşman görüntü alabilir…dedi.

Piro arkadaşın tepesindeki saçları dökülmüş, başı dazlaktı. Kadın arkadaşın bu manidar uyarısına hepimiz elimizde olmadan kıkırdayarak gülüştük…

Piro arkadaş tatlı, sert bir üslupla:

-Sus, gereksiz, demekle yetindi.

Nedense, biz Piro arkadaşın bu tepkisine de kıkırdadık… Buna karşılık olarak da Piro arkadaş, daha tatlı, sert bir üslupla:

-Gereksizler, dedi.

Piro arkadaş yapı üzerindeki sorunları yetkisine dayanarak, idari tedbirlerle, talimatlarla, uygulamalarla bastırıp erteleyerek "halletme" yerine, yapının içine, arkadaşların yaşamına girerek; yerinde, kaynağında, asıl muhatabıyla birlikte çözmeyi esas alırdı. Piro arkadaş bu konuda gerçekten büyük emek ve başarı sahibiydi.

MİZGİN İLE MURAT

1992 Agustos’unda, birbirlerini cinsiyetçi, sınflı yaşamın “modernist aşkıyla” seven, bu temelde birlikte yaşayan bir çift, İstanbul’dan gelerek Ağrı Dağı’nda bize, gerillaya katıldılar. Erkeğin adı Murat, kadının adı Mizgin oldu. Mizgin Azeri, Murat Kürt’tü.

Mizgin ile Murat, Kirikor’da ki ortamımızda da İstanbulda olduğu gibi, birlikte hareket ediyor, bağlarını sürdürüyorlardı. Doğal olarak tekmillerin baş gündemi Murat ile Mizgin oldu. Yönetim toplantısında tekmilleri değerlendirilirken Piro arkadaş:

-Arkadaşları uyarın. Bu iki arkadaşa kimse müdahale etmesin, dedi.

Birbirlerine sınıflı yaşamın “modernist aşkıyla” bağlı iki üniversite öğrencisi olarak, 1980’li yılların ilk yarısında gerillaya katılan komando Ayşe ile Akif arkadaşlar, bu bağlarından dolayı, dönemin Hareketli Ana Birlik komutanı Şahin Baliç ile yardımcısı Zeki (Şemdin Sakık) tarafından Botan’da infaz edildiler.

Kirikor’da bile, sınıflı yaşamın “modernist aşklarını” yaşayan Murat ile Mizgin arkadaşlara şiddetle tepki duyan yapının önünü kestikten sonra, Piro arkadaş ikisiyle günlerce ilgilendi. Onların yaşamlarına girdi. Ayrı ve birlikte yaptığı görüşmelerde, onlara önderlik çizgisinin cinsiyeti, cinsleri, cins çelişkisi ve cins mücadelesi olgularını; cinsler arası ilişki ve yaşam gerçeğini anlattı. İkisine de sorunun özünü kavratarak, onları örgüt yaşamına gelmeye ikna etti.

Mizgin arkadaş 1994’te takım komutanıyken, sınırda doğuya geçerken çıkan bir çatışmada, başından aldığı bir şarapnel parçasıyla ağır yaralandı. Avrupa’ya tedaviye yollandı. Kısmi felç olan Mizgin arkadaş, cins kurtuluşu için özgürlük mücadelesine devam ediyor.

Kendini aşamayan Murat, bir yılını doldurmadan 1993'te kaçtı.

ANARŞİST AZİZ

Arpatepe'deki noktamızda içtima için toplandık. Karşımızda Piro arkadaş henüz "Amadebin, rawestin" diyemeden, tam otamızda patlayan bir gülleyle, kendimizi yere attık. Piro arkadaş dahil, kendimizi attığımız yerde başımızı kaldırıp çevremize baktığımızda; Bissivingci Xebat (Gewro) ile yeni şervanlardan genç Aziz arkadaş, aramızda ayaktaydılar. Bisivingçi Xebat arkadaşın suratı öfkeden mosmordu! Genç Aziz arkadaşın taze yüzü de korkudan sırtarıp donmuş, kireç gibi bembeyaz olmuştu…

Durum anlaşılınca, hepimiz ayağa fırladık. Ağzımıza gelen ödümüzü geri yerine itme çabasının ifadesi olarak, ikisine karşı herşeyi söyledik… Bu arada durumu tam anlamak için sessizce Xebat ile Aziz'i süzen Piro arkadaş, bize müdahale ederek:

-Yeter, taşkale yapmayın, sakin olun! Herkes yerine geçsin, dedi. Ardından da:

-Xebat arkadaş anlat, ne oldu? diye sordu.

Xebat arkadaşın kısaca izah ettiğine göre: kendisi, içtimaya Bissivingle gelmiş. Fakat ağzında güllesi takılı olan bisivingin emniyetini açık unutmuş... İçtima sırasında hemen yanı başında olan yeni şervan genç Aziz arkadaş da, ondan yana omuzunda asılı olan Bissivingin tetiğine basmış... Tam ortamızda, içimizde patlayan gülle, omuzunda asılı silahın namlusu yukarı dönük olduğundan, kimseye bir şey olmamıştı. Yalnızca, patlayan Bissivingin geri tepme basıncından, Xebat arkadaşın kabasıyla baldırı isilik olmuştu.

Piro arkadaş bunları dinledikten sonra:

-Tamam. Bir kazadır, olmuş. Bunun hesabını Xebat arkadaş verecek! Ayrıntılı bir raporla durumunu izah edecek,dedi. Ardından da:

-Sen de buraya, yanıma gel anarşist Aziz! dedi.

Sesi pek sert, ama yine de sevecen ve şıralıydı... Anarşist Aziz, süngüsü düşmüş, başı önünde eğik, süt dökmüş kedi gibi sıradan çıktı, kös-kös gitti Piro arkadaşın yanına. O anda, ne büyük ve derin bir korku, hatta iç panik içindeydi kim bilir!

Piro arkadaş: onu iki taraflı favorilerinden tutup kaldırarak, ayaklarını yerden mi keserdi? Kepçe kulaklarından, onu Arpatepe'nin kayalarına mı mıxlardı? İçtimanın önünde, onu ibret için falakaya yatırıp borbor bozulatır mıy dı? Vay Aziz'in karabahtlı anası vay...

Hayır, bunların hiç birisi olmadı. Piro arkadaş: başı, kulakları, omuzları düşmüş... Kolları iki yanından aşağı sarkmış, herşeye hazır, yazgısına razı halde, önünde duran Aziz'e baktı. Sonra sağlam kolunu usulca uzatarak, eliyle Aziz'in göğsüne düşmüş başını, çenesinden tutup yukarı kaldırdı. Ve bu defa artık korkudan ve utançtan kızarmış, pespembe olmuş tomurcuk yüzünü avucunun içiyle şefkatle okşadı...

Yine aynı sevimli, şıralı fakat pek sert üslubuyla:

-Anarşist Aziz! Gel seninle biraz dolaşalım, dedi.

Biz yeniden geçtiğimiz içtima sırasında beklerken, Piro arkadaşla anarşist Aziz arkadaş, içtima sahasında, önümüzde gidip gelerek volta attılar. Böyle birkaç tur boyunca, Piro arkadaş, anarşist Aziz arkadaşa el-kol hareketleriyle, yerinde durup yüzüne doğru eğilerek keskin jest ve mimik hareketleriyle bir şeyler anlattı, izah etti. Son turlarını içtima yapısının önünde bitiren Piro arkadaş, yanında artık rahatlamış, tüy gibi

hafiflemiş; kepçe kulakları şıngır-şıngır dimdik duran Aziz arkadaşa, aynı sevecen, şıralı ama sert üslubuyla:

-Sen de yerine geç anarşist Aziz! Fırla! dedi.

Anarşist Aziz arkadaş, fırtına gibi geçti yerine. İnsana sevdalı, insan sarrafı Piro arkadaş böyleydi işte.

Daha sonra yaşamda zaman zaman:

-Gel hele anarşist Aziz! Gel biraz sohbet edelim, diyerek çağırır, onunla konuşurdu.

Bir moralde grup içinde izleyici olan anarşişt Aziz arkadaşa:

-Anarşist Aziz, gel birlikte govende duralım, diye çağırdığını, birlikte elele, omuz omuza, yürek yüreğe govend çektiklerini hatırlıyorum.

Mücadele tarihimizde benzer durumlarda, sayısız genç arkadaş, soruşturmalarda ajanlık gibi en ağır iddialarla yargı süreçlerinde kırılıp döküldü... Kırk katırla, kırk satır arasında sıkıştırılarak kaçırtıldı, hatta infaz edildi...

Anarşist Aziz arkadaş kendine güvenen, gözüpek, atik filinta gibi bir gerilla oldu. Çünkü onun Piro arkadaş gibi, yaşamın ve mücadelenin her alanında, önderlik çizgisini uygulayan Apocu bir öncü komutanı vardı!

HALKIN OĞLU PİRO ARKADAŞ

Kafirköyü karakolu baskınından sonra, çevrede düzenlediği bir halk toplantısında, halktan bazıları Piro arkadaşın yüzüne karşı övgüler yağdırdı: “Piro arkadaş alana gelince, onun büyük işler yapacağını hemen anladıklarını... Kafirköy karakolunu basan Piro arkadaşın bu övgülerini ıspat ettiğini...” vs. söylediler.

Kendisini yüzüne karşı öven bu sözleri büyük bir sıkıntı ve esef içinde dinlemek zorunda kalan Piro

arkadaş, söz sırası kendine geldiğinde neredeyse hiddet içinde:

“Ben kendi başıma neyim ve kimim ki? Bir başıma ben bu işleri nasıl yapabilirim? Ben kendi başıma ateş olsam ancak cürümüm kadar yer yakabilirim! Tek başına Piro olarak ben Kafirköy karakolunun mıntıkasına uğrayamaz, yanında bile geçemezdim!

Yeri, görevi, yetkisi, adı, sanı ne olursa olsun, hiç kimse bu işleri kendi başına yapamaz! Her şey önderliğimiz Başkan Apo’nun, partinin ve sizlerin yani halkın sayesinde oldu! Bundan sonra da böyle olacak!

Yanlış yapmayın! Hiç kimseye böyle davranmayın! İnsanlara böyle davranarak, onları baştan çıkarırsanız, onlar da “ne oldum delisi” olur, sizin başınıza çıkarlar… Kendi gücünüzü görün, kendi değerinizi bilin!

Önderlik dese ki; “bu Piro gereksiz bir adamdır...” ben biterim. Ben buraya onun tarafından, onun yaşam ve mücadele ilkelerini uygulamak için geldim. Ona rağmen kendi başıma hiç bir şey olamam! Siz şimdi beni ya da benim yerime gelecek birini kabul etmeseniz, yanımızda ve arkamızda durmasanız, biz Kirikor’da kaç gün ayakta kalabilir, kaç gün yaşayabiliriz? Bize önderliğin üzerinden ve onun perspektifiyle bakın! Kendi gücünüzü görün. Kendi değerinizi bilin, bu hareket sizin gücünüzü ve değerinizi açığa çıkarma ve geliştirme hareketidir. Bu önderlik sizin gücünüzdür!

Ben ve benim konumumdaki arkadaşlar, bizlerde sizlerin arasından, içinizden gelen, sizler gibi olağan insanlarız. Bize hiç de hak etmediğimiz, layık

olmadığımız gibi, gerekli de olmayan ünvanları, güçleri yükleyerek, bizi de kendinizi de kandırmayın," dedi.

1996'da Serhat'tan Güney Kürdistan'a, Xakurkê'ye geçtim. Karargaha geldiğimiz ilk günlerdi. Kamp ortamında, yapı içinden biriyle altmışbeş-yetmiş yaşlarında, uzun aksakallı bir ihtiyar, karşılıklı gergin bir atmosferde konuşuyorlardı.

Aksakallı ihtiyar, yapı içinden olana:

"Biz de bu hayatı yaşadık. Bu yaşın sahibi olarak biz de bu hayatta bir şeyler gördük, bir şeyler öğrendik. Bizim de bildiğimiz bir şeyler var. Sen de bizi biraz dinle ve dikkate al," dedi.

Yakın bir mesafede toplanmış, kendisini dinlediğimiz aksakallı ihtiyar, yaşının gereği olgun ve makul konuşuyordu. Aksakallı ihtiyarın bu sözlerine karşılık olarak yapı içinden olan laubali, sünepe bir üslupla:

"Sen hiç bir şey bilmiyorsun! Senin bildiğin hiç bir şey yok!" dedi.

Kendisini hiçleştiren hakaret mahiyetindeki bu ağır sözler karşısında, aksakallı ihtiyar; oturduğu yerden sıçrayıp kalkarak öfkeyle:

"Seninle konuşulup, görüşülmez! Sen konuşulup görüşülemeyecek kadar ham ve çiğ birisin," diyerek sırtını dönüp yürüdü, kamptan çıkıp gitti.

Yapı içinden olan, gidenin ardından laçka ve lakayt bir üslupla:

"Gel, gitme, gel," diyerek laubalilik yapıyordu.

Olanları izleyenler olarak hepimiz bu duruma çok şaşırmıştık. Bizim ortamızda bu sözler, bu üslup ve bu davranışlar olur şeyler değildi. Gördüklerimden ve duyduklarımdan uğradığım şaşkınlık içinde, yanımdaki arkadaşlara:

“Kim bu?” diye, yapı içinden olanı sordum.

“Önderliğin kardeşi Ferhat (Osman) tır. Bu ne ki, daha nelerden yargılandı, idam cezası aldı. Görevsiz olarak buraya yollandı. Burada güya “emek sürecinde!” Şimdi böyle bozgunculuk yaparak, önderlikten intikam alıyor,” dediler.

Aksakallı ihtiyarı sorduğumda; onun da Xakurkê-Xinêre hattında yerleşik olan Bıradost aşiretinin önde gelenlerinden biri olduğunu öğrendim.

Serhat’ta büyük cihazdan sesini dinlediğim Anakarargah komutanı Ferhat (Osman)’ı şifahen bu şekilde tanımak, ben de bir başka şaşkınlığa neden oldu; insan önderliğe bu kadar yakınken nasıl oluyordu da ona bu kadar uzak, zıt ve karşıt olabiliyordu?

Başkan Apo’nun ve halkın oğlu Piro arkadaş, halkın içinde bütün yalınlığıyla onlardan biriydi. Bir ortamda yüz yüze geldiği kim olursa olsun, ona içtenlikli bir saygıyla yaklaşır, içeriği, biçimi ne olursa olsun, onun söylediği herşeyi can kulağıyla dinler, anlamaya çalışırdı. Her zaman yapıcıydı. Onun halktan birini incitip kırdığını asla görmedim.

Bir de Piro arkadaş çocuklara, derin bir sevgi ve büyük hayranlık duyardı. Zomlarda, onlarla karşılaşınca bir çeşit mucize görmüş gibi başkalaşırdı. Çocukların karşısında, şıralı da olsa o sert üslubundan, dik duruşundan eser kalmazdı. O anda komutanımız Piro arkadaşı arada bul. Çocuklarla çocuk olur, kaynaşırdı onlarla. Ona uzaktan baktığımda, Piro arkadaşın çocuklardan kendini zor aldığını görürdüm. Onlara çok sevgili, ciddi ve onların düzeyine uygun arkadaşça davranırdı.

Piro arkadaşın şahadetinin daha doğrusu, Ferhat (Osman) unsuru tarafından subjektif niyetlerle böyle

göz göre göre şahadete itilmesinin, kadro ve halk yapımız üzerindeki etkileri çok derin ve çok ağır oldu.

Yola çıkarken verdiği talimat gereği, Piro arkadaşın Sarıkamış'a gidişini yönetim dışında bilen yoktu. Kasım ayı ortasında, Şenkaya-Bülbülan'da bir grup arkadaşla şehit düştüğü haberini alınca hepimiz, beynimizden vurulmuşa döndük, sarsıldık. Yönetim, yapı ve halk olarak hepimiz Piro arkadaşa yürekten bağlıydık! Hepimizin zihinde ve ruhta, yaşamda ve mücadelede yaşadığı bir gerçeklikti bu. Fakat ona olan bağlılığımızın derinliğini, onu yitirince anladık.

Onun şahadet haberi ulaştığında, ortamda gözyaşlarına boğulanlarımız oldu. Özellikle kadın arkadaşlar, Piro arkadaş gibi cins bilinçli, kadın eksenli bir temel dayanaklarını, güvenli sığınaklarını, güç kaynaklarını yitirmenin acısıyla sarsılarak hıçkırıklar içinde ağladılar...

Başta kadın arkadaşlar olmak üzere, arkadaş yapısı:

"Oraya bu koşullarda neden gitti? Kendisi böyle bir şey yapmazdı! Siz neden yolladınız onu oraya? Neden engel olmadınız?" diye yönetimi sorgulayarak eleştirdi.

Halkın tepkisi, inanamama düzeyinde derin bir şaşkınlık ve düş kırıklığı oldu... İçindeki acısını, öfkesini bastıramayan, bastırma gereği duymayan bazı yaşlı temel yurtseverlerimiz:

"Böyleleri az bulunur, binde bir çıkar! Koruyamayıp erkenden kaptırıyorsuzun…" diyerek bizi eleştirdiler.

Bütün bunlara karşı kadroya da, halka da Ferhat (Osman) unsurunun önderliğe, örgüte ve halka karşı çizgi-yaşam ve ahlak karşıtlığının ürünü, subjektif

niyetlerle Piro arkadaşı Sarıkamış'a talimat (örgüt) zoruyla yolladığını söyleyemedik. Çünkü gerçeğe o zamanlar şimdiki gibi vakıf değildik...

Kaybımız ne kadar büyük, acımız ne denli derin olsa da, her bakımdan eşitsiz bir savaş koşullarında yaşam ve mücadele sürüyordu. İşlerimiz yoğun, yükümüz ağırdı. Ve artık bütün bu işleri Piro arkadaşın yokluğunda yapmak, yürütmek zorundaydık. Kirikor'da yapı ve yönetim olarak hepimizin üzerine "ölü toprağı" serpilmiş gibiydi. Arkadaş yapısı, özellikle kadın arkadaşlar içlerinden burkulmuş, adeta kırılmışlardı.

Piro arkadaşın şahadetinden sonra Tendürek Bölge yönetiminden Azman ile Akif Kirikor'a geldiler. Düzenlenen yönetim toplantısında, Piro arkadaşın şahadetiyle ortaya çıkan yönetim boşluğu ve yeni yönetim sorunu ele alındı. Toplantıda, Serhat Eyaleti ve Birimci Bölge sorumlusu Piro arkadaşın yerine Rojhat, Azman ve Akif'ten oluşan üçlü yönetim oluşturuldu.

BÜYÜK OPERASYON

Tendürek gücümüzün yarısının da çekildiği Ağrı Dağı-Kirikor'da, kış üzlenmesi hazırlıklarımızı hızlandırdık. Aslında çoktan halletmemiz gereken kış üslenmesi için Kirikor'da deşifre olmamış bir şkeft-yer sorunumuz vardı. Kirikor'da yer aradığımız bir sırada, Adetli köyünden Apê Abdullah bana:

-Ben çocukken, (yani en az altmış yıl önce) dedemin Kirikor'da bir şıkefti vardı. Daha o zaman sel bastı. Şkeftin ağzı büyük taşlarla tıkandı, öyle kaldı, dedi.

-Şurayı bize göstersene Apê Abdullah, dedim

-Olur, dedi.

Yaşına göre, son derece diri ve hareketli olan Apê Abdullah, dedesinin Kirikor'daki eski şkeftinin yerini gösterdi. Şkeftin ağzını bir kaç günde zor açtık. Apê Abdullah'ın 60-70 yıl önce dedesinin kullandığı şkefti, dörtyüz kişinin rahatlıkla barınabileceği, geniş ve uzun bir şkeftti.

Biz bu şkefti kış üslenmesi için hazırlarken milislerimizden, düşmanın büyük bir operasyona çıkacağına dair bilgi aldık. Bilgi kesindi. O sırada yüz elli kişilik gücümüzün çoğunu, Kirikor'dan Küpgölü'ne aktardık. Kırk kişilik güçle Kirikor'da ön hatta kaldık.

Kasım sonunda, onbeş kişilik bir milis grubumuz akşamüzeri Kirikor'a yanımıza geldi.

-Operasyon bu gece başlıyor, dediler.

Şikêre Xwînê de yan yana iki tepeyi, sekizer kişilik iki timle tuttuk. İki timde birer biksi, birer bisiving ve üçer tane de lav silahı vardı. Geri kalan yirmi dört kişilik gücümüz ile milislerimiz de Rojhat arkadaşın komutasında bizim arkamızda mevzilendiler.

Düşman operasyon gücünün öncüleri, sabaha karşı dört sularında birbirine mesafeli, kalabalık gruplar halinde Kirikor'da tuttuğumuz tepelere doğru gelmeye başladılar.

Biksi menziline giren ilk grupları vurduk. Kayıp vererek geri çekildiler. Toparlanıp yeniden üzerimize yönelen düşmanla, bir saat boyunca çatıştık.

Bu arada doğan günle aydınlanan araziye baktığımızda, iki tepenin kanat hatları boyunca karınca gibi asker kaynadığını gördük. Ordu, Ağrı Dağı'na çıkarma yapmış desek yeriydi.

Piro arkadaşın şahadetinin üzerimizde yarattığı sonuçları iyi gören düşman, Bülbülan'da elde ettiği sonucun bir benzerini Ağrı Dağı'nda da sağlayarak

Serhat eyalet gücümüzü tümüyle tasfiye etmek istiyordu.

Çatışma sürerken, Rojhat arkadaş yolladığı bir kurye ile “kuşatılma olasılığına karşı, iki tepeden de geri çekilmemizi” istedi. Kademeli olarak geri çekilirken, geri hattımızda da düşmanla karşılaştık. Rojhat arkadaşın komutasındaki gücümüzle aramıza giren düşman bizi çembere almıştı. Burada sabah gün doğumundan, öğleden sonra saat iki sularına kadar çatıştık.

Öğleden sonra Bazit’li Ercan arkadaşın inisiyatifinde, bir kaç arkadaş bir noktada yüklendiği düşman çemberini kırmayı başardı. Düşman bu noktada ki iki mevzisinde kayıplar vererek çekildi. Ercan arkadaşlar bu noktada kırdıkları düşmanın üzerine giderek, onu kovalarken biz de Beşebap’lı Biksicimiz Karker arkadaşla düşman çemberinde açılan bu gediği tuttuk. Öteki arkadaşlar da peşimizden gelerek bu hatta mevzilendiler.

Gözüpek bir savaşçı olan genç ve gürbüz Karker arkadaş, yeni konumlandığımız mevziden düşmanı tarayarak ateş altında tutarken fazla açık hareket ediyordu. Onu:

-Heval Karker çevrede suikastçiler var, başını fazla kaldırma, diye uyardım.

Buna rağmen, başını mevziden kaldırıp tarayacak açık hedef arayan Karker arkadaş bir anda yana yığılarak düştü. Sürünerek yanına ulaşıp onu kucağıma aldığımda, boynundan kan fışkırıyordu. Bir M-16 mermisinin boyun damarını parçaladığı Karker arkadaş, konuşamıyor, ancak hırıltılı nefes alabiliyordu.

Kan, kalp basıncının ritmine göre, boyun damarından fışkırıyordu. Yaranın üzerine biraz tütün

basıp şütükle sardım. Kan kaybı azaldı. Karker arkadaşın durumu ağırdı.

Yakınımızda Mardin'li piroz arkadaş vardı. Ortalıkta tafra satan egemen erkek takımının eline su bile dökemeyeceği, çatal yürek sahibi Piroz arkadaşı çağırdım. Sürünerek gelmesini istedim. Yanımıza ulaştığında, suikstçılara karşı uyararak ona, Biksinin başına geçmesini söyledim. Piroz arkadaş Biksiyi çalıştırmaya başlayınca, ben de ağır yaralı Karker arkadaşı daha uygun bir yere çektim. Oradan, daha ötedeki Ercan arkadaşı çağırdım, Karker arkadaşı onunla uygun bir noktaya taşıdık. Ercan arkadaş üç arkadaş daha çağırdı. Küçük bir battaniyenin içinde dört arkadaş Karker arkadaşı çemberden çıkardık. Ercan arkadaş Piroz arkadaşın yanına giderek birlikte bizi korudular.

Arkadaşlara ulaştığımızda, Dr. Afat arkadaş çağırıldı. Afat arkadaş Karker arkadaşa ilk müdahaleyi yaparken ben de bir kenarda Rojhat arkadaşa tekmil veriyordum. Bu sırada iki genç arkadaş soluk soluğa koşarak geldiler, "tuttukları hatta,arkadaşların cephanelerinin tükenmek üzere olduğunu" söylediler. Rojhat arkadaş bana:

-İhtiyar, yanına iki arkadaş al, hemen o hattı tut, dedi.

Hemen orada, Rojava Dêrikli Dr. Hurşit ile Iğdır'lı Delil arkadaşları aldım. Hızla düşmanın arkadaşlara yüklendiği hatta gittik. Burada düşmana karşı çatışan arkadaşların tümü genç, tecrübesiz arkadaşlardı. Düşmanın her hareketine, görüntüsüne taramayla karşılık verince, düşman da bu arkadaşların deneyimsiz olduklarını anlamış ve şaşırtma hareketlerle

arkadaşların mermilerini tüketinceye kadar yüklenmişlerdi.

Genç arkadaşları geri çekip aralıklarla mevzilenirken, arkadaşlara:

-Heval tarama yapmayın, hedef gözeterek her harekete tek tek ateş edin, dedim.

Üçümüz de bu tarz ateşe başlayınca düşmanın bu noktaya yüklenme ısrarı kırıldı. Arazideki eğime göre benim üzerimde Dr. Hurşit arkadaş mevzilenmişti. Altımda da Delil arkadaşın mevzisi vardı.

Henüz hava kararmamıştı. Fakat artık akşamüzeriydi, güneş solmuştu. O sırada bir Skorsky helikopter, karşımızda bir noktaya indirme yaptı. İndirilen asker değil, malzemeydi. Bunu görebiliyorduk. Zaten alanda ve çevrede ne kadar güçleri varsa üzerimize salmışlardı. Geri cephelerinde indirilecek askerleri kalmamıştı.

Skorsky yükünü indirip çekildikten kısa bir süre sonra, üzerimize havan atışları ve A-6 ağır silahıyla taramalar başladı. Buna göre mevzilerimizde tedbirimizi aldık. Benim önümde mevzi taşları diziliydi.

Hemen karşımızdan üzerimize yapılan ilk havan atışlarından biri, Dr. Hurşit arkadaşın mevzilendiği yanda, çok yakınımıza düştü. Mevzi taşlarının önüne sindiğim o anda, havan mermisinin hemen ardından tarama yapan A-6 mermileri, başımın önünde dizili taşları biçti. Ondörtlük doçka-uçaksavar mermileri taşları parçaladı, taş parçaları suratıma çarptı, gözlerime saplandı. İçine saplanan taş parçasıyla sol gözümün oyulup çıktığını anladım. Sağ gözüm de yaralıydı. Batan günle birlikte benim yaşam güneşim, dünyanda karardı. Hiç bir şey göremiyordum. Hiç bir şey görememenin kaygısı o an yaralarımın verdiği

tarifsiz acıyı bastırmıştı... Bir savaşın ortasında hiç bir şey görememek, gerçekten ürkütücü bir durumdu!

Üst tarafımdaki mevziden Dr. Hurşit arkadaşı çağırdım. Yanıt vermedi. Ondan yanıt alamayınca alt tarafımdaki mevziden Delil arkadaşı çağırdım. Yirmi-yirmi bir yaşında bir yıllık genç bir savaşçı olan Delil arkadaş, soğukkanlı ve çok cesaretli biriydi. Buna rağmen yanıma geldiğinde büyük bir heyecan ve telaşa kapıldı. Demek ki durumum kötü görünüyordu... Ona:

-Heval Delil, şarjörümü değiştir. Sonra da git Rojhat arkadaşa haber ver, dedim.

Delil arkadaş silahımın şarjörünü değiştirdi ve gitti.

Dr. Hurşit arkadaşa yeniden seslendim. Bana yine yanıt vermedi. O zaman kaygılandım, üst üste bağırdım. Hiç ses çıkmadı. Havan mermisi çok yakınımıza düşmüştü. Beni almak için gelen arkadaşlara:

-Heval siz önce şu yukarı mevziye, Dr. Hurşit arkadaşa bir bakın, dedim.

Oraya gidip dönen arkadaş: "Hurşit arkadaşın şarapnelle parçalanarak şehit düştüğünü" söyledi.

Arkadaşlar kollarıma girerek beni geri hatta götürdüler. Hurşit arkadaşın cenazesi de alındı. Dr. Afat arkadaş geldi. Gözlerimi temizleyerek pansuman etti. İlk anda anladığım gibi bir gözüm çıkmıştı, yoktu artık. Öteki gözüm de yaralıydı.

Yanıma gelen Rojhat arkadaş, "geçmiş olsun dileğinde" bulundu. Malazgirt'li Bager arkadaş ile bir arkadaşı yanıma sürekli refakatçı olarak verdi. Operasyon boyunca bu iki arkadaş bana refakat ederek, korudular.

Boynundan suikastle yaralanan Bisivingçi Karker arkadaş operasyonun üçüncü günü şehit düştü.

Diyadin’li Şerif ile Iğdır’lı Xebat Gewro arkadaşlar da yaralanmışlardı. Onlar tedavi için ovaya yollanıyorlardı. Arkadaşlar beni de onlarla yollamak istediler. Kabul etmedim. Bu halimle ovada olmanın düşüncesi bile ürkütücüydü...

Düşman operasyonu iki hafta sürdü. Birinci hafta sonunda kar yağmaya başladı. Operasyonun ikinci haftası kar yağışı altında ve kar üstünde geçti.

Araziye onbinlerce asker sürdükleri söyleniyordu. Çevreyle bütün bağlar kesilmişti. Erzak sağlama imkanı yoktu. Arkadaşlar hiç bir şey yemeden savaşıyorlardı. Kar yağınca su sorunumuz kalmadı.

Arkadaşlar arazi hâkimiyetini, düşmana kaptırmadılar. İki hafta boyunca süren aralıksız çatışmalarda, milislerimizin verdiği bilgilere göre çok asker ölmüştü. Bizim ilk günkü şehitlerimizin dışında başka kaybımız olmadı. Arkadaşlar, kalabalık düşman güçlerine pusu atarak onlara büyük darbeler vurduklarını, çok kayıp verdirdiklerini söylüyorlardı.

Giderek ağırlaşan hava koşullarına daha fazla dayanamayan düşman, sonuç alamayacağını da anlayınca iki hafta sonra geri çekildi. Biz de Kirikor’da Goma Hacı Mahmut köyüne çekildik. Köy boştu. Küpgölü’ndeki gücümüz de buraya indi.

Gözlerimden yaralandıktan sonra operasyon içinde mücadele yaşamımın en zor dönemini yaşadım. Hiç görmüyordum. İki arkadaşın sürekli refakatıyla yaşıyor ve dolaşıyordum. Arkadaşlara operasyon içinde bir yük haline gelmiştim. Bu durumum bana çok ağır geldi. Bir ara intihar eğilimine kapıldım. Dr. Afat ile Rojhat arkadaş bu eğilimimi hissettiler. Rojhat arkadaş bir elimi ellerinin arasına alarak:

-Yanlış bir şey yapma ihtiyar! Kendine ve bize ihanet edemezsin! Öyle bir şey yaparsan seni asla affetmeyiz! Mücadelede postu deldirmek de vardı, bunu biliyordun! Her şeye rağmen yaşayorsun ve her durumda yapılacak sayısız iş ve görev var, dedi.

Rojhat arkadaşın, beni yenide yaşama ve mücadeleye bağlayan bu tutumu üzerine sessizce ağladım. Gözyaşlarım içime aktı.

Goma Hacı Mahmut'ta düzenlemeler yapıldı. Yirmi beş yeni şervan ile bir de ben, beş kurye arkadaş tarafından Doğu Kürdistan'a geçirilecektik. Kurye arkadaşlardan Rojava'lı Xeyri Serisi ile Felat arkadaşların isimlerini anımsıyorum. Türkiye-İran sınırını geçerek Demhat'a gidecektik.

Yeni şervan grubunda: Peyman, Malatya'lı Sevra, kardeşi Ulaş, akrabaları Dijwar, Digor'lu Rojin vardı. Arkadaşlarla vedalaştık. Rojhat arkadaşla sessizce ve sımsıkı kucaklşatığımızda, birbirimize "serkeftin" dedik.

O gece Goma Hacı Mahmut'tan sınıra doğru harekete geçtik. Yerde diz üstüne çıkan yarım metreden fazla kar vardı. Gece boyu yürüdük. Arkadaşlar bana her türlü desteği gösterdiler. Küçük Ağrı Dağı'nın eteğinde, Gömük köyüne ulaştık. Gündüz, sınıra on km. mesafedeki bu köyde kaldık. Arkadaşlar gün boyu köyden dışarı çıkışları engelledi. Kar yolları kapattığından, köye dışarıdan gelen de yoktu zaten. Gün boyu kaldığımız Gömük köyünden akşam sınıra hareket ettik. Arazide kar içinde yürüyerek sınıra doğru ilerledik. Gece geç saatlerde sınırı geçtik. Fakat bu, özellikle kurye arkadaşlar için hiç de kolay olmadı. Yeni şervanların çoğunun ayakları karda hafif derecede yandı. Kurye arkadaşlar bana ve ayakları donan yeni şervanlara büyük emek sarf ettiler. Hiç görmediğimden

beni sürekli koltuğuma girip özel olarak yürütüyorlardı. Yeni şervanların donmak üzere olan ya da donan ayaklarını, sırf bu iş için özel olarak yanlarında getirdikleri sopalarla döverek, hayran, kurban diye yalvararak sınırın risklerini anlatarak yürütüyorlardı.

Sabaha karşı bir mezraya ulaştık. Buralar Celaliyan aşiretinden yurtseverlerimizin alanıydı. Kadın arkadaşlar bir eve gittiler. Bizim kaldığımız ev Apê Cewo'nun eviydi. Daha sonra cephe faaliyetleri için yeniden döndüğümde, temel bir yurtseverimiz olarak yakından tanıdığım Apê Cewo o zamanlar bilindiği kadarıyla 110 yaşındaydı.

Apê Cewo'nun oğlu Şiko (Şükrü), yaşlı gelini Fazile ve onların sekiz yetişkin kızları bizim için seferber oldular. Fazile ana, ayakları yanan arkadaşları hemen kendi yöntemleriyle tedavi altına aldı. İki arkadaşın ayağı tamamen yanmıştı. Öteki arkadaşların çoğunun ayakları da donmuş, yanmak üzereydiler. Hepsinin ayaklarını leğen içinde soğuk suya aldı. Bolca kına kardı. Arkadaşların ayaklarına kına yaktı.

Yörenin varlıklı ailelerinden olan Apê Cewo'nun yüreği gibi sıcak ve geniş evinde lezzetli ve besleyici yiyeceklerle karnımızı doyurunca, o anda geriye istediğimiz tek şey deliksiz bir uykuydu. Tarifsiz yorgunduk. İki hafta boyunca operasyonun içinde Ağrı Dağı'nın ayazında, kar üstünde aç ve sürekli hareket halindeydik. Sevgili Rojhat arkadaşın dediği gibi: Yaşam ve mücadele sürüyordu! Öyleyse her durumda yapılcak sayısız iş ve görev vardı! Mücadele için yaşamın temel gereklerini yerine getirmek gerekiyordu.

Yatma zamanı geldiğinde, Fazile ana her birimize ayrı yataklar sermeye girişti. Ona:

-Ana, hiç zahmet etme. Bize birkaç battaniye varsa verin, altında yatarız. Soba yansın yeter, dedim. Bana:

-Olurmu öyle yavrum? Bize ayıptır! Hepiniz için yatağımız, yorganımız var, dedi.

Altmış yaşlarında, dinç bir kadın olan Fazile anaya:

-Ana biz uzun süredir temizlik yapma imkanı bulamadık. Bitlendik. Yazıktır, yatağa-yorgana geçmesin. Bu kış günü zorlanırsınız, dedim.

Ben bunları söyleyince Fazile ana:

-Ben hepinizin bitine kurban olurum, dedi.

Halis yünden dökme Serhat'ın misafir yataklarını serdi. Bizi zorla yataklara yatırdı. Yattığımızda zaten sabaha doğruydu. Öğleye kadar, mis gibi deliksiz uyku çektik.

Sorumlu kuryemiz Xeyri arkadaş kaldırdı bizi, grup düzenlemelerini bildirdi. Kadın arkadaşlarla ayakları yanan iki arkadaş ve bir de ben burada kalıyorduk. Öteki arkadaşlar, Şükrü'nün arabasıyla çevre köylere dağıtıldılar.

Üçüncü gün Mako'dan (Dambat) gelen resmi görevlimiz Samet arkadaş, beni Apê Cewo'nun evinden alarak Urmiye'ye tedaviye götürdü. Urmiye'deki parti evinde, o zaman Sadun (Zer) sorumluydu. Kadın arkadaşların sorumlusu da Rojava'lı Ruken arkadaştı. Urmiye'de gözlerimden ameliyat oldum. Bir gözüm zaten artık yoktu. Yaralı gözüm ameliyat sonunda, görmeye başladı.

İran ile genelde iyi olan ilişkilerimiz o sıralar hatırlayamadığım bir nedenle "şeker rengiydi." İtlahat baskı ve gözdağı amacıyla bazı arkadaşları tutuklamıştı. Parti evinden bir yurtsever ailemizin yanına geçtim. Zaten Sadun da parti evini, neredeyse babasının, hatta

kendisinin özel evine benzetmişti. Urmiye'nin merkezinde üç katlı bir apartmanda parti kadrosu gibi değil, mirasyediler gibi yaşıyordu...

Evlerinde kaldığım yurtsever ev sahiplerimizin isimlerini anımsayamıyorum. Şah döneminde polis memuruyken, siyasal islam devrimiyle birlikte emekli olan ev sahibi erkeğe, "Hoca" deniliyordu. Kirmanç Şikaka aşiretindendi. Eşi ev sahibi kadın, Mahabat'lı Soran'dı. İki çocukları vardı. Gerçekten çok iyi insanlardı. Doğu Kürdistan'da kapitalizm gelişmediği gibi, öteki sınıf versiyonları da fazla tutmamıştı. Halk gerçekliğimizin kadın eksenli özü burada, çok daha derin ve güçlü yansıyordu. Ev sahibi Mahabat'lı kadın, bana Soranca birçok şey soruyordu. Ben anlayabildiğim kadarıyla yanıt veriyordum. Benim anlattıklarımdan ve gözümü yitirişimden etkileniyor, gözyaşlarını tutamayıp ağlıyordu.

Urmiye'de bir buçuk ay kaldım. Bu süre içinde tedavi tamamlanınca, düzenlemem Zelê'ye (Güney Kürdistan'daki kamplarımızdan biri) oldu. Zelê o yılın Eylül-Ekim ayında gerçekleşen Güney savaşından sonra güçlerimizin bir bölümünün yerleşerek oluşturduğu İran sınırında bir kampımızdı. Sadun, düzenlememin Zelê'ye yapıldığını bana bildirince, kendimi "tek gözümü yitirdiğim için işlevsiz kaldığımdan, geri cepheye yollanılıyor..." hissettim.

Bir gözümü yitirmiştim, ama daha ölmemiştim. Bu duygular içinde, "Serhat'a dönmek istediğimi" söyleyerek düzenlemeye itiraz ettim.

Zaten Urmiye'de karşılaştığımız andan itibaren birbirimizden hoşlanmadığımız Sadun ile aramızda sürtüşme çıktı. Sadun Zelê'ye gitmem için beni zorlarken, büyük cihaz görüşmeleri sırasında, beni

sorarak bilgi isteyen Rojhat arkadaş durumu öğrenince araya girmiş ve benim için;

“O arkadaşı başka yere yollamayın. Ona burada, Serhat’ta ihtiyacımız var,” diyerek beni Serhat’a istemiş. Böylelikle Urmiye’den tekrar Serhat’a, Demhat’a geldim.

YERALTINDA DÖRT AY

Damhat’a geldiğimin ikinci günü arkadaşlarla görüştüm. Arkadaşlar bana, ben Urmiye’de tedavideyken yaşanan gelişmeleri anlattılar:

“Kirikor’da kış üslenmesi için hazırladığımız büyük şkefte yerleşildikten kısa bir süre sonra, yapı içinden biri kaçmış. Bu durumda deşifre olan şikeft boşaltılmış. Yüz elli kişilik güce, düşmanın kış koşullarında saldırı durumu dikkate alınarak, güç ikiye bölünmüş. Bir bölümü, Rojhat arkadaşın komutasında Ağrı Dağı’nda kalmış. Seksen kişilik güç de, sınırı geçerek Dambat’a gelmiş.”

Ben de, Dambat’ta kış üslenmesinde olan arkadaşların yanına gitmek istedim. Arkadaşlar önerimi ilettiler. Gücün yönetiminden Doğubeyazıt’lı Berxwedan; “sağlık nedenimle, yanlarına gelmemin uygun olmadığını, tedavimle ilgilenmemi” söylemiş. Sağlık sorunlarımın kalmadığını belirterek kendimi dayattım. Onlar da “gel o zaman!” dediler.

Küçük Ağrı Dağı’nın karşısında sınırı geçince, Doğu Kürdistan’ın ilk köyü, yirmi beş-otuz hanelik Gülali köyüdür. Gülali köyü, vakti zamanında Ağrı Dağı’ndan püsküren mağmaların soğumasıyla oluşan volkanik kayalığın üzerine kuruluydu.

Gülali köyünün altında, volkanik kayalığın içinde, çok büyük bir şkeft vardı. Üç ayrı girişi olan şkeftin girişlerinden biri köyün tam ortasında, biri köyün kenarında, öteki de köyün en az bir km. dışında ki meranın içindeydi. Ortalama derinliği sekiz-on metre olan şkefti kışın köyde kullanan olmadığı gibi, yetişkinler ya da çocuklar, çok derin zifiri karanlık ve devasa uzun ve geniş olduğundan, herhangi bir nedenle girip çıkmıyordu.

Köyün bir ucundan başlayıp altından geçerek, bir km. dışında meranın içine kadar uzanan şikeftin genişliği on ila elli metre arasında değişiyordu.

Şkeftin içi kuruydu. Dışarıdan içeriye bir damla su geçirmediği gibi, zerre kadar nem de yoktu. İçeride yarasalardan başka canlı da yoktu. Yanlarına mevsimlik geçici komşu olarak biz gelmiştik.

Şikeftin köyün kenarındaki girişi, eşini yitirmiş, beş çocuğuyla oturan Makbule ananın evinin bitişiğindeydi. Şkefte buradan girip çıkıyorduk. Makbule ana ile artık yetişkin olan çocukları bizim şkeftte olduğumuzu biliyorlardı. Evleri bizim kış üslenmemizin doğal uzantısıydı. Güçleri ve imkanları ölçüsünde her türlü ihtiyacımızı karşılıyorlardı. Köyün öteki ucundan, hayvanlarla suyumuzu onlar çekiyorlardı. Makbule ana ile çocukları bizim için iş yapmaktan bir tür zevk alıyor, gurur duyuyorlardı. Ve dört ay boyunca bizim şkeftte kaldığımıza dair en küçük bir açık vermediler. Kutsal

bildikleri sırlarını köydeki herkesten kıskançlıkla gizlediler.

Gülali köyünün altındaki varlığımızı köyde bilen bir de Makbule ananın komşusu milisimiz Mustafa ve ailesiydi. Gülali'li Mustafa kuzeyde yürüttüğü milislik faaliyetlerinde, şüphe üzerine yakalanmış fakat düşman onu konuşturamamıştı. Bir süre kaldığı TC. Zindanından yeni çıkmıştı. Mücadelesine dışarıda kaldığı yerden devam eden milisimiz Mustafa, genel erzak ihtiyaçlarımızı getiriyor, dış bağlantılarımızı sağlıyordu. Eşi ve çocukları da, milis ailesi olarak eğitimli ve deneyimliydiler.

Gülali köyünde, orada olduğumuzu bu iki aileden başka bilen yoktu. Dört ay boyunca da olmadı. Karşılıklı çıkarlar temelinde, İran'la olan ilişkilerimizin niteliği, bu tür şeylere uygun değildi. İran seksen kişilik bir gücün resmi üslenmesine izin vermez, göz yummazdı. Bu yüzden gizlilik gerekiyordu.

Arkadaşlar şkeftin, köyün tam altına gelen on-onbeş metre genişliğindeki bir bölümüne yerleşmişlerdi. Köyün dışına, mera tarafına uzanan bölüme kurulmuş bir jeneratörden kabloyla elektrik çekilmişti.

Yerleşilen yerin, bir bölümü naylonla komple kapatılarak bölünmüştü. O bölmede, kadın arkadaşlar kalıyordu.

Üç kişiye iki battaniye vardı. Yatarken, battaniyelerden biri yere seriliyor, öteki de üste çekiliyordu.

Jeneratör sesi de dahil, yukarıdaki köye hiç bir ses geçmiyordu. Buna rağmen arkadaşlar gündelik yaşamı, köydeki gündelik yaşamın tersine göre düzenlemişlerdi. Buna göre, yukarıda köyde herkesin evine çekildiği, sonra da yatıp uyuduğu akşam ve gece

saatlerinde, biz eğitim görüyor, gündelik iş ve görevlerimizi yapıyorduk. Köyde gün doğarken, herkes işine giriştiğinde de biz yatıp uyuyorduk. Şkeftin içi sıcacıktı. Pratikte Ağrı Dağı'nın gece ayazında, açıkta bir kaya dibinde sabahlayabilenler olarak, bizim için burada bir battaniye bile fazlalıktı...

Haftada bir-iki gün arayla, düzenli ve sürekli eğitim görüyorduk. Mücadeleye katılmadan önce, öğretmen olan zindan çıkışlı Akif, Berxwedan, Dicle arkadaşın verdiği eğitimin konuları; cihaz talimatları, son siyasal gelişmeler, gerilla savaşı ve halkın örgütlenmesi gibi ana konu ve temaları içeriyordu.

Şkeftteki tek sorunumuz büyük muhabere cihazımız ve radyolarımızın hiç çekmemesiydi. Bu sorun, şkeftin mera tarafındaki çıkışında, günlük görevli arkadaşlar tarafından çözülüyordu. Arkadaşlar, orada büyük cihazla birlikte radyodan ana haber bültenini de dinleyerek not alıyor, gelip bunları bize, eğitim sırasında aktarıyorlardı.

Mutfak sorunumuz papurla, (küçük sanayi gaz ocağı) çözülmüştü. Sırayla günlük mutfak görevlilerimiz çıkıyordu. İki haftada bir genel temizlik günüydü. O gün kadın arkadaşlar (toplam yirmi kişiydiler) makul gruplar halinde Makbule ananın evine giderek, genel temizliklerini yapıyorlardı.

Biz erkek arkadaşlar da o gün için dışarıdan getirilmiş suyla temizliğimizi yapıyorduk. Yıkadığımız giysiler, iki günde zor kuruyordu. Tuvalet için, şkeftin mera tarafında ki derinliğinde, uygun yerler belirlenerek naylonla düzenlenmişti.

Daha önce de belirttiğim gibi, Ağrı Dağı'ndan gelen güç seksen kişiydi, yolda sınırın sıfır noktasında, Türk ve İran karakolları arasında yaşanan kaçış

olayından dolayı yapılan bir infazla, sayı yetmiş dokuza inmişti. Ben katılınca yine seksen kişi olunmuştu.

Gülali köyünün yeraltında kış boyunca kalan gücümüzün genel sorumlusu Bazit'li Berxwedan'dı. Yönetimde Akif, Dicle ve Xezal arkadaşlar ile Haşim (Guyi) vardı. kadın arkadaşlardan anımsadıklarım:

Dicle (Rojava-Kamuşlu) arkadaş: 1994 baharında sınırdaki Bazirgan ovasında, tank pususuna düşen 22 arkadaşla birlikte şehit düştü.

Xezal (Dersin) arkadaş: yapı içindeki Yaser arkadaşla harekete katılmadan önce evliydiler. Kendisi öğretmen olan Xezal arkadaş eğitimde değişik konularda ders veriyordu. 1997 de Digor'da bir sığınakta şehit düştü.

Bizim Goma Haco'dan Zilan (Feride Tandır) arkadaş: 1995'te Kağızman-Çemçe'de Değirmendere mıntıkasında şehit düştü.

Mardili Leyla (daha sonra Şoreşger) arkadaş: saflarda mücadelesini sürdürüyor.

Malazgirt'li Hebun arkadaş: 1994'te Serhat'ta şehit düştü.

Dêrsim'li Besê arkadaş: 1994'te Ağrı Dağı'nda şehit düştü.

Silopi'li Bêrivan; 2008'de saflardan kaçtı.

Erkek arkadaşlar:

Aralık'ın Hıdırlı köyünden bölük komutanı, Pehlivan Çiya arkadaş: Bazırgan ovasında tank pususunda şehit düştü. Bazit'in Ortulu köyünden Roşev arkadaş: 1995'te Serhat'ta sınırı geçerken mayına basarak şehit düştü.

Dêrsim'li Yaser arkadaş: yapı içinden Dêrsim'li Xezal arkadaş ile harekete katılmadan önce evliydiler.

Öğrenim görmüş eğitimli bir arkadaştı. Memurluğu bırakarak harekete katılmıştı, zindanda tutsak.

Iğdır-Tuzluca'ya bağlı Kızıl Kelefeli köyünden Gılover (toparlak) Xeyri arkadaş: Saflarda Medya savunma alanlarında mücadelesini sürdürüyor.

Bizim Goma Hacodan Kendal (Nesim Alagöz) arkadaş: 1994'te Doğu Kürdistan'ın Şehidan bölgesinde şehit düştü. Kendal arkadaş, 1989 yılında düzenlenen fakat önderlik tarafından onaylanmayarak geçersiz sayılan "Taht-ı Reş" konferansında; feodal komplocu çeteci zihniyet tarafından, tamamen düzmece iddialara dayanan bir komployla infaz edilen Apocu militan, Süleyman Alagöz'ün oğluydu. Kağızman'ın Xave Sori köyünden Akif arkadaş: öğretmendi. 1994'te Sarıkamış'ta şehit düştü.

RÊNÇBER

Bazit'li Rênçber, cesur bir savaşçıydı. Fakat bir türlü denetim altına alamadığı çok ciddi kişilik sorunları vardı. Örgüte, örgütlü yaşama gelemiyordu. Şkeftte, sürekli kapalı ortamda kalınca, iyice açığa ve öne çıkan bu yanı, yaşamda ciddi sorun oldu. Yönetim, sonunda karar alarak Rênçber'i bağladı. Yönetimin bu uygulamasına yapı olarak itiraz ettik. Yönetim Rênçber'i çözdü.

Dert Rênçber'in içinde, kişiliğindeydi. Belki de bu onun doğal toplumdan devraldığı toplumsal kültürel genleriyle ilgili bir durumdu. Serbest kalmak istiyor, tek başına hareket ediyor, kendisini disipline-kalıba sokan

her şeye ve herkese karşı, panik atak içinde karşı çıkıyordu. Rênçber de niteliği ne olursa olsun, "tüzel kişilik, kurum algısı, kavramı" yoktu! Rênçber'in temel sorunu buydu. Bu da beraberinde sayısız sorun yaratıyordu.

Digor tarafında faaliyetteyken yeni savaşçı olarak çıkardığı bir kadınla, örgütten kopuk olarak kendi başlarına iki kişilik "objektif çete" gibi dolaşarak yaşayan Rênçber, bir köyde kaldıkları evi kuşatan düşmanla saatlerce çatışarak öldü. Yanındaki kadın da sağ yakalandı. Parti Rênçber'i şehit ilan etmedi.

MİLİSİMİZ KOÇO

Dambat'ın Haco köyünden milisimiz Koço, genellikle şkeftte bizimle kalan, doğudaki işlerimizi yapan, ilişkilerimizi sağlayan sayılı milislerimizdendi.

İri kıyım, hoş sohbet ve pek nüktedan, hazırcevap olan Koço yanımızda kaldığı sürece, kapalı ortamda bunalan yapının moral kaynağıydı. Anlattığı en sıradan, basit olaylar bile onun dilinde öyle gülünçleşirdi ki, hepimiz gülmekten kendimizi alamazdık. İran'da nufus kaydı olmayan Koço:

"Ben kimliksiz bir insanım," derdi.

Evli olan Koço'nun beş çocuğu vardı. Gece gündüz partiye çalışan Koço, haliyle geçim sıkıntısı çekiyordu. Arkadaşlar, çocukları, evi için maddi destek sunmak istediklerinde Koço, irkilerek:

"Partinin parası yenmez heval! İnsanın gözüne, dizine durur! " der, almak istemezdi. Arkadaşlar da:

"Koço, bu parayı sen yemeyeceksin! Sen, olduğunda bizimle yiyiyor, olmadığında bizimle aç kalıyorsun. Bu para çocukların için! Olmadığında onlar

da aç kalamazlar! Onlar partinin çocuklarıdır," diyerek, parayı zorla verirlerdi Koço'ya.

O kış boyu, aslında sağlığım da pekiyi değildi. Biraz da bu yüzden olsa gerek, ancak bunları hatırlayabiliyorum. Bir de arkadaşların çoğunluğu yeni şervandılar. Çoğunun simaları gözümün önünde, fakat adlarını çıkaramıyorum.

ARKADAŞLAR ANLATTI

Kağızman-Çemçe üçüncü bölge gücü olarak, 1993-1994 kışında bölgenin en yüksek mıntıkası olan Aşıkdede dağında, Havasori köyünün yakınlarında bir noktada üslenmişler. Buradaki sığınağa yerleşen elli-altmış kişilik gücün erzağını, arazideki bir noktaya taşıyan görevli milis, çalışma sürerken bir gün, erzağı devralan arkadaşlara:

"Heval geç oldu, hava kararıyor, karda var. Bu koşullarda tek başıma geri dönmem iyi olmaz. Bu gece sizin yanınızda kalayım," demiş.

Tecrübesiz, genç arkadaşlar da duyğusallık içinde:

"Lafımı olur? Buyur gel, başımızın üzerinde yerin var," demişler

İlkesel olarak dışarıdan hiç kimsenin bilmemesi gereken sığınağa, milisin böyle bir gerekçeyle bir gecelik misafirliğe gelmesini tuhaf karşılayan yönetim, durumu değerlendirmiş. Yaklaşımını kuşkulu buldukları milisi bırakmama kararına varmışlar.

"Burada, bahara kadar bizimle kal, eğitim görürsün," diyerek milisi yanlarında alıkoymuşlar.

Gönülsüz de olsa milis zorunlu olarak kalmış.

Yönetim yapıyı da uyararak, milisin genel gözetim altında tutulmasını istemiş. Buna rağmen bir sabah kalktıklarında milisi yanlarında bulamamışlar! Hemen düzenlenen genel toplantıda durum değerlendirilmiş:

Bazı arkadaşlar; “kalalım, sorun olmaz. Bu karda, kışta düşman buraya çıkmayı göze alamaz...” demişler. Yönetim: “Hemen yedek üslenme yerine geçme” kararı almış.

Gücün yedek üslenme yeri, yine Aşıkdede dağında, Gewriker köyü yakınında bir noktadaymış. Aradaki mesafe, bir metreden fazla karla kaplı arazide, kış koşullarında işleri rast giderse bir buçuk günlük yolmuş.

Sığınağı terk eden güç yedek üslenme yerine doğru yola çıkmış. Yolda Geli Hacı köyü mıntıkasında patlayan şiddetli bir kar fırtınasına yakalanmışlar. Fırtına kar tipisine dönüşmüş. Kar tipisi öylesine şiddetliymiş ki, o çevrede sığınacak en yakın yer olan Geli Hacı köyüne ulaşıncaya kadar, yolda iki arkadaş donarak şehit düşmüş. Bölge sorumlusu Berxwedan ile iki arkadaşın ayakları donmuş. Boş olan Geli Hacı köyüne kendilerini bu şekilde ulaştırabilmişler.

Kar tipisi aralıksız dört gün boyunca sürmüş. Bu süre içinde hiç erzakları olmayan güç, aç kalmış. Tipi kesilip fırtına dindiğinde, Geli Hacı köyünün karşı yamacında, fırtınanın şiddetiyle karın savrularak açıldığı küçük bir toprak zeminde bir at görmüşler. Gidip atı getirmişler. Bir ayağı aksadığından sahibi tarafından araziye salıverilmiş bir yılkı atıymış. Atı kesip yemişler. Kevriker yakınında ki yedek üslenme sığınaklarına gidip yerleşmişler.

Daha sonra öğrendiklerine göre: Sığınaktan kaçan milis, düşmana ulaştığında hemen harekete

geçen operasyon gücü de kimseyi bulamadığı sığınaktan dönüş yolunda, arkadaşların yakalandığı kar tipisine yakalanmış, yirmibeş asker tipide donarak ölmüş.

YENİDEN KUZEYE

Mart ayının ortalarında, biz Gülali köyünün altındaki şkeftten çıkmaya hazırlanırken, gücümüzün Rojhat arkadaş komutasında Ağrı Dağı'nda üslenen bölümü, sınırı geçerek şkefte yanımıza geldi. Kırkbeş-elli kişilik bir güçtü. Sınırı geçmelerine neden olan gelişmeyi, Rojhat arkadaş anlattı:

"Kirikor'da ki genel üslenme yerleri deşifre olup güç ikiye bölününce, Ağrı Dağı'nda kalan Rojhat arkadaşın komutasındaki gücümüz düşmanın sınır karakolu Şile'nin yakınında bir şkeftte üslenmiş. Bizim, altındaki şkeftte üslendiğimiz Gülali köyü ile arkadaşların Şile karakolu yakınında üslendikleri şkeftin arası üç saatlik bir mesafeydi.

Arkadaşların sınırı geçip bize ulaştıkları geceden bir gün önce, düşman arkadaşların üslendiği şkefte o güne kadar tanımadığımız bir teknikle (kobra helikopterleriyle) saldırmış.

O gün Bazıt'li Dewran, Mardin'li Mazlum, Digor'lu Dilşad, Bazıt'li Harun ve Sason'lu Êriş (mühendis) tepeciymişler. Özel kar elbiseleriyle güvenlik için tepeyi tutan bu beş arkadaş, tekniğini daha önce hiç tanımadıkları iki kobra helikopterin çapraz ateşiyle orada şehit düşmüşler.

Sabah erken saatte başlayan saldırıda kobralar, tepenin ardından arkadaşların içinde bulunduğu şkefte

saldırmışlar. Kobraların, şkeftin kapısına vurdukları roketleri, şkeft uzun ve geniş olduğu için etkili olmamış.

Skorskiler, şkeftin çevresindeki üç-dört metre kalınlığındaki karın üzerine özel tim güçlerini indirmişler. Durumu fark eden Rojhat arkadaş, aralarında Nusaybin'li Rojda arkadaşın da bulunduğu bir grup arkadaşı alarak, şkeftin dışında konumlanıp tedbir geliştirmiş. Bu konumda kobraların yoğun ateşi kesilmiş. Özel timlerle saatlerce süren çatışmada dört tanesi vurularak öldürülmüş. Sonuç alamayacağını anlayan özel timler, geri çekilerek meydanı kobralara bırakmışlar. Kendileri de suikast atışları yapmaya başlamışlar. Şkeftin kapısına kadar süzülen kobranın, çeşitli yerlerine isabet eden Biksi mermisinin bile "taş çarpmış gibi sektiğini" gören Rojhat arkadaş, şkeftin girişine kadar süzülen bir kobranın pilotunu nişanlayarak, onu vurmuş. Bu durumu cihazdan izleyen arkadaşlar, kobrayı yedek pilotun uzaklaştırdığını, üstlerine verdiği tekmilden öğrenmişler.

Kalan tek kobranın saldırıları sürerken, yer değiştirmek zorunda kalan arkadaşlardan, Rojda arkadaş başından suikastle vurularak şehit düşmüş. Öğleden sonra hava bozmuş. Düşman geri çekilmiş. Şehit düşen altı arkadaşın cenazelerini kar altına gizlemişler.**"** Rojhat arkadaş:

-Düşman sabah daha donanımlı halde gelip yeniden saldıracaktı. Biz de bütün gece yürüyerek sınırı geçip buraya geldik, dedi.

Rojhat arkadaşın komutasındaki gücümüzle Mart sonuna kadar, iki hafta birlikte kaldık. Bu arada yapılan yönetim toplantısında, bütün gücün kademeli olarak Ağrı Dağı'na-Kirikor'a geçmesi kararı çıktı.

Önden Rojhat arkadaşın komutasında Mart sonunda, yirmibeş arkadaş sınırı geçtik. Yolda Metehani'nin çiftliğine uğradık. Eşini çok genç yaşta yitirip beş çocuğuyla dul kalmış, kendi başına çiftlik işlerini çekip çevirerek, çocuklarını büyütüp yetiştirmiş, bölgede herkesin büyük hürmet ve saygı duyduğu Metehani ana, bizi (gerillayı) çocuklarından üstün tutardı.

Halk arasında herkesin "Goma Hane" dediği Metehani'nin çiftliğinin yanısıra yüreğinin kapısı da bize (gerillaya) sonuna kadar açıktı. Ne zaman gitsek, hepimizi her defasında kucaklayarak karşılar, bağrına basardı. Artık yetişkin, evli-barklı, çoluk-çocuk sahibi beş oğlu da yurtsever insanlardı. Metehani sürekli yanında taşıdığı Kaleşnikof silahı ve dürbünüyle örnek bir özgür Kürt kadınıydı. Onda, edilgen kadınlıktan eser yoktu.

Goma Hanê de bir-iki saat kaldık. Metehani'nin özenle hazırlattığı sofrada karnımızı doyurduk. Bu arada iki günlük erzağımızı da hazırlatan Metehani ve ailesiyle vedalaşarak Kirikor'a çıktık. Sabah gün ağarırken, Kirikor'da konumlandık.

Kirikor'a gelişimizden bir kaç gün sonra, saflara İstanbul'dan katılan Kağızman'lı Murat kaçtı. Tedbir için nokta değiştirdik.

HASAN HAN KARAKOLUNU BASMA KARARI

Yönetim bahar atılımı için eylem kararı aldı. Eylem hedefi olarakta ovanın içindeki Hasanhan köyü karakolu belirlendi. Rojhat arkadaş aralarında benim de bulunduğum beş kişilik bir keşif grubu çıkardı. Köyü ve

karakolu tanıyordum. Hasanhan Celalıyan'lı Kürt köyüydü. Halk yurtseverdi. Keşif sırasında daha önceden ilişki içinde olduğum bir yurtseverimizden, karakolla ilgili ayrıntılı bilgi aldım. Karakolda kırk civarında asker vardı. Geceleri dışardaki mevzilerinde nöbette, karakolun içinde ve karakol binasının yanındaki sağlık ocağında kalıyorlardı.

İki tane MG-3, bir tane A-4 ağır silahları, bir tane Akrep panzerleri vardı. Köyün hemen kıyısında kurulu karakolun yakınında, baskın sırasında çıkacak çatışmada, tamamen menzil içinde, iki ateş arasında kalacak olan evler vardı.

Keşif tekmilimizi Rojhat arkadaşa verdik. Buna göre durum değerlendirildi. Değerlendirme toplantısına, eyleme katılmak üzere çağrılan milislerimizden Goma Haco dan amcamın oğlu Aydın Nes, uzaktan akrabalarım Rubar ile Yaşar, Ramazan köyünden Rüstem, Alakızıl köyünden Navdar da katılmışlardı. Eylem için keşif sonuçları değerlendirilirken bu milislerimiz: "Karakola baskın gece düzenlenirse, tamamen atış menzili içinde bulunan evlerin de isabet alacağını, oradaki ailelerin, sivillerin vurulacağını" söylediler.

Milislerimizin bu yerinde uyarıları üzerine, Hasanhan karakolunun gece yerine, akşamüzeri gün batımından hemen önce basılmasına karar verildi. Hedefe üç minibüsle gidilecekti. Planlama ve hazırlıklar buna göre yapıldı. Üç ayrı saldırı kolu düzenlendi. Ovanın Kirikor'a yakın noktasına konumlanacak savunma gücü belirlendi. Kirikor'da ki gömmelerimizden gerekli cephaneyi çıkarıp arkadaşlara dağıttık. Saldırı kollarımızı ovanın içinden hedefe ulaştıracak üç minibüs ayarlandı.

Hazırlıklar tamamlandıktan sonra, eylem günü belirlendi. Ne var ki, Hasanhan karakoluna saldırının gerçekleşeceği günün sabahında, ana karargahtan (büyük cihaz üzerinden) gelen bir talimatla, bütün eylemler durduruldu. Talimatta: “genel bir ateşkes ilan edileceği, bütün eylemlerin durdurulması gerektiği,” bildiriliyordu. Genel talimatın yanısıra, aynı gün içinde Önderlik de büyük cihaza çağırdığı Rojhat arkadaşa, aynı talimatı bir de doğrudan kendisi verdi.

O gün, akşamüzeri Kirikor’un eteğinde bekleyen üç minibüse binerek ovayı geçip, basacağımız Hasanhan karakoluna eylem iptal edildi. Ateşkes ilanı üzerine genel bir toplantı yaparak, yeni duruma göre çalışma planı yaptık. Buna göre düzenlemelere gittik. Bu süreçte halk çalışmalarına, cephe faaliyetlerine yöneldik. Ben, Zınar ve Karker arkadaşların yönetiminde, üç ayrı çalışma birimi oluşturuldu. Birimlerimiz ateşkes süreci boyunca halk içinde çalıştı.

Halk çok umutluydu. Biz köylerde peşpeşe toplantılar düzenlerken, güvenliğimizi her köyde daha önce oluşturduğumuz hepsi silahlı milis örgütlerimiz alıyordu. Biz sadece, üçer kişilik çalışma birimlerimizle dolaşıyorduk. Bir köyde yaptığımız toplantı ve öteki çalışmalarımız sırasında genel güvenliğimizi alan milislerimiz, orada işimiz bittiğinde bizi gitmek istediğimiz köye kadar götürüp, oradaki milis örgütümüze devrediyordu.

Piro arkadaşın geleceği gören geniş ufuklu perspektifi, olağanüstü yoğun emeği ve üzerinde titrediği titiz yaklaşımlarıyla örgütleyip geliştirdiği milis örgütlenmemiz, Serhat’ta gerilla gücümüzün kıyaslanamayacak kadar üstünde, başlı başına görünmez bir ordu gibiydi. Kürt köylerinin tümünde,

doğrudan yaşamlarına girilerek eğitilmiş, zihinsel ve askeri olarak donanımlı milis örgütlerimiz vardı. Milis örgütlerimiz birçok yerde 20-25 kişilik silahlı, donanımlı ve herşeye hazır, kararlı güçlerimizden oluşuyordu. Serhat'ta bu milislerimiz kolumuz-kanadımız, üzerinde yükseldiğimiz zeminimiz, temelimizdi! Bir süre sonra kolumuzu kanadımızı, temelimizi kendi ellerimizle kırdık, yıktık...

Halk onurlu bir barışı özlemle istiyordu. Fakat bununla birlikte savaşta da üzerine düşeni yapmaya hazırdı. Ateşkes sürecinde sadece birim olarak biz, gönüllülük temelinde otuz yeni savaşçı çıkardık, büyük miktarlarda para yardımı topladık.

Ateşkes ilanına yeterince anlam verebildiğimizi söyleyemem. Yapı olarak "ateşkesten" sonuç alınacağına, barışın sağlanacağına inanamıyorduk. Gerçi pratik bizi doğruladı, fakat şimdi ortaya çıkan gerçeklere bakınca, köklü ve denetimsiz savaş eğilimlerimizin, nelere alet edildiğini görebilliyorum. Her konuda ve her zaman olduğu gibi 'savaş ve barış' konusunda da Önderliği ancak herşey yaşanarak olup bittikten yıllar sonra, sonuçlarına bakarak anlayabildik...

Önderlikten aldığımız cihaz talimatları ve ardından yaptığı çözümleme perspektiflerine göre halka, 'ateşkes ve barış' sürecini izaha çalışıyorduk. Ama söylediklerimizin pek çoğuna kendimiz yeterince ikna değildik. Özellikle düşmanın şunu bilmesi ve Önderliğin kendileri içinde ne büyük bir şans olduğunu görüp anlaması gerekir:

O gün de bu gün de, bizi yani genel olarak hepimizi, Önderliğin dışında hiç bir kurumsal güç ateşkese-barışa ikna edemezdi! Kazanır mıydık? Hayır!

Fakat kendimizle birlikte T.C. yi de felç ve yatalak edinceye dek, bu kör dövüşünü sürdürürdük!

Ateşkes sürecinde, ovada cephe faaliyetlerimizi sürdürürken on günde bir tekmil için, Kirikor'a geldiğimde, Rojhat arkadaşın bana:

"Silahlarımız paslanıyor ihtiyar," diye serzendiğini anımsıyorum.

Çewlik'te otuz askerin öldürülmesiyle ateşkes sona erdiğinde, çoğumuz derin bir "oh!" çekip, bu eylemi onaylayarak benimsemiştik. Oysa bu "eylemin" ittihatçı Ergenekon çetesinin, içimizdeki uzantısı Zeki (Şemdin Sakık) eliyle gerçekleştirdiği, bir kontra provokasyon eylemi olduğunu yine yıllar sonra görüp anladık! Önderlik, eylemden hemen sonra bunun "çift taraflı provokasyon olduğunu..." söylediğinde bile, bunun ne anlama geldiğini o zaman anlayamamıştık.

Ateşkes sürecinin Çewlik'te "çift taraflı bir provokasionla" sona ermesinden hemen sonra, 1993 bahar sonunda, Güney Kürdistan'daki Zelê kampımızdan Serhat Eyaletine iki yüz kişilik bir güç takviyesi oldu. Genel güç takviyesiyle birlikte, Eyaletin yeni yönetim düzenlemesi de yapılmıştı.

Takviye ile birlikte dört yüz elli-beş yüz kişiye ulaşan eyalet gücünün genel sorumluluğuna Rojava Dêrik'li Dirêj Ali arkadaş getirilmişti. Aynı zamanda Serhat Eyaleti birinci bölge-Ağrı Dağına bakan Dirêj Ali arkadaşın yanında yönetim olarak; Rojhat arkadaş ile Bazit'li Korsan Suat vardı.

İkinci bölge Tendürek yönetiminde, bölge sorumlusu olarak Ağrı'lı Azmanın yanında, Diyadin'li Xeyri arkadaş vardı. Tendürek'e yüz elli kişilik kadro gücü verildi.

Üçüncü bölge Kağızman-Çemçede, Bazit'li Berxwedan bölge sorumlusuydu. Yönetimde Ağrı'lı Bişar, Kağızman'lı Akif ile büyük güney Diyana'dan Bıradost'lu Zêrevan arkadaşlar vardı. Üçüncü bölgeye altmış-yetmiş kişilik kadro gücü verildi.

Bülbülan yaylasında yaşanan ve aralarında Serhat eyalet sorumlumuz Piro arkadaş ile bölge sorumlusu Şükrü arkadaşın da bulunduğu toplu şahadetlerden beri boş olan dördüncü bölge Sarıkamış-Kars-Artvin bölge sorumlusu, Dêrsim'li Dr. Seyfi arkadaştı. Bölge yönetiminde Mardin'li Yusuf (Sersıpı) ile Şirnax'lı Bedri arkadaşlar vardı. Dördüncü bölgeye yetmiş kişilik kadro gücü verildi.

Zelê'den gelen takviye güç içinde zindan çıkışlı Yasin (Türkmen) arkadaş vardı. İç Anadolu'lu olduğunu bildiğim Yasin arkadaş, doğrudan Önderlik tarafından Serhat eyaleti cephe örgütü genel sorumlusu olarak yollanmıştı. Yasin arkadaş özlü, bilgi ve deneyim sahibi, nitelikli bir arkadaştı.

PİRO ARKADAŞTAN SONRA

Piro arkadaşın şahadetinden sonra yaşadığımız kısa ara dönemin ardından, eyalet genelinde yeni düzenlemeler böyle gerçekleşti. Ben bu dönemde de, tedavi sonrası yeniden devraldığım Rojhat arkadaşın komutasındaki bölüğümüzde, takım komutanlığı görevimi sürdürdüm.

Birinci bölge Ağrı Dağı'nda ki gücümüz artan yeni katılımlarla ve güneye yollanan gruplarla sürekli değişiyordu. Fakat ortalama iki yüz, iki yüz elli arasında değişen sabit gücümüz vardı.

Piro arkadaştan sonra eyalet sorumluluğunu üstlenen Dirêj Ali arkadaşın komutasındaki yeni yönetimin gündeminde, kadro gücünü nicelik olarak çoğaltmak, bunun için eyalette zorunlu askerlik yasasını uygulamak; yardım ve vergileri artırarak maliyeyi güçlendirmek; yoğun eylemlerle alanda askeri üstünlüğü ve denetimi ele geçirmek gibi genel ve soyut konular vardı. Resmi toplantılarda, yönetimde ve ortamda bunlar tartışılıyordu.

Piro arkadaşın önderlik çizgisini, her alanda ayağını örgüt ve eyalet zeminine basarak uygulama çabalarıyla kıyaslandığında, yeni yönetimin bu tartışmaları, arayışları örgüt ve eyalet gerçekliğimize uymadığı gibi, düşman gerçekliğimize de uymuyordu. Yeni yönetim, Piro arkadaşın uyguladığı gerilla taktiği yerine, nicel gücü ve maliyeyi artırarak, düzenli ordu imkanlarına kavuşma; düzenli orduya karşı, düzenli ordu oluşturma hayalindeydi...

Dirêj Ali arkadaşın yaklaşımları ve tarzı, Piro arkadaşın yaklaşımlarından ve tarzından tamamen farklıydı.

Piro arkadaş düşmana cepheden, genel bir saldırıyı asla esas almazdı. Piro arkadaş bütün eylemlerde düşmanı darbelemenin yanısıra, gücü korumayı da esas alırdı.

Dirêj Ali arkadaş: düşmana karşı gücün taktik imkansızlıklarını dikkate almadan, genel bir savaş ve saldırı yaklaşımı içindeydi. Dirêj Ali arkadaşın gücü koruma ve kollama durumu, tutumu yoktu.

Piro arkadaş: Halk çalışmalarının, mücadelenin esas öznesi, kaynağı, temeli, ruhu olduğunu derinliğine kavrayıp uygulayan Apocu bir öncüydü.

Dirêj Ali arkadaş: Halkı tanımıyordu, küçmsüyordu. Halkın mücadelede ki esaslı yerini ve önemini bilmiyor, anlamıyordu. Dirêj Ali arkadaş halka uzak ve yabancıydı.

Piro arkadaş: Milis örgütlenmesine, neredeyse gerillada kadro örgütlenmesine eşit düzeyde büyük bir değer biçerdi. Eyaletteki iki yıllık kısa yönetim döneminde verdiği bu değerin semeresini de, görünmez bir milis ordusu yaratarak almıştı. Göreve yolladığı her milisimizi özenle korur, imkanlar dahilinde her türlü güvenlik önlemini alırdı. Kadro arkadaşların milislere baskın çıkmalarına, onları küçümseyip hor görmelerine, gelişi güzel kullanmalarına asla izin vermezdi.

Dirêj Ali arkadaş: milis örgütlenmesinin mücadelemiz içinde ki yerini ve önemini anlamadığı gibi, milis arkadaşları sıradan zorunlu hizmet öğeleri olarak görüyordu. Dirêj Ali arkadaşa göre, kadro milisten üstündü. "kadro dağda savaşıyor, milis sıcak yatağında yatıyordu..." soruna, egemen hiyerarşiye göre yaklaşan Dirêj Ali arkadaş konumlarını, güvenliklerini dikkate almadan, rastgele yaptığı görevlendirmelerle milislerimizi isyan ettirdi. Pek çok milisimiz bana:

"Böyle olmaz heval İhsan, arkadaş bizim durummuzu, güvenliğimizi dikkate almıyor..." diye yakındı.

Dirêj Ali arkadaşın bu tarzı, yaklaşım ve tutumları, korsan Suat gibi subjektif unsurların en üst düzeyde yerleşip yuvalanmalarına da zemin oldu. Eyalette her şey tasfiyeye doğru baş aşağı gitti.

Bu durum kendisini, ilk önce ve en fazla eyalet cephe örgütlenmesinde ve çalışmalarında gösterdi. İç Anadolu'lu Yasin (Türkmen) arkadaşın sorumluluğunda

düzenlenen Eyalet cephe yönetiminde, Rojava’lı Brusk ile üçünçü bölge yönetiminden Akif arkadaş yer aldılar.

Eyalet cephe faaliyetlerinde görevlendirilmek üzere kadın-erkek, bir bölük güç düzenlendi. Cephe faaliyetlerinin merkezi birinci bölge Ağrı Dağı-Kirikor’du.

Bu süreçte, (1993 yazı itibariyle) Serhat’ta, halkın yüzde sekseni devletten sıtkını sıyırmıştı. Halk her türlü sorununu cephe çalışanlarımıza ya da doğrudan bölge yönetimlerine getirerek, örgütten çözüm istiyordu.

Daha önce de belirttiğim gibi, Yasin arkadaş Serhat eyaleti cephe örgütü genel sorumluluğuna doğrudan Önderlik tarafından atanmıştı. Arkadaşın bu konuda, yeterli donanımı vardı. Eyaletteki aşiret ve aile dengelerini dikkate alan Önderlik, bütün bunların dışında olan Yasin arkadaşı bu özelliğinden dolayı atamıştı. Yasin arkadaş eyalette ki sorunlar üstü niteliği ve kapasitesiyle, bu görevi layıkıyla yapabilirdi.

Ne var ki başta Dirêj Ali arkadaş ile yardımcısı Korsan Suat unsuru, cephe faaliyetlerine doğrudan ve ayrıntılarına kadar müdahale ederek, Yasin arkadaşı ve tabi ki Önderliği boşa çıkardılar.

Dirêj Ali arkadaş, aynı zamanda eyalet yürütmesinde olan Eyalet cephe sorumlusu Yasin arkadaş Kirikor’da yanındayken, cephe çalışmalarında yaşanan detay sorunlara el atarak, Yasin arkadaşa rağmen doğrudan kendisi ilgilendi.

HASAN YİĞİT OLAYI

Iğdır cephe çalışmalarından sorumlu Sinan (sonradan Amed) arkadaş yurtsever esnaftan yardım toplarken, Iğdır’ın önde gelen yurtsever esnaflarından

Hasan Yiğit'e, yardım adına, kendine göre bir salma yapmış, pey biçmiş Hasan Yiğit'te:

"Heval, benim gücüm bu kadarına yetmez, ben şu kadar vereyim," demiş.

Aralarında çıkan gerginlik ve tartışma sürecinde, Sinan arkadaş sonuç alamayınca, Hasan Yiğit'e:

"Sen hem istediğimiz bu parayı vereceksin, hem de gerilladan kaçan oğlunu getirip bize teslim edeceksin," demiş.

Hasan yiğit'in bir oğlu, 1986 yılında bölgede faaliyet yürüten Cemşit arkadaşın komutasında ki gücümüz tarafından, zorunlu askerlik yasasıyla gêrillaya katılmıştı. Hasan Yiğit'in oğlu o yıllarda Kör Cemal ile Sarı Baran'ın tasfiye tahribatlarına dayanamadığından olsa gerek, 1989'da Xakurkê'den kaçmıştı. Bölgede biz bu durumu o zamandan beri biliyorduk. Herhangi bir zarar verme durumu olmamıştı. Oğluna ya da Hasan Yiğit'in kendisine herhangi bir tavır ve yaptırım durumu sözkonusu değildi, böyle bir şey kimsenin aklından bile geçmemişti.

Hasan Yiğit'te bu durumdan dolayı eziklik duymuştu. Ben kendisini çalışmalar içinde, yakından tanıyordum. Sinan arkadaşın bu dayatmasına karşı Hasan Yiğit:

"Yapmayın, etmeyin... Bu işler böyle olmaz. Oğlumun kaçtığı doğrudur, fakat yetişkin gençtir. Şimdi kendi başına İstanbul'da yaşıyor. Ben nasıl size getirip teslim edeyim? Siz teslim alsanız, ne yapacaksınız? Kimseye bir zararı yok. Ben istenilen bu miktarı veremem, gücüm yok. Oğlumu da getirip size teslim edemem," demiş.

Hasan Yiğit'ten istediği sonucu alamayan Sinan arkadaş, durumu kendine göre karargâha rapor etti.

Karargaha gelen raporla, bu işlerin en üst sorumlusu Yasin arkadaş yerine, Dirêj Ali arkadaş ilgilendi. Beni çağırarak, Hasan Yiğit'i sordu, kendisine:

“Iğdır'ın Hıdırlı köyünden olan Hasan Yiğit'in Celaliyan aşiretinden İsa Bey'in oğlu olduğunu; Iğdır'ın önde gelen esnaflarından olarak kendisinin ve bütün çevresinin hareketimize bağlı yurtsever olduklarını; bu güne kadar mücadeleye yardım ve hizmette bulunmakta kusur etmediklerini; 1986 yılında zorunlu askerlik yasasıyla alınan oğlunun, 1989'da saflardan kaçmasından büyük üzüntü ve eziklik duyduğunu...” Ayrıntılarıyla anlatarak bilgilendirdim.

Dirêj Ali arkadaş Hasan Yiğit'i Kirikor'a çağırdı. Hasan Yiğit yakın çevresinden birkaç yurtseverle birlikte Kirikor'a geldi. Yanında sigaradan, çereze kadar bir yığın hediye de getirmişti.

Yaşanan soruna rağmen, güzel duygular içindeydi. Dirêj Ali arkadaş Hasan Yiğitle görüşürken, ben de orada hazır bulundum. Direj Ali arkadaş Hasan Yiğit'e kaba bir üslupla:

-Sen arkadaşlara neden karşı çıkıyorsun, neden onları zorluyorsun? Sana söylenenleri neden yapmıyorsun? Sen yurtsever değil misin? dedi.

Hasan Yiğit durumunu ve olanları izaha çalıştı. Dirêj Ali arkadaş hiç birini dikkate almadı. Hasan Yiğit'e:

“Sen hala dikleniyorsun!” diyerek, çok ağır sözlerle üzerine gitti, alenen küfürler etti.

Neye uğradığını bilemeyen Hasan Yiğit, çaresizlik ve son bir umut içinde bana dönerek:

-Sen ne diyorsun İhsan? diye sordu. Ben de:

-Ben söylenecekleri daha önce söyledim Hasan... demekle yetindim.

Hepimiz şok olmuştuk.

Dirêj Ali arkadaş en son işaret parmağını üzerine sallayarak, tehdit ettiği Hasan Yiğit’e:

-Senden istenen miktarı da vereceksin, oğlunu da getirip bize teslim edeceksin, dedi.

Hasan Yiğit yıkılmış, yerle bir olmuş halde indi Kirikor’dan. Daha sonra haber yollayarak:

-Ben kimseye zarar vermek istemiyorum. Devlete bulaşmayacağım, siz de benden uzak durun, dedi.

ŞOFÖR YUNUS

Bizim Goma Haco’ya komşu Hacıağa köyünden Melle Muhamed’in oğlu Yunus Ceylan vardı. Yunus Aralık ilçe Müftüsünün makam şoförüydü.

Köyde ki çevresinden aralarında kişisel sorunları olan birileri, Yunus’un ajan olduğunu iddia ederek bunu ortamda yaymışlar. Yunus ile bizim köylü eski milislerimizden Hatip Şek arasında, benim de bildiğim eski bir hesap vardı. 1979 İslam Devriminden sonra, İran’dan birlikte kaçakçılık yaparlarken Hatip yakalanmış, İran’da beş yıl hapis yatmıştı.

Hakkında ki iddiayı duyunca, eski öfkesi alevlenen Hatip, Yunus’un ajan olduğunu iddia eden köylüleri alıp cephe biriminden sorumlu Kazım arkadaşın yanına götürmüş. Köylüler Yunus’un ajan olduğunu, kendilerine göre Kazım arkadaşa da anlatmışlar.

Ortada somut hiçbir şey yokken, sırf bu iddialar üzerine, Kazım arkadaş Yunus Ceylan’ı alıp vurarak “cezalandırdı...”

Yunus Ceylan’ın partiye, hareketimize yönelik doğrudan ya da dolaylı hiç bir karşıtlığı yoktu. Yunus Ceylan’ın mensubu olduğu Hacıağa halkınında partiye,

hareketimize yönelik bir karşıtlığı yoktu. Tersine, halk yurtseverdi. Gerillaya sıcaktı. Bütün bölge halkı gibi, partiye gönüllü yardımda bulunurdu. İnsanlar bizim insanlarımız, köy bizim köyümüzdü.

Yunus Ceylan'ın öldürülmesinden sonra, düşman araya girdi. Yunus'un çevresini örgütledi. Hacıağa köyü, bize karşı devletten silah alarak korucu oldu. O zamanlar kırk hanelik olan Hacıağa köyü o gün bu gündür, hala korucu. Kazım arkadaşın faaliyet raporumda, "çalışma" olarak, üstüne bildirdiği bu olaya ilişkin, Dırêj Ali arkadaş bir rapor bile istemedi. Düşman bu olayı değerlendirip Hacıağa köyünü örgütleyerek koruculaştırırken, Dirêj Ali arkadaş ile yardımcısı Korsan Suat, sessiz kaldılar...

TIRAŞLI'DAN SELEHADDİN İLE AZİZ

Gulover Hayri arkadaşla birlikte Kirikor'un eteğinde ki Adetli köyüne indik. Yakacak hiç bir şey bulunmayan Ağrı Dağı'nda mutfak için tüpgaz kullanıyorduk. Milislerimizin getirdiği dolu tüpleri traktörle alacaktık.

Adetli'de Kazımın komutasındaki cephe birimimizle karşılaştık. Yanında bir köylü olan Kazım bana:

-Heval İhsan traktörü bana ver. Traşlı köyünde bir ajan var, gidip onu sorgulayacağız, dedi. Kazımın pratiği ortadaydı. Ona:

-Kim bu ajan? diye sordum. Yanındaki köylü:

-Traşlı'dan Selahaddin, dedi. Tanımıyordum. Köylünün adı Aziz'di.

-Ne yapmış? diye sordum.

Aziz, taramaya alınmış otomatik silah gibi, bir çırpıda bir düzine iddiada bulundu. Aziz'i gözüm hiç tutmadı. Kazıma:

-Ben de geleyim. Birlikte sorgularız, dedim. Kazım:

-Bu karanlıkta gerek yok, ben hallederim, dedi.

Nasıl halledeceğini bildiğimden ısrar ettim. Traktöre bindik, Traşlı'ya gittik.

Köyde motordan inince Aziz'e;

-Nerede bu Selaheddin'in evi? Hadi gidelim, dedim. Aziz:

-Ben onun evine gitmem, biz onunla düşmanız, dedi.

Köylü Aziz bunu söyleyince, bizim sorumlu kadro arkadaşımız Kazım'a:

-Al işte bak, gördün mü?dedim.

Bu durumu gurur sorunu yapan Kazım bana cevap vermek yerine, Aziz'e dönerek:

-O alçağın evi neresi tarif et, dedi.

Selaheddin'in evini tarif eden Aziz, kendi evine gitti. Biz de Selaheddin'in evine gittik. Selaheddin bizi çok sıcak karşıladı. Bizimle rahat ve kaygısızdı. Dobra ve dürüst biriydi. Sorgusunda, Selaheddin'e şaşırtma bir soru sordum:

-Selaheddin, muhtardan, senden ve bir de Aziz'den için ajan olduğunuz iddia ediliyor, ne dersin? dedim, Selaheddin:

-Muhtarı bilmem. Ben ajan değilim. Kürt milletinin davasına bir faydamız olmasada, zarar da vermeyiz. Aziz de ajan değildir. Kendisi de söylese inanmayın. Çünkü onun ajanlık yapacak gücü yoktur, dedi.

-Aziz senin ajan olduğunu söylüyor... dediğimde Selaheddin, sorunun özünü izah etti:

-Benim kardeşim, bu Aziz'in ağabeyini vurup öldürdü. Şimdi içeride yatıyor. Aziz'le aramızda böyle bir düşmanlığımız var. Aziz'in gücü yetse, fırsatını bulsa beni öldürür. Gücü yetmediği için kendi yapamadığını size yaptırmaya çalışıyor, dedi.

Selaheddin'in sözlerine tepkilenen Kazım, küfür ederek ona yönelmeye kalkıştı. Önünü keserek:

-Küfür yok Kazım! Herşey anlaşıldı, dedim.

Selaheddin'in yanından ayrıldıktan sonra Kazıma:

-Şimdi gidip Aziz'i alacağız, dedim. Kazım:

-Ne yapacağız Azizi? diye sordu. Bende:

-Eşşek sudan gelinceye kadar döveceğiz onu! dedim.

Aziz'i evinden alıp araziye çıkardık. Ağaçlardan yaş bir deynek kestim. Aziz'i o deynekle eşşek sudan gelinceye kadar dövdüm. Öfkem biraz dindiğinde, artık yerde yığılı kalmış, eşek gibi zırlayan Aziz'in üzerine eğilerek:

-Anlaşıldı mı Aziz? diye haykırdım. Aziz kısaca:

-He! diyebildi.

Traktöre binip gittik. Kazıma söylenecek hiç bir şey yoktu. Bütün bu olanlara rağmen onun, Selaheddin'e ve özellikle de bana öfkeli olduğunu biliyordum. Kazım arkadaşın gerçeği buydu. İki insan kavga etseler, aynı anda sorunu cephe örgütüne iletmek için harekete geçseler, Kazıma önce ulaşan kazanırdı... İki tarafı da dinleme, araştırma, gerçeği anlama, olgunluğundan ve yetisinden yoksundu...

Kirikor'da durumu Yasin arkadaşa anlattım. Yasin arkadaş beni dinledikten sonra:

-Bazı şeyler beni aşıyor İhsan arkadaş... demekle yetindi.

Kazım, sanki tahribat için, bilinçli ve özel olarak bu göreve verilmişti… Cinayet niteliğimdeki keyfi uyğulamaları görmezden gelinerek korunuyordu… Harun ile Piro arkadaşın “deli Kemalin” objektif provakasyonuna karşı ilkeli tavırları ve uyğulamaları artık yoktu… Direj Ali arkadaş ile onu denetimine alan yardımcısı Korsan Suat unsuru, tamamen ilkesiz ve tasfieci bir tutum içindeydiler.

MUHAMMED DİNO

Piro arkadaş, sınırlı bazı hassas konuları yapıya açmasa da, yönetime istisnasız her konuyu ve her sorunu açar, yönetimi oluşturan bütün arkadaşları konunun ve sorunun içine çekerek, değerlendirme ve çözüm süreçlerine katardı.

Dirêj Ali arkadaş ile Korsan Suat’ın gelişiyle bu temel ilkemiz işlevsiz kaldı! Dar (en üst) yönetim olalarak ikisi, geniş yönetimi ve yapıyı değerlendirme, karar ve çözüm süreçlerine katmıyorlardı! Durum böyle olunca, örgüt adına alınan kararları ve uygulamalarını ancak sonuçları üzerinden görüp anlamaya çalışıyorduk.

Bazitli Muhammd Dino adında elli yaşının üzerinde biri ajanlık iddiasıyla Kararğaha getirilerek sorguya alındı. Kararğah yakınında bir noktadan geçerken, Muhammed Dino’nun durumuna tesadüfen tanık oldum. Güvenliğindekilerden biri genç Cemil arkadaştı. Çağırdım:

-Nedir bu Cemil arkadaş, neler oluyor burada? diye sordum. Cemil arkadaş çaresiz:

-Talimattır heval İhsan, dedi.

Talimatı verenin de Korsan Suat olduğunu söyledi.

Sorgusundan somut hiçbir şey çıkmayan Muhammed Dino, sorgusundan sonra yine Korsan Suat'ın talimatıyla infaz edildi. Geniş yönetime ve yapıya Muhammed Dinonun tutuklanması, sorgusu ve infazına ilişkin hiçbir bilğilendirme yapılmadı.

MUSTAFA AMCA VE ÖZBAYLAR

1993 sonbaharıydı. Ağrı Dağı'nın buzul eteğindeki Küpgölü'nde bir görevden noktamıza dönüyorduk. Noktanın hemen yakınında, dibine çömelip bir yanını verdiği bir kayanın önünde; üzerinde takım elbisesi, içinde kolları manşet'li beyaz gömleği, boynunda kravatıyla atmışının üzerinde, ak saçlı, bakımlı ve dinç biriyle karşılaştık.

Yazın bile kar yağan Küpgölü, çoktan ayaza kesmişti. Havada ısırıcı bir soğuk vardı. Yaşlı adam, kendisinden hesap sorar gibi, ensesine kaldırıp, uçlarından iki eliyle tuttuğu ceketinin yakasını göğsüne doğru kasarak büzülmüş haliyle, uzaktan, kayaya yontulmuş bir kabartmaya benziyordu. Daha yakından bakan biri, onun üzerinde yükselen devasa kayayı omuzlayıp, kendine keskin ayazdan kaçıp sığınabileceği bir yer açmaya çalıştığını sanırdı... Hemen yanıbaşında, karşısına dikildiğimiz halde, soğuğun şiddetinden hiçbir şey fark etmeyen yaşlı adama, şaşkınlık içinde:

-Merhaba amca, dedim.

Beni duyunca toparlandı. Elinde olmadan titrerken, birbirine çarpan dişleri takırdıyordu. O halde bana buz gibi bir "merhaba" diyebilen ihtiyar adama:

-Amca sen kimsin? Burada ne yapıyorsun? diye sordum.

İhtiyar adam: “Adının Mustafa Özbay olduğunu söyledi. Daha büyük bir şaşkınlık ve rahatsızlık içinde:

-Mustafa amca sen misin? dedim.

Mustafa amcayı ve Özbayları cephe çalışmalarım sırasından tanır, bilir ve büyük saygı duyardım. Bazit çarşı merkezinde eczahane sahibi olan Özbaylar, deyim yerindeyse “ocaklama” özğürlük hareketimize katılmışlardı.

Küpgölü’nün sırnaşık, ısırgan ayazından korunmak için, Ağrı’nın kayasına yamanmış bu ihtiyarın iki kızı, üç oğlu ve bir de baldızı gerilla saflarına katılmıştı. Büyük üzüntü ve şaşkınlık içinde:

-Mustafa amca, hemen şurada sığınağımız var; neden oraya gitmedin? diye sordum.

Birkaç metre yukarıda içinde büyük tüp yanan, üzerinde kaynar çayımız olan sıcacık şkeftimiz vardı. Bu arada, ayağa kalkmış olan Mustafa amca, hani gücü yetsede biraz daha kendine yüklenip büzülebilse, iki omuz başları birbirine kavuşarak, çatılacak; kolları göğsünde çapraz katlanmış; elleri koltuk altlarında kıstırlmış halde, elinde olmayan titremesini bastırmaya çalışarak:

-Gittim. İlgilenen olmadı evladım! dedi.

Mustafa amca böyle söyleyince, arkadaşlara çok öfkelendim:

-Olur mu öyle şey Mustafa amca. O gereksizler de kim oluyor? Burası senin kendi yerindir. Buyur gidelim, dedim.

Şkefte gelince, öfkemi arkadaşlara kustum. Görevliler yeni, genç şervan arkadaşlardı. Mustafa amcayı böyle iki dirhem bir çekirdek, Küpgölü’nde

karşılarında görünce şaşırıp çekinmişler, "içeri buyur" edememişler. Mustafa amca da gönlüne küsüp, şansına lanet ederek, gitmiş kendini kayaya vermişti!

Hemen bir battaniye getirip sırtını örttüm. Buğusu üzerinde sıcak çayını önüne koydum. Ben de yanına iliştim.

Mustafa amca, çayını içip titreme nöbetinden kurtulunca, bu havada Küpgölü'ne kadar çıkış nedenini açtı: bazı milislerimizin "ajanlık iddiaları" üzerine tutuklanan Muhammed Dino'nun ailesi tarafından aracı olarak gelmişti.

Muhammed Dino, mesnetsiz iddialar üzerine, suçsuz-günahsız yere infaz edilmişti. Bu acı gerçeği Mustafa amcaya diyemedim. Yönetime, Mustafa amcanın geliş nedenini bildirdim. Dirêj Ali arkadaş istedi. Mustafa amcayı ona götürdüm. Yanımda gerçekleşen görüşmede, Dirêj Ali arkadaş da gerçeği Mustafa amcadan gizleyerek: "tamam bir bakarız"... demekle yetindi. Mustafa amca yine içi titreyerek, sonuç alamadan gitti.

Yukarıda da belirttiğim gibi Mustafa Özbay amcanın, o sırada: kızları Xezal ile Guley, oğulları Firaz ile Ömer saflardaydı.

Oğlu Devran henüz bir yıl önce, 1993 kışında Şkefta Şıli'de şehit düşmüştü.

Kızı Xezal arkadaş 1991'de Botan'da bir çatışmada yaralı olarak düşmana esir düşmüştü. Xezal arkadaş hala özgürlük tutsağı olarak, zindan direnişçimizdir.

Kızı Guley arkadaş, gerilladan İstanbul'a cephe faaliyetlerine yollandı. İstanbul'da yakalanan Guley arkadaş da hala özgürlük tutsağı olarak zindan direnişçimizdir.

Oğlu Firaz arkadaş, 1994'te sınırı geçişte çıkan çatışmada şehit düştü.

Oğlu Ömer, yakalandı, zindana düştü. 1992'de Nevşehir zindanını bir grup arkadaşla aşarak, önderlik sahasına ulaştı. Tekrar geldiği Serhat'ta savaştı. 2005'te saflardan koptu.

Mustafa amcanın baldızı Sozdar arkadaş, saflarda mücadelesini sürdürüyor.

Özbaylar söz konusu olduğunda, Mustafa Özbay'ın kardeşi Baki Özbay'ın hanımı ve aynı zamanda baldızı eczacı Fatma Özbay'ı anmamak doğrusu nankörlük olur.

Yaralanınca tedavi için gittiğimde, Fatma Özbay'da Urmiye'deki parti evindeydi. O zamanlar, ellisinin üzerinde olan Fatma Özbay'a, parti evindeki bütün arkadaşlar “Fatma ana” diyorlardı.

Gelir gelmez beni de şefkatle kucaklayarak karşılayan Fatma ana, gerçekten de bütün arkadaşların anasıydı. Eczacı olduğundan, yaralı arkadaşların tedavileriyle doğrudan ve titizlikle ilgileniyordu.

Hiç unutmam: hala iltihap içinde ki yaralı gözümün pansumanını yaparken, artık ağaç kovuğuna dönmüş öteki göz boşluğuma bakarak gözyaşlarını tutamamıştı. Hepimize karşı tanımsız ve eşit bir şefkat ve hüzün içindeydi. Hepimize bakarak, içli içli ağlıyordu, ana buydu...

Fatma ana kimdi? Neden aramızdaydı? Ağrı'dan yaralı geldikten sonra kendimi toparlayıncaya kadar bu soruları sormayı akıl edemedim. Bir süre sonra sorduğumda arkadaşlar: Fatma ananın Bazit'li eczacı Fatma Özbay olduğunu, Urmiye'de tutuklu bulunan eşi Baki Özbay için geldiğini söylediler. Arkadaşlara:

-Baki Özbay'ın suçu nedir? diye sorduğumda, bana: bizde pek yaygın olan ve ta kılan 'hukuku'ndan kalma, gerekçelere dayanan tuhaf bir hikaye anlattılar:

Kendisi Bazit'li bir tüccar olan Baki Özbay, oğlu gerilla saflarında olan bir tüccar arkadaşıyla Urmiye'ye gelmiş. Tüccar arkadaşı, o sırada Urmiye'de bulunan oğlunu görmek için arkadaşlara başvurmuş. Arkadaşlar da uygun görmüşler. Urmiye'de parti evinde buluşan baba-oğul, birlikte bir çarşı turu atmak için dışarı çıkmışlar. Bu sırada Baki Özbay, parti evinde kalarak, tüccar arkadaşıyla oğlunun gelmesini beklemiş.

Tüccar ile oğlu "gidiş, o gidiş" bir daha dönmemişler... Tüccar arkadaşı oğlunu kaçırınca, sorumlu Sadun (sor), Baki Özbay'ı tutuklamış (!)

Baki Özbay bir aydır tutukluymuş. Durumu öğrenen eşi Fatma Özbay Bazit'ten Urmiyeye gelmiş. Fama ana, parti evindeki yaralı arkadaşları görünce, eşi Baki Özbay'ı bir kenara koyup bizim derdimize düşmüş.

Durumu öğrenince hemen yönetime gittim. Özbay'ların durumunu tanıttım: "Bu insanların, saflardan birilerini kaçırmak gibi bir niyetleri olsa, önce kendi çocuklarını kaçırırlar," dedim. Sadun (Sor) ile tartıştık. Tekmilde gündemleştirdim. Baki Özbay hala tutukluyken, Sadun beni Urmiye'de bir eve çıkardı. Duruma ilişkin olarak yazdığım rağorla örğütü bilğilendidim. Arkadaşlardan öğrendim. Bir süre sonra Baki Özbay bırakıldı. Fatma anayla evlerine döndüler.

ŞEMSKAN AŞİRETİ

Şemskan'lılar Diyadin'e bağlı on köyde yerleşiktiler. Aşiretin reisi Beho (Behri) ağa Diyadin merkezde otururdu.

Düşman Şemskan aşiretine korucu olmaları için baskı yapıyor, onlar da baskılara göğüs gererek bize karşı silah almıyorlardı. Genel bir baskıyla sonuç alamayacağını anlayan düşman Şemskan'lılara:

"Silah alıp korucu olmazsanız köylerinizi yakar boşaltırız!" Şantajında bulundu.

Düşmanın Şantajı üzerine Şemskan öndegelenleri, Tendürek'te arkadaşlara gelerek:

-Bu durumda silah alacağız. Fakat size karşı operasyona çıkmayacağız, dediler.

Gelişmelerin tekmili düzenli olarak Tendürek'ten Kirikor'a aktarıldığından yakından izliyordum. Tendürek yönetimi Azman ile yardımcısı Diyadin'li Xeyri, Şemskan önde gelenlerine:

"Silah almayın. Silah almanızı kabul etmeyiz. Silah aldıktan sonra siz operasyona çıkmak istemeseniz de düşman sizin bu silahları bize karşı kullanmanız için her yola başvurur. Sonunda aldığınız silahları bize karşı kullanmak zorunda kalırsınız," diyerek uyardılar.

Sonuçta evlerinin, köylerinin yakılmasını, yurtlarından, yuvalarından olmayı, çoluk-çocuk ortalıkta kalmayı göze alamayan Şemskan'lılar silah alıp korucu olmayı kabul ettiler. Operasyona çıkmamak, sadece köylerini korumak koşuluyla kabullendikleri silahları, Diyadin Jandarma karakolundan gruplar halinde resmi işlemlerle teslim alan Şemskan'lılardan beş kişi, Tendürek ikinci bölgeden Mazlum Marufi arkadaş tarafından Diyadin minibüsünden indirilerek engellenmek istendi. Çıkan tartışmada, Diyadin jandarma karakoluna silah almaya giden Şemskan'lı beş kişi, orada, minibüste ki öbür yolcuların önünde vurularak öldürüldü.

İkinci bölge yönetiminin, (örgütün) böyle bir kararı ve Mazlum arkadaşa bu yönde talimatı yoktu. Mazlum arkadaş kendi insiyatifiyle hareket etmişti. Raporunda, Şemskan'lıları kendisinin değil, yanında ki milis Lütfü Kudbettin'in vurduğunu iddia etti. Lütfü de talimatı onun verdiğini öne sürdü. İkisi de tutuklandılar.

Bu olaydan sonra, eli silah tutan bütün Şemskan'lılar silah aldılar. Şemskan önde gelenleri olanlara rağmen örgüte haber yollayarak:

"Biz size karşı operasyona çıkmayacağız. Siz de bizim köylerimize, mıntıkamıza uğramayın," dediler.

Şemskan'lılar sözlerinde durdular. Bize karşı operasyonlara çıkmadılar. Ne var ki, devlet, Azman'ın uyardığı gibi silahlı Şemskan'lıları bize karşı kışkırtmak için harekete geçti.

Düşman, Şemskan bölgesinde beş özel tim elemanının öldürüldüğünü açıkladı. Bölgeden bu haber araştırılıp soruşturuldu. Olay doğruydu. Şemskan bölgesinde özel timler vurulmuştu. Fakat eylem bizim değildi. Üstelik öldürülen özel tim sayısı beş değil, on birdi. Bölgede yapılan soruşturmanın sonuçları ilginçti:

Şemskan'lıların bir köyüne, bizim gerilla giysilerimiz şal-şapık içinde silahlı üç kişi gelmiş. Kendilerini "arkadaş, gerilla" olarak gösteren bu kişiler:

"Grubumuz yakında ki falanca noktada. Bize yemek hazırlayın. Grubumuzda kadınlar da var. Hazırlanan yemeği, sizin kızlarınız-gelinleriniz getirsinler. Kadın arkadaşlar onlarla konuşmak, tartışmak istiyorlar," demiş.

Şemskan'lılar da, 'arkadaş' kılıklı bu üç kişiye:

"Olur, biz yemeklerinizi hazırlatalım. Siz gidin. Biz noktayı biliyoruz. Kızlarımız-gelinlerimiz yemeğinizi getirir, kadınlar da onlarla konuşurlar," demişler.

“Gerilla” kılıklı üç kişi gidince, bunların arkadaş-gerilla olmadıklarını en baştan anlayan Şemskan’lılar, hemen silahlı güçlerini çağırıp, durumu tartışmışlar:

“Gerilla, halktan kendisine yemek pişirmesini istemez! Erzak işter. Halk da ne varsa, neyi uygun görürse onu verir. Gerilla, halkın kızlarına-gelinlerine, servis yaptırmaz! Kendi işini kendisi görür! Hiç bir kadın arkadaş, halkın kızlarını-gelinlerini ayağına çağırmaz! Gider onlarla evlerinde, kendi yerlerinde konuşur-tartışır! Bir yere çağıracaksa da, kadın arkadaşın kendisi gelir, çağırır! Bunlar gerilla değil!” demişler.

Bu kadar yalın halk ve gerilla gerçekliklerini bilmeyen düşmanın uyduruk “gerillaları”, verdikleri noktada yatıp yayılmış halde gelecek yemeklerle, yemekleri getirecek kızların-gelinlerin hayali içinde beklerken; Şemskan’lılar tarafından kuşatılarak, vurulmuşlar!

Şemskan’lıların, kendilerine çektikleri mermi “ziyafeti” başlayınca, üstlerine cihazla durumu bildiren “gerilla” giyimli, özel tim çeteleri imdat istemişler. Üstten korucu cihazına yapılan:

“Onlar bizim adamlarımız vurmayın!” uyarılarını tınmayan Şemskan’lılar, on bir özel tim çetesini vurup öldürmüşler.

Gerilla kisvesine bürünmüş özel tim çetesi, başarılı olsaydı eğer, bir sonra ki günün boyalı basını kim bilir hangi başlıkları atacaklardı...

Düşman, Şemskanlıların öldürdüğü on bir özetlim çetesinin altısını kırpıp, beşini basına vererek onları da bizim öldürdüğümüzü söyledi. Olsun! Şemskan’lılar bizim büyük ailemizin, değerli ve etle tırnak gibi kopmaz parçasıydı. Şemskan’lıların bu eylemi, bize büyük moral verdi! Kendi kazdığı kuyuya düşen

düşman, Şemskanlılara hiçbir şey yapamadı! Çünkü: Şemskan köyüne gelenler "teröristler" (!) onları öldürenlerde korucuydular!

HACI ABDULLAH VE KARDEŞLERİ

Kirikor'un eteğinde, Aralık'a bağlı Kara Hacılı köyünden Hacı Abdullah ile beş kardeşi, baharda Kirikor'da, yazın ve sonbaharda Tendürek Aladağ da hayvancılıkla uğraşan koçerlerdi. Ağabeyleri Hacı Abdullah'ın çevresinde kenetlenen kardeşlerin hepsi de çalışkan, yurtsever ve varlıklı insanlardı.

Hacı Abdullah'ı faaliyetler içinde, Kara Hacılı köyünden tanıyordum. Hacı Abdullah ve kardeşleri, biz kendilerinden yardım talebinde bulunmadan, birlikte durumu değerlendirerek partiye gönüllü yardım kararı almışlardı. Ekonomik güçlerine göre, kardeşlerden en büyüğü Hacı Abdullah ile bir küçüğü yıllık on'ar milyon lira, öteki dört kardeşin de yıllık altı'şar milyon lira vermelerini uygun görmüşlerdi.

Kararlarını bize bildirdiler. Hacı Abdullah ve kardeşlerinin aldıkları bu karar, köklü bir yurtseverlik örneğiydi. Kardeşlerin kendi başlarına böyle bir karara ulaşmaları, son derece anlamlı ve çok değerliydi. Belirledikleri yardım miktarları da, 1990'ların ilk yarısındaki genel ekonomik koşullara göre, normalin üstünde ciddi rakamlardı. O zamanlar bir traktör acentadan yirmi-yirmibeş milyon liraya alınabiliyordu. Hacı Abdullah ve kardeşlerinin otuz dört milyon lira yardımları, kendi çaplarında partiye güçlü bir destekti.

Belirledikleri gönüllü yardımı almak için, Hacı Abdullah'a ben gittim. Hacı Abdullah:

-Kardeşlerimden paylarını topladım. Para hazır. Yalnız bize paranın alındığına dair bir makbuz verirsen iyi olur. Biz koçeriz. Aladağ'dayadım istenirse makbuzu gösteririz, dedi.

Yaşlı, hayat görmüş, yol yordam bilen biriydi Hacı Abdullah. Otuz dört milyon lira yardım aldığımıza dair bir makbuz kesip kendisine verdim. O da bana parayı verdi. Hatır isteyip gittim. Bu sırada mevsim bahardı. Bahar sonunda, Hacı Abdullah ve kardeşleri Kirikor'dan Tendürek'e, Aladağ'a geçtiler.

O kış bir görev için Kara Hacılı köyüne indim. Her gelişimde olduğu gibi, yine Hacı Abdullah'ın evine hatır almaya uğradım. Beni her zaman ki içtenliğiyle karşılayan Hacı Abdullah, karşılıklı hal hatırdan sonra:

-Sen sözünde durmadın İhsan, dedi.

Ve orada, onun kutsal minderinin üstünde yerin dibine geçtiğim şu olayı anlattı bana:

"Kirikor'dan Aladağ'a geçtiklerinde, Tendürek'ten gelen bir grup arkadaş, kendilerinden 'partiye yardım' istemiş. Hacı Abdullah da, benim kendilerinden aldığım 34 milyon lira para karşılığında verdiğim resmi makbuzu sorumlu arkadaşa göstererek:

"Biz üzerimize düşeni Kirikor'da yaptık," demiş. Sorumlu arkadaş:

"Ben makbuz falan tanımam! Şu kadar para vereceksiniz," diye dayatmış.

Hacı Abdullah:

"İmkanlarımız ölçüsünde biz kendimiz gerekeni yaptık. Arkadaşlarınıza sorun, bundan fazlası bizi zorlar," diyerek durumu izaha girişmiş.

Sorumlu arkadaş dayatınca, aralarında tartışma çıkmış. O tartışmada, sorumlu arkadaş öteki arkadaşların yanında Hacı Abdullaha:

“Sana şu kadar zaman, bu zaman zarfında şu kadar parayı hazırlamazsan, geldiğimde senin başındaki bütün saçlarını tel tel yolarım,” demiş.

Hacı Abdullah da ne yapsın: Bize gönüllü olarak verdiği yardımdan daha fazlasını, geldiğinde o sorumlu arkadaşa vermiş.”

Olanlardan dolayı kendisinden özür dilediğim Hacı Abdullah’ın yanından, “bu sorunu hal edeceğimize dair bir de söz vererek”, öfke ve utanç içinde ayrıldım.

Kirikor’da durumu arkadaşlara bildirdim. Durum Tendürek ikinci bölge yönetimine soruldu. Herşey Hacı Abdullah’ın söylediği gibi olmuştu. Hacı Abdullah ve kardeşleri iki ayrı bölgede, toplam yetmiş-seksen milyon lira vermişlerdi. Kendi çevrelerinde varlıklı olan Hacı Abdullah ve kardeşleri için bu para çok yüklü bir miktardı. Verdikleri yetmiş-seksen milyon liranın her kuruşunda dünyanın en eski ve en ağır mesleklerinden biri olan çobanlığın alın teri ve emeği vardı. Bize gerekli olan sadece onların paraları değildi. Eğer öyle olsaydı, özgürlük hareketinin yerine buna elverişli bir çete oluşturuldu!

Bizim onların sadece paralarına değil, asıl olarak onların varlığına ihtiyacımız vardı. Ve bu harekette her bakımdan inkar ve imha edilmek istenen onların varlığını korumak ve geliştirmek için vardı!

Hacı Abdullah ve kardeşlerine karşı bu suçu işleyen Mazlum Marufi arkadaştı. Kendisinden rapor istenildi. Başka da bir işlem yapılmadı. Çünkü Mazlum Marufi “gözü kara, yiğit bir savaşçıydı...” Bu doğruydu, ama azgın sirke küpüne zarar veriyordu! Bunu görüp anlayan kimse yoktu.

Hacı Abdullah ve kardeşlerinin Aladağ’da zorla alınan paralarının geri verilmesi için çaba harcadım,

başaramadım. Bu yüzden bir daha Kara Hacılı'ya yolum düştüğünde Hacı Abdullah'ın evine uğrayamadım... Piro arkadaş olsaydı, Hacı Abdullah ve kardeşlerine hertürlü maddi manevi hesap verilir; Mazlum Marufidende yaptıklarının hesabı sorulurdu! Fakat o artık yoktu.

ZORUNLU ASKERLİK YASASI

Dirêj Ali arkadaş, 1993 yılında Eyalet Koordinesi olarak geldiğinde, Serhat gücümüze katılımlar yoğundu. Soruna küçük, hareketli ve etkili gerilla güçleri açısından değil de, düşmanın düzenli ordusuna karşı düzenli ordu mantığıyla baktığı, öyle hareket ettiği anlaşıla Dirêj Ali arkadaş, düşmanın düzenli ordusuyla nicelik açığımızı biraz olsun kapatmak için olacak, Önderliğe eyalette askerlik yasasını uygulama önerisinde bulundu. Önderlik, genel gerekçelerini bilmediğim Dirêj Ali arkadaşın bu önerisini: "geçmişte yaşanan deneylerden ders çıkararak, benzer hatalara düşmemek, halkı yıpratıp karşımıza almamak, belirlenen ilke ve ölçüler çerçevesinde uygulanmak kaydıyla, kısmen onayladı."

1980'li yılların ikinci yarısında, özellikle Hogir, Şahin Baliç, Zeki (Şemdin Sakık), Ebubekir (Halil Ataç) vb. çeteci unsurların parti adına zorunlu askerlik yasasını uygularken neler yaptıklarını, bu uygulamaların bu gün bile hala ödediğimiz bedellerinin bize nelere mal olduğunu; önderlik çözümlemeleri, eğitimler ve doğrudan kendi pratiğimizde yaşadığımız deneylerden biliyorduk. Üst yönetim olarak Dirêj Ali arkadaşın da bütün bunları hepimizden daha iyi bilmesi ve anlaması gerekiyordu... Ne var ki hiç de öyle olmadığı anlaşıldı!

Serhat eyaletinde askerlik yasası uygulamak için önderlikten onay alan Dirêj Ali arkadaş, bu görevi de İdris Gelo arkadaşa verdi. İdris Gelo arkadaşın işi bu oldu.

İDRİS GELO ARKADAŞ

Serhatta zorunlu askerlik yasasını uygulamakla görevlendirilen İdris Gelo arkadaş, Aralık ilçesinin Maxzu Zilo köyündendi. Kendisi de arazide hayvanlarını otlatırken 1986 yılında zorunlu askerlik yasasıyla Cemşit arkadaş tarafından gerillaya katılmıştı.

İdris Gelo arkadaş o güne kadar ki yaşamının en önemli olayını, her fırsatta içine kattığı yeni ayrıntılarla mutlaka anlatır, kimi zaman uzak-yakın hiçbir ilgisi olmayan konular üzerinde sürmekte olan ortam sohbetlerini bir yerinden bölüverip keserek, zorunlu askerlik yasasına ve Cemşit arkadaşın kendisini araziden alışına getirir; son versionuna katacağı ayrıntılar dışında hepimizin artık ezbere bildiğimiz katılımını anlatırdı...

İdris arkadaşın yaşamındaki milad yılı 1986'nın o gününde, Cemşit arkadaş yanında birkaç silahlı ve sakallı arkadaşla arazide yanına gelerek:

"Merhaba heval! Çawanın, başın?" demiş. İdris arkadaş da:

"Merhaba heval! Zor spas dikim, başım!" demiş. Çemşit arkadaş:

"Navê te çi bû heval?" demiş. İdris arkadaş da:

-Navê min İdris, İdris Gelo," demiş.

Bu minvalde başlayıp, İdris Gelo arkadaşın kurduğu torak (çökelek), ekmek, pivaz'dan oluşan şivan sofrasında koyulaşan sohbet boyunca, kendisini alıcı

gözle süzen Cemşit arkadaş; gerilla için biçilmiş kaftan olan bu genci, zorunlu askerlik yasasıyla almaya karar vermiş. Sofradan kalktıklarında, Cemşit arkadaş:

“Heval İdris, sen bizimle geliyorsun!” demiş. İdris Gelo arkadaş:

“Nereye ki?” diye sormuş. Cemşit arkadaş:

“Biz nereye gidersek sen de oraya İdris heval!” demiş.

İdris Gelo arkadaş, gütmekte olduğu hayvanlarından söz edecek olmuş. Cemşit arkadaş:

“Ma, niye? Yoksa bunlar govlarının yolunu bilmiyorlar mı?” diye sormuş.

Cemşit arkadaşın, bu manidar, ağır kinaye yüklü sorusundan pek alınan İdris Gelo arkadaş, incinmiş olarak:

“Bilirler elbet... Bilmez olurlar mı?” demiş.

İdris Gelo’nun hayvanları govlarının yolunu bilmeyecek... Önce hayvanların, ardından da İdris-i Gelo’nun dünyalarının sonu olacak böyle bir şeyin mümkünü olur mu? Kendisinin de ayrıştıramadığı mayhoş, karmaşık duygular içinde, hayvanlarını arazide bırakarak Cemşit arkadaşların peşine düşen İdrisi Gelo arkadaş 1993’e kadar gelmişti.

O yıl zorunlu askerlik yasasını uygulama yetkisini Dirêj Ali arkadaştan alan İdris-i Gelo arkadaş, deyim yerindeyse bölgeyi kastı-kavurdu, yasayı uyguladığı bütün aileleri kırdı, geçirdi…

Onun uygulamalarına bakarak aramızda:

“Kendisi de farkında olmadan, İdris-i Gelo 1986’da ailesinden ve hayvanlarından koparılmasının öcünü alıyor,” deniliyordu.

Bizim Goma Haco’nun imamı Melle İbrahim, inançlı bir müslüman ve yurtsever bir insandı. İdris-i

Gelo arkadaş zorunlu askerlik yasası uygulamaları sırasında, Goma Haco'da Melle İbrahim'in evine gitmiş. Evde Melle ile sohbet-yemek sırasında, izlediği Melle'nin on dört yaşında ki oğlu Nurallah Şek'e:

"Seni gözüm tuttu! Benimle geliyorsun!" demiş.

Melle İbrahim ile hanımı, İdris-i Gelo'nun şaka olarak algıladıkları bu sözlerine gülüp geçmişler. Yemekten sonra, İdris-i Gelo arkadaş Melle'den hatır alıp çıkarken, yanlarında dikilen Nurullah'a:

"Hadi gidiyoruz; ben nereye sen de oraya," demiş.

Durumun ciddiyetini ancak o zaman anlayan Melle:

"Aman İdris abisi, o daha on dört yaşında. Fakat İstanbul'da üniversitede okuyan büyük ağabeyi var, partiye söz! Yakında geliyor. Kendisi de istekli. Hazırlığını yapıp eksiksiz bir gerilla olarak donatıp, Tendürek'e yanınıza ben kendim getirip katacağım, demiş." İdris arkadaş:

"Gelsin, onu da alırız. Nurullah şimdi benimle geliyor!" demiş.

Nurullah'ın anası gözyaşları içinde oğluna sarılmış. İdris onu anasının kollarından zorla koparارak Goma Hacodan'dan Tendürek'e götürmüş.

İki ay sonra çıkan bir operasyonda, Nurullah Şek on dört yaşında vurularak şehit düştü... Melle İbrahim'in üniversitede okuyan büyük oğlu Ali Şek, babasının söz verdiği gibi kardeşi Nurullah'ın başına gelenlere rağmen, 1997'de gerillaya katıldı. Amed'te bir çatışmada yaralı olarak esir düşen Ali Şek arkadaş hala zindanda tutsaktır.

Bazit'in Taxlika köyünde, zorunlu askerlik yasası uygulamalarını sürdürürken, İsa adında bir gence:

“Sen benimle geliyorsun,” dediğinde, gencin babası İdris arkadaşa:

“Yanlış anlama ama af buyur, benim oğlum delidir. Kendi delimken onu ben zaptedemiyorum. Bu özürlü sıbyanı götürme. Size zarar verir,” demiş.

İdris arkadaş da ona:

“Biz, Tendürek’in ayılarını bile eğiterek yola getiriyoruz! Senin delini de eğitir, adam ederiz,” demiş.

İdris arkadaş böyle deyince, İsa’nın babası ne yapsın, karışmamış. İdris akadaş, deliliği babası tarafından tescilli İsa’yı alıp geldi. İsa gelir gelmiz, fincancı dükkanına giren fil gibi bütün yaşamımızı altüst etti... İsa ilginç bir deliydi. İçi çay dolu çaydanı tekmeyle ters dönderiyor, bütün çay yere döküldüğünde de, çevrede yorgunluk çaylarını yudumlayan arkadaşlara bakarak “katıla katıla gülmekten” bayılıyordu (!) İsa bulunduğu her ortamı, söz ve davranışlarıyla devindiriyor, dalgalandırıyor ve patlatıyordu... Tekmillerin, toplantıların gündemi İsa’nın delilikleriyle dolup taşınca: “İsa’yı evine yollayalım” önerileri oldu. Fakat her defasında: “İsa’ya bir şans daha verelim,” denildi. Yollayalım diyen arkadaşlar, ona bir şans daha verelim diyen arkadaşlara açıktan diş bileyerek:

“Siz bizim şansızlığımıza şans tanıyorsunuz heval! Böyle olmaz, yazıktır bize,” diyorlardı.

Biz onu evine yollayamadan, deli İsa kendisi kaçtı. Deli İsa’nın kaçtığı duyulunca, bütün yapı, derin bir ‘oh’ çekerek rahatladı. Fakat hemen ardından da Deli İsa’ya ağır sözler edildi... Çünkü kış üslenmesindeydik. Onca emekle hazırladığımız sığınağı hemen terk ederek, kendimize yeni bir sığınak yapmak zorundaydık.

İdris Gelo arkadaşın 1993 yılı boyunca, zorunlu askerlik yasası uygulamalarına ışık tutacak bir kaç örnek olarak bunları verebilirim. Aslında bütün bu durumlardan İdris Gelo arkadaş sorumlu tutulamazdı. Asıl sorumlu olan eyalet yönetimi ve koordine Ali Dirêj arkadaştı.

İdris Gelo arkadaş gözüpek, cesur bir savaşçıydı. Sağduyulu, ilkeli, deneyimli bir öncünün peşinde bir savaşçı olarak kendisinden istenipte yapamayacağı hiçbir şey yoktu! Fakat bundan ötesi ondan istenemez, beklenemezdi.

İdris Gelo arkadaş bir ara Sinega yaylasına sorumlu olarak verildi. Sinega'da zomlar, beşer-onar aileden oluşuyordu. İdris arkadaş yaylada ulaşabildiği herkesi bir araya getirerek, bir halk toplantısı düzenlemiş.

Toplantıda İdris arkadaş konuşurken, toplantının düzenlendiği çadırın sahibi yetmiş-seksen yaşlarındaki bir kadın, ikide bir araya girerek sözünü kesmeye başlamış. İdris arkadaş kadını uyarmış; kadın "banamısın" demeden oturduğu yerden İdris arkadaşa laf atarak, konuşmasını kesmeyi sürdürmüş. En sonunda canına tak eden İdris arkadaş fena halde küşümlenip, hiddetlenerek:

"Burada askeri bir ortamdayız! Sen de biraz askerileş! Nedir böyle araya giriyor, sözümüzü kesiyorsun," diye celallenmiş.

Başta ihtiyar kadın ve bütün halk, İdris arkadaşın hiddeti karşısında bir hoş olmuşlar...

Toplantıdan sonra ailenin gelini, elinde bir tas ayranla gelip İdris arkadaşın yanına oturmuş. Ayranı ona uzatarak:

“Bacın kurban olsun sana. Direksiyonu sana vermişler ama belli ki sen acemi bir şoförsün... Böyle gidersen, sen bu parti arabasını devirirsin,” demiş.

1994’te Dirêj Ali arkadaşın komutasında bir grup arkadaşla Dêrsim’e giden İdris Gelo arkadaş bütün grupla birlikte, Dêrsim’de şehit düştü.

KARLOS MECİT ARKADAŞ

Iğdır’ın Panit köyünden Mecit’i ailece tanırdım. Yoksul bir Kürt köylüsü olan Mecit, eşi Susê, beş çocuğu, anası Seyran ve babası Seyat’la birlikte yaşarlardı.

1986 yılında kırklı yaşların ortasındayken, özgürlük hareketine katılan Mecit’i uzun yıllar göremedim. 1992 baharında Xakurkê’den Ağrı Dağı’na “Karlos” kod adıyla gelen Mecit arkadaş saçı-sakalı, pos bıyıkları ağarmış, ellisini çoktan geçmişti.

Karlos Mecit arkadaş yere sağlam basan, uzun boylu, yapılı, her ortamda girişken sıcakkanlı, hayat dolu bir halk adamıydı.

Bunca yıl mücadelenin hangi alanlarında kalmış, ne gibi hizmetlerde bulunmuş bilmiyordum. Fakat örgüt Carlos Mecit arkadaşı, yaş haddinden dolayı gerilla pratiğinden alarak onu kendi yurdu Serhat’a cephe faaliyetlerine yollamıştı.

Karlos arkadaş Kirikor’a genel toplantılar için geliyor, bir süre yapı içinde yanımızda kalıyor, fakat genellikle halk içinde cephe faaliyetlerinde bulunuyordu.

Geçmişte, pratikte birlikte kalan eyalet sorumlumuz Dirêj Ali ile Karlos arkadaş, birbirleriyle teklifsiz görüşüp konuşur, genel yapı için de değilse bile

yönetim yapısı içinde bizim yanımızda, daha ziyade ahbapçavuşlara özgü bir üslupla şakalaşırlardı.

Dirêj Ali arkadaş, Carlos arkadaşa:

"Heval Carlos sen serbestsin. Git, gez, dolaş. Bu arada evine de mutlaka uğra. Hepimize yasak olan, sana serbest," der; Karlos arkadaş da ona pos bıyıklarını titreterek katıla katıla gülerdi. Ardından da:

"Çocuklarla dışarıda görüşüyoruz. Eve gitsem, "kaçanın cehenneme kadar yolu var!" diyerek, Susê beni içeri almaz! Belirttiğin konuda herkes gibi, bizde ömürboyu perhizliyiz heval Ali," derdi.

Carlos arkadaş Serhat'ta yürüttüğü cephe faaliyetlerinde son derece başarılıydı. Serhat kendi yurdu, kendi alanıydı. Yaşı, yaşam ve mücadele tecrübesi ona her kapıyı açma, her çevreye, her ortama girip çıkma imkanını sağlıyordu. Doğal örgütçüydü.

Parti, düzenlemesini Çin'e yapsa Carlos arkadaş orada kendisine, kaşla göz arasında bir dizi ahbap ve çevre edinirdi! Esasta: halka propaganda yapan, yeni savaşçılar çıkaran, maliyeyi toplayan Karlos arkadaş bir defasında Kirikor'a geldiğinde, topladığı maliyeyi (parayı) büyük bir torba içinde Dirêj Ali arkadaşa teslim etti. İçi kagıt para ve ziynet eşyası dolu olan torbayı açıp bakan Dirêj Ali arkadaş:

-Heval Karlos evin, çocukların nafakasını bunun içinden aldın mı? diye sordu.

Karlos arkadaş:

-Heval Ali, bilgisi ve onayı olmadan, örgütün meteliğine dokunanın iki cihanda da yeri yoktur! Benim elim öyle şeylere varmaz, dedi.

Dirêj Ali arkadaş:

-Yok, yok! Senin insiyatifin var. İhtiyacını alabilirsin, dedi.

-İnsiyatif örgütündür, diyen Karlos arkadaş daha konuşmadı.

Dirêj Ali arkadaş torbanın içinden bir demet para çıkararak, içinden bir miktar alıp Karlos arkadaşa uzattı. Karlos arkadaş parayı alırken:

-Susê bi zarok ve qurbana Serok Apo bin! Biji Serok Apo! dedi.

Karlos, Rojhat, Agirî Zer arkadaşlar ile Rojava'lı Kemal (Sor)'in de bulunduğu bir grup halinde, Korhan zozanında bir zoma gittik. Karlos arkadaş aramızda sivildi. Zom sahibi yaşlı Sinem ana, bizi sevinçle karşıladı. Karşılıklı hal hatır sorduktan sonra, önceden tanıdığımız Sinem ana, aramızdaki tek sivil Karlos arkadaşı işaret ederek:

-Bu kim? diye sordu.

Rojhat arkadaşın yanıt vermesine fırsat kalmadan araya giren Kemal (Sor):

-Aşağı ovada, koruculuk yaparken yakaladık. Korucudur, dedi.

Bu defa da Sinem ana hiç birimizin araya girip, Kemal (Sor)'in yaptığı eşek şakasını izaha fırsat vermeden ayağa fırlayıp, Karlos arkadaşın tepesine dikilerek:

-Bê namusno, bê şerefno! Hun çima bi peran doza gelê xwe difiroşin? diyerek açtı ağzını, yumdu gözünü.

İyice bir sövdü-saydı. Ardından cinnetli bir öfke ve tiksinti içinde yere tükürerek, çadırdan çıktı. Çevredeki herkesi yanına çağırdı. Herkes başımıza üşüşmüş "korucuya" bakarak diş biliyordu... Oturduğu yerde, renkten renge giren Karlos arkadaş, eğer Rojhat arkadaş orada olmasaydı Kemal'in kafasına sıkmasa bile, silahının dipçiğiyle çıkıntı bir yerini kırarak

yamyassı ederdi. Karlos arkadaşın bu durumunu görünce geç de olsa duruma müdahale eden Rojhat arkadaş:

-Sinem ana, söylenenler doğru değil, şakadır. Karlos arkadaş partilidir, dedi.

Sinem ana bu defa da şaşkınlık içinde, Karlos arkadaşın gönlünü almak için:

-Gunehbari ya min bû, diye dil döküp af diledi.

Karlos arkadaş kendisine bu eşek şakasını yapan Kemal'e:

-Eh... Bunu senin yanına komam Kemal, dedi.

Ermenistan'a geçmek için gelen Kemal, geçemeden geri Güney'e döndü. Ferhat-Botan çetesiyle kaçan Kemal, Suriye-muhaberat ajanı olarak özgürlük hareketimize karşı çalışırken parti tarafından cezalandırıldı.

Karlos arkadaşın düzenlemesi 1993'te Ermenistan'a oldu. Uzun yıllar kaldığı Amed zindanından o yakınlarda çıkarak gerillaya gelen Mardin'li Bişar arkadaş da, fizik yetersizlik ve rahatsızlıklarından dolayı Ermenistan faaliyetlerine gitmek üzere Serhat'a gelmişti.

Karlos ve Bişar arkadaşlar, bizlerle vedalaşarak Ermenistan'a geçmek üzere Kirikor'dan çıktılar. İkisi de silahlı olan arkadaşlar, ovadan geçerek Ermenistan sınırındaki Alican köyüne, buradan kendilerini Ermenistana geçirecek olan milisimiz Salih'in evine gideceklerdi.

Arkadaşlar Alican'da evine vardıklarında, Salih evde yokmuş. O gece evde kalıp Salih'i beklemişler. Sabah köye bir panzer ile bir cemse asker gelmiş. Köyden bir ihbar mı olmuş bilinmiyor. Fakat düşman Salih'in evini kuşatmış. "Teslim ol" çağrısı yapmış.

İçeride durumu değerlendiren Karlos ile Bişar arkadaşlar, aralarında anlaşarak harekete geçmişler. Karlos arkadaş Salih'in eşi ile çocuklarına dışarı çıkmalarını söyleyerek, kendisi evin balkonuna çıkmış ve oradan düşmana:

"Ben evde misafirim. Bir silahım var burada. Başka kimse yok. Gelin alın," Teslim olmuyorum, demiş.

Askerler, eve doğru harekete geçtiklerinde, içeride mevzilenmiş olan Bişar arkadaş hepsini taramış. Panzerlerin de katıldığı çatışmada, dört asker ölmüş. Karlos ile Bişar arkadaş şehit düşmüşler. Düşman evi yakmış.

FARUK TOKA VE GELTURAN AŞİRETİ OLAYI

1993 Newrozu'nda, ığdır ve çevresinde faaliyet yürüten cephe birimimiz Kazım, Hebun ve Amed arkadaşlar Gelturan aşiretinin nahiye büyüklüğündeki Xuşhaber ve Xanfeli köylerinde, gösteri yürüyüşü eylemi düzenlemek için yoğun çaba harcadılar. Fakat arkadaşların bütün çabalarına rağmen, Xuşhaber'de ve Xarfeli'de katılım sağlanamadı... Bu çalışmaşarında başarısızlığa uğrayan cephe birimi uğradıkları başarısızlıklarının nedenini, Gelturan aşiretinden Faruk Toka'nın, halk arasında yaptığı eylem karşıtı propaganda olarak gösterdiler. Karargaha'da: "Faruk Toka'nın Xuşhaber ve Xanfeli'deki newroz eylemini sabote ettiğini" rapor ettiler.

Direj Ali arkadaş ile yardımcısı Korsan Suat, Faruk Toka'yı kirikora, Karargaha çağırdılar. Faruk Toka, yanında birkaç yakın arkadaşıyla, tıplı Celalıyan aşiretinden ığdırlı Hasan Yiğit gibi bir yığın hediyeyle

Kirikora, kararğaha geldi. Besbelliki çok iyi niyetliydi. Bize köklü bir düşmanlığı, karşıtlığı olsa böyle çağırılınca, çıkıp gelmezdi zaten.

Direj Ali Arkadaş ile Korsan Suat, yanındakileri yollayarak Faruk Toka'yı Kirikor'da alıkoydu ve tutuklayarak soruşturmaya aldılar.

Direj Ali arkadaş, Hasan Yiğit gibi, Faruk Toka'yıda bana sordu:

"Faruk Toka'yı yakından tanımıyordum. Eski Kürt solundan özgürlük yolu (PSK) sempatizanıydı. O sıralar avrupadan gelmişti.

Faruk Toka'nın ailesini ve kardeşi Mehmet Toka'yı tanıyordum. Mehmet'de ağbeyi gibi geçmişte (1970'li yıllarda) Özgürlük yolu sempatizanıydı. 1992'de iki defa Kirikora gelen Mehmet Toka bize hizmete hazırdı.

Toka ailesi, Gelturan aşireti içinde tanınan etkili bir aileydi. Aşiretin, Iğdır ve çevresinde 13-14 köyü vardı. Bu köylerin tümünde örgütlü, silahlı, partinin hizmetinde herşeye hazır milislerimiz vardı. Bu köyler arasında Xoşhaber ve Xarfeli gibi nahiye büyüklüğündeki köylerde, silahlı milis örgütlenmemiz 30-40 kişiye kadar çıkıyordu. Bu milis güçlerimiz o zamana kadar sayısız eyleme katılmış, her türlü hizmete hazır bu vuruca güçlerimiz, temel dayanağımızdılar."

Bütün bunları Dirêj Ali arkadaşa ayrıntılarıyla izah ederek anlattım. Eski bir Kürt solu sempatizanı olarak, Faruk Toka'nın söylendiği gibi eylemi engelleme isteği ve çabası olmuş olabileceğini, hatta çevresinden eyleme katılmak isteyenleri de engellemiş olabileceğini... Bunun Burkay'cı oportonist bakış açısının olağan sonucu olduğunu... Bunların köklü ve fiili bir karşıtlık ve düşmanlığa yorulmaması gerektiğini...

Çağrıldığında, kaygısız ve saygılı bir yaklaşımla gelişinin de bunu gösterdiğini... Belirterek: Faruk Toka'ya burada bir şey olursa, bunu ailesine ve aşiretine izah edemeyeceğimizi... Böyle bir durumun bize, telafisi imkansız derecede, çok büyük zarar vereceğini!" özellikle vurguladım.

Dirêj Ali arkadaş beni dinlemekle yetindi. Hiçbir şey demedi. Faruk Toka tutuklu sorgulanıyordu. Korsan Suat'ın denetiminde süren Faruk Toka'nın sorgu sürecini bilememekle birlikte, onun infaz edileceğine ilişkin yönetim ortamında söylemler ve bu yönde bir hava vardı... Bu durumu görünce, Dirêj Ali arkadaşa izaha çalıştığım gerçeklikleri: "Faruk Toka infaz edilirse telafisi imkansız zararlara uğrarız..." vurgusuyla bir de yönetime rapor ettim. Raporumu okuyan Dirêj Ali arkadaş yönetim yapısının içinde üzerime çok sert gelerek:

-Sen bölgecisin heval İhsan! Newroz eylemimizi provoke eden birini savunmak sana düşmez! Bunun kararını yapı versin, diyerek beni bastırdı.

Son bir çare olarak, önderliğe rapor yazdım. İşlerlik gereği, yollanması için yönetime verdiğim raporum önderliğe yollandı mı? Bilemem.

Faruk Tokayı, "Newroz eylemini sabote etmekten" suçlu bulan dar yönetim (Direj Ali arkadaş ile Korsan Suat) bu "suçtan" ötürü onun, yapı tarafından açık platformda yargılanmasını kararlaştırdı. Yargılamadan kısa bir süre önce, Dirêj Ali arkadaş beni bir görevle ovaya yollayarak, karārğahtan uzaklaştırdı (!)

Döndüğümde, Faruk Toka infaz edilmişti!

İnfazından sonra ailesi-akrabaları Kirikor'a birkaç kez gelerek, Faruk Toka'yı sordular. Onlara her defasında;

"Faruk'u bir yere yolladık, yakında döner…" dedirten Korsan Suat, kuşkular içinde evlerine dönen ailenin-akrabaların ardından, ağır sözlerle alay etmekten geri durmadı.

Aramızda Gelturan aşiretinden arkadaşlar vardı. Onlar gerçeği akrabalarına söylediler. Faruk Toka'nın ailesi-akrabaları ve aşireti, akibetini öğrenince aileden ve aşiretten bir heyet o sırada Mixtepe'de ki kararğaha geldiler. Burada Dirêj Ali arkadaş ve yardımcısı Korsan Suat'la görüştüler. Doğrudan tanık olduğum bu kısa görüşmede heyet, tamamen buz gibi soğuk bir tutum ve ifadeyle:

"Bir daha bizim köylerimize uğramayın! Biz ne sizden, ne de devletten yanayız," diye uyararak gittiler.

Heyetin ardından, Gelturan aşiretine mensup milislerimizin tümü, silahlarını getirip Mixtepe'de ki kararğaha bırakarak gittiler. Aramızda Gelturan aşiretine mensup olanlar da, safları terk edip gittiler.

Hepimizi derinden etkileyen, fakat olup biteni izlemekten başka hiçbir şey yapamadığımız bu vahim durum, sonbaharda yapılan yılsonu üslenme toplantımızın ana gündem maddelerinden biri oldu. Üst yönetime karşı yoğun eleştiriler yapıldı ve bu eleştiriler, yıllık eyalet çalışma raporuna geçti. Eyalet raporu önderliğe ulaşınca, önderlik eyalet yönetimini çok sert uyardı.

Faruk Toka'nın ailesi-akrabaları ve Gelturan aşireti Mixtepe'de ifade ettikleri gibi, devlete bulaşmadılar. Bize karşı karşıtlık, düşmanlık içine de girmediler. Bu olaydan sonra da Gelturan aşiretine

mensup aileler zozanlarda bize kapılarını açık tuttular. Fakat hepsinin içleri buruk, gönülleri kırgındı...

DİGOR KATLİAMI

Kağızman-Çemçe üçüncü bölge yönetiminden Akif arkadaş, aynı zamanda bölgede cephe çalışmalarından sorumlu olarak eyalet yönetimine "Digor içesinde, yeniden diriliş için atılım günümüz 15 Ağustos'ta kitle yürüyüşü düzenleme," önerisinde bulundu. Eyalet yönetimi öneriyi benimseyerek onayladı.

Digor halkı son derece yurtseverdi. 15 Ağustos günü bölge koşullarına göre çok yüksek bir katılımla (15-20 bin kişi) gerçekleşen kitle yürüyüşü, en az yirmi kişinin ölümü, seksenden fazla kişinin de yaralanmasıyla sonuçlandı.

Bölge yönetiminden gelen rapora göre; kendilerine milis süsü veren kontralar, yürüyüş kortejinin önündeki polis ve jandarmadan oluşan güvenlik birimlerini taramış, ardından da polis-jandarma ve kontralar yürüyüş kitlesini taramışlardı... Digor katliamından sonra Digor'lu milislerimiz ve halktan oluşan altı-yedi kişilik bir heyet Kirikor'a geldi. Digor'da yaşananları ve halkın psikolojisini yönetime anlatan heyet:

"Yaşanan katliamla bozulan halkın moralinin toparlanması için, düşmana bir misilleme eyleminin düzenlenmesini istedi."

Heyetin ardından düzenlenen yönetim toplantısında, üçüncü bölge yönetiminin verdiği rapor ile Digor heyetinin verdiği bilgi ve öneriler dikkate alınarak, düşmanın Digor'da savunmasız halka karşı

yaptığı katliama karşı bir misilleme eyleminin düzenlenmesine karar verildi. Bu arada, Ağrı Dağı'nda dolaşan Avrupa'lı beş turist alındı.

AVRUPA'LI TURİSTLER

Parti, dünya kamuoyuna çeşitli yollarla defalarca açıklama yaparak, turist olarak Türkiye'ye gelinmemesini istedi. Bu uyarıları biz parti talimatlarından, elimize geçen parti yayınlarından ve BBC haberlerinden izliyorduk. Partinin çağrısı Kürdistan'da etkili olmuştu. Fakat buna rağmen Ağrı Dağı'nda görünen Avrupa'lı turistler vardı.

Avrupa kamuoyuna ve siyasi çevrelerine bazı mesajlar vermek için, Ağrı Dağı'nda dolaşan Alman ve Hollanda'lı beş turisti aldık. Turistlerin alınmasının, daha farklı politik nedenleri vardı. Turistlerden ikisi Alman evli bir çitti. Üç Hollanda'lının ikisi orta yaşlı, biri de yaşlı erkekti. Kendisi Almanya'da büyümüş olan Ararat arkadaş ile Seydo ve Kemal arkadaşlar, tercüme birimi olarak turistlerin yanına verildi.

Koşullardan dolayı ana dili Kürtçe'yi hiç bilmeyen Ararat arkadaş, bülbül gibi Hox-Doç (Asli Almanca) konuşuyordu. Seydo ile Kemal arkadaşlar da ingilizce biliyorlardı.

Turistlere: "Bir süre konuğumuz oldukları..." söylendi. Tabiatıyla bundan hiç hazzetmeseler de, bizim dediğimiz oldu. İki milisimizi, konuklarımızın ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamak için görevlendirdik. Onlar ovadan, yiyecek-içecek vb. ihtiyaçlarını sağladılar.

Beş-altı kişilik özel güvenlik birimiyle uygun bir noktaya yerleştirdiğimiz konuklarımızdan Alman çift "Nazi" kafalıydı! Sanki kendilerine "kırmızı mühürlü"

davetiye yollamışız gibi, bize tepkiden de öte öfkeliydiler... Yapmak zorunda kaldığımız şeyin hoş olmadığını biz de biliyorduk. Fakat biz kimseyi davet etmediğimiz gibi, gelinmemesi yönünde, defalarca uyarıda bulunmuştuk.

Alman çiften yirmi-yirmi beş yaşlarında ki kadın, öfkeden pancar gibi kızarmış suratıyla ağzından tükürükler saçarak haykırıyor, şkeftin önünde sağa sola hızla seyirterek, bağırıp çağırıyordu. Ararat arkadaşa:

-Bunun derdi ne? Ne diyor bu? diye sordum.

Alman kadına ziyadesiyle misilleme yapmamak için kendini zor zapt ettiği görülen Ararat arkadaş:

-Ay, dayııı... Bu pis kadın bize hakaretler yağdırıyo, küfürler ediyor! dedi.

-Nasıl hakaretler? diye sordum. Ararat:

-İnsanlıktan nasibini almamış barbarlar ve haydutlar olduğumuzu; özgürlüklerini engellediğimizi, söylüyor, dedikten sonra;

-Küfürlerini de çevireyim mi dayı? dedi. Ona:

-Sus artık! Gerek yok, bu kadarı yeterli! dedim.

Bu ortamda bile işin hınzırlığında, hinliğindeydi!

Bir halk olarak, bizim özgürlüğümüz bu genç Alman kadının aklına bile gelmiyordu. Birileri bu gerçeği aklına getirse de, belli ki umurunda da değildi... Kendi dağımız Ararat'a (Ağrı'ya) biz daha bir gün olsun turist olarak çıkamamıştık!

Kendisini bu kadar bencilleştirip alıklaştıran, kendi Alman örgütlü erkek egemen güçlerinin tarihsel ve güncel gulobal haydutluğuna dair hiçbir şey bilmeyen, bu guguk kuşu; gelmiş kararğahımızda bize insanlık, özgürlük, "dersi" veriyordu! Biz bir halk olarak, bölgesel ve global örgütlü erkek egemen haydutların inkar ve imha cenderesi içinde, varlık-yokluk

mücadelesi verirken, zihinsel olarak erkekleşmiş bu bencil kadın kendi kişisel keyfiyetini, bizim bu gerçekliğimizin ve bu uğurda verdiğimiz can bedeli mücadelemizin üzerine koyuyordu! Kendisi üzerinde sonuç alan Alman örğütlü egemenleri, yıkılan Reel Sosyalist "Demokratik Almanya"nın silahlarını, (bize karşı kullanması için) T.C'ye verdiğini: hemen yanıbaşımızdaki "Türkiye-İran sınırının" Alman "Leopar Tanklarıyla" korunduğunu bilmediği gibi; Emperyalist Alman egemenlerinin, silah sanayilerini kendisi gibi hizmet kölesi guguk kuşlarının sırtından, verğilerinden oluşturup geliştirdiğini de bilmiyordu!

Zorunlu konuğumuz olarak kaldığı süre boyunca bu kadın, sorun olmaktan öte bize resmen eziyet çektirdi!

Konuklarımız arasındaki Hollanda'lı ihtiyar, Alman kadının zıddına, insana: "demek Avrupa'da böyle gerçek insanlar da varmış meğer..." dedirten, bizi ve mücadelemizi tanıyıp anlayan, aklıyla ve yüreğiyle bizim yanımızda olan bir hümanistti. Zaten, evrensel yeni tarih bilincimizin ışığında bakıldığında: tarihsel olarak yerleşik Avrupa halklarının MÖ. 4-5 bin yıllarında, Kürdistan'da yarattıkları kadın eksenli yerleşik yaşam uygarlığını, (tarım devrimini) Avrupaya yayan, kadın eksenli (prototip Kürt) Dımılı toplumları ile Avrupa'nın yerli vahşi topluluklarının gönüllü alaşımından oluştuğunu görürsek, Alman genç kadın ile, Hollanda'lı yaşlı erkek konuklarımız arasındaki ekstrem (uç) farkı anlayabiliriz… Buna göre toplumsal-kültürel genleri itibarıyla: genç Alman konuğumuzun kara ormanların Tötenlerinden; Yaşlı Hollanda'lı konuğumuzun da: bizim buralardan Kürdistan'dan kopup giden parçalarımızdan olduğunu söyleyebiliriz... Çünkü yaşlı Hollanda'lıyla

görüşmelerimizde, tercümanlar aracılığıyla bize, elini göğsüne koyarak:

"Yüreğim her zaman sizinle! Ben Kürt'leri ve haklı davalarını tanıyor ve destekliyorum! Fakat bizi bu savaş ortamında tutmanız, fazla gerçekçi değil... Burada, her hangi bir şekilde bize birşey olursa, bunun politik sonuçları sizin için iyi olmaz, davanız zarar görür," diyordu.

Hollanda'lı dost o koşullarda, dingin ve rahattı. Bizim kendilerine hiçbir kötülük etmeyeceğimizi biliyordu. Yaşamımıza ve mücadelemize dair sorularıyla bizi daha yakından ve derinden tanıyıp anlamaya çalışıyordu. Öteki üç konuğumuz, sessiz sedasızdılar.

ANASININ KIZI ARARAT ARKADAŞ

Ararat, Seydo ve Kemal arkadaşlardan oluşan üç kişilik tercüme birimimiz arasında, şimdi anımsayamadığım bir nedenle patlak veren bir sorun, bizde her bakımdan hiç alışılmadık bir biçimde, erkek cins açısından fevkalade dramatik sonuçlara neden oldu... Üçü arasında söz konusu sorun patlak verdiğinde, Seydo ile Kemal arkadaşlar örgütü ve onun işlerliğini aşarak, sorunu kendilerine göre "erkekçe" halletmeye kalkışmışlar... Kendilerinde tarihsel olarak gerçekleşmiş potansiyel egemenlik olgusunun dürtüsüyle harekete geçen Seydo ve Kemal arkadaşlar, üstelik kafadengi iki erkek olmanın verdiği güç ve güven içinde, Ararat arkadaşı bağlamaya kalkışmışlar! Ne büyük gaf!

Ararat arkadaş ikisini de ciddi biçimde uyarmış:

"Heval, böyle düşünüyor olabilirsiniz. Benim gerçekten bağlanıp, tutuklanmamı istiyorsanız bunu

yönetime, örgüte önerirsiniz. Uygun görülürse, yetkili kadın arkadaşlar gelir beni bağlar. Bunun dışında, benden uzak durun! İkiniz için de iyi olmaz," demiş.

Ararat arkadaşın içtenlikli uyarılarına kulak vermek, bunları dikkate alarak, akıllıca gereğini yapmak yerine; kişiliklerinde ki potansiyel egemenlik olguları, yani egemenlik mayaları kabaran, bunun ürünü erkeklik gururları incinen Seydo ve Kemal arkadaşlar, kapıldıkları talihsiz öfkeyle Ararat arkadaşı bağlamak için üzerine yürümüşler!

Görgü tanığı güvenlikçi arkadaşların, abartma hayallerinin çok ötesine geçtiği için yalın bir şaşkınlık içinde, olduğu gibi anlattıklarına göre, işte ne olduysa o anda olmuş: Kendine özgü gardını çoktan almış olan Ararat arkadaşın bir ayağının tabanı, Seydo arkadaşın suratının ortasında şaplak (tokat) gibi patlamış! Aynı anda, başparmağı avucuna katlanarak, bir elinin içine yoğunlaştırılmış güçle; birbirine yapışık dört kazığa dönüşmüş parmakları, Kemal arkadaşın karın boşluğunda bir noktaya gömülmüş! O anda yıldırım çarpmışa dönen Seydo ile Kemal arkadaşların ikisi, birbirinden ters köşelerde yere kapaklanarak, bir süre kendilerine gelememişler! Yerde kendilerine geldiklerinde de, yüksek erkeklik onurları, ikinci darbeyi vurmak için, gardını almış tepelerinde alıcı kuş gibi bekleyen Ararat arkadaşın karşısında ayağa kalkmalarına elvermemiş…

Olay bir anda yönetim ve yapı içinde gündem oldu. Yapı ve yönetim sarsıldı, çalkalandı... Açık soruşturmaya alınan Ararat, Seydo ve Kemal arkadaşlardan izah istendi. Soruşturma raporlarını değerlendiren yönetim: Seydo ile Kemal arkadaşların, uyarılmalarına ve tercüme görevinden alınmalarına

karar verdi. Meşru savunma hakkını kullandığına inanılan Ararat arkadaş hakkında hiçbir işlem yapılmadı. Zaten böyle bir işlemi yapma yetkisine sahip olan kadın yönetimi ve yapısı, hemcinsleriyle açıkça gurur duyuyorlardı!

Tercüme görevini sürdüren Ararat arkadaşın yanına, Seydo ve Kemal arkadaşların yerine yeni iki arkadaş verildi. Olay uzun süre genel ortamda gündem oldu. Sadece onunla gurur duyan kadın arkadaşlar değil, erkek arkadaşların çoğunluğu da Ararat arkadaşı haklı bularak onu gıpta ettiler... Ortamda birbirlerine olayı uygulamalı olarak anlatımlarından bu durum açıkça görülüp anlaşılıyordu.

Sultantop karakolu baskınından sonra operasyon çıkınca, Avrupa'lı turist konuklarımızı Hallac köyü tarafında bir şkefte aktardık. Operasyonun en şiddetli döneminde, turist konuklarımızın güvenlik ve tercüme birimi, yanımıza çıkıp geldiler. Konuklarımız yanlarında değildi!

"Düşmanın operasyon gücü, bulundukları şkeftin üzerini tutmuş. İçeri de durumu tartışarak değerlendiren güvenlik ve tercüme birimlerimiz; hemen üzerlerine konumlanan kalabalık düşman birliğinin çevrede mutlaka keşif yapacağını, görüntü vermeleri durumunda turistleri koruyamayacaklarını, onlarla birlikte çatışmaya girseler de hep birlikte imha olacaklarını görerek", turistleri buradan salıvermeyi kararlaştırmışlar. Turistleri orada Salıverip kendileri de yanımıza gelmişler.

Yönetim de arkadaşların bu karar ve uygulamaları değerlendirildi. Arkadaşların yerinde insiyatif geliştirerek alıp uyguladıkları karar, her bakımdan doğru bulundu. Zaten neredeyse onbeş

gündür konuğumuz olan turistler üzerinden, ilgili siyasi odaklarına gereken mesajlar verilmişti. Aslında operasyon çıktığında, yönetimin yapması gerekeni arkadaşlar yapmışlardı.

Arkadaşlara her hangi bir yaptırım ve uygulamaya gerek olmadığı, fakat buna rağmen arkadaşların üstten habersiz yetki kullanıp iş yaptıkları için, bir biçimde eleştirilmelerine karar verildi.

SULTANTOP KARAKOLU BASKINI

Digor ve çevresinin arazi yapısı, katliama misilleme için eyleme uygun değildi. Düşmanın Digor katliamına misilleme için büyük bir hedef arandı. Sonunda eylem hedefi olarak, küçük Ağrı Dağı'nın eteğinde, İran sınırının üzerindeki Sultantop sınır karakolunun basılması kararlaştırıldı.

Sultan Top sınır karakolu, tabur kapasitesinde büyük bir karakoldu. Eylemin genel koordine sorumluluğunu bizim bölük komutanımız Rojhat arkadaş üstlendi. Sultan Top karakoluna keşif grubu çıkarıldı. Bir hafta içinde keşif, planlama ve genel hazırlıklar tamamlandı.

Planlamada: yüz elli eski ve deneyimli arkadaş eylem gücü olarak belirlendi. Bunlar arasından en deneyimli, seçme otuz beş arkadaş eylemin saldırı grubuna düzenlendi. Baskından sonra geri çekilme için oluşturulan iki kademeli savunma gruplarını oluşturduk. Ben, tek gözüm geceleri yeterince göremediğinden takımımla birlikte, ikinci kademe savunma grubunda yer aldım.

Düşmanın takviye alabileceği, Boralan Taburu ile Aralık ilçe yollarına iki ayrı pusu grubu çıkarıldı. Pusu

güçlerimizin Bissiving, Biksi, anti tank mayın vb. donanımları vardı.

O yakınlarda katılmış olan elli kadar yeni şervan, tedbir olarak doğuya-Mako'ya geçirildi. Gücümüzün geri kalanı da, geniş alan savunması için arazinin stratejik noktalarına konumlandı.

Sultantop Karakolu, çevresine konumlanmış dört ayrı mevzi ile korunuyordu. Mevzilerde, gece gündüz sürekli nöbet tutuluyordu. Planlamaya göre altışar kişilik saldırı gruplarımız hedef mevzilere saldıracaklardı. Mevziler düşürülünce de asıl hedef karakol, geride uygun noktalara kurulu olan havan, doçka ile dövülecek, düşürülen mevzilerden de Biksi-Bissivinglerle vurulacaktı.

İkinci kademe savunma gücümüzün mevzilendiği yüksek noktadan, önümüzde gerçekleşen Sultantop sınır karakolu baskınını izledik. Herşey önceden planlandığı gibi yürüdü. Saldırı gruplarımızın mevzileri düşürmesinden sonra, karakol havan ve doçkayla vuruldu. Ardından kuşatma düzeni içinde saldıran arkadaşlar, karakolu düşürerek ele geçirdiler.

Arkadaşlar geri çekilirken, anti personel mayınlara basan iki arkadaş şehit düştü. Eylemde başka kayıp olmadı. Mayına basarak şehit düşen saldırı grubumuzdaki arkadaşlardan biri, Digor'un Başköy'ünden Hogir (Yüksel Taşdelen) arkadaştı. Şehit düşen öteki arkadaşın ismini hatırlayamıyorum.

Geri çekilirken, Büyük Ağrı ile Küçük Ağrı arasında kısa bir mola verildi. Arazide kobra uçuşları oldu. Mıxtepe'ye sorunsuz çekildik. Mixtepe'ye bizden sonra çekilen pusu gruplarımızdan biri, Boralan taburundan gelen düşman takviyesini vurmuştu. Yola döşedikleri anti tank mayınla bir tank içindeki

personeliyle birlikte imha olmuştu. Ardındaki bir cemse devrilmiş, içindeki askerler imha edilmişti.

Sultantop tabur karakoluna baskının sonuçları şöyleydi:

Karakolu koruyan dört mevziden birindeki dört asker, çatışmadan teslim olmuştu. Bir Üsteğmen çatışma başladığında, bölüğünü (30 kişi) alarak kaçmıştı.

Karakol baskınında yüz asker çatışmada vurularak ölmüştü.

Tamamen ele geçirilen Sultan Top Tabur Karakolundan: iki tane A-6, üç tane MG-3, otuz beş tane de ferdi G-3 silah kaldırılmıştı. Taşınamadığı için kaldırılamayan silahlar imha edilmişti.

YİRMİ BEŞ GÜN OPERASYONU

Ertesi gün düşman çok kapsamlı bir operasyon başlattı. En az on bin askerle geniş bir alanı tutan düşman, kobra helikopterlerdedahil yoğun teknik kullandı.

Biz de alan tutarak, düşmana karşı cephe direnişiyle mevzi çatışmasına girdik. Rojhat arkadaşın komutasında bir tabur gücümüz Kirê Hallac tarafını tuttu. Menav arkadaşın komutasında bir tabur gücümüz İnek tepesi ile Biçare (çaresiz) tepesi hattını tuttu. Ben komutamdaki takımla, İnek tepesindeydim.

Korsan Suat'ın komutasında ki bir tabur gücümüz de Kızıl Tepe hattın tuttu. Bu konumda bazı yerlerde, karşılıklı küfürleşmelerle kıyasıya süren mevzi çatışmalarının ikinci gününde, Mixtepe'nin arkasında çadır açarak üslenen bir düşman birliğine sızma yapan arkadaşlar, on altı asker öldürdü. Burada ki

çatışmalarda, Rojavalı Felat arkadaş şehit düştü. Cenazelerini bırakıp kaçan düşman, bu kayıplarla bir kademe geri çekildi. Tekniğini devreye soktu.

Altı uçaklık jet filoları ve iki kobra bombardımanının ardından; obüs, havan ve tanklarla mevzilerimizi dövdüler. Kirikor, sanki böylesi bombardıman günleri için oluşmuştu! Her yer kayalık ve şkeftti.

Yoğun bombardımanın ardından, düşman karadan saldırdı. Şiddetli mevzi çatışmalarından sonuç alamayan düşman yeniden bir kademe çekilerek tekniğini devreye sokup bombardımana başladı. Bu böyle yirmi gün boyunca sürdü.

Yeterli hazırlığımız vardı. Tek sorunumuz suydu. O yirmi gün boyunca, bütün su gömelerimizi ve doğal sarnıçları adeta nemine kadar somurduk... Düşmanı zorlayan en önemli sorunlardan biri de suydu. Skoskiler su taşıyorlardı, fakat yetmiyordu. Düşmanın güç değiştirme, çatışan güçlerini tazelemeimkanı vardı.

DOĞU'LU BERXWEDAN

Bir tane askeri mataram vardı. Susuzluktan fenalık geçiren, düşen arkadaşlar için sürekli dolu olarak sırt çantamda taşıyordum. Takım halinde bir yürüyüş sırasında, takımın en gençlerinden Doğu Kürdistan'lı Berxwedan yanıma gelerek su istedi. On sekiz-on dokuz yaşlarındaydı. Kirikor'un Ağustos sıcağında taze dudakları kuruyup çatlamış, içi geçmiş, gözlerine tül perde inmişti... Tempolu yürüyüş sırasında, çantamda su olduğunu, içindeki mataranın çalkantısından anlamıştı. Ona:

-Heval Berxwedan, o su çok zorda kalan, düşen arkadaşlar için. Biraz dayan, genel için su gelecek, dedim. Berxwedan koluma yapışarak:

-Heval İhsan sende hiç vicdan, merhamet yok mu? Öldüm susuzluktan! dedi.

Doğru söylüyordu Berxwedan. Bu defa, ben onu kolundan tutarak bir kayanın ardına çektim ve orada Berxwedan'a yarım bardak su verdim. Yarım bardak suyu, yudum-yudum tadına vararak içen Berxwedan, yanımdan damak atarak sırasına geçti.

Koşullara dayanamayan Berxwedan, bir kaç ay sonra safları terk edip gitti... İnsan Berxwedan'a "kaçtı" diyemiyor... Çünkü koşullarımız gerçekten çok ağırdı, oda gencecikti! Bir de Doğu Kürdistan'lı ailelerimiz, oğlan evlatlarını pek nazlı büyütüyorlardı...

AYTEN ARKADAŞIN ÖZGÜN SORUNU

Çatışmalar sürerken bir gece Korsan Suat'ın komutasındaki taburdan, Ayten arkadaşın komutasında bir grup arkadaş bizim yanımıza görevli geldi. Cihaz sorunları vardı. Uzun süredir tanıdığım Cizre'li Ayten arkadaş çalışkan, fedakar, saygılı bir arkadaştı. Arkadaşlar yanımıza ulaştığında, tabur yönetimi bizi arayarak:

"Cihaz ihtiyaçlarının acil olduğunu, ihtiyaçlarını karşılayıp görev grubunu hemen yollamamızı" istedi.

Biz cihazı hazırlarken Ayten arkadaş ile yanındaki arkadaşlar biraz dinlenebilmek için bir şkeftte uzanmışlardı. Arkadaşlar, teknik gömmeden çıkardıkları cihazı getirdiler. Nöbetçilere:

-Arkadaşları kaldırın. Cihazları hazır, dedim.

Nöbetçi arkadaş, öteki iki arkadaşla gelerek:

-Ayten arkadaş hasta olduğunu, kalkamadığını söylüyor, dedi.

Can sıkıntısı içinde yanına gittim.

-Heval Ayten, arkadaşlar cihaz bekliyor. Sen burada kendini yere atmış, yatıyorsun, dedim.

-Gerçekten hastayım... Yürüyecek halim yok heval İhsan, dedi.

Ben daha fazla tepkiyle üzerine gittim:

-Hasta olmanın sırası mı heval? Kalk görevini yap! dedim.

-Heval İhsan, ben sizi babam bilirdim. Sizin anneniz, kız kardeşiniz yok muydu? Kan kaybediyorum, tansiyonum düştü, hastayım diyorum... Neden anlamıyorsunuz? dedi.

Ayten arkadaşın bu sözleriyle durumunu kavrayınca, kavrayışsızlığıma, kalın kafalılığıma lanet ettim! Üstelik ben evli barklı, üç çocuk sahibiydim. Savaş cehenneminin içinde neredeyse insanlığımızdan çıkmıştık! Kendimden utandığımdan hiçbir şey diyemeden çıktım. Dışarıda nöbetçi arkadaşa:

-Arkadaş hastadır. Rahatsız etmeyin, yatsın, dedim.

Xebat Gewro vardı. Ayten arkadaşın yerine onu görevlendirdim. Cihazı alıp gittiler. Ertesi gün Ayten arkadaştan özür diledim.

Mevsim yazdı. Su çok kıttı. Günde bir öğün, bir parça kuru ekmek ve yanında biraz peynir vs. bir şeyler atıştırabiliyorduk. Bünyeler çok zayıf düşmüştü. Günboyu yoğun bombardıman ya da karadan saldıran düşmanla mevzi çatışması koşullarında, kadın arkadaşların bir de böyle doğal ve özğün bir sorunları vardı. Ayten arkadaş 1994'te Serhat'tan Güney Kürdistan'a geçti. Onu bir daha görmedim.

GERİ ÇEKİLME

On dört-on beşinci günde, su sorunu kendini dayattı. Su bulmakla görevli arkadaşlar, kayalıklarda o ana kadar bulunamamış bir doğal sarnıç ya da bilinmeyen bir kar veya su gömmesi arıyorlardı. Su umudumuz artık tesadüfe, şansa kalmıştı. Açlık fazla sorun değildi, buna alışkındık. Fakat susuzluk alışılabilecek bir durum değildi. Bulunabilen sarnıç suları, kar ve buz kalıntıları, yudum ve damlalar halinde paylaşılırken, bazı arkadaşlar susuzluktan fenalık geçirip düşmeye başladı. Bulunduğumuz İnek tepesinde, üç arkadaş fenalaşarak düştü. Bu üç arkadaşta görülen durum, hepimizin akibetine işaretti... Düşmana değil, ama susuzluğa yenik düşüyorduk.

Sonunda Dirêj Ali arkadaşın verdiği genel talimatla üç takımlık gücü bırakarak Kırê Hallac tarafına, İran sınırına doğru geri çekildik. Kırê Hallac'a çıkmadan, Demirkapı köyünün üzerinde mola verdik. İki gündür damla su içmemiştik. Görev dışında zorunlu olmadıkça hareket etmiyor, şkeftlerin kuytuluk serinliğinde uzanıyorduk. Sadece susuz değil, açdık.

Burada en güvenilir milislerimiz ovaya inerek, erzak getirdiler. Geldiğimiz andan beri Demirkapı çevresinde sarnıç arayan görevli arkadaşlar, sonunda çok derin ve dar kaya yarıklarının arasında, o yaz koşullarında hala erimemiş büyük ve kalın buz tabakaları buldular. Arkadaşlara, buradan kırılan buz parçaları dağıtıldı. Su her şeyden önemliydi. Herşey suya bağlıydı. İki günlük susuzluğun ardından buzu iştahla somururken, insan bunu yaşayarak anlıyordu...

Demirkapı mıntıkasındayken, gece üç görevli arkadaş bulunan sarnıçtan (kaya yarığından) buz getirmek için gittiler. Fakat elleri boş döndüler. Buzun bulunduğu tepede görüntü ve ses olduğunu söylediler. Hemen bir keşif grubu çıkardık. Arkadaşların verdiği bilgi doğruydu. Düşman bu tepeyi tutmuştu.

Tepe, Ağrı'nın zirvesine çıkış hattımıza, geri çekilme yolumuza hakim stratejik bir tepeydi. Buna göre, sağımız sınırdı. Solumuzda düşman vardı. Arkamız ovaya açılıyordu.

Dirêj Ali arkadaşın da katıldığı bir yönetim toplantısı yapıldı. Düşmanın tuttuğu tepe düşürülmezse, günle beraber başlayacak saldırıda çok kayıp vereceğimiz tespit edildi. Tepenin düşürülerek düşmandan alınması kararlaştırıldı.

Bu kararı hayata geçirmek için, dört arkadaş gönüllü çıktı. Bunlar Iğdır'ın Hıdırlı köyünden Pehlivan Çiya (Xelil Yiğit), Şırnak'lı Orhan, Mardin'li Hasan ve Palo arkadaşlardı. Dört fedai arkadaşın dışında, iki saldırı grubu oluşturuldu. Planlamaya göre:

Saldırı gruplarımız tepeye saldırdığında, çatışma sürerken dört gönüllü fedai arkadaş arka cepheden sızarak tepeyi düşürecekti. Dört arkadaş yanlarına taşıyabilecekleri kadar el bombası aldılar. Düşmanın içine bomba mesafesine kadar sızacak, tepeyi bombalarla düşüreceklerdi. Herşey hızla gerçekleşti. Zaman çok sınırlıydı. Gün doğmadan tepenin düşürülerek ele geçirilmesi gerekiyordu. İki saldırı grubumuz harekete geçti. Çatışma sürerken, geri cepheden tepeye bomba mesafesine kadar sızan arkadaşlar, tepeyi düşürdüler.

Ele geçirilen tepede bir üsteğmen ile sekiz asker öldü. Diğerleri kaçtılar, bunlar özel timlerdi. Bu arada

sabah olmuştu. Zaten bulunduğumuz mıntıkada ki stratejik tepeyi geceden tutarak operasyona hazırlanan düşman, tepede aldığı ağır darbenin ardından sabah erkenden skorskilerle indirme yaptı. Biz de araziye yayılarak alan tuttuk. Sabah erken saatlerde başlayan çatışma sürerken, düşman sınır tarafından da üzerimize geldi.

İki hatta da çatışmaların sürdüğü bir sırada iki kobra geldi. Öğleye doğruydu. Biz Gırık ile Kalhesin köylerinin bulunduğu yönde, yukarı doğru çekildik.

GIRIK'Lİ KARDEŞ İKİ ÇOCUK

Akşama doğruydu. Çekildiğimiz arazide, Gırık'li köyünün yakınlarında hayvanlarını otlatan bir grup çocuk vardı. Çocuklardan ikisi bize yakındı. Gittik, onların kayalıkta bir yere gizlenmelerini sağladık. Öteki bir kaç çocuğu da, kendilerine yakın olan arkadaşlar alıp gizlediler. Dokuz-on yaşlarında olan iki çocuğa, gizlendikleri yerden çıkmamalarını tembihledim.

Bütün bunlar olurken, gördükleri her hareketi vuran kobralar geldiler. Sanırım çok yakınımızdan ve alçaktan uçan kobraların seslerinden ürkerek paniğe kapılan çocuklar, kendilerini gizlediğimiz kayalıktan çıkarak açık arazide kaçmaya başladılar. Çocukları gören kobra onları hemen ateş altına aldı! Çocuklardan biri çığlıklar içinde çırpınıyordu. Kobranın iki çocuk üzerine fırlattığı roketin şarapnel parçaları, çocuğun ayağını koparmıştı. Öteki çocuk ileride hareketsiz yatıyordu.

Kobra başka noktaya yöneldiğinde hızla gidip çocukları açıktan alarak kayalıklara çektik. Yaralı çocuğun kopan ayağını bağladık. Öteki çocuk, karnı parçalanarak ölmüştü. Sağlıkçı arkadaşları çağırdık.

Yaralı çocuğun kanamasını durdurdular. Kopan damarları bağlayıp diktiler. Kan ter içinde kalan çocuk çoktan bayılmıştı.

Akşam Gırık köyüne indik. Yaralı ve ölü çocukların ailelerini aradık. Çocuklar aynı aileden kardeştiler. Cenazeyi ve yaralıyı aileye verdik. Kobralar Gırık'i de vurmuşlardı. Birkaç ev hasar görmüştü. Köyde de ölü ve yaralılar vardı.

Demirkapı ile Gırık arasındaki hatta bir hafta boyunca çatıştık. Demirkapı, Gırık, Kalhesin ve çevrede ki bütün köyler boşaldı. Halk evlerini bırakarak, ovaya indi. Düşman burada da bir hafta boyunca çok kayıp verdi. Cihazdan izliyorduk. Karşılıklı ağır küfürlerle birbirlerine giriyorlar, birbirlerini yiyiyorlardı.

Operasyon gücünün bir bölümü çekildi. Arkadaşlar aşağıda bunlara pusu kurdu. Düşman burada da darbe aldı, kayıp verdi. Bir gece bütün güç Küpgölü'ne çekildik.

Daha önce de belirttiğim gibi burası Ağrı Dağı'nın dört mevsim sürekli buzulla örtülü 5500 m. yüksekliğindeki zirvesine yakın, buzul kütlesinin eteğinde büyük bir volkanik çöküntü, çukurluktu. Özellikle yaz aylarında eriyen buzul sularıyla dolan Küpgölü'nün suyu tatlıydı. Burada su sorunu yoktu.

Küpgölü'ne çıktığımızı fark eden düşman, burada da jetlerle vurdular. Arazi uygundu. Kendimizi koruduk. Küpgölü'nde üç-dört gün kaldık. Düşmanın kalabalık (binlerce) operasyon gücü, kademeli olarak çekildi. Biz de Kirikor'a indik. Aralık tarafına görevli iki grup çıkardık. Milislerimizle birlikte, ihtiyaçlarımızı tedarik ettiler. Erzak ihtiyacımız traktörlerle Kirikor yakınlarına geldi. Oradan Kirikor'a çektik.

Girê Sitîla'da 200 kişilik güçtük. Erzak işlerimizle uğraşırken, araziden hala çekilmekte olan düşmanın operasyon gücünden bir birliğini gördük. Boralan taburuna doğru çekilen birliğin önüne pusu attık. Düşman pusuda kayıp verdi. Kobralar geldi. Çembere aldığımız düşman gücüyle iç içeydik. Kobralar kendilerine aşağıdan verilen koordinatlara göre, nokta atışı yapıyordu.

Deniz arkadaş cihazda düşmanı izlerken, araya girerek kobra pilotlarına, düşmanın kendi güçlerinin bulunduğu koordinatları verdi. Kobralar bu noktaları vurunca kıyamet koptu. Düşman kendi kendine vurduğu bu darbelerle de kayıplar verince kobra pilotlarını, otomatiğe aldıkları çeneleriyle küfür yağmuruna tuttular... Kobralar çekilmek zorunda kaldı.

Düşman yirmibeş günlük kapsamlı operasyonun ardından, basına bizim 120 kaybımızın olduğu bilgisini verdi. Oysa operasyon boyunca altı arkadaş şehit düştü. Çeşitli şekillerde hafif yaralanan arkadaşların sayısını hatırlamıyorum. Bunun yanısıra Girik köyünde belirttiğim sivil kayıplarımız oldu. Psikolojik özel savaş uygulamaları olarak, kendi gerceğini bize yamama gibi bir müzmin alışkanlığı, sefil huyu olan düşmanın bu yirmi beş günlük operasyonunda uğradığı kayıplarının (bize yamadığı gibi) en az 120 kişi olması kuvvetle muhtemeldir...

YILSONU EYALET TOPLANTISI

1993 Ekim ayında Kirikor'da yılsonu eyalet toplantısı düzenlendi. Niteliği gereği toplantıya eyaleti oluşturan dört bölgenin üst yönetim temsilcileri katıldı.

Toplantı, eyalet yürütmesi ve bölge sorumlularının katıldığı dar yönetim toplantısı; dar yönetimle orta kademe yönetimden gelen temsilcilerle geniş yönetim toplantısı; arkadaş yapısıyla genel yönetim toplantısı olmak üzere, üç kademede gerçekleşti. Ben geniş yönetim ile arkadaş yapısıyla düzenlenen toplantılara katıldım.

Toplantının yüklü gündeminin esas maddesi: “Bir yıllık eyalet pratiğinin ele alınarak değerlendirilmesiydi.” Gündemde ayrıca, “kış üslenmesi, eğitim ve eleştiri-özeleştiri” gibi maddeler vardı.

Toplantıda: bir yıllık eyalet pratiği ele alınıp değerlendirilirken, üzerinde en fazla durulan konu halka yaklaşım konusu oldu. Bu konuda, eyalette uygulamaya konan zorunlu askerlik yasası pratiği ile yöntemsiz cezalandırmalar kapsamlı değerlendirme ve yoğun eleştirilere tabi tutuldu.

Eyalet yürütmesinin isteği üzerine, önderliğin çok ciddi uyarılarla “kısmen uygulanabilir” diyerek onayladığı zorunlu Askerlik yasası uygulamaları, İdris Gelo vb. yetersiz arkadaşlara verilen sınırsız yetkilerle uygulamaya konulmuştu. Önderliğin, aynı yasanın daha önceki uygulamalarında yaşanan acı ve büyük kayıplı deneylere işaret ederek, çok ciddi uyarılarla ve yalnızca “kısmen” uygulanabilir talimatı dikkate alınmamıştı. Sonuçta ortaya derinliğini ve vehametini, ancak yıllar sonra görüp anlayabildiğimiz büyük bir tahribat ve yıkım çıktı... İdris Gelo arkadaşın, yukarıda aktardığım uygulamalarının yanısıra, eyalette uygulanan askerlik yasasının halka açtığı tahribatlara örnek olarak şunları hatırlıyorum:

“Bir çocuğu daha önce gönüllü katılmış ve saflarda savaşan bir ailenin bir çocuğu da, zorunlu askerlik yasasıyla zorla alınmıştı.

“Bir çocuğu daha önce gönüllü katıldığı saflardan, daha sonra kaçan bir ailenin on dört-on beş yaşında bir çocuğu, saflardan kaçan çocuğuna misilleme olarak zorunlu askerlik yasasıyla zorla saflara alınmıştı.

“Bizim Goma Haco, bölgenin en eski ve en yoğun katılım sağlayan, özgürlük hareketimizin ocağı niteliğinde bir köydü. O sıralar 1993’te yukarı ve aşağı Goma Haco iki yüz elli hane kadardı. Goma Haco’dan o zamana kadar altmıştan fazla gönüllü katılım olmuştu. Kendi içinde örgütlü, harekete herşeyini veren, çocuklarının katılımını destekleyen bir topluluğa bir de zorunlu askerlik yasası uygulanarak, bazıları çocuk yaşta yirmi genç saflara zorla alındı.”

Zorunlu askerlik yasası uygulamalarıyla, Soför Sabri’nin haksız yere infazına, cezalandırılmasına tepkilenen Goma Haco’luların büyük bölümü sadece köylerini ve alanı değil, ülkeyi terk ederek Avrupa’ya göçtü... Bu ailelerimizin bazıları hala bize tepkili ve uzaktırlar.

Eyalette 1993 yılında yetersiz, deneyimsiz arkadaşların sınırsız yetkiyle keyfen uyguladıkları zorunlu askerlik yasasıyla, iki yüz civarında genç saflara alındı. Eyaletin de genel olarak hareketin de, genel katılımların patlamaya dönüştüğü 1993 sürecinde böyle bir güce ihtiyacı yoktu. Eyaletten ve metrepollerden gönüllü katılımlar bir gerilla hareketinin ihtiyaçlarının çok üzerindeydi. Başta Dirêj Ali arkadaş olmak üzere, genel olarak eyalet yönetimi, düzenli orduya karşı düzenli ordu oluşturma istek ve çabası, anlayışı

içindeydi... Yönetimin düzenli ordu algılaması da, nicelik güç olgusuyla sınırlıydı...

Önderlik, küçük, hafif, hareketli ve her bakımdan iyi eğitimli bir "gerilla ordulaşması" dedi, biz bunu kalabalık, hantal, atıl, genel ve kaba bir öğrenimle sınırlı, kozik savaşına dayalı "düzenli ordu" olarak algıladık ve öyle uyguladık.

1993'te Serhat Eyaletinde olan buydu. Zorunlu askerlik yasasının uygulanması da buradan, bu gereksiz "ihtiyaçtan" çıktı.

Bu uygulamanın anlayış boyutu, mantığı, zihniyet kaynağı ve dayanakları değilse bile, halk üzerindeki yıkıcı, dağıtıcı, kaçırtıcı sonuçları toplantıda kapsamlı ele alınarak, gündemleştirildi ve yoğun eleştirilere tabii tutuldu.

Hatırlıyorum: bütün bu eleştiriler karşısında peş peşe kürsüye çıkan Dirêj Ali arkadaş ile yardımcısı Korsan Suat, tümünün esası haklı olan yerinde eleştirileri, eyalet cephe örgütü sorumlusu Yasin arkadaşın üzerine yıkarak, boşa çıkarmaya çalıştılar...

Bunun üzerine söz alan Yasin arkadaş:

"Dirêj Ali arkadaş ile Korsan Suat'ın yaklaşımlarını kesinlikle kabul etmediğini belirterek; zorunlu askerlik yasasının uygulanmasını, eyalet cephe örgütü istemedi. Eyalet koordinesi istedi, yasanın eyalette uygulaması da eyalet cephe örgütü aşılarak, bize rağmen uygulandı. Uygulayan da eyalet koordinesidir. İdris Gelo ve öteki uygulayıcı arkadaş ve birimleri ben örgütlemedim, bu arkadaşlar ve birimler, çalışma raporlarını bana değil, eyalet koordinesine verdiler. Bu konuda önderliğe kapsamlı rapor yazacağım!" dedi.

Toplantının bir diğer önemli gündem konusu 1993 sürecinde uygulanan haksız, yöntemsiz cezalandırmalar

oldu. Bu konuda özellikle Faruk Toka, şoför Sabri, Yunus Ceylan, Muhammed Dino ve Şemskan'lı beş kişinin, yöntemsiz ve haksız yere cezalandırıldıkları, yarattığı büyük tahribatlarla birlikte değerlendirilerek eyalet yönetiminin önüne konuldu.

Bu konuda, kendilerine yöneltilen yoğun eleştiriler karşısında da çok zorlanan eyalet yönetimi, askerlik yasası uygulamasına gelen eleştirilerde olduğu gibi yine eleştirileri cesaretle göğüsleyip dikkate almak yerine, bu defa da sorumluluğu Kazım arkadaşın komutasında ki cephe birimi üzerine yıkarak boşa çıkarmaya çalıştı.

Dirêj Ali arkadaş ile yardımcısı Korsan Suat'ın bu yaklaşımlarına karşı söz alan cephe birim sorumlusu Kazım arkadaş:

"Kendilerine en üstten verilen talimatları uyguladıklarını, yapılan her cezalandırmanın en üste rapor edilerek zamanında bilgilendirildiğini ve üstünde bu uygulamalarını onayladığını," söyleyerek kendisini ve birimini savundu.

Yeniden zorda kalan yönetim adına konuşan Korsan Suat:

"Cezalandırılan şahıslarla ilgili kendilerine yanlış bilgiler verildiğini" öne sürerek tuhaf ve kabul edilemez bir savunma yaptı.

Bunun üzerine ben söz aldım:

"Haksız yere cezalandırılan Faruk Toka ile hakaret edilerek kaçırtılan Hasan Yiğit üzerine en üst yönetimi, zamanında ve ayrıntılı olarak bilgilendirdiğimizi; yönetimin bizi dikkate almadığı gibi, bölgecilikle itham ederek bastırdığını; yönetimin yanlış bilgilendirilme gerekçesinin telafisi mümkün olmayan

böylesine ağır durumlar için kabul edilemez olduğunu," belirttim.

Yönetimin tutunacak dalı kalmayınca, eleştirileri kabullenmek zorunda kaldı.

Toplantının bu gündeminde, Şemskan aşiretinden beş kişinin öldürülmesi ve yarattığı ağır tahribatlarda, kapsamlı değerlendirme ve eleştiri konusu oldu. Gelen eleştirilere yanıt veren Tendürek bölge sorumlusu Azman:

"Yönetim olarak, kendilerinin böyle bir karar ve talimatlarının olmadığını, tamamen insiyatifleri dışında gerçekleşen olayın sorumlusu Mazlum Marufi ile Milis Lütfü Kudbettin'in tutuklanarak soruşturulduğunu; Mazlum Marufi'nin görevden alındığını," belirtti.

Toplantıda bir önemli değerlendirme ve eleştiri konusu da: Bazit'in Talıka köyünden Milis Cigerxwin'in, bahar sürecinden beri yaygınlaşıp derinleşerek süregelen kontra pratiği ve yönetimin süreç içinde gelen bütün eleştirilere, halkın bu yöndeki şikayet ve taleplerine duyarsızlığı ve tavırsızlığı oldu.

Bu konuda yönetimi eleştiren arkadaşlar, Cigerxwin'in cezalandırılmasını talep ettiler. Toplantıda, Cigerxwin'in cezalandırılması karar altına alındı.

Genişletilmiş yönetim toplantısının sonunda, eyalet üst yönetimi olan üçlü yürütme Dirêj Ali arkadaş, yardımcısı Korsan Suat ve Yasin arkadaşın, görevden alınmaları önerildi.

Bu önerinin sahipleri: başta üçlü yürütmede yer alan Yasin arkadaşın yanısıra, Rojhat, Xeyri Giyadin, Piroz, Dicle, Bişar Sor arkadaşlar ile Azman'dı.

Toplantı boyunca, esasa ilişkin bütün eleştirileri somut bilgilerle besleyerek değerlendirip açımlayan ve yönetim olarak cesaretle göğüsleyip kabullenen Yasin

arkadaş, eyalet yönetiminin görevden alınması yönündeki öneriye bizzat kendisi de katılarak:

“En başta biz yönetim olarak suç konumundayız, önderlik talimatlarına ters ve karşıt bir pratik içindeyiz. Bu durumda yönetime layık değiliz!” dedi.

Geniş yönetim toplantısında başta Yasin arkadaş olmak üzere, Dirêj Ali arkadaş ile yardımcısı Korsan Suat’ın dışında, yönetimdeki hemen bütün arkadaşların yerinde bularak onayladığı yönetimin görevden alınması önerisi, arkadaş yapısıyla düzenlenen genel toplantıda oylamaya sunuldu. Öneri kabul görmedi. Özellikle Dirêj Ali arkadaşın kaba, ajitatif, kestirmeci militan tarzının etkisi altında olan arkadaş yapısı genel durumun ve gidişatın farkında değildi.

Aslında, yönetim olarak biz de, açığa çıkmış bazı sonuçlarını el yordamıyla yakaladığımız durumun derinliğini, niteliğini anlamıyor, bizi sürüklediği genel tasfiye sonuçlarını kavramıyorduk.

Geniş yönetim olarak Önderlik çizgisinde güç olma, bu temelde yapıyla buluşup bütünleşme durumumuz yoktu. Olayları, olguları ve kişileri, neden-sonuç bütünlüğü içinde değerlendirip anlama çabası yerine, birbirinden ayrı görüyor, kopuk ele alıyorduk, dar bakıyor, dar kalıyorduk.

Toplantıda ele alınan önemli gündem maddelerinden biri de, bölgelerin kış üslenmesi sorunuydu:

1993 güz sonunda Serhat eyaletinde, birinci bölge Ağrı Dağı’nda 350 kişi; ikinci bölge Tendürek’te 250 kişi; üçüncü bölge Kağızman-Çemçe’de 80 kişi; dördüncü bölge Sarıkamış’ta 90 kişi kadro gücümüz vardı.

Gündem maddesinde sıra dördüncü bölgenin kış üslenmesine geldiğinde, toplantıyı yöneten Korsan Suat: “Dördüncü bölgenin 90 kişilik gücüyle kendi alanı Sarıkamış’ta üsleneceğini, baharda da buradan Karadeniz’e açılım yapılacağını” söyledi.

Aralarında benim de bulunduğum bir grup arkadaş; kışın ısının sıfırınaltında eksi yirmi-otuz derecelere kadar düştüğü Sarıkamışta, doksan kişilik güçle üslenmenin doğru olmadığını; düşmanın olası bir yer tespitinde bile sığınaktan çıkmak zorunda kalacak olan arkadaşların dışarıda donarak şehit düşeceklerini vurgulayarak, gücün kış üslenmesini daha uygun bir başka bölgede yapmasını, baharda oradan Karadeniz’e açılmasını önerdik.

Toplantıyı yöneten Korsan Suat, Dirêj Ali arkadaşın suskun onayıyla: “dördüncü bölge gücünün Sarıkamış’ta üslenmesinin zorunlu olduğunu” söyleyerek, uyarı ve önerilerimizi dikkate almadan konuyu kapattı. İşlerlik açısından Korsan Suat’ı zorlayabilirdik. Yapmadık... Dr. Seyfi arkadaşın komutasındaki 90 kişilik dördüncü bölge gücümüz 1993-94 kışında Sarıkamış’ta üslendi.

O yıl Sarıkamışta kış üslenmesine giden 90 kişilik Bölğe gücümüz, kış ortasında düşman tarafında kuşatmaya alındı. Doksan arkadaştan, seksen yedisi sığınak düşman tarafından basılınca, sıfırın altında eksi 25-30 derecede, hazırlıklı düşmanla açık alnda kar üstünde girdiği çatışma içindevurularak ya da donarak şehit düştü. Yalnızca üç arkadaş kurtuldu.

Toplantıda son olarak, eyalet genelinde yoğun eylemlilik kararı alındı.

CİGERXWİN VAKASI

Yönetim toplantısında, hakkında cezalandırma kararı alınan Cigerxwin'in durumu şöyleydi: Doğubeyazıt'ın Talıka köyünden Cigerxwin, 1980'li yıllarda özgürlük hareketine gönüllü olarak katılmış, 1991'de Xakurkê'den kaçmıştı. Talıka köyünde ki ailesi ve akrabalarından bir heyet, Cigerxwin'i 1992 baharında Kirikor'a-kararğaha getirerek örgütten affını istediler. Piro arkadaş heyeti kabul ettiğinde, ben de hazırdım. Heyettekiler:

-Bir hatadır olmuş, pişmandır, şimdi evlidir. Zararsızdır. Yerinde hizmete hazırdır, dediler.

Piro arkadaş durumu değerlendirerek:

-İyi, peki! Sizin hatırınıza olur. Talık'ta ki milislerimizin denetiminde hizmet etsin, dedi.

Piro arkadaş her zaman yapıcı ve kazanımcıydı. Heyetin Cigerxwin'in affı için öne sürdüğü evlilik durumunun doğru olmadığı anlaşıldı. Zaten belirleyici bir durum olmadığından, Cigerxwin'in üzerine gidilmedi. Cigerxwin, Talık ve çevresinde milis olarak çalışmaya başladı. Sorunsuz çalışıyor, yararlı oluyordu.

Daha önce Bazit de ki mücadele etkinliklerinin birinde tutuklanarak ceza alan Korsan Suat'ın ağabeyi Ali Rıza, 1992'de tahliye oldu. Tahliyesinden sonra milis olarak faaliyetlerini sürdüren Ali Rıza ile Cigerxwin birlikte çalışmaya başladılar. Bu birlikteliğin sürecinde, Cigerxwin bölge kuryesi olarak düzenli kararğaha gidip gelmeye başladı. Cigerxwin'in kararğahta ki tek muhatabı doğrudan Korsan Suat idi.

Ali Rıza ve Korsan Suat kardeşlerler ile Cigerxwin, Celaliyan aşiretinin Kotan kabilesindendiler. Bazit'in Müsün köyünden olan Ali Rıza ve Korsan Suat kardeşlerin babalar'ı Müsün köyünün ağasıydı.

Celaliyan'ların gerçekleştirdiği Ağrı isyanında Kotan kabilesinin önde gelenleri, devletle işbirliği yaparak aslına ihanet etmişlerdi.

Korsan Suat'ın ağabeyi Ali Rıza, tahliyeden sonra son derece aktif, fedakarane bir çalışma temposu içindeydi... O zamanlar bölgedeki milislerimiz arasında; 'en çalışkan, en can siperane kim?" diye sorulsa, Ali Rıza parmakla gösterilecek ilk kişiydi...

Ali Rıza ile Cigerxwin bölgede birlikte faaliyet yürütüyorlar; Korsan Suat düzenli olarak yanına gelen kurye Cigerxwin'i görevlendirip yönlendiriyordu...

Piro arkadaşın makul yaklaşımıyla, bağışlanarak bölgede milis faaliyetlerine katılan Cigerxwin, Ali Rıza'nın tahliyesine kadar geçen süre içinde hizmet ederek kendi çapında üzerine düşeni yaparken; Ali Rıza ile birlikte çalışmaya başladığı andan itibaren zıvanadan çıktı. Birlikte çalıştığı Ali Rıza'dan değil de bölgede ki öbür milislerimizden ve giderek halktan, Cigerxwin'in yaşamına ve örgüt adına kaydolan pratiğine ilişkin öyle durumlar, öyle olaylar, bilgiler gelmeye başladı ki....

Cigerxwin parti milisi olarak yürüttüğü faaliyetleri sırasında, üslendiği-kaldığı bir yurtsever ailenin evinde, ev sahibi kdına tecavüz etmişti... Gemi azıya alan Cigerxwin, Bazit'in yurtsever esnaflarımızdan, partiye verdikleri yıllık yardımlarının dışında zorla para, yani haraç topluyordu... Cigerxwin bölgede gittiği her yurtsever evde, ortamda özel ağırlanılmayı dayatıyor, uygunsuz üslup ve yaklaşımlarla ortamdakileri sapkın ve yoz yaşam ilişkilerine çekmeye çalışıyordu...

Ali Rıza ile çalışmaya başladıktan hemen sonra sökün eden ve onu alikıran-başkesen bir çeteye dönüştüren bu ve öteki bütün durumları, bütün detaylarıyla bölgedeki milislerimiz ve cephe

çalışanlarımız tarafından en üst yönetime, yani Korsan Suat'a ileterek bilgilendirilmesine rağmen, bu süreçte de düzenli olarak yanına gelip giden Cigerxwin'e Korsan Suat hiçbir yaklaşım, tutum ve tavır göstermemişti... Tersine bütün bu bilgileri, örgütsel işlerlikten kaçıran Korsan Suat, Cigerxwin'i yılsonu eyalet toplantısında hakkında cezalandırma kararı alınıncaya kadar teşvik edip korumuştu...

Toplantıda Cigerxwin sorunu gündeme gelince, eleştirilere yanıt vermek zorunda kalan Korsan Suat:

"Bu sorun cephe yönetiminin sorumluluk alanına giriyor. Onlar tarafından yapılması gerekirdi," dedi.

Yasin arkadaş, bu konuda da Korsan Suat'ın sorumluluktan kaçış yolunu tıkayarak:

"Cigerxwin'le kendilerinin değil, doğrudan ve özel olarak Korsan Suat'ın kendisinin ilgilendiğini; bu konuda hiç kimseyi, herhangi bir şekilde bilgilendirmediğini" belirtti. Korsan Suat pisliğinin üzerine oturup başı önünde susmak zorunda kaldı.

Toplantıda, cezalandırılması karara bağlanan Cigerxwin, toplantıdan hemen sonra karargaha çağırıldı. Nedense örgütün çağrısına uymayan Cigerxwin karargaha gelmedi.

Eyalet yönetim toplantısında hakkında alınan kararı öğrendiği anlaşılan Cigerxwin, Bazit şehir merkezine yuvalanarak, kontra faaliyetlerini sürdürdü. Halk içindeki tahribatları yoğunlaşan Cigerxwin'in yakalanarak cezalandırılması için, Yasin arkadaşın talimatıyla özel birimler görevlendirildi.

Cigerxwin, Bazit'te cephe biriminde görevli Goma Haco'dan akrabam olan Azime (Hacer Adet) arkadaş tarafından yakalandı. Azime arkadaş Önderliğe, partiye ve halka bağlı, bilinçli ve cesur bir arkadaştı.

Kurduğu planla, Cigerxwin'i daha önce uğradığı yurtsever bir ailenin evine çeken Azime arkadaş, orada silah zoruyla Cigerxwin'i bağlamış. Cephe biriminden arkadaşları çağırarak, onu sorgu için uygun bir yere aktarmışlar.

Sorgusunda yaptığı herşeyi sayıp döken Cigerxwin, düşmanla bağını itiraf etmişti. Cigerxwin'in itiraflarının bu bölümünde, Ali Rıza ve Korsan Suat kardeşlerin adı geçmiyordu. Üzerinde eyalet yönetiminin cezalandırma kararı bulunan Cigerxwin infaz edildikten sonra, üzerinde halka karşı işlediği bütün suçlarının yazılı olduğu bir bildiriyle, cesedi Bazit şehir merkezinde aleni bir yere bırakılmıştı. Halk Cigerxwin'in cezalandırılmasını onayladı. Fakat özgürlük hareketimizin saflarından, Xakurkê'den kaçarak yaşadığı kırılmayı işleyerek, düşürüldüğü anlaşılan Cigerxwin'in düşmanla doğrudan bağı tespit edilse de bu bağ ile Ali Rıza ve Korsan Suat kardeşlerin bağı karanlıkta kaldı.

AXURU KARAKOLU VE RADAR BASKINLARI

Eyalet toplantısında alınan yoğun eylemlilik kararı, toplantıdan hemen sonra uygulamaya konuldu. Axura köyü karakolu ile Radar'ın basılmasına karar verildi. Aralık'a bağlı Axuru köyü büyük Ağrı'nın eteğindeydi. Daha önce (1992'de) iki defa basılarak imha edilen Radar'da Axuru köyüne iki-üç km. mesafedeydi. Radar'ın güvenliği için altmış-yetmiş kişilik seyyar bir karakol kurulmuştu.

Axuru karakolu baskınını Rojhat arkadaşın komutasındaki bizim bölük üstlendi. Gözümün birini

yitirdiğimden beri gece eylemlerine doğrudan katılamıyordum. Yaralandığımda taş parçalarından, sağlam kalan gözüm de etkilenmişti. Karanlıkta yeterince göremiyordum.

Eylem için düzenlemelerde, Rojhat arkadaş beni yine savunma grubunda görevlendirmek istedi. Ben de;

-Heval Rojhat, orada eylemi uzaktan izlemekten başka bir iş düşmüyor insana. Bu defa ben takviyeye pusu grubuna gireyim, dedim. Bana:

-Cemseleri görebilecek misin (!) dedi. Bede:

-Seslerini tararım, dedim.

-Bak, bu olur ihtiyar, dedi.

Takviye pusu grubunda görev aldım. Grup komutanımız, Rojavalı mayıncı Sımko arkadaştı. Guruptan bir de Felat arkadaşı hatırlıyorum.

Aralık-Iğdır yoluna iki taraflı anti tank mayın döşedik. Aralık'tan gelen takviyenin önünde ki panzer mayına çarptı. Pusuda, önümüzde havaya uçan panzer, havada bir takla atarak yeniden tekerleklerinin üzerine yere düştü. Ve hiçbir şey olmamış gibi çekti gitti... Şaşkın bakışlarımız arasında, ardından on'dan fazla (içi takviye gücü asker dolu) cemsede geçti... Dört ya da beş kişiydik. Ağır silahımız da yoktu. Ancak, son cemseyi ferdi silahlarımızla taradık. Fakat hazırlığımız vardı. Durumu cihazla arkadaşlara bildirdik. Hem karakola hem de yola koordinatlı havanımız, Aralık'tan gelen düşman takviyesini yolda vurdu.

Iğdır hattından gelen düşman takviyesinin önünde ki tank, döşediğimiz anti tank mayına basarak, imha oldu. İçindeki altı personel öldü.

Axuru karakolunu, Rojhat arkadaşın komutasında üç saldırı koluyla düşüren arkadaşlar, karakolu imha ettiler. Axuru karakolundan onsekiz G-3 ferdi silah, üç

MG-3 ve askeri malzemeler kaldırıldı. Taşınamayan ağır silahlar ve karakol binası imha edildi.

Axuru karakolundaki askerlerin çoğunun baskın sırasında çatışma sürerken, bir çıkışı karakol binasının yakınına açılan volkanik tünelden kaçtıkları anlaşıldı. Karakol baskınında iki arkadaş yaralandı.

AYNI GECE BASKINLARI

Ahura karakolu ve Radar baskınından sonra düzenlenen eylemleri değerlendirme toplantısında, eylem sonuçları olumlu bulundu.

Toplantıda Korsan Suat o zamana kadar eyalette ve genelde bizim tarzımız olmayan, bizde görülmeyen bir "toplu eylem" önerisi getirdi. Toplantıda yanında oturan Dirêj Ali arkadaşın önceden bilip onayladığı anlaşılan Korsan Suat'ın "toplu eylem" önerisine göre:

Aynı gece Bazit, Aralık, Iğdır ve Taşlıçay ilçe merkezleri ile Karabulak özel tim merkezi ve Süphan taburunun vurulması öngörülüyordu.

Önerinin niteliği gibi, eylemin öneri sahibi Korsan Suat tarafından yapılan komuta düzenlemesi de dikkat çekici ve ilginçti... Aralık ilçe merkezine baskın eyleminin komutasına Rojhat arkadaş önerilmişti.

Öneri oylamaya sunulmadan Rojhat arkadaş söz alarak "Aralık ilçe merkezinin hedef ile dağ-Kirikor arasında uzanan yirmi beş km. ovalık düz mesafeden dolayı, askeri açıdan anlamlı ve doğru olmadığını; böyle bir eylemin gerçekleşmesi durumunda, gücün düz ovada düşmanla yüz yüze kalacağından ağır kayıpların kaçınılmaz olduğunu; Aralık ilçe merkezinin hedefler arasından çıkarılması gerektiğini, bu açıdan sorun

olmayan öteki hedeflerden uygun görülen birinin sorumluluğunu üstlenmeye hazır olduğunu” söyledi.

Rojhat arkadaşın berrak bir biçimde ortaya koyduğu gerçeklik içinde: Aralık ilçe merkezini bastıktan sonra, Kirikor ile ilçe merkezi arasında ki 25 km. lik düz ovada geri çekilmek imkansızdı. Ovada, açık alanda düşman takviyesiyle girilecek bir çatışmada intihar olurdu.

Bütün bunları çok iyi bilen Korsan Suat, uyarılarını ve gerekçeli önerisini dikkate almadığı Rojhat arkadaşın, kendisine önerilen Aralık ilçe merkezine baskın görevini üstlenmesinde ısrar etti. Rojhat arkadaş kabul etmedi.

Bunun üzerine Rojhat arkadaş ile Korsan Suat arasında, giderek şiddetlenen aleni bir tartışma başladı. Korsan Suat’ın her nedense illa basılsın dediği, ovanın 25 km. derinliğinde ki Aralık ilçe merkezinin, Rojhat arkadaşın komutasında basılması için özel bir gayret gösterdiği tartışmayı, Rojhat arkadaş sonunda:

-Bu yaklaşımlar doğru değil! Biz burada oyun oynamıyoruz! Ateşle oynuyoruz! Ben bu koşullarda, burada karar alınsa bile, böyle bir eyleme katılmam, tek bir arkadaşın sorumluluğunu da almam! diyerek kestirip attı.

Korsan Suat, bu tavrı karşısında, son bir gayretle Rojhat arkadaşı kışkırtma çabası içinde:

-İyi o zaman, bu görevi sen üstlenmiyorsan, ben üslenirim! dedi.

Korsan Suat’ın provokatif yaklaşımını mesmeleye bile almayarak, hiç oralı olmadan, oturduğu yerde neredeyse azarlayan sert bir üslupla:

-İstediğinizi yapın. Ben karışmıyorum! dedi.

Böylece, Korsan Suat'ın Rojhat arkadaş üzerine yıkmak için yanıp tutuştuğu, ovanın 25 km. derinliğinde ki Aralık ilçe merkezini basma eyleminin sorumluluğu kendi üzerinde kaldı.

Dirêj Ali arkadaş bütün bunları Korsan Suat'ın yanında oturduğu yerde dinleyerek izlemekle yetindi. Toplantıyı Korsan Suat yönetiyordu.

O zamanlar hiç ayrımında olmasam da, şimdi geriye dönüp baktığımda, o toplantıda Korsan Suat'ın ovanın 25 km. derinliğinde ki Aralık ilçe merkezini basma görevini neden ısrarla Rojhat arkadaşa yüklemek istediğini anlıyorum!

Korsan Suat: Başına geçtiği her eylemde, çoğu zaman hiç kayıp vermeden, eylem hedefini imha ederek düşmana büyük kayıplar verdiren; Başkan Apo'nun eylem adamı, Kürt halkının komuta kişilikli savaşkan oğlu, Rojhat arkadaşı tasfiyeye çalışıyordu...

Korsan Suat'ın etkisi altında kalan Dirêj Ali arkadaş bu durumun farkında değildi. Korsan Suat, böyle bir alçaklığı neden yapıyor, bunu neden istiyordu? Rojhat arkadaşı kendine rakip olarak mı görüyordu? Hayır! Rojhat arkadaş örgüt içinde, kimseye rakip değildi! Hiyerarşide bölük komutanıydı, ama pratikte asli, fiili komutanımız oydu!

Bundan ötesinde, hiçbir yerde ve hiçbir şeyde gözü olmayan Rojhat arkadaş, halkımızı inkar ve imha etmek isteyen düşmanın amansız bir rakibiydi! Düşman, kendisine kök söktüren bu dişli rakibinden kurtulmak istiyordu... Korsan Suat'ın Rojhat arkadaşı alçakça ve aptalca bir planla, ovanın 25 km. derinliğine sürme çabasının nedeni, kaynağı, düşmanın bu isteğiydi...

Elbette ki o gün orada, o toplantı platformunda, daha sonra ki süreçte bu gerçeği görüp anlama

durumumuz yoktu. Başta Rojhat arkadaş olmak üzere, pek çoğumuz bir şeylerin ters gitmeye başladığını, sonuçları itibarıyla görüyorduk. Bunlardan dolayı zihinlerimizde bazı soru işaretleri uçuşuyordu. Fakat bunları somuta indirgeme durumundan çok uzaktık.

Rojhat arkadaşla aralarında ki tartışma bittikten sonra, Korsan Suat "toplu eylem" önerisini olduğu gibi oylamaya sundu. Öneri kabul edildi. Daha önceden yapılmış düzenlemeye göre: Rojhat arkadaş kesin tavır alınca, Aralık ilçe merkezini basma eyleminin komutası Korsan Suat'ın üzerine kaldı.

Karabulak özel tim merkezini basma eyleminin komutası, bölük komutanı Afrin'li Menav arkadaşa;

Taşlıçay ilçe merkezini basma eyleminin komutası bölük komutanı Göleli Zeki arkadaşa;

Bazit ilçe merkezini basma eyleminin komutası, bölük komutanı Iğdır'lı İdris Gelo arkadaşa;

Iğdır ilçe merkezini basma eyleminin komutası, bölük komutanı Dêrsim'li Deniz (Kaytan) arkadaşa, verilmişti.

Bölük komutanımız Rojhat arkadaşın kesin tavrından dolayı, bizim bölük gücü düzenlemelerin dışında kaldı. Biz bu "toplu eyleme" katılmadık. Eylem dışında kalan güçler olarak, biz de Kirikor'la ovanın buluştuğu sırtlarda alan tutarak konumlandık. Eylem hedefleri arasında bize yakın olanı Aralık ilçe merkeziydi. Eylem için Korsan Suat'ın komutasında elli arkadaş düzenlendi. Ayrıca Celal arkadaşın komutasında bir takımlık güç geri çekilmede savunma gücü olarak, Alakızıl köyü köprüsünü tuttu. Aralık ilçe merkezine, ovanın içinden geçiş için iki kamyonet ile bir de römorklu traktör sağlandı. Traktörün römorkuna on dörtlük bir doçka yerleştirildi. Elli kişilik güç

kamyonetlerle traktöre binerek akşam eylem hedefleri Aralık ilçe merkezine doğru yola çıktı.

Eylem gücümüz Aralık ilçe merkezine doğru harekete geçtiğinde traktörle, kamyonetlerin ardından bakarken Rojhat arkadaş bana:

-İhtiyar, bu arkadaşlar imha olacaklar... Yanına birkaç arkadaş al şu Özışık Şantiyesine inelim de bazı tedbirler alalım, dedi.

Rojhat arkadaşın Özışık Şirketinin su tahliyesi için büyük kanallar ve yol açan şantiyesinde ne gibi önlemler alacağını hiç anlamadan, gidip üç arkadaş aldım. Birlikte Özışık şirketinin yakınımızdaki şantiyesine gittik. Şantiyede,Rojhat arkadaş şantiye şefinden büyük kazı kepçesini çıkarmasını istedi. Şef önce "kem-küm" etti. Rojhat arkadaş:

-Senden geri getirmek üzere kazı kepçeni istiyorum. Hemen çıkarmazsan, kepçeyi alır, bu şantiyeyi de yakarım! dedi.

Özışık şirketi, partiye yıllık düzenli vergisini ödeyerek çalışıyordu. Şantiye şefi sıkıyı görünce, operatöre seslenerek kepçeyi çıkardı.

Şantiye, Alakızıl köyünden Aralık'a giden yol ile Aralık-Iğdır yolunun arasındaydı. Ovada büyük sulama kanalları kazan kepçeye binerek, Aralık-Iğdır asfaltına çıktık. Aralık ilçe merkezine üç km. mesafede ki büyük su tahliye kanalının üzerindeki köprüye kadar geldik. Rojhat arkadaş burada kepçe operatörüne:

-Bu köprüyü sök! dedi.

Operatör denedi, fakat kepçenin gücü buna yetmedi. Rojhat arkadaş seçeneksiz ve çaresiz değildi. Operatöre:

-Öyleyse, köprü ile yol bağlantısını kazarak kes! dedi.

Operatör, köprüyle yol bağlantısını kepçeyle kazarak, derin ve geniş bir kanalla kopardı. Bana:

-Buradan tank geçer mi ihtiyar? diye sordu. Ben de:

-Buradan helikopterle uçaktan başka bir araç geçemez Rojhat arkadaş, dedim.

-Ala! dedi.

Yeniden kepçeye bindik. Bu defa asfalttan geldiğimiz yöne doğru gittik. Beş altı km. sonra bizim Goma Haco sapağını geçince, Rojhat arkadaş operatöre:

-Dur. Yolun burasını da, aynı şekilde ortadan kanalla kes, dedi.

Operatör, Aralık-Iğdır asfaltını buradan da derin ve geniş bir kanalla kesti. Kepçeye bindik, aynı hatta altı-yedi km. sonra, Alakızıl köyü sapağına gelince, Rojhat arkadaş operatöre yine durmasını söyledi. Hepimiz kepçeden indik. Sapağı biraz geçmesini istedikten sonra:

-Burayı da kazarak kes, dedi.

Operatör asfalttan burasını da derin ve geniş bir kanalla kesti. Böylece eylem gücümüz Aralık ilçe merkezini vururken, en yakın ve tek takviye alabileceği Iğdır'dan gelecek düşman takviyesi doğrudan Aralık'a giremeyeceği gibi, Alakızıl ve Goma Haco sapaklarından dolaşarak aşağı köprülerden de girmeye kalkışamayacaktı! Yeniden kepçeye binerek Alakızıl köprüsüne kadar gittik. Burada, o gece bize iyi iş gören operatörle kepçeyi şantiyeye yolladık. Biz de savunma gücü olarak, köprüyü tutan Celal arkadaşın komutasında ki takımın yanında kaldık.

Rojhat arkadaşın devrimci insiyatifiyle bütün bunlar olup biterken, eylem gücümüzde Aralık merkezinde ki düşman hedeflerini jandarma ve polis

karakollarını, polis ve subay lojmanlarını, Adliyeyi, Ziraat Bankasını, doçkayla vuruyordu.

Aralık merkezinde eylem sürerken, Alakızıl köyü tarafında uygun bir noktaya çıkarak izlediğimiz Aralık-Iğdır yolunda; düşmanın, aralarında tank ve panzerlerin de bulunduğu, ovanın içinde Aralık'a doğru ilerlerken farlarından sayabildiğimiz yüz elli araçlık takviye gücü geldi. Gelen düşman takviyesi Aralık ilçe merkezine on iki-on üç km. kala, Alakızıl köyü sapağından önceki derin ve geniş hendeğin önünde çakıldı kaldı!

Düşmanın takviye gücü orada çaresiz beklerken, ilçe merkezinde eylemini gerçekleştiren gücümüz, traktörle kamyonetlerine binerek, Alakızıl köyü yolundan, geri çekilmede savunma gücünün bulunduğu köprüye kadar geldiler. Burada Celal arkadaş, eylem gücümüze devam etmelerini söyledi. Onlar geçtikten sonra biz de peşlerinden Kirikor'a çıktık.

Rojhat arkadaş, tamamen kendi devrimci insiyatifiyle yaratıcı, keskin ve kıvrak zekasını, aklını zamanında kullanarak bu tedbirleri almasaydı; elli kişilik eylem gücümüz Aralık ilçe merkezinin içinde, çıkışında ya da Alakızıl yolunda, ovanın içinde; düşmanın kalabalık takviye gücüyle karşı karşıya kalacaktı! Böyle bir durumda, arkadaşların çok azı Kirikor'a belki çıkabilirdi... Bu açık gerçeği, Rojhat arkadaş bu eylem kararının alındığı yönetim toplantısında bütün çıplaklığıyla ortaya koyarak hepimize göstermişti! Bu nedenle sorumluluğunu almadığı eylem gücümüzü, yine kendisi kurtarmıştı.

Alınan karar doğrultusunda, aynı gece Aralık ilçe merkezinin yanı sıra; Bazit, Iğdır ve Taşlıçay ilçe merkezleriyle, Karabulak özel tim merkezi ve Süphan taburu da görevli eylem güçlerimizce vuruldu.

Bölük komutanı Göleli Zeki arkadaşın komutasında gerçekleşen Taşlıçay ilçe merkezi baskınında, ilçe polis karakolunda on üç polis öldürüldü. Bir arkadaş yaralandı.

Bölük komutanı Afrin'li Menav arkadaşın komutasında gerçekleşen Karabulak özel tim merkezine baskında, arkadaşlar iki katlı özel tim binasını ele geçirmişler, üslerini bırakıp kaçan özel timlerden sekizini öldürmüşlerdi.

Bazit ilçe merkezine yapılan taciz eyleminde, ilçe merkezi yakınındaki alaydan düşman ilçeyi rastgele tarayarak ateş altına almış, pek çok sivil yerleşim hedef olmuştu.

Iğdır ilçe merkezinde yapılan taciz eyleminde de, benzer durumlar yaşanmıştı.

Aslında ovanın 25 km. derinliğinde ki Aralık ilçe merkezinin basılması kararında ki askeri mantıksızlığa ve bu mantıksızlığın arkasında ve altında yatan Rojhat arkadaşı tasfiye amacı bir yana; o gece yapılan toplu baskın ve taciz eylemlerinin genel mantığı da amaç açısından anlaşılır gibi değildi... Nitekim bir gecede yoğun tacize uğrayan Bazit, Aralık ve Iğdır ilçe merkezlerinde ki Azeri halk ve esnaf önde gelenleri bir araya gelerek, bu eylemlerden sonra can ve mal güvenliklerinin kalmadığı gerekçesiyle hükümeti, meclisi ve öteki yetkili kurum ve görevlileri, görevlerini yapmaya davet eden bir ortak basın açıklaması yaptılar!

Bu ortak basın açıklaması "toplu eylemin" dışarıda yarattığı en etkili sonuç oldu! yani biz vurduk, düşman kazandı! Bizim bunca eylemden kayda değer herhanği bir sonuç aldığımız söylenemezdi! Üst yönetim ve toplu eylemlerin öneri sahibi ve uyğulayıcısı Korsan Suat bu eylemlerle ne yapmak istiyordu? Neyi

amaçlıyorduk? Genel olarak bakıldığında, halkı ürküten, düşmanı tahrik eden ve devletle halkı buluşturup birleştiren, halkı devlete iten bir pratikti! Dört ilçe merkezini aynı gece basarak, yoğun tacizde bulunma eylemi, öyle görünüyordu ki, sanki birileri tarafından önceden planlanıp, uygulaması için Korsan Suata ısmarlanmış gibiydi...

Dışarıda esas kazananın devletin olduğu bu "toplu eylemlerin", içerideki kazananı da Korsan Suat oldu.

Aynı gecede gerçekleşen toplu eylemlerin ortak değerlendirmeleri yapılamadı. Buna öteki eylemleri gerçekleştiren güçlerimizin konumları ve zamanları elvermedi.

KIŞ ÜSLENMESİ

Üç yüz elli kişilik gücümüz için Ağrı Dağı'nda kış üslenmesi hazırlıklarına giriştik. Kış üslenmesi için oluşturulan epeyce geniş hazırlık komitemizden Gulover Hayri, Bager, Maliyeci Orhan (Goma Haco'dan akrabamdı) ile alımcı Şerif Giyadin arkadaşları hatırlıyorum.

Hazırlık komitesi olarak işimiz çok yoğun ve çok ağırdı. Üç ayrı şkeft belirledik. Şkeftlerden biri Bazit tarafında, Mıxtepe yakınındaydı. Biri, buna üç-dört saat ötede bir noktadaydı. Üçüncü şkeftte büyük ve küçük Ağrı'nın arasında, karla kaplı bir alandaydı.

Şkeftler belirlenirken, erzak ve malzeme alımları da sürüyordu. Yakacak hiç bir şey olmadığından mutfakta yemek pişirmek, çay yapmak ve içecek su için kar eritmeye tüp kullanıyorduk. Goma Haco'dan yakın akrabamız, Haci Şevki'nin oğlu İbrahim Alagöz'ün

Iğdır’da beyaz eşya ve Aygaz tüp bayii vardı. Tüp sorunumuzu ona ilettim. İbrahim çok özlü bir yurtseverdi. Örgütün ihtiyacını ona söylemek yeterliydi. Tüp sorunumuzu da hiç ikiletmeden halletti. İbrahim Alagöz, yüz elli tane büyük, yüz elli tane de küçük tüp getirerek, kirikor yakınında uygun bir noktaya yıktı. İbrahim Alagöz, 1999 da cephe faaliyetleri sırasında Türk faşistleri tarafından vurularak şehit düştü.

Üslenme için belirlediğimiz üç şkefte bu tüplerle birlikte, 350 kişilik erzak da taşınacaktı. Taşınan erzak, tüp vb. malzemelerin şkeftlerin çevresinde, değişik noktalara dağıtılarak gömülmesi ayrı bir sorundu. Her şey gece sırtta taşınmak zorundaydı. Serhat’ta katır yoktu. Atı ise çok az kullanıyorduk.

Gücü-kuvveti yerinde, iki takımlık bir görev gücü çıkarıldı. Erzakların, tüp vb. malzemelerin şkeftlere taşınarak çekilmesi ve bunların şkeft çevrelerinde uygun yerlere gömülmeleri bir aydan fazla zamanımızı aldı. Bu iş gerçekten çok ağır ve meşakkatliydi. Bir büyük tüpü, görevli bir arkadaşın en yakın şkefte taşıyabilmesi için, gece koşullarında o arkadaşın sekiz saat yol yürümesi gerekiyordu. Çalışmalarımız kısa aralıklarla süren yoğun kar yağışı altında gerçekleşiyordu.

Bu arada yapılan kış üslenmesi düzenlemelerinde, bizim bölüğün de içinde bulunduğu Rojhat arkadaşın komutasındaki üçüncü birime, iki Ağrı’nın arasında en yüksek noktadaki şkeft verildi. Rojhat arkadaş:

-İhtiyar, güçlü bir grup çıkar da, gidip şkefte ve gömmelere bakalım. Kadın arkadaşlar da gelsin, yerlerini belirleyip düzenlesinler, dedi.

ŞERWİN ARKADAŞIN KUZULARI

Şkefti ve gömmeleri yerleşmeden önce gözden geçirmek için çıkardığım görev grubumuza Celal, Gulover Hayri, Cemil, Lokman, Çiya, Hêvidar, Adar ile bir de Ağrı Dağı'nın bu yöresindeki Kalhasan köyünde doğup büyümüş, buraları avucunun içi gibi bilen Şerwin arkadaşı aldım.

Sabah saat altı-yedi sularında, boşaltılmış İnek köyündeki kararğahımızdan yola çıktık. Hava açıktı. Gideceğimiz yer, olağan koşullarda dört saatlik yoldu. Fakat yolumuz aşağıdan yukarıya doğru, bir ile dört-beş metre kalınlığında karla örtülüydü. Her arkadaş onar, onbeşer dakika süreyle önden kar çiğneyerek, yürüyüş için patika açıyordu.

Bu koşullarda yürüyerek öğleden sonra, Bêçare (çaresiz) tepe eteklerine ulaştığımızda hava birden bozdu. Kar atıştırmaya başladı. Bêçare tepesinin eteğinde bir sırtı tırmanırken, artık lapa lapa yağmaya başlayan karla birlikte, şiddetli bir karfırtınası koptu. Fırtına, kısa sürede şiddetlenerek kartipisine dönüştü. Tipinin içinde kümelenerek, durumu değerlendirdik. Şkefte daha yakındık. Geri dönüş yolu uzun ve tehlikeli gelmişti bize. Kar tipisinin içinde şkefte ulaşmaya karar verdik. Şkefte doğru yürümeyi sürdürdük.

Kartipisi öyle şiddetli esiyordu ki, yamaçtan sırtın üzerine çıktığımızda, bütün direncimize rağmen ayaklarımızı yerden kesip, bizi bodur ağaçlar gibi karın üzerine yıkıyordu. Bu yüzden sırtta, yakın mesafe yürüyüş kolunda el ele tutuşarak yürüdük. Gün battı, hava karardı, akşam oldu. Kar kesilmiş, fırtınanın tipiye dönüşen şiddeti kırılmıştı. Fakat hala güçlü esiyordu. Yola çıkarken, kararğah lojistiğinden yanımıza birer

parça kagıda sarılı helva almıştık. O helvalaramızı olabildiğince idareli, çıntık-çıntık atıştırarak aldığımız enerjiyle, fırtınayla cebelleşerek şkefte doğru ilerlemeye çalışıyorduk.

Fakat hepimiz çoktan çaptan düşmüştük. Artık sırası gelipte kar ezerek patika açmak için öne geçen arkadaşlar; bir süreden beri karı tabanlarıyla değil, dizlerini kırarak gövdelerinin kaba ağırlığıyla bastırarak ancak ezebiliyordu... Önceki gibi onar, on beşer dakika öncülük takati hiç birimizde kalmamıştı. Kar ezerek patika açmak için öne geçenimiz, birkaç dakika içinde tansiyonu düşmüş halde, diz bağları çözülmüş, ayakları titreyerek sallana, sarsıla geriye geçiyordu.

Bu defa bizi inkar ve imha etmek isteyen düşmana karşı değil, doğaya karşı can pazarındaydık. Artık yalnızca inancımızın bilediği irademize yüklenerek yürüyorduk.Tamamen ve başlı başına bir moral durumdu bu. Doğruluğundan hiç bir kuşku duymadığı, derin ve sağlam bir inançla iradesine yüklendiğinde, kendi başına muazzam bir direnç kaynağı olan insanın özünden, doğasından; o zamana dek olağan koşullarda, kendisinin de ayrımında olmadığı müthiş bir direnme gücü açığa çıkıyor. Bu gün, toplumsal yaşamın esaslarına ilişkin hemen her konuda kendisine, birbirine ve doğaya yabancılaşarak alabildiğine güçsüz düşen, bu nedenle kendi gücünün ayrımına varamayan insana, bu alanda da bilinçli, gözüpek, canfeda öncüler gerek.

Rojhat arkadaş, düşmana karşı kimlik mücadelemizde olduğu gibi, burada doğaya karşı verdiğimiz irade mücadelemizin can pazarında da yaratıcı, yol gösterici, elden tutup yürütücü, güç ve cesaret verici öncü rolünü oynadı.

Ağrı Dağı'nın fırtınalı-kartipili zemherisinde, akşamdan gecenin zifiri karanlığına evrilirken, yaşamlarımız artık pamuk ipliğine bağlıydı. Sarsılarak, tökezleyip düşüp kalkan her arkadaşla, yaşama tutkumuz, hayatta kalma umudumuz da sarsılıp zayıflıyordu…

Rojhat arkadaş, tökezleyip düşen her arkadaşın elinden tutup kaldırarak:

-Haydi heval! Geçecek! Şkefte ulaşacağız! Yılgınlık yok! Biz çok gördük, geçirdik böyle durumları, çok yaşadık! diyordu.

Her zaman ve her koşulda, yaşama tutkuyla bağlı Rojhat arkadaş, Apocu inancının derinliğiyle çelikleşen iradesiyle, bizi yaşama ve mücadeleye bağlıyordu.

Gecenin içinde bir yerde, durumumuzu pek iç açıcı görmeyen Rojhat arkadaş:

-Kısa mola! dedi.

Ardından, üzerinde yürüyüş kolu halinde bulunduğumuz politikanın bir tarafını çiğneyerek genişletti, sonra da:

-Haydin govende heval! diye haykırdı.

Donmakta olan parmaklarımız işlevini yitirdiğinden, el ele tutuşamadığımız için, artık suyu çekilmiş kuru dallara dönüşen kollarımızı birbirine dolayıp, kol kola girerek govende durduk. Govend başımız Rojhat arkadaş fırtınanın uğultusunu bastıran gür sesiyle haykırıyordu:

-Şêr Êzdin, Şêr Êzdine.........! Em hemmû..........!

-Apo serokê me, mellori..............! Apo serokê me, mellori..............!

-Şêr Êzdin, Şêr Êzdine..........! Em hemmû..........!

-PKK partiya me, mellori............! PKK partiya me, mellori............!

-Şêr Êzdin, Şêr Êzdine..........! Em hemmû ....!

-ARGK artêşa me, mellori.......! ARGK artêşa me, mellori............!

Rojhat arkadaş her dizeyi haykırdıkça, biz de onunla kol kola tempolu govend figürleriyle haykırarak yineliyorduk.

Dizelerin her vurgusu, halkımızın (prototip Kürtlerin) bu topraklarda (Kürdistanda) yerleşik yaşam uygarlığını yaratış destanının belgeleri olan govend figürleriyle buluşunca, yarattığı coşkulu hareket, damarlarımızda gittikçe pıhptılaşarak artık donmaya yüztutan kan dolaşımını kamçıladı! İnancımızı tazeleyen dizelerin anlamıyla, amaca ve yaşama bağlılığımız arttı, derinleşip güçlendi! Bu güçle yeniden yürüdük.

Geceyarısından sonra, şkeftin bulunduğu mıntıkaya ulaştık. El fenerlerimizle dikkatle bakarak, aradık. Fakat defalarca gidip geldiğimiz, girip çıktığımız şkefti ve yerini bulamadık!

Biz, şkefte doğru binbir meşakkat içinde ilerlerken, doğa da boş durmamış fırtınayla, kar tipisiyle, çevredeki yoğun kar rezervini kendine göre bir işgüzarlıkla toplayıp, oradan oraya sürükleyerek arazinin bildiğimiz, imgemizdeki görünümünü tamamen değiştirmişti. Şkeft yoktu! Kendisini görüp bulmak bir yana, şkeftin tahmini yerini de kestiremiyorduk.

Saat gece yarısını geçmişti. Yalın doğanın çıplak yüzüyle, nesnel yasaları ve onların kuralları dışında

hiçbir şey tanımayan, yaptırımcı iradesiyle karşı karşıyaydık! Şkefti bulup içine sığınamazsak, bundan sonrası için en güçlü insan iradesinin de yapabileceği hiçbir şey yoktu!

Bir sırtın üzerinde, fırtınanın silip süpürdüğü küçük bir toprak alana çıktık. Hızı epeyce kesilse de fırtına hala esiyordu. Burada, içine düştüğümüz aczin kahrı içinde Rojhat arkadaş bana, fiili resmiyet dışında ilk defa “ihtiyar” demeden:

-Hani nerede bu şkeft? Nasıl bulamazsın? Burada böyle pisipisine donarak şehit düşersek, bunu kim kabul eder? Böyle bir duruma parti ne der? Arkadaşlar ne der? Halk ne der? Önderlik bu biçimde bir şahadeti kabul etmez İhsan arkadaş!diye çıkıştı.

Rojhat arkadaşın bu çıkışına anlam veriyordum. Böyle bir durumu kabul edemiyordu.

Rojhat arkadaşın bana çıkışmasıyla yaşadığım karmaşık duygular içinde, birden aklıma Şerwin arkadaş geldi. Fiziği güçlü olmakla birlikte, Şerwin arkadaşı bundan daha çok bu yörenin çocuğu olduğu, buraları avucunun içi gibi bildiği için almıştım gruba. Hemen yanına giderek, ona:

-Heval Şerwin sen buralısın, buralarda başka şkeft yok muydu, sen bilmiyor musun nerede olduğunu? diye sordum.

Soruyla birlikte fenerimi yüzüne tuttuğumda, Şerwin arkadaşın başına sarılı donmuş kefiyesinin ortasındaki yüzünde, genel durumumuzun ürkütücü gerçeğini gördüm! Durumumuz umutsuzdu... Yüzünden besbelliydi ki Şerwin arkadaş donuyordu! Buna rağmen bana:

-Ben de baktım. Birlikte baktık ya heval İhsan. Etrafı tanıyamıyorum. Fakat Kerim’in zom yerini bana

gösterirsen, o şkefti bulabilirim. Biz çocukken buraya zoma çıktığımızda, kuzularımızı oraya koyardık, dedi.

Kerim'in zomunu biliyordum. Fakat bu karanlıkta yön ve yer bulmak zordu. Kerim'in zomu duvar panosu gibi düz ve büyük bir kaya kütlesinin önündeydi. Şerwin ile iki arkadaşı alarak, çevrede bu kayayı aramaya giriştik. Üç büyük pilli el fenerlerimizle, çevredeki bütün kaya kütlelerini taradık. Sonunda, o duvar panosu gibi düz kaya kütlesini bulduk. Şerwin arkadaşı yanıma çağırdım; el fenerini kaya kütlesine tutarak:

-Bak heval Şerwin, Kerim'in zomu işte bu kayanın önündeydi. Hatırladın mı? Diye sordum. Şerwin arkadaş:

-Haa, tamam heval İhsan, dedi.

-Çocukken kuzularınızı koyduğunuz o şkefti şimdi bulabilir misin? diye sordum.

-Bulurum heval İhsan, dedi.

O zaman havaya iki el ateş ettim. Arkadaşlar da yanımıza geldiler. Heval Şerwin, Kerim'in zom yerinin bulunduğu kayayı esas alarak, bundan sonrası çocukluğunda imgesine çizilmiş, zihnine kazınmış yoldan bir yere kadar gitti ve orada durdu. Elinde fenerle bir yere baktı. Sonra bir yere daha... Ardından o civarda her yere baktı. Şaşkınlık içinde:

-Heval İhsan, şkeft buradaydı ama yok... dedi. Ona:

-Emin misin heval Şerwin? diye sordum.

Elindeki feneri tutarak, kayalıkların arasından yukarıdan aşağı doğru göstererek; kuzularını şkeftte nerelerden getirdiğini anlattı. Bir yere kadar geliyordu; oradan sonra her yer, ya çıplak kayalık ya da silme kardı. Şkeft yoktu!

Arkadaşlar kayalıkların dibinde, kayaları tekmeleyip yerlerinde tepinerek; birbirlerinin donmakta

olan ayaklarını, silahlarıyla dipçikleyerek ısınıp kan dolaşımını biraz olsun hızlandırmaya çalışıyorlardı. Şerwin arkadaşın, kesin bir inanç ve kararlılıkla: “Şkeft burada!” dediği yerde, birkaç arkadaş yerimizde hareket etmeye çalışıyorduk. Artık son umutlarımızda sönerken, hepimiz donuyorduk!

Bu arada biz farkında olmadan, fırtına dinmişti. Fırtınanın dinmesiyle birlikte, elindeki fenerle bulunduğumuz yerde çevreyi arayan Şerwin arkadaş:

-Heval İhsan, buradan buhar çıkıyor! diye bağırdı.

Hemen oraya koştuk. Şerwin arkadaşın elindeki feneri tuttuğu noktaya baktık. O devasa kar kütlesinin bir yerinden, soba borusu kadar açılmış bir delikten, el fenerinin aydınlığında buram buram tüten buharı gördük. Fırtınanın çevreden toplayıp buraya yığdığı kar, şkeftin girişinikapatmıştı. Bunu hemen anlayan Hayri ile Cemil arkadaşlar silahlarının namlularıyla kara saldırdılar. Hepimiz yüklenince kısa sürede kendimizi şkeftin içinde bulduk.

Şkeftin içi sıcacıktı. Zemini kuruydu. Kurtulmuştuk! Yürüyüş boyunca defalarca attığımız terle ıslanan giysilerimiz üzerimizde donarak kalıplaşmış; giysiden çok teneke zırh gibi duruyordu. Hepimiz şkeftin içinde, ucu ucuna kazandığımız yeniden yaşama sevincinin mutluluğu içinde sessizce kıvanırken, Rojhat arkadaş:

-İhtiyar, gel şkefti bir arayalım, dedi.

Uzun ve geniş bir şkeftti. Boyu elli metre kadar uzun olan şkeftte daha önceden bakmıştık,sağlam ve kuruydu. İçinde bir şey yoktu. Üslenme için taşınan erzak, tüp vs. malzemelerin tümü, şkeftin çevresindeki uygun noktalara, Xebat arkadaşlar tarafından gömülmüştü. Rojhat arkadaşa:

-Şkeftte hiçbir şey yok, boş, dedim.

-Olsun, bir göz atalım, dedi.

Rojhat arkadaş her zaman hayat doluydu! Her koşulda yaşamak için gereken neyse, onu sağlamak için çaba harcardı.

El fenerlerimizle, şkeftin içini arayarak sonuna ulaştığımızda, Rojhat arkadaş en dipte şkeftin doğal yapısıyla uyumsuz duran, düzensiz yığılmış kaya parçalarını karıştırmaya başladı. Eliyle peşpeşe kaldırıp kenara attığı kaya parçalarının altından, orada şkeftin duvarıyla zemini arasında açılmış uzun ve geniş bir kanalın içinden, çevredeki en az dört beş zomun çadır direkleri, ara sırıkları, çit kazıkları çıktı! Her zom kendi avadanlıklarını demet halinde bağlayıp koymuştu. Bunlar, yakacaktı, ateşti! Ateş, yaşamdı! Çadır sırıklarıyla, çit kazıklarından oluşmuş iki balya alarak, arkadaşların yanına döndük. Bunlarla ateş yaktık. Yanımızda çay, biraz şeker ve çaydanımız vardı. İçine kar bastığımız çaydanı, uzun çadır sırıklarından birine takıp ateşe tutarak kaynattık. Kendimize bol şekerli askeri çay yaptık. Yarı donmuş halde, ateşe yakınlığın bu kadarı bile riskliydi. Fakat olsundu. Kendisine yaklaşamasakta ateşin o gizemli yalımlarını uzaktan izlemek bile içimizi ısıtıyordu.

Dışımız donmuştu. Eğer dışarıda kısa birsüre daha kalmış olsaydık, içimize işleyen donla birlikte kan dolaşımlarımız da en alt düzeye inecekti. Ve o zaman bulunduğumuz yere usulca ilişip kıvrılarak, ölüm uykusuna dalacaktık.

Kuşkusuz, aramızda en son donacak olan Rojhat arkadaş kendisi donmamak, ölüm uykusuna dalmamak, bizi de ölüm uykusuna yatırmamak için herşeyi yapacaktı! Kim bilir, belki de en son gelip, dalmakta

olduğum ölüm uykusunda beni sarsacak, elleri kendisine itaat etmeyince bu defa beni tekmeleyerek:” ölmek yasak ihtiyar!” diyecekti.

Bu kaçınılmazdı, çünkü Bulunduğumuz yer deniz seviyesinden beş bin beşyüz metre yüksekliğindeki Ağrı Dağı’nın yarısıydı. Yani deniz seviyesinden iki bin yedi yüz elli metre yüksekteydik. Üstelik zemheri ayında patlayan fırtınanın içinde...

Biz şkefte girdikten sonra yeniden başlayan fırtına, yönü denk geldikçe şkeftin ağzında, biz girerken açılan kar tünelinden içeriye öfke kusuyordu. Biz de donmuş el ve ayaklarımızdan yaklaşamadığımız ateşimizin çevresinde, govende durduk.

-Şêr Êzdin, Şêr Êzdine.........! Em hemmû..........!

-Apo serokê me, mellori..............! Apo serokê me, mellori..............!

-Şêr Êzdin, Şêr Êzdine..........! Em hemmû..........!

-PKK partiya me, mellori.............! PKK partiya me, mellori............!

-Şêr Êzdin, Şêr Êzdine..........! Em hemmû ....!

-ARGK artêşa me, mellori.......! ARGK artêşa me, mellori............!

Ertesi gün ve bir sonraki gün Xebat arkadaş ile gömmelerin yerlerine baktık. İki gömmenin dışında ötekilerin yerlerini tahmini olarak bile kestiremedik. Xebat arkadaşın:

“Şura, şura,” diye gösterdiği yerlerde, hiç yoksa altı, yedi metre kalınlığında kar yığılmıştı! Bir gömmeyi

açıp, hazır yiyeceklerden aldık. Dönüşte tekmilimizi verdiğimizde Rojhat arkadaş:

-İhtiyar, bu kadar karlı bir yere niye getirdin bizi? dedi. Ben de:

-Partimizin meteoroloji istasyonu vardı da hava raporunu ben mi almadım? Ben nereden bileyim bu kadar kar geleceğini heval Rojhat? dedim.

-Haklısın ihtiyar, dedi.

Çevrede yağışla oluşan normal kar kalınlığı en az üç-dört metreydi. Bu kadarı fazla sorun olmazdı. Fakat bir o kadar da fırtına çevreden topladığını buraya yığmıştı. Aslında bu şkeftin bulunduğu noktada, oraya özgü hava akımıyla ilgili özgün bir durum olsa gerekti.

Şkeftte dört gün mahsur kaldık. Çünkü kısa aralıklarla dinen fırtına her defasında yeniden patladı. Hava hiç açmadı.

Beşinci gün sabah erkenden şkeftin dışına çıktım. Baktım, hava cıncık gibi açmış!. Hemen içeri girip Rojhat arkadaşı uyandırdım:

-Heval Rojhat hava açmış! Fakat bu havanın sağı solu belli olmaz. Yeniden bozabilir. Toparlanıp hemen gidelim buradan, dedim.

Gitti kendisi de baktı. Gelince:

-Haklısın ihtiyar, gidelim, dedi.

Hemen toparlanıp çıktık.

İnek köyünde arkadaşlara ulaştığımızda, hepsi büyük bir sevinç ve şaşkınlık içinde karşıladılar bizi. Çünkü oraları da etkisi altına alan fırtınada donarak şehit düştüğümüze kani olmuşlar, bizden artık umudu kesmişlerdi. Şkeftlerden biri bu şekilde devre dışı kalınca, elli kişilik bir gücü Tendürek’e yolladık. Kalan güç ikiye ayrılarak iki şkefte üslendik.

Kış üslenmesinde belirlenen planlama çerçevesinde eğitim gördük. Yaşamda iki önemli sorun oldu.

İSA DELİYDİ DE

İdris-i Gelo arkadaşın zorunlu askerlik yasasıyla Bazit'in Talıka köyünden saflara kattığı, babasından tescilli deli İsa yaz ve güz boyu açık alanda fazla göstermediği "makamlarının" tümünü, kapalı şkeft ortamında bunalınca peş peşe sergileyerek döktürdü... Sürekli kapalı ortamda kalmaktan basan üfünetle havale geçiren İsa, bize "el aman!" dedirtti, "zar ağlattı!" Ne hayran-Kurbandan anlıyor, ne "hötten-hütten" anlıyordu. İki kaşık bir lalikle trampet çalıyor; neredeyse gün aşırı değiştirdiğimiz mangasında, arkadaşların yemeğine şeker, çayına tuz katıyor; geceleri oturumuna gelip nara atıyor, her gün bir biçimde ortalığı bir birine katıyordu!

Daha önce de belirttiğim gibi, İsa'yı alırken babası, İdris Gelo arkadaşa:

"Bu benim delimdir. Ben zor zapt ediyorum. Siz bununla baş edemezsiniz! Size zarar verir, götürme bunu," dediğinde; İdris Gelo arkadaş ona:

"Biz Tendürek'in ayılarını bile eğitip, terbiye ediyoruz. İsa'yı da eğitir akıllandırırız(!)" diyerek bu deliyi başımıza sarmıştı.

Özlü bir yurtsever olan İsa'nın babası, bir süre sonra oğlunun ardından Kirikor'a gelerek bu defa yönetime:

"Heval yanlış anlamayın, meraklısı değilim fakat benim oğlum akılbaliğ değildir. İki keçiyi güdemez. Ondan size hayır gelmez, şer gelir. Deliyi sahibine

bağışlarlarmış... Verin benim delimi, götüreyim. Size zarar verir bu," dedi.

Biz de genel tekmil sonuçları toplantısında, yönetim olarak durumu değerlendirdik: "Biz delileri de akıllandırırız.." diye böbürlenerek İsa'yı babasına vermedik. Yönetimde, oy birliğiyle aldığımız bu kararda benim de onayım vardı. İsa'yı akıllandırma konusunda ben de arkadaşlarla aynı görüşteydim.

İsa deliydi, deli olmasına da... Yönetim olarak bize ne demeliydi?

Şkeftin içinde, yönetim için küçük bir çadır kurmuştuk. Rojhat arkadaş, ben ve görev durumalarına göre yönetimden birkaç arkadaş çadırda kalıyorduk. Bir sabah içtimadan önce telaş içinde çadıra gelen nöbetçi subay arkadaş:

"İsa'nın kaçmış olduğunu" söyledi!

Bu çok vahim bir haberdi. Şkeftte yüz elli kişiydik. Her taraf en az üç metre karla kaplıydı. İsa düşmana giderse ya da düşman İsa'yı ele geçirirse, yerimiz deşifre olduğunda, özlü yurtsever babasının ısrarla uyardığı gibi bize zarar vermekle kalmaz, bizi imha ile yüz yüze bırakırdı!

Hemen görevli bir grup çıkardık. Ne var ki, akıllı nöbetçilerimizi uyutan deli İsa çoktan gitmişti. Arkadaşlar elleri boş döndü. Yönetim olarak toplandık. Ne yapacaktık? Ocak ayının ortasıydı. Durumu değerlendirdik. Yukarıda, üstümüzde tepeci arkadaşların kaldığı küçük bir şkeftin dışında çevremizde şkeft yoktu. Uzakta ki şkeftlere gidemezdik. Gitsek bile erzak gömmelerimiz buradaydı. O koşullarda, İsa'nın düşmana gitmemesi, düşmanın İsa'yı yakalamaması için oturup dua etmekten başka yapabileceğimiz hiç birşey yoktu!

Cihaz üzerinden (şifreli) ulaştığımız milislerimizden, Talıka'ya gidip İsa'nın durumunu kontrol etmelerini istedik. Milislerimizden kısa sürede yanıt geldi:

"Deli İsa, o karda-kışta Ağrı Dağı'ndan Talıka'ya, evin yolunu bulmuştu." Gerçekten değerli, özlü yurtsever babası milislerimize:

"Söyleyin arkadaşlara, hiç kaygılanıp rahatsız olmasınlar. İsa'yı gelirgelmez İstanbul'a götürüp, yakınlarımın yanına yerleştirdim," demiş.

İsa'nın babasına bu defa inandık, inanmak zorunda kaldık. Gerçekten de İsa'dan bir daha ses çıkmadı, düşman durumu fark etmedi.

BİR BARDAK SU

1994 kışında Ağrı Dağı'nda, Mixtepe'de bir şkeftte 120 arkadaş üslenmiştik. Her mangaya sabah, öğle ve akşam, günde üç çaydan su veriliyordu. Bunun dışında su yoktu.

Bir ara şkeftten çıkıp hava almak istedim. O gün nöbetçi subay olan Dêrsim'li Besê arkadaş çıkıştaki mutfağın önündeydi. Ona:

-Heval Besê bir bardak su ver de içeyim, dedim.

Besê arkadaş sert bir üslupla;

-Kural koyduk, İhsan arkadaş. Herkesin günlük su payı verildi. Ben sana su veremem, dedi.

Öyle kötü oldum ki. Dışarı çıkınca kendime kızarak:

-Tuh sana İhsan! Bu ne iradesizlik? dedim.

Arkadaş haklıydı. Karar alınmıştı. Su sorunumuz büyüktü. Bütün arkadaşlar benim gibi zaaf gösterip

kuralsızlık etse de bir bardak su istese, 120 bardak su ederdi!

Kendime yüklenerek biraz dolaştıktan sonra şkefte döndüm. Girişte Besê arkadaş elinde bir bardak suyla yanıma gelerek mahçup halde:

-Çok özür dilerim İhsan arkadaş, sana kabalık ettim, diyerek su dolu bardağı uzattı.

-Buna hakkım yok heval Besê! sen kusura bakma, aldığımız kararı unutmuşum, dedim.

-Sen bu suyu içmezsen, ben kahrolurum İhsan arkadaş! Ne olur iç, diye yalvardı.

Baktım durum gerçekten ciddi. Elinden bardağı alıp suyu içtim de rahatladı.

EYALET ARŞİVİ

O Sıralarda tabur komutanlığına getirilen Rojhat arkadaş, bana:

-Yanına uygun iki arkadaş al. Eyaletin arşivini uygun bir yere göm, dedi.

Wan'lı Çeko ile Bazit-Gırberan'lı Lokman arkadaşları aldım. Birlikte eyalet arşivini gömdük.

Serhat eyaletinin en az iki yıllık arşivinde: eyalet saflarında savaşan arkadaşların tümünün fotoğraflı sicilleri; eyalet üzerinden katılıp buradan güneye geçen yeni şervanların kayıtları; yönetim toplantı tutanakları, arkadaşların yönetime raporları; soruşturma-sorgu kasetleri vb. belgeler vardı. Eyalet arşivini gömmek için belirlediğimiz noktaya "üç arkadaş zor taşıdık" dersem, arşivin hacmine ilişkin bir fikir vermiş olurum. Eyalet arşivini gömmek için kumlu bir araziyi seçtik. Çünkü fare vb. kemirgenler, kumlu arazide tünel açamadıkları için arşive ulaşamazlardı. Ayrıca kumlu arazi kalıcı su tutmadığından, arşiv kuyusunda gölet oluşmazdı.

Gömme için aradığımız özelliklere sahip (...) de, birbirine yakın mesafede en az bir buçuk metre derinliğinde iki kuyu açtık. Üstüste konulduğunda, tek kuyuya sığmayan arşivleri büyük naylon torbaların içine koyduktan sonra, kalın naylonla üç kat sararak bu kuyulara gömdük.

Gömmeyi yaptıktan birkaç gün sonra yapılan bahar düzenlemelerinde, ben Doğu Kürdistan'a geçtim. Mart başında başlayıp Nisan sonuna kadar süren kapsamlı düşman operasyonunda, Lokman arkadaş şehit düştü. Çeko arkadaş da bir yıl sonra Tendürek'te şehit düştü. Eyalet arşivinin yerini benden başka bilen kalmadı.

Dembat'tayken arkadaşlara durumu bildirerek; "Gidip çıkarayım" önerisinde bulundum. Arkadaşlar sınırın çok riskli olduğu gerekçesiyle önerimi uygun görmediler.

1997'de Rojhat arkadaş doğuya geldi. Ona, eyalet arşivimizi gömdüğümüz yerin ayrıntılı krokisini çizerek verdim. Bana:

-Hiç tasalanma ihtiyar. Arşivi oradan çıkarır emin ellere ulaştırırım, dedi.

Sevgili Rojhat arkadaş, Gürcistan üzerinden Serhat'a girerken sınırda düşmanla girdiği çatışmada şehit düştü.

Güneye geçtiğimde, örgütü de bu konuda bir raporla bilğilendirdirdim. Eyalet arşivini çıkarması için, en son 2001 yılında Serhat'a görevli giden bölge sorumlusu Malazgirt'li Sidar arkadaşa ayrıntılı kroki verdim.

Sidar arkadaş 2006'da döndüğünde: "arşivi aradıklarını, fakat bulamadıklarını" söyledi.

1994 Mart başında gömdüğümüz eyalet arşivi orada gömülü kaldı. Arazinin kumlu olması ve naylonun

doğada çok uzun süre çözülmemesi, bu çok değerli belgelerimiz için içimde “bir gün gün ışığına çıkarılır” umudumun dayanağıdır. Arşiv hala orada.

DOĞU KÜRDİSTAN’DA CEPHE ÇALIŞMALARI

Eyalet arşivini gömdükten hemen sonra, bahar düzenlemeleri yapıldı. Benim düzenlemem Doğu Kürdistan- Damhat’a (Maku) cephe örgütü sorumlusu Simko arkadaşın yerine oldu.

Düşman her zamankinden daha kapsamlı bir bahar operasyonu başlatmıştı. Gözümden dolayı gece yürüyüşlerinde zorlanıyordum. O yakınlarda, tabur komutanımız olan Rojhat arkadaşın önerisiyle gerçekleştiğine inandığım bu düzenlemeyle, Mart başında Ağrı Dağı’ndan Doğu Kürdistan’a Damhat’a geçtim. Benimle birlikte Bazit’li Suat (Reş), Kubani’li Bêrivan ile Bazit’li Rojda arkadaşın düzenlemeleri de doğuya oldu.

Kişisel olarak bu düzenleme, operasyonun başladığı koşullarda benim içime sinmemişti. Bunu Rojhat arkadaşa yansıttığımda, bana gülerek:

-Örgütümüze karşı mı geliyorsun ihtiyar? dedi.

-Olur mu heval Rojhat! dedim.

-Öyleyse kendini de, bizi de zorlama. Görevinin başına geç, dedi.

Arkadaşlarla vedalaştık. Kuryelerimizle, sınıra doğru yola çıktık. Düşman gün boyu obüslerle çevremizi dövmüştü. Gece sınırdan hemen geçemedik. Sınır çok sıkı tutulmuştu. Kuryelerimizin geçiş için önceden keşfini yaptığı hat düşmanın hareketli birliklerince tutulmuştu. Sınıra yakın uygun bir noktada, havanın

bozmasını, fırtına çıkmasını bekledik. Başka şansımız yoktu. Şansımız yaver gitti. İkinci gün akşam hava bozdu, fırtına çıktı. Hava bozunca, çadırlarından nöbet içinde fazla uzaklaşamayan askerlerin arasından, fırtınanın içinden ilerleyerek sınırı geçtik.

Biz Doğu Kürdistan'da, arkadaşlardan görevi devralırken, Ağrı Dağında düşmanın saldırıları şiddetlendi. Düzenli cihaz bağlantısıyla durumlarını yakından izlediğimiz arkadaşlar direniyorlardı.

Biz doğuya geçtikten onbeş gün sonra Korsan Suat'ın komutasındaki taburumuz, yanlarında kış sürecinde katılan yeni şervanlar ve milislerimizle birlikte, iki yüz kişiyi aşkın bir güçle sınırı geçerek Doğu Kürdistan'a geldi. Sınırı geçer geçmez bizimle bağlantı kuran arkadaşları, Demhat kırsalında bir şkefte yerleştirdik. Cephe birimi olarak gücün lojistiğini milislerimizle örgütledik.

Güç sınırı geçerken düşman ile çıkan çatışmada yedi arkadaş şehit düşmüştü.

Aynı çatışmada, sınır üzerinde yaralanan bir grup arkadaşla, onları taşıyarak doğuya geçiren toplam onüç arkadaş, kendi canının derdine düşen Korsan Suat'ın sorumsuzluğu yüzünden İtlahat'ın (İran Gizli Servisi) eline geçmişti. Bedenleri delik-deşik, uzuvları parçalanmış (sağlıkçı Nurettin arkadaşın iki ayağının da kopmuş olduğunu sonradan öğrendik) yaralı arkadaşlar ile onları binbir meşakkatle, tank atışları altında taşıyarak sınır geçiren arkadaşlar, sınırı geçtikten sonra Doğu'da arazide ulu orta kendi başlarına bırakılmışlardı! Herşeyden önce bu arkadaşların güvenliğini alması gereken tabur komutanı Korsan Suat, o sırada hemen bize ulaşarak, rahata kavuşma çabasında olunca, arazide kendi başlarına kalan yaralı ve onları taşıyan

toplam on üç arkadaş da itlahatın eline geçmişti. Arkadaşların güvenliği alınsaydı, itlahat semtlerine bile uğramazdı.

İtlahat'ın arkadaşları o halde, sınır karakoluna götürerek Türkiye'ye teslim ettiklerini öğrendik.

O zamana kadar, İran'ın pek tercih ettiği bir durum ve uygulama değildi bu. 1994 baharında, hareketimize karşı "alan tutma konseptini" uygulamaya koyan Türkiye, uygulamaya koyduğu yeni konseptin gereği olarak, İran'a çok yoğun baskı uyguluyordu. İran da üzerindeki bu baskıyı hafifletmek için, arazide savunmasız bulduğu on üç arkadaşı onlara: "sizi tedavi için hastahaneye götürelim..." diye alarak, aynı gün Türkiye'ye teslim etmişti. Bu on üç arkadaş önce tabur komutanı olacak o düşkün Korsan Suat'ın sonra da İran'ın bu dönem politikasının kurbanları oldular.

Sınır üzerinde çıkan çatışmada şehit düşen yedi arkadaştan, yalnızca Bazit'li Sinan arkadaşın adını hatırlıyorum.

İran'ın Türkiye'ye teslim ettiği arkadaşlardan da, Bazit- Dağlıkçı Nurettin arkadaş ile bizim Goma Haco'dan Dilan (Nuriye Adet) arkadaşları hatırlayabiliyorum.

Doğuda biz bu işlerle uğraşırken, Ağrı Dağı'nda Rojhat arkadaşın komutasındaki gücümüz, kış boyu üslendiğimiz şkefti terk ederek Kirikor'a geçti. Şkeft ile Kırikor arası o koşullarda sadece gece yüründüğü için, üç günlük yoldu. Arkadaşlar şkefti terk ettikten sonra, cihaz bağlantımız kesildi. Önceden belirlenen zamanda büyük cihaza da çıkmayan arkadaşlar, yaptığımız ısrarlı çağrılara da yanıt vermiyorlardı... Durum kaygı vericiydi. Bir kaç yurtseverimizi, Damhat'tan Iğdır ve Bazit'e yolladım. Oradan milislerimizle bağlantı kurarak,

Ağrı Dağı'ndaki arkadaşların durumlarına ilişkin bilgi sağlamalarını istedim. Iğdır ve Bazit'e gidip milislerimizle görüşerek dönen yurtseverlerimiz: "düşmanın büyük ve küçük Ağrı Dağlarıyla birlikte, bölgedeki halkı da çok geniş bir abluka ve yoğun baskı altında tuttuğunu; kendileriyle hiçbir şekilde bağ kurulamayan arkadaşların durumunun, halk arasında da derin kaygı uyandırdığını" belirttiler.

Bu koşullarda aradan birbuçuk ay geçti. On binlerce askerle ve her türlü teknikle Ağrı Dağı'na çıkarma yapan düşman, bütün gücüyle yükleniyordu. Sınırdan yasal yollarla gelip giden yurtseverlerimizden edindiğimiz bu bilgilerle, düşmanın Ağrı Dağı'nda geliştirmeye çalıştığı operasyonuna ilişkin basında çıkan haberlerden, arkadaşların orada direndiklerini anlıyorduk. Öyleyse neden cihaza çıkmıyorlardı? Bir yandan direnişin coşkusu, bir yandan bağlantıya çıkmamalarının kaygısı içinde gidip gelirken, bir buçuk ay sonra; Mayıs ayı ortasında bir gün sabaha karşı, yanımdaki küçük cihazdan bir çağrı aldım. Hemen açtım. Arayan Rojhat arkadaştı! Sevinçten nutkum tutuldu, bir an ne diyeceğimi bilemedim... Rojhat arkadaş her zaman ki kendinden emin nüktedanlığı içinde:

-Ne oldu ihtiyar! Ağrı'da gözünü yitirdin. Demhat'ta da dilini mi yuttun? Soluğun geliyor, sesin niye kesik? dedi.

Bastıramadığım heyecanımla:

-Nerdesiniz bunca zamandır? Meraktan öldük burada heval Rojhat! Durumunuz nasıl? diyebildim.

-Hepimiz iyiyiz. Sana da çok yakınız. Hemen gel, dedi. Bulundukları noktayı verdi.

Sınırı geçmişler, Damhat kırsalında, Kalecik denilen bir yerde üslenmişlerdi. Bölgeyi bilen milislerimizle hemen oraya gittik. Biz yola çıkarken bir grup milisimiz erzak hazırlığına girişmişti.

Öğleye doğru yanlarına ulaştığımız arkadaşları görünce ürperdim... Ben de uzun süre zor koşullarda operasyon içinde kalmıştım, fakat insan içinde olunca durumu göremiyor, ya da kendisinin de parçası olduğu durumu kanıksayarak benimsiyordu... Şimdi fiilen dışardan biri olarak, hemen hepsini yakından tanıdığım arkadaşları gördüğümde, ürpermemek elde değildi. Çok zayıflamışlardı. Hepsinin gözleri çukuruna kaçmış, avurdu avurduna geçmişti. Bir çoğunun içinde bir deri, bir kemik korkuluk gibi kaldıkları giysileri, kimi yerlerinden yırtılıp sökülmüş; sağlam kalan yerleri Kirikor'un zımpara gibi volkanik kayalıklarında yıpranarak tiftimişti. Aralık'ta girdiğimiz kış üslenmesinden beri yıkanmayan giysiler, iyice partallaşmış, üzerlerinde iğreti duruyordu. Ayaklarındaki mekap ayakkabılar, yırtılıp sökülerek, parçalanmıştı. Hemen hepsi, kendi normal bağlarıyla ayaklarında durmayan ayakkabılarından arta kalan parçaları, şutik, ip vb. şeylerle ayaklarına sararak bağlamışlardı. Ve hepsinin üzerinden, tanımsız, tarifsiz derecede ağdalı-yoğun, içselleştirilerek özümsenmiş koyu bir yorgunluk akıyordu. Hepsinin gelişigüzel uzayan saçları, sakalları birbirine karışmıştı. Bütün bunlara karşın, Tabur Gücü arazide disiplin içinde konumlanmıştı.

Rojhat arkadaşla karşılaşınca ona, içimde bastırıp engel olamadığım bir duygusallıkla kucaklayarak, sımsıkı sarıldım. Bana aynı şekilde karşılık veren Rojhat arkadaş, bir yandan da kulağıma:

-Ne oluyor ihtiyar? Toparlan biraz, diye fısıldadı.

Rojhat arkadaşın yanında, Iğdır'ın Mürşit Ali Köyünden genç Sinan arkadaş vardı. Onu da kucaklayarak durumunu sordum. Sinan arkadaş cıvıl cıvıl bir neşe içinde:

-Heval İhsan direndik! Fakat hiç erzağımız kalmadı. Erzağımız olsaydı, savaşırdık, dedi.

Sinan arkadaş, Mürşit Ali'li milisimiz Ali'nin oğluydu. Çok değerli, özlü bir temel yurtseverimizdi. 1993 yazında, bölgeden Kirikor'a gelen milislerimiz, arkadaşları Ali'nin geçim sıkıntısı çektiğini söylediler. Bütün zamanını faaliyetlere ayırarak, harekete hizmet eden milis Ali'nin beş-altı çocuklu kalabalık ailesinin geçim kaynağı olan evindeki iki mondofon İneği, yoncadan çatlayarak ölmüştü. Çoluk-çocuk, gün bulup gün yiyiyordu.

Durumunu arkadaşlarından öğrenince, Yasin arkadaş bir sonra ki görev randevusuna Kirikor'a Milis Ali'nin gelmesini istedi. Ali geldiğinde ben de oradaydım. Yasin arkadaş Ali'ye durumunu sordu. Ali hiç sır vermedi. Durumunun iyi olduğunu söyledi. Yasin arkadaş ineklerin öldüğünü, evin zorlandığını bildiğini söyledi. Ali: "ikisini de kasaba verip yarı parasını aldığını, durumu idare ettiklerini", söyledi.

Yasin arkadaş:

-Böyle olmaz heval Ali. Sen yirmi dört saat partiye çalışıyorsun. Biz sana parti maliyesinden gerekeni verelim. Sen eve iki inek al, dedi.

Bu yaklaşımdan çok rahatsız olan Milis Ali, Yasin arkadaşa:

-Heval Yasin, ben partiye maddiyat için hizmet etmiyorum. Görevimi yapıyorum. Siz görmüyorsunuz, fakat pek çok ailemizin durumları hiç iyi değil. Ben bu

parayı almam! Düşünmüş olmanız yeterlidir. Parayı arkamdan gönderirseniz, bu işi bırakırım! dedi.

Genç Sinan arkadaş da tıpkı babası gibi, özlü, nitelikli biriydi.

ROJHAT ARKADAŞIN KOMUTASINDA DİRENEN GÜCÜMÜZÜN DOĞUYA GEÇİŞİ

O gün Rojhat arkadaşla yapının ihtiyaç listesini çıkarırken, Piro arkadaşın kardeşi Mithat arkadaşın komutasında bir grup arkadaş, omuzlarında sedyeyle taşıdıkları yaralı bir kadın arkadaşı getirdiler. Sedyedeki yaralı, Kars Azeri'lerinden Mizgin arkadaştı.

Güç, sınırı geçtikten hemen sonra alınan sayımda, takım komutanı Mizgin arkadaşın yokluğu anlaşılınca Rojhat arkadaş Mithat arkadaşın komutasında bir grup arkadaşı, Mizğin arkadaşı arayıp bulmakla görevlendirmiş. Arazi de arkadaşların savunması içinde güç bırakmış.

Mithat arkadaşın komutasında kalabalık bir grubun sedyeyle getirdiği takım komutanı Mizgin arkadaş, gücün sınırdan geçişini fark eden düşmanın yaptığı seri tank atışlarında, karanlıkta başına saplanan bir şarapnel parçasıyla ağır yaralanmıştı.

Daha önce de belirttiğim gibi, Demhat'tan ilk müdahale için Urmiye'ye yolladığımız Mizgin arkadaşı, parti tedavi için Avrupa'ya çıkardı. Rojhat arkadaşın komutasındaki gücümüz sınırı geçerken hiç kayıp vermemişti. Mizgin arkadaşın dışında yaralı da yoktu. Komuta Rojhat arkadaşta olunca, fark görülüyordu. İki çatışma arasında, kendine göre eksikleri, yetmezlikleri olan Rojhat arkadaş, fiili durumda ilkeli ve ödünsüzdü!

Rojhat arkadaşın komutasında, Mart başından Mayıs ortasına kadar Ağrı Dağı'nda, onbinlerce düşman gücünün sıkı ablukası ve yoğun tekniği altında savaşan gücümüz, sonunda erzaksız kalınca Doğuya geçmek zorunda kalmıştı.

Bu koşullarda, iki ay boyunca savaşarak direnen Rojhat arkadaşın komutasındaki gücümüzün kayıpları da sınırlıydı: daha önce de belirttiğim gibi, Gırberan'lı Lokman arkadaş, biz şkeftten ayrılıp doğuya geçtikten birkaç gün sonra, bir tepenin tutulması sırasında suikastle vurularak şehit düşmüş.

Güç şkeftten çıkarak Kirikor'a geçerken, keşif birimi olarak önden giden Ardahan'lı bölük komutanı Zeki arkadaş ile yanındaki dört arkadaş, yoğun sis içinde ilerlerken Gomik köyünde üslenen düşmanın operasyon birliklerinden birinin içine girmişler. Zeki arkadaş ile isimlerini hatırlayamadığım dört arkadaş, düşmanla çatışarak orada şehit düşmüşler. Zeki arkadaş da özgürlük hareketimize, Piro arkadaş gibi TKP/ML-TİKKO'dan katılmıştı.

İki ay boyunca, Kirikor'da düşmanla çatışarak direnen gücümüz, erzakları tükenince çaresiz Doğu Kürdistan'a çekilme kararı aldığında, düşmanın yoğun bombardımanı sırasında, Afrin'li bölük komutanı Menaf arkadaşın ayağı kırılmış. Sınırdan, mümkün olan en hızlı tempo ile geçilmek zorunda olunduğundan, kendi başına yürümesi mümkün olmayan Menaf arkadaşı sedye ile taşımakta bütün güç için büyük risk olacağından, geçiş bir gün ertelenmiş.

Bir at ayarlayan milislerimiz, Menaf arkadaşı alıp onu bizim Goma Haco'ya götürerek, orada sevgili ablam Teli ile değerli eniştem Selim'e teslim etmişler. Evlerinde, bu günler için iki ayrı sığınak bulunan ablam

ve eniştem, Menal arkadaşı bu sığınaklardan birine yerleştirerek, gerekeni yapmışlar. Yurtsever bir doktor getirip ayağını alçıya aldırmışlar.

Menaf arkadaş sığınakta iyileşirken, onun yerini bilen Alakızıl'lı milis Ali, düşman tarafından yakalanmış. İşkencede çözülen milis Ali, Menaf arkadaşın Goma Haco'da gizlendiğini ve sığınağı düşmana söylemiş.

Goma Haco'ya gelen düşman birliği, ablamların evini basarak sığınaktaki Menaf arkadaşa: "teslim ol!" çağrısı yapmışlar. Yanında bir tabanca ile bir el bombası bulunan Menaf arkadaş düşmanın "teslim ol!" çağrısına, sığınaktan fırlattığı el bombasıyla yanıt vermiş. Tedbirli olan düşman patlayan bombadan etkilenmemiş. El bombasının patlamasından hemen sonra, sığınakta düşman eline geçmektense, kendi canına kıyarak yaşamına son veren Menaf arkadaşın, kendine sıktığı silahın sesi gelmiş.

Menaf arkadaşın şahadetine ilişkin bu ayrıntıları daha sonra, Damhat'tan bölgeye gidip gelen kuryelerimizden öğrendim.

Menaf arkadaşın bu son derece anlamlı şahadetiyle birlikte, gücümüzün iki aylık olağan üstü direnişinde uğradığı kayıp yedi arkadaştı. Mizgin arkadaşın dışında, ciddi yaralı arkadaş yoktu.

İki aylık dieniş boyunca, gücün düzenlediği gece baskınları ve pusularda düşman çok büyük kayıplar vermişti.

Burada, sevgili ablam Teli Alagöz ile değerli eniştem Selim Alagöz'ü ve ailenin mücadelemize sunduğu özverili katkıyı kısaca da olsa anmak istiyorum:

Bölgede, özgürlük hareketimizin başından beri temel yurtsever ailelerimizden biri olan Teli ve Selim Alagöz ailesinin, kapıları ve yürekleri partiye her zaman

ve her koşul altında sonuna kadar açıktı. Bütün Kürdistan’da, benzer her yurtsever aile gibi Alagöz ailesi de kendi çapında çok büyük bedeller ödedi.

Menaf arkadaşın şahadetinden sonra, ağır işkencelere maruz kalan Teli ve Selim Alagöz, özgürlük mücadelelerinde iki çocuklarını da gerilla da şehit verdiler.

Yeğenlerimden Züleyha Alagöz (Faraşin) 1994’te Serhat’ta, Ağrı Dağı’ndan Kağızman-Çemçe’ye geçerlerken Tuzluca yakınlarında çıkan bir çatışmada, amcasının kızı Gülşan Alagöz’le birlikte, çatışmada düşmana yaralı olarak esir düştü. Faraşin (Züleyha Alagöz) arkadaş, 2001’de İstanbul Sağmalcılar zindanında şehit düştü. Faraşin arkadaşın 1992’de, Antep zindan direnişçilerimizin açtıkları özgürlük tünelini, çıkış için dışarıdaki örgütle bağ dışında her şeyin tamamlandığı son aşamada düşmana ihbar eden kontra Zübeyde Çokan tarafından boğularak katledildiği, aynı dönem zindan soruşturma komisyonunca tespit edildi.

Öteki yeğenim Ahmet Alagöz (Delil)’de, 1997 de Xakurkê’de şehit düştü.

Ağrı Dağı’nda iki aydır düşmanla çatışan gücümüzün Damhat’ta olduğunu milislerimizden öğrenen yurtsever halkımız, kalabalık heyetler halinde akın akın arkadaşları ziyarete gelmeye başladı. Ziyarete gelen bütün yurtseverler, beraberlerinde başta koyun, keçi, kümes hayvanları olmak üzere çeşit çeşit hediyeler getiriyorlardı. Taburun, kısa zamanda küçük bir sürüsü ve kümesi oldu. Operasyonun başında sınırı geçerek, kapağı doğuya atan Korsan Suat’ın komutasında ki gücümüzün varlığından bile haberdar olmayan halkımız, Rojhat arkadaşın komutasında iki ay

boyunca savaşarak direnen gücümüzü görmek için, birbiriyle yarışıyordu.

Bir süre her şeyi bırakıp neredeyse yalnızca heyetleri karşılayarak, onları memnun etmek için elinden geleni yapan Rojhat arkadaş, ziyaretler sürerken bir gün bana:

-İhtiyar! Bu halk çoluk-çocuğunun rızkını bize taşıyor... Tamam yapının beslenmeye, bakıma ihtiyacı var ama bu kadarı da fazla. Halka bir duyuru yapıp bu duruma bir son verin! Ne yapacağız bu kadar hayvanı, erzağı? Bunların bir bölümünü de öteki tabura yollayın, dedi.

İki ay boyunca, sınırın hemen ötesinde yükselen Ağrı Dağı'nda süren çatışmaları uçak, helikopter, tank, obüs bombardımanlarını dinleyerek, büyük bir umut ve derin bir kaygı içinde izleyen halk, evinde neyi var neyi yoksa yüklenip geliyordu. Biz bunu görmekle birlikte, Rojhat arkadaş gibi kavrayamamıştık.

Halka hemen bir genel duyuru yaparak, hediye getirilmemesini istedik. Halk bu duyurumuzdan hiç hoşnut olmadı. Gözünün önünde, kıyasıya süren mücadeleye kayıtsız kalamıyor kendini, duyğularını böyle hediye, yardım vb. katkılarla ifade ederek, katılım sağlamaya çalışıyordu. Tutumumuzdan dolayı kırılıp gücenenler, hatta küsenler oldu... Daha sonra bu ailelerimizi tek tek dolaşarak durumu izah edip gönüllerini aldık. Biz Kürtler, gerçekten apayrı bir alemdik... Öğütlü erkek egemen, sınıflı yaşam sisteminde gerçekleşmiş kişilikler, esasta: "Bana neden verilmiyor?" diye sorun çıkarırlar! Kadın eksenli Kürt kişiliğiyse:"Benden neden alınmıyor?" diye tepkilenir, küser!

Bu süreçte direj Ali arkadaşın durumu dikat çekiciydi. Esasa ilişkin pek çok noktada yaklaşımlarımız, bakış açılarımız, değerlendirmelerimiz farklı olan Dirêj Ali arkadaşla mesafeliydik. Ortamda görüp izleyebildiğim kadarıyla Dirêj Ali arkadaş durgundu... Eskisi gibi öne çıkma, kendini gösterme, sesini duyurma durumları yoktu. Piro arkadaştan sonra kendi sorumluluk döneminde eyalette yaşanan ağır tahribatların, zamanında göremediği sonuçlarının basıncı altında eziliyordu. Rojht arkadaşla ortamdaki diyaloglarında:

"İhtiyaçlarımızı giderip hemen cepheye geri dönmeliyiz," dediğini hatırlıyorum.

ZEKİ İLE KORSAN SUAT'IN EYALET GÜCÜMÜZÜ TASFİYESİ

Arkadaşlar dinlenip toparlanırlarken, Rıza Altun arkadaş geldi. Onu arkadaşların yanına götürdüm. Dirêj Ali ve Rojhat arkadaşlarla görüştü. Gücün durumu ve genel durumlar üzerine bilgi aldı. Rıza arkadaş cephe birimi olarak bizimle de görüştü. Gücün ihtiyaçlarının en iyi şekilde karşılanmasını istedi.

Yerinde aldığı bilgilerle kısa sürede geri dönen Rıza arkadaş, birkaç gün sonra bu defa yanında Kuzey Saha Sorumlusu Zeki (Şemdin Sakık) ile birlikte geldi.

Zeki, Kuzey Saha Komutanı olarak 1994 Mayısında Damhat'a geldiğinde, Piro arkadaştan sonra anlatageldiğim eyalet gerçekliklerimizden de açıkça görülebileceği gibi, eyalet gücümüzün içeriden tasfiye koşulları yeterince hazırlanmıştı… Korsan Suat'ın maharetiyle, eyalet sorumlusu Dirêj Ali arkadaşın kişiliğindeki kof Baas etkiler kışkırtılarak kullanılmış,

tasfiyeye zemin haline getirilmiş; Eyalet üçlü koordinesinden, Eyalet Cephe sorumlusu Yasin arkadaş boşa çıkarılarak aşılmış; parti ile aşiretler karşı karşıya getirilmiş; Piro arkadaşın olağan üstü bir özen ve emekle, görünmez bir ordu gibi örgütleyip geliştirdiği güçlü milis örgütlenmemizin temelleri çökertilmiş; eyalette yerleşik Azeri halk karşıya alınmış; dördüncü bölge Sarıkamış gücümüz ısrarlı uyarılara rağmen göz göre göre imhaya sürüklenmiş; bütün bunları hazırlayarak çekip çevirdiği belli olan Korsan Suat, yönetimde ve yapı önünde her zaman dört ayağının üzerine düşmüştü.

Korsan Suat eyalet yürütmesinde bu işleri kotarırken, düşman da bütün dönemlerin en kapsamlı saldırısı olan, "Alan Tutma Konseptini" hazırlayıp uygulamaya koymaya çalışıyordu.

Zeki kuzey saha sorumlusu olarak Damhat'a geldiğinde, düşman "alan tutma konseptini" Mart başından beri fiilen uygulamaya koyarak, saldırıya geçmişti.

Zeki gelir gelmez, iki taburluk gücümüzle günlük genel bir toplantı düzenledi. Rıza arkadaşın dinlemekle yetindiği bu toplantının açılış konuşmasını Zeki:

"Kimse hiç kimseden ve hiç bir şeyden çekinmesin! Herkes serbestçe konuşsun! Eyaletin bütün sorunlarını burada ele alıp çözüme kavuşturacağız. Bunun için Önderlikten alınmış yetkimiz var," dedi.

Üç günlük toplantıda, arkadaş yapısı Zeki'nin istediği gibi eyalette yaşanan bütün sorunları, durumları ayrıntılarıyla ve bütün boyutlarıyla dile getirdi.

Bizim daha önce eyalet geniş yönetiminde ele alarak değerlendirdiğimiz ve üst yönetimin görevden alınması için öneri gerekçesine dönüştürdüğümüz;

eyalette zorunlu askerlik uygulamaları, yersiz cezalandırmalar, halka ve kadroya karşı yaklaşım vb. temel konular ve sorunlar bu defa arkadaş yapısı tarafından toplantı platformunda dile getirilerek, yönetim eleştirildi. Toplantı boyunca söylenen herşey tutanağa geçti.

Toplantı sürecinde Zeki, başta eyalet sorumlusu Dirêj Ali arkadaş olmak üzere, yürütmeden Yasin arkadaş ve Korsan Suat ile toplu ve tek tek görüştü. Tabur komutanı Rojhat arkadaş ve bütün bölük komutanlarıyla tek tek görüştü.

Üç günlük toplantının kapanış konuşmasında Zeki: “Eyalet pratiği üzerine yirmi günlük kapsamlı bir değerlendirme ve karar toplantısı yapılacağını ve Eyalet yönetiminin yeniden belirleneceğini” açıkladı.

Rıza arkadaş, toplantıdan hemen sonra Urmiye’ye gitti. O sırada Urmiye’de görevli olan Bazit’li “General” Suat arkadaş, yirmi günlük toplantıya katılmak üzere Damhat’a çağırıldı. Cephe çalışanları, milislerimiz ve doğuda eyaletle bağlantılı arkadaşların da katılımıyla dört yüz elli kişi civarında bir katılımla gerçekleşen toplantıyı, Korsan Suat’ın komutasındaki tabur gücümüzün üslendiği şkeftin önünde düzenledik.

Demhat cephe birimi olarak, toplantının lojistik ihtiyaçlarını ve geniş alan güvenliğini örgütleme görevimizden, toplantı oturumlarına düzenli katılamadım.

Toplantıda, Serhat eyalet yürütmesi birinci bölge Ağrı Dağı yönetimi ve arkadaş yapısı hazırdı. Eyalet ikinci bölgesi Tendürek ile üçüncü bölgesi Kağızman-Çemçe yönetimi ve yapısı, düşmanın yoğun tedbir ve saldırılarından dolayı sınırı geçemediklerinden bölgelerinde kalmışlardı. O sıralarda, Tendürek’ten

yollanan yirmi kadar yaralı ve hasta arkadaşı Urmiye'ye tedaviye yollamıştık.

Toplantının başında kuzey saha sorumlusu olarak Zeki, Korsan Suat dışında, Serhat eyalet yönetimini tümüyle görevden aldı.

Zeki'nin bu uygulamasına, esasta ve genelde sessiz kalan yapı, yalnızca Rojhat arkadaşın görevden alınmasına büyük tepki gösterdi. Arkadaş yapısının genelinden gelen tepkinin yoğunluğu ve derinliği karşısında Zeki, hemen geri adım atarak; "Rojhat arkadaşın tabur komutanı olarak yerinde kalacağını" söyledi. Rojhat arkadaş ile Korsan Suat dışında yönetim görevden alındı.

Bu koşullarda başlayan toplantının divanında Zeki, yanına Korsan Suat'ı aldı. Kadın arkadaşları temsilen de divanda Dicle arkadaş vardı.

Toplantıya Urmiye'den katılan Bazit'li "General" Suat arkadaş, yönetimin bu şekilde topyekün görevden alınmasına karşı çıkarak:

"Bu güç, toplantıdan sonra yeniden Ağrı'ya geçecek. Orta kademe yönetim gücün bel kemiği, omurgasıdır. Bu arkadaşların bilgi ve tecrübeleri var. Yapıyı tanıyorlar. Durumu uygun olmayan, gücü yürütemeyen bazı arkadaşlar görevden alınabilir, fakat bütün yönetimin görevden alınması doğru ve uygun değildir. Bu durum bizi zorlar, zarar verir," dedi.

Bunun üzerine Zeki, üç günlük toplantı tutanaklarından ve kendileriyle yaptığı birebir görüşmelerden edindiği bilgilerle, yönetimden arkadaşları tek tek ele alarak, "eleştri adı altında" ağır bir üslupla teşhir etti.

Zeki, özellikle bölük komutanı arkadaşların her birini kaldırıp, döt yüz kişilik yapının içinde, yüzlerine

karşı ağzına geleni söylüyordu. Ağrı'nın Şeko köyünden bölük komutanı Bişar (Cemil Duman) arkadaşı kaldıran Zeki, arkadaş için: "kendisini önderlik sahasından tanıdığını; teorik olarak güçlü olmakla birlikte, pratikte oportunist olduğunu," söyledi.

Biz de özellikle savaş ortamında, herhangi bir arkadaşa, "oportunist" demek, ona subjektif ajanlıktan sonra yapılabilecek en ağır ithamdı! Oportunizm, bizde kavramın genel litaratürdeki içeriğinden daha ağır ve keskindi... Kendi komutasındaki şervanlarının önünde, dört yüz kişilik bir arkadaş yapısının içinde bir bölük komutanına "oportunist" demek, üstelik bunu Kuzey Saha Komutanı sıfatıyla yapmak, onu her bakımdan sıfırlayıp tüketmek, bitirmek demekti!

Oysa bölük komutanı Bişar (Cemil Duman) eski bir arkadaş olarak, teorik birikiminin yanısıra, en zor koşullarda ayakta kalabilen, komutasındaki gücü ayakta tutarak savaştırabilen, her bakımdan güçlü bir arkadaştı. Bışar arkadaşın savaşmaktan sakınan bir eğilimi görülmemişti. Yaşanan tasfiyenin bütünlüğüne baktığında, Zeki'nin Korsan Suat'la ciddi boyutlarda mesaide bulunduğu anlaşılıyordu. Çünkü Bişar arkadaşın savaşçı pratiğini, Zeki'ye Korsan Suat'tan başka özetleyebilecek kimse yoktu yanında... Korsan Suat Zeki'ye kendisinden başka yönetimin tümünü tasfiye edilmesini önererek, başta Rojhat arkadaş olmak üzere orta kademe yönetimin nasıl savaştığını örnekleriyle anlatmış olmalıydı...

General Suat arkadaş söz alarak, Zeki'nin Bışar arkadaşa karşı teşhir tutumunu eleştirdi: "Arkadaşların yöntem ve tarz olarak, yapı içinde böyle ağır biçimde teşhir edilmelerinin doğru olmadığını" belirten General

Suat arkadaş, kendisinin de biraz tanıdığı Bışar arkadaşın oportunist bir eğiliminin olmadığını” söyledi.

General Suat arkadaşın karşı tutumuna cevap olarak, Zeki’nin adeta böğürerek, saldırgan bir üslupla uzun uzun konuştuğunu hatırlıyorum. Önceden planlanmış keyfi uygulamalarının önüne çıkan, General Suat arkadaşı bastırıp dışlayarak etkisiz kılmak istiyordu.

Zeki bunu başaramadı. Çünkü katıldığım oturumların hemen tümünde, General Suat arkadaş her konuda Zeki’nin karşısına çıktı. Onu açıkça eleştirdi toplantı boyunca militan, kararlı bir tutum sergiledi.

Yeni yönetimin oluşturulduğu oturumlardan birinde Zeki, Bazitli Şêx Hamit (Salih Eryılmaz) arkadaşı tabur komutanı olarak atadı. Zeki’nin gerçek kontra niteliğini ve niyetini bilmediğimizden, bir türlü anlam veremediğimiz bu atama çok tuhaftı. Çünkü grup döneminden gelen eski bir arkadaş olan Şêx Hamit arkadaş, o sıralar kırkbeş-elli yaşlarında, uzun boylu, iri kemikli, kilolu biriydi.

General Suat arkadaş Zeki’nin, Şêx Hamit arkadaşı tabur komutanlığına atamasına da karşı çıkarak:

“Şêx Hamit arkadaşın yaş haddi ve bundan kaynaklanan fizik yetmezliğinden dolayı bu göreve uygun olmadığını, görevlendirmenin yanlış olduğunu,” söyledi.

Zeki, General Suat arkadaşın bu eleştiri ve uyarısını da tepkiyle karşılayarak dikkate almadı. Şêx Hamit (Salih Eryılmaz) arkadaşın düzenlemesi tabur komutanı olarak dördüncü bölge Sarıkamış sorumluluğuna oldu.

Toplantının ardından güç Sarıkamış'a geçtikten sonra, çıkan ilk operasyonda tabur komutanı Şêx Hamit arkadaş, General Suat arkadaşın dikkat çektiği yaş haddinden kaynaklı fizik yetmezliklerle, operasyon sırasında arazide hızlı hareket edemediği için düşman kuşatmasından çıkamayarak şehit düştü. Şêx Hamit arkadaşın cenazesi de düşman elinde kaldı. Zeki ile Korsan Suat'ın istedikleri de buydu... Biz bu gerçekleri her şey olup bittikten yıllar sonra görüp anlayabildik.

Katıldığım yirmi günlük toplantı oturumlarında, General Suat arkadaşın dışında Zeki'ye karşı çıkan olduğunu hatırlamıyorum.

Verdiğim bu sınırlı birkaç örnekten de görüleceği gibi, General Suat arkadaş toplantı boyunca Zeki'yi her konuda eleştirerek zorladı, onun kontra faaliyetinin önünü keserek sınırlandırmaya çalıştı. Fakat bu çabasında yalnız kaldı. Yapıdan güç alamadı.

Toplantıda yapılan düzenlemelerde Zeki, kendisini bilinçli ve sistemli olarak eleştirip zorlayan, General Suat arkadaşın düzenlemesini Dêrsim grubuna yaptı.

GENERAL SUAT (TEKİN KIZILAY) ARKADAŞ

Bazit'li Tekin Kızılay, 1976 katılımlı grup döneminden eski bir arkadaştı. Suat arkadaşı, grup döneminde varlık-yokluk mücadelesi veren hareketimize sağladığı hayati katkısından dolayı, o yıllardan gıyaben tanıyordum.

General Suat arkadaş, zamanında Bazit'in öndegelen tüccarlarından olan babasının kasasından aldığı üç yüz bin lira değeri, önderliğe ulaştırarak, grup

maliyesine aktarmıştı. Dönem (1978) koşullarına göre, özellikle, arkadaşların yaşam ve mücadele gereksinimlerini amelelik yaparak sağlayabildikleri henüz küçük bir grup olan Özğürlük hareketimiz için ciddi bir değerdi.

1992'de Ağrı Dağı'nda yanımıza gelen Suat arkadaşın amcası Ahmet Kızılay ile sohbet ederken, söz yardıma geldiğinde gülerek, bize:

"Tekin'in vurduğu (mali) darbeyi hala tam atlatamadık(!)" dediğini hatırlıyorum.

Suat arkadaşın bu tutumu Bazit'te büyük yankı yaratmış, ortalık çalkalanmıştı. Kamuoyunun malum kesimine göre "hayırsız evlat..." sayılan Suat arkadaş, daha sonra ki yıllar boyunca da, bu tutumuyla arkadaş yapısı ve yurtsever kamuoyumuzda örnek Apocu militan olarak tanındı ve öyle anıldı.

Suat arkadaşın babasına değilse bile, halkına ne kadar hayırlı bir evlat olduğunu, önderlik daha sonra ki yıllarda yaptığı o yıllara dair çözümlemelerinde:

"Oldukça sıkıntılı günlerimizde Tekin'in sağladığı bu kaynak bize ilaç gibi geldi," diyerek ifade etti.

Suat arkadaş 12 Eylül askeri faşist darbesinden önce Ağrı şehir merkezinde yürüttüğü faaliyetleri sırasında yakalanarak zindana düştü. 1988'de zindandan çıkan Suat arkadaş 1989'da yeniden yakalanarak zindana düştü. 1991'de zindandan çıkınca önderlik sahasına gitti.

Önderlik Suat arkadaşın düzenlemesini Doğu Kürdistan'a yaptı. Burada, Serhat eyaletiyle bağlantılı çalışma yürüten Suat arkadaş, siyasi bir hatasından dolayı bu görevden alındı, Damhat'ta düzenlenen eyalet toplantısına da bu sırada katıldı.

General Suat arkadaş bütünlükçü, eşitlikçi, paylaşımcı, mütevazı, herkesle alıp veren klasik bir Apocu'ydu. Onda grup döneminin ruhu vardı. Suat arkadaş böyle bir toplantı platformunda kuzey saha komutanı Zeki gibi birine karşı her konuda açıkça doğru ve ilkeli tavır alma güç ve becerisine sahip Apocu militandı.

Zeki, Suat arkadaşın düzenlemesini bu nedenle Dêrsim'e yaptı. Divanda:

-Gidin biraz Dêrsim'i görün, dediğinde, General Suat arkadaş, Zeki'ye itiraz etmeden, Dêrsim'e düzenlemesini kabul etti.

Oysa Zeki Şêx Hamit arkadaşın düzenlemesini tabur komutanlığına yaptığında, düzenlemeye eleştiri gerekçesi olarak ortaya koyduğu "yaş haddinden dolayı fizik yetersizlik" gerçeği, Şêx Hamit arkadaştan daha çok kendisi için geçerliydi.

O sıralar, Şêx Hamit arkadaş gibi kırkının üzerinde olan General Suat arkadaşın grup döneminde, 1970'li yıllarda düştüğü zindan koşullarında ve olağan yaşam ortamında şekillenen fiziği, Dêrsim'de gerillacılık bir yana, Damhat kırsalında cephe faaliyetlerine bile elvermezdi! Kendisinin asla itiraz etmeyeceği bu düzenlemeye, yapıdan karşı çıkan da olmadı.

General Suat arkadaş toplantıdan sonra Dirêj Ali arkadaşın komutasındaki grupla, bu haliyle Damhat'tan Dêrsim'e gerilla olarak gitti. Dêrsim'e ulaştıklarında yirmi sekiz kişilik grupla birlikte şehit düştü.

Zeki, General Suat arkadaşı da, bilinçli imha amacıyla Dêrsim'e yollamıştı.

Toplantıda eyalet yürütmesi kaldırıldı. Daha önce ki bölge yönetimleri sistemine geçildi. Zeki'nin

tamamen kendi başına atama yoluyla belirlediği yeni yönetim düzenlemelerinde:

Birinci bölge Ağrı Dağı sorumlusu, tabur komutanı Rojhat arkadaş oldu.

İkinci bölge Tendürek sorumlusu Azman'ı bu görevden alan Zeki, onun yerine Korsan Suat'ı getirdi.

Üçüncü bölge Kağızman-Çemçe'de bölge sorumlusu Berxwedan yerinde kaldı.

Dördüncü bölge Sarıkamış bölge sorumluluğuna tabur komutanı olarak, Şêx Hamit arkadaş atandı.

Direj Ali arkadaşın düzenlemesi Dersime oldu.

Toplantıda kadın arkadaşların düzenlemeleri üzerine bazı tartışmalar oldu. Zeki: "eyalette feodalitenin etkisini kırmak için saflarda daha çok kadın olması gerektiğini" söyleyerek kadın arkadaşların tümünün eyalete geçmelerini istedi. O sıralarda genel arkadaş yapısının dörtte biri kadındı. Kadın arkadaşların savaşmalarının önünde erkek egemen zihniyetten kaynaklı örgütlü bir engel yoktu. Yaşam ve mücadelenin akışı içinde nesnel olarak yaşanan örtülü cins çelişkisinden kaynaklı bütün engelleri kaldırmak için de Önderlik, genel yapı içinde özgün cins örgütlenmeleri-kurumlaşmaları yoluyla, onları kendileriyle ilgili her konuda karar sahibi kılmıştı.

Zeki'nin savaş ortamında düzenlenen böyle bir toplantı platformunda ilk anda kulağa hoş gelsede, esası görülüp kavrandığında çok ciddi durumlar ve sorunlar vardı.

Henüz bütün kapsamını ve derinliğini kavrayamasakta, düşman yeni bir konseptle topyekün bir saldırıya geçmişti. Koşullar 1993'e kıyasla çok farklı ve ağırdı. Kadın arkadaşların önemli bir kesimi yeni ve deneyimsizdi. Toplantıda bu durumun dikkate alınması,

kadın arkadaşların düzenlemelerinin buna göre yapılması yönünde değerlendirme ve öneriler geldi. Fizik gücü yetersiz deneyimsiz kadın arkadaşların güneye yollanması önerildi.

Zeki bu değerlendirmeleri ve öneriyi dikkate almadı. Zeki'ye rağmen bu yönde bir düzenleme için karar güçleri olan kadın arkadaşlar da, tıpkı fos kabadayı erkekler gibi konuyu "gurur" sorunu yaparak, savaş çığlıkları attılar... Sonuçta Zeki'nin dediği oldu. Zeki'nin dediği gibi olan her konuda olduğu gibi bu konuda da telafisi imkansız ağır kayıplar verdik.

Yoğun operasyonların ağır koşullarında, yeni katılmış ve fizikleri açılmamış kadın arkadaşların çoğunluğu ya yaralı olarak düşmana esir düştü ya da kendi mermi ve bombalarıyla şahadete gittiler.

Gücün eyalete geçmesi, bölgelerinde konumlanması için hazırlıklar başladı. Önden Rojhat arkadaşın komutasında ki birinci bölge Ağrı Dağı taburumuz geçecekti. Saha komutanı Zeki'nin de taburla geçmesi kararlaştırıldı.

Rojhat arkadaş benzer durumlarda olduğu gibi, sınırdan geçiş için uygun hattın keşfini bizzat kendisi yaptı. Keşif grubuyla sınırdan dönen Rojhat arkadaş birkaç gün havanın bozmasını bekledi. Ağrı Dağı'nın tepesinde tokuşan-yağmur yüklü bulutların yarattığı şimşek yalabımaları ve yıldırım çatırtıları arasında hışırım gibi boşalan sağanak yağmur içinde, bir gece Rojhat arkadaşın belirlediği hattan vurup geçtiler sınırı. Tabur, düşmanın ruhu bile duymadan, sorunsuz geçti. Rojhat arkadaş bu işlerin piriydi.

Korsan Suat'ın komutasındaki ikinci bölge taburumuz ile Şêx Hamit arkadaşın komutasındaki dördüncü bölge taburumuz, sınırı birlikte geçmek için

keşif vb. hazırlıklarını yaptıktan sonra harekete geçti. Bazırgan ile Cotkar arasından geçen gücün önünde, Ağrı Dağı'na kadar uzanan dört saatlik bir düzlük vardı. Düşman, gücü fark edince, tanklarla vurmuş, yedi arkadaş şehit düşmüş, iki arkadaş da yaralanmıştı.

Eyaletin esas gücü sınırı geçtikten sonra, yaklaşık kırk kişilik silahlı milis gücümüzle, Dirêj Ali arkadaşın komutasında Dêrsim'e geçecek olan 28 kişilik gücümüz kaldı.

Toplantıya katılan silahlı milislerimizden: Goma Haco'dan ağabeyim Kadir Nes, Tahir Alagöz, Mehmet ile Ömer'i, Alakızıl'lı Tahir, Serhat ile Ali'yi, Ramazanlı'dan Xosrof'u hatırlıyorum.

Milislerimizden bir bölümü Dêrsim grubumuzla geçecek, aralarında yukarıda adlarını andıklarım da bulunan bir grup Ermenistan üzerinden dolaşarak, kendi çalışma alanlarına geçeceklerdi.

Dêrsim grubu ve milislerimizin geçiş hazırlıkları sürerken, önderlik sahasından Serhat'a geçmek için beş kişilik bir arkadaş grubu geldi. Bunlar: Iğdır'lı Hêlin (bölük komutanı olarak gelmişti), İçanadolu'nun Tokat ya da Çorum ilinden Türkmen Ruken (takım komutanı olarak gelmişti), Dêrsim'li (Zindan çıkışlı) Ahmet (birinci bölgeye siyasi komiser olarak gelmişti) arkadaşların isimlerini hatırlıyorum.

DÊRSİM GRUBU

Başta Dirêj Ali arkadaş olmak üzere eyalet yönetiminden alınan arkadaşların çoğunun düzenlemesi Dêrsim'e oldu. Zeki bu düzenlemeleri adeta bir cezalandırma ve sürgün havası içinde yaptı. Hepsi

toplantıda düzenlenen platformlarında, yapı tarafından eleştirilen ve Zeki tarafından da bu eleştiriler temelinde teşhir edilen Dêrsim grubu yirmi sekiz arkadaştan oluşuyordu.

Bunlardan Dirêj Ali, Bazitli General Suat (Tekin Kızılay), Maxso Zilo'lu İdris Gelo, Siverek'li Ali, Haşim Guyi, Goma Haco'lu Azime (Teyzemin kızı Hacer Adet), Rojavalı Orhan (Orhan'ê Dayê), Goma Haco'lu Orhan (Abdul Vahap Alagöz), Şırnak'lı Orhan arkadaşlar ile bir de, o sırada Kafkas pratiğinden dolayı tutuklu olan Kars'lı Adil'i hatırlıyorum.

DIRÊJ ALİ ARKADAŞ

O günlerde grubun yol ihtiyaçlarını karşılamak için düzenli olarak görüştüğüm Dirêj Ali arkadaşın morali hiç yerinde değildi. Eskisi gibi bana artık mesafeli durmuyordu. Yan yana geldiğimiz her defasında, konuyu bir biçimde eyalet pratiğinde olup bitenlere getirerek, gayri resmi ve tamamen duygusal bir özeleştiri yaklaşımı içine giriyordu. Son derece üzgün ve pişman bir üslup içinde:

"Sizleri dikkate almamakla yanlış ettik İhsan arkadaş," diyordu.

Özellikle 87 arkadaşın şahadetiyle sonuçlanan Sarıkamış kış üslenmesi ile Faruk Toka ve Gelturan aşireti konusunda derinden hayıflanıyor:

"Böyle olmamalıydı, çok yanlış yaptık," diyordu.

Dirêj Ali arkadaş, yardımcısı Korsan Suat'la olan ilişkisinin ve Korsan Suat'ın niteliğinin ayrımına da varmıştı. Korsan Suat için:

"İyi niyetimizi suistimal etti. Adama güvendik, bizi aldattı," diyordu.

Dirêj Ali arkadaşın Korsan Suat'a yeni bakışı da ilkesel olmaktan uzak, eskiden olduğu gibi yine duygusal, dar, sığ ve kişisel bir bakıştı.

Korsan Suat Direj Ali arkadaşı suistimal edip aldatmakla kalmadı, kısa bir süre sonra düşmana kaçarak kotra oldu.

Yirmi günlük toplantıda bütün yönetimin tek tek platformları yapılmıştı. Ben, Dirêj Ali arkadaşın platformunda bulunamamıştım. Arkadaşlardan dinlediğim kadarıyla, yapı haklı olarak Dirêj Ali arkadaşın üzerine çok gitmişti. Zeki de yapının eleştirel olarak ortaya çıkardığı her konuda, Dirêj Ali arkadaşı bilinçli ve sistemli olarak teşhir etmişti...

Durumun farkına varan Dirêj Ali arkadaş her bakımdan ezik ve kırgındı. Kendini bir kenara itilmiş ve yalnız hissediyordu... Düzenlemeler sırasında Zeki, Dirêj Ali arkadaşa:

"Sizi isterseniz Güneye yollayalım, isterseniz Dêrsim'e gidin..." demiş,

Dirêj Ali arkadaş da Dêrsim'i tercih etmişti. Bu ruh haliyle, böyle ezik, kırık-dökük Dêrsim'e gitmek yanlıştı. Dirêj Ali arkadaşın gururu da, onun güneye gitmesine engeldi.

Dêrsim grubu, Serhat'a gelen beş arkadaş ve milislerimizden bir grup sınırı birlikte geçeceklerdi. Yaklaşık elli kişilik grubun geçiş hazırlıkları sürerken Zeki, Ağrı Dağı'ndan cihazla "grubun derhal geçmesi için" talimat üstüne talimat yağdırdı.

Dirêj Ali arkadaş uygun geçiş noktası bulabilmek için bizden de yardım istedi. Bir grup arkadaşla sınıra keşfe gittik. İran tarafındaki Neço ile Türkiye tarafındaki Aybek karakolları arasında geçiş için uygun bir hat belirledik. Keşif sonuçlarımızı Dirêj Ali arkadaşa rapor

ederek, bu hattan geçilebileceğini belirttim. Dirêj Ali arkadaş bana katılmadı. Karakola çok yakın olduğunu belirterek, benden Korsan Suat'ın komutasında iki taburluk gücümüzün yedi şehit ve iki yaralı vererek geçtiği, İran tarafındaki Cotka köyü ile karşı tarafta ki Bazırgan nahiyesi arasından geçiş için keşif yapmamızı istedi. Ben de kendisine:

-Heval Ali, bu hat çok sıkı tutulmuş. Üstelik daha yeni kullanıldı. Sınır ile Ağrı arasında, bu hatta dört saatlik bir düzlük var. Ben gücün buradan geçmesi için parmağımı kıpırdatmam! dedim.

Dirêj Ali arkadaş bana çok tepkilendi.

-Düşenin dostu olmaz… dedi.

-Öyle deme heval Ali. Biz her zaman arakadaşız. Ben o yüzden böyle davranıyorum, dediysem de, anlamadı.

Zaten küsecek birilerini arıyordu. Biz de böylesi durumlarda yaygın görülen bir ruh hali içindeydi. Bir grup çıkararak, Cotka ile Bazırgan arasının keşfini usulen yaptırdıktan sonra, grup bizimle vedalaşarak sınırı geçmek üzere yola çıktı.

Grup yanımızdan ayrıldıktan iki gün sonra, yirmi sekiz arkadaşın şahadet haberini aldık. Daha sonra ayrıntılarını öğrendiğimiz gelişmelerin her aşamasında, Dirêj Ali arkadaşın kırgın hatta küskün ruh halinin belirleyici olduğu açıkça görülüyordu:

Usulen yapılan keşfin ardından, sınıra vardıklarında Cotka köyü yakınlarında konumlanan güç, burada pastarlara ve köylülere görüntü vermişti. Bir sonra ki gün gece sınırı geçen güç hiçbir engelle karşılaşmadan, sınır ile Ağrı Dağı arasındaki dört saatlik düzlüğe çıkmış; ilk bir saatlik yürüyüşün sonunda, açık alanda önlerine önceden özel olarak konumlanmış

tanklar ve panzerlerle karşılaşmışlar. Karanlığın içinde, panzerlerin farlarının yanmasıyla birlikte, tanklar seri atışlarla grubu vurmuş.

Düşman, grubu başından beri izlemiş, açık araziye tank ve panzer pususunu kurmuş, oraya kadar da gruba dokunmamıştı.

Burada şehit düşen arkadaşlardan: Hıdırlı'lı Pehliwan Çiya (Xelil Yiğit bölük komutanı), İçanadolu'lu Türkmen Ruken (takım komutanı), Kamoşlu'lu Dicle (bölük komutanı), Goma Haco'lu Orhan (Abdulvahap Alagöz takım komutanı), Şırnak'lı Orhan (takım komutanı), Goma Haco'lu milis Murat arkadaşlar ile tutuklu Kars'lı Adil'i, (parti Adil'i şehit ilan etmedi) hatırlıyorum.

Dirêj Ali arkadaşın komutasında, Dêrsim'e ulaşan grubun geri kalanı da, Dêrsim-Eleziz asfaltının kıyısında, düşmanın nokta baskınıyla imha oldu. Dirêj Ali arkadaşın kendisi de dahil bütün arkadaşlar şehit düştü.

Şehit Rüstem Cudi Kampı
Maxmûr-2010

BİTTİ